

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI ODYSSEA

GRAECE ET LATINE

OPERA

M. IOAN. GEORG. HAGERI

RECT. CHEMN.

VOL. I.

EDITIO QUARTA, RECENSIONI WOLFIANAE
ADCOMMODATA,

CVM PRIVILEGIO SEREN. ELECTOR. SAXONIAE.

CHEMNICII
APVD GUIL. STARKIUM

MDCCCXIX

KD56274

~~62:604~~

14 November 1892.

Gift of

Dr. Samuel A. Green.

Boston.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

LIBRARIUS

LIBRARIUS

S. D.

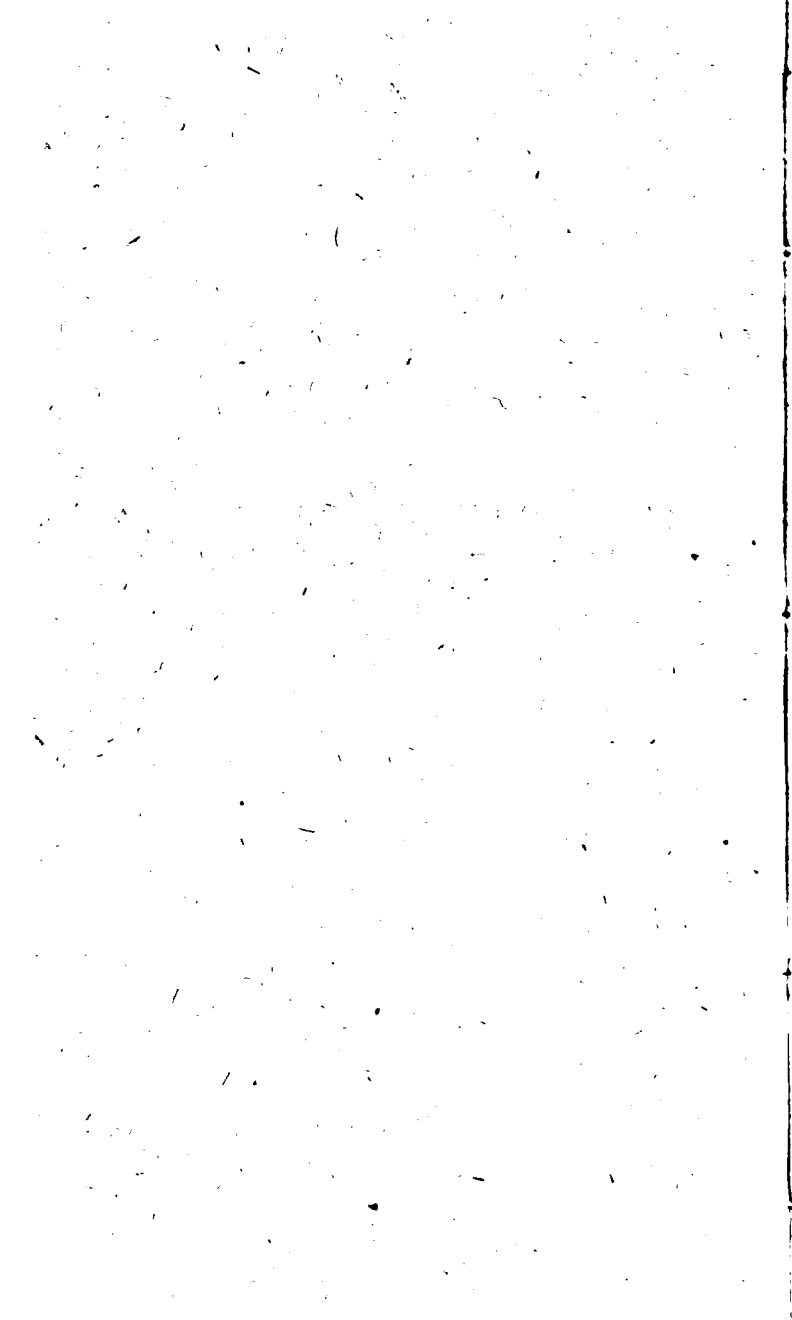
LECTORI

Divendita intra anni spatium exemplarium, prioris, Odyssaeae, a b. Hagero olim editae, tomi, quae in libraria officina Mauckiana, nuper a me emta, adhuc exstabat copia, juventutis scholasticae, hanc editionem perpetuo efflagitantis, desiderium, quantum in me est, expleturus, denuo illum typis exscribendum curavi: ita tamen, ut per amicum, linguae utriusque gnarum, et versionem latinam amendorum typographicorum labe, passim ei adpersa, purgari, et textum graecum ad fidem praestantissimae illius carminum Homericorum, ab Illustri Wolfo factae, recensionis, emendari antea juberem. Quam quidem ob curam quum notae criti-

cae, ab ipso editore singulis paginis olim subiectae, commodè abesse possint, tum eas, tum praefationem, valde prolixam et adolescentium nostrorum utilitatibus haud amplius adcommodatam, eo minus retinendas esse censuimus, quo magis cavendum erat, ne libri pretium ultra quam necesse esset augetur, atque adeo graecarum literarum studiosi pauperiores ab ejus usu arcerentur. Quod reliquum est nihil magis in votis habemus, nisi ut vetus haec et multorum jam virorum doctorum judiciis probata poetarum principis editio, in hac nova quoque, qua nunc in lucem prodit, forma, Gymnasiorum Scholarumque commodis inservire pergat. Dat. Chemnicii die XII. Novembr. MDCCCXII.

H O M E R I
O D Y S S E A.

V O L. I.

SUMMARIUM

LIBRI PRIMII.

Invocata Musa, ut Ulysses canat ab everſa Troja errantem, et, amiſſis omnibus locis, domum redeuntem (1 — 10) narratio ducitur ab eo tempore, quo Calypſus inſulam ille relicturus eſt. Abſente enim Neptuno, cuius ira virum iam dudum reditu arcebat, decretum ſit in concilio deorum, ut Calypſo eum ab Ogygia inſula diſcedere domumque reverti ſinat (11 — 95) Minerva autem, quæ id maxime agit, in Ithacam ad filium ipſius pubeſcentem feſtinat, ubi magna turba procorum, nuptiis Penelopes imminentium, Ulyſſis copias quotidianis conviviiſ abſumit (96 — 112) Apud eos aeger animi Telemachus adſidens reverenter excipit deam, Mentæ, Taphiorum regis, ſpecie indutam, quæ ipſum variis ſermonibus ad ſpem patris propediem reduciſ videndi excitat, hortaturque ad concionem Ithacenſium agendam, in qua procerum injurias palam accuſet, et ut ipſe ſtatim, de patre ſciſcitatum, ad Neſtorem ac Menelaum proficiſcatur, recens ab erroribus regreſſos (113 — 318). Mox, ubi ex oculis evanuit dea, non ſine indicio numinis, Phemius, procorum epulis adhibitus, canere orditur de infelici navigatione Achivorum; quo argumento offenſa Penelope cantorem ad alia revocare conatur: ſed a filio libere reprehenditur, qui nunc primum etiam cum prociſ contumacius generoſa ſimplicitate expoſtulat, et in craſtinum indicit concionem, haud diſſimulato conſilio ſuo. (319 — 419). Interim flexo in veſperam die proci a cantu et ſaltatione cubitum diſcedunt domos, ipſeque Telemachus dormitum it. (420 — 444.)

Ὁ ΔΥΣΣΕΓΑΣ Α΄.

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηναῖς πα

- 1 Ἀνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
 Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἐπερσεν·
 Πολλῶν δ' ἀνδρώπων ἶδεν ἄσέα, καὶ νόον ἔγνω·
 Πολλὰ δ' ὄγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
 5 Ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων.
 Ἄλλ' οὐδ' ὥς ἐτάρους ἐρρύδατο, ἱεμένος περ·
 Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν αἰτασθάλιτ' ὄλοντο·
 Νῆπιοι, οἱ κατὰ βοῦς Ἵππερίονος Ἡελίοιο
 Ἡσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
 10 Τῶν ἀμόθεν γε, θεᾶ, θύγατερ Διός, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
 Οἴκι' ἔσαν, πόλεμόν τε κεφενυγότες ἠδὲ θάλασσαν·
 Τὸν δ' οἶον, νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικός,
 Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεῶων,
 15 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
 Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 Εἰς Ἰθάκην· οὐδ' ἐνθα πεφυγμένος ἦεν ἄεθλων,
 Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντας,
 20 Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαιινεν
 Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαίαν ἱκέσθαι.
 Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίασε τηλόθ' ἔοντας —
 Αἰθίοπας, τοὶ διχρὰ διδάϊαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
 Οἱ μὲν δυσομένου Ἵππερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος —
 25 Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἐκατόμβης.
 Ἐνθ' ὄγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθροοὶ ἦσαν.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε κατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

Μνίσδατο

O D Y S S E A E I.

παίνεδς πρὸς Τηλέμαχον.

Virum dic mihi, Musa, versutum, qui valde multum
 Erravit posquam Troiae sacram urbem evertit;
 Multorumque hominum vidit vrbes, et mores cognovit:
 Plurimos autem ille in mari passus est dolores suo in animo,
 Magna cura servans suamque animam et reditum sociorum:
 Sed neque sic servavit socios, tametsi cupiens;
 Sua enim ipsorum insipientia perierunt;
 Stulti, qui bones sublimis Solis
 Comederunt: ille vero iis abstulit reditus diem,
 Haec aliqua ex parte, dea, filia Ionis, dio et nobis.
 Iam alii quidem omnes, quotquot effugerant saevam mortem,
 Domi erant, belloque elapsi atque mari:
 Hunc autem solum, reditus indigentem atque vxoris,
 Nympha veneranda detinebat Calypso, nobilis dea,
 In specubus cauis, cupiens *sibi* maritum esse.
 Sed quando iam tempus venit, circumvoluentibus annis,
 Quo ei destinarunt dii domum redire
 In Ithacam; neque tum euaserat e laboribus,
 Etiam inter suos amicos; dii vero miserabantur omnes.
 Praeter Neptunum: ille autem indefinenter irascebatur
 Dinino Vlyssi: antequam is suam in terram venisset.
 Sed ille quidem Aethiopas adierat longe semotos,
 (Aethiopas, qui disariam diuisi sunt, vltimi hominum,
 Alii quidem ad occidentem solem, alii vero ad orientem,)
 Adfuturus taurorumque et agnorum hecatombae.
 Ibi ille delectabatur conuiuio assidens: at dii alii iam
 Iouis in aedibus Olympii congregati erant.
 His autem sermones coepit pater hominumque deorumque.

- Μνήσάτο γάρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίδοιο,
 30 Τὸν ρ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέσθης·
 Τοῦ οὔ' ἐπιμνησθεῖς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
 Ὡ πόποι, οἷον δὴ νῦ θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται!
 Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 Σφῆδιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπέρμορον ἄλγε' ἔχουσιν.
 35 Ὡς καὶ νῦν Αἰγίδος ὑπέρμορον Ἀτρεΐδαο
 Γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 Εἰδὼς αἰπὺν ὀλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἶπομεν ἡμεῖς,
 Ἑρμεῖαν πέμψαντες, εὐσκόπον Ἀργειφόντην,
 Μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν·
 40 Ἐκ γὰρ Ὀρέστια τίσις ἔδδεται Ἀτρεΐδαο,
 Ὀκπότην ἂν ἠβήσῃ τε καὶ ἥς ἱμεῖρεται αἴης.
 Ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἄλλ' οὐ φρένας Αἰγίδοιο
 Πείθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισεν.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 45 Ὡ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 Καὶ λίην κείνός γε εἰκότι κείται ὀλέθρῳ·
 Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαυτὰ γε ῥέζοι.
 Ἀλλὰ μοι ἄμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφροκι δαίεται ἦτορ,
 Δυσμώρῳ, ὃς δὴ δηδὰ φίλων ἀπο πῆματα πάσχει,
 50 Νῆσφ' ἐν ἄμφιρύτῃ, ὅθι τ' ομφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης·
 Νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναιεῖ,
 Ἀτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅσπερ θαλάσσης
 Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δὲ τε κίονας αὐτὸς
 Μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
 55 Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,
 Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν
 Θέλει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 Ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποδρώσκοντα νοῆσαι
 Ἦς γαίης, θαντεῖν ἱμεῖρεται· οὐδέ νῦ σοὶ περ
 60 Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε! ὅν νύ τ' Ὀδυσσεύς
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 65 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θεοῖο λαοδίμην,
 Ὅς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρά θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκέλεις αἰεὶ
 Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν;

Recordabatur enim in animo eximii Aegisthi,
 Quem Agamemnonides inclutus occiderat Orestes;
 Huius ille recordatus, verba inter immortales fecit;
 „Papae, ut scilicet deos mortales culpant!
 Ex nobis enim aiunt mala esse, hi vero et ipsi
 Sua stultitia praeter fatum calamitates patiuntur.
 Quemadmodum et nunc Aegisthus, praeter fatum, Atridae,
 Duxit uxorem sponfam, ipsumque occidit reuersum,
 Gnavus grauis exitii; quoniam illi praediximus nos,
 Mercurio misso speculatore Argicida:
 Ut neque ipsum occideret, neque ambiret eius uxorem;
 Ex Oreste enim erit ultio Atridae;
 Postquam pubuerit et suam desiderabit ditionem.
 Sic dixit Mercurius; sed non menti Aegisthi
 Persuasit bona consulens: nunc autem cumulate omnia luit.“
 Huic autem respondit deinde dea caesia Minerva:
 „O pater noster Saturnie, summe regum,
 Et valde ille quidem merita iacet morte:
 Sic pereat, et alius, quicumque talia fecerit!
 Verum mihi pro Ulyssae prudenti cruciatur cor,
 Infelice; qui iamdiu, procul ab amicis, calamitates patitur
 Insula in circumflua, ubi et umbilicus est maris,
 Insula syluosa: dea vero intra domum habitat
 Atlantis filia multisciji, qui et maris
 Omnes profunditates nouit, sustinetque columnas ipse
 Longae, quae terramque et caelum determinant:
 Eius filia infortunatum lugentem detinet;
 Semper enim mollibus et blandis sermonibus
 Denulcet, ut Ithacae obliuiscatur; verum Ulysses,
 Cupiens vel fumum exilientem videre
 Suae terrae, mori cupit; neque tibi tandem
 Commouetur carum cor, Olympie: Nonne tibi Ulysses
 Arginorum apud naues gratificabatur sacrificando,
 Troia in lata? quid illi tantum irascaris, o Iupiter?
 Huic autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Mea filia, qualis tibi sermo exoidit septo dentium?
 Quomodo vnquam ego Ulyssis diuini obliuiscerer?
 Qui et mente superat mortales, et abunde sacra Diis
 Immortalibus dedit, qui caelum latum habitant?
 Verum Neptunus terram continens assiduo semper
 Ob Cyclopem irascitur, quem oculo priuauit,

- 70 Ἀντίθεον Πολύφημον, δού κράτος ἐστὶ μέγιστον
 Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε Νύμφη,
 Φόρκυνος θυγάτηρ, ἄλως ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 Ἐν σπέεσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
- 75 Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἵης,
 Ἄλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
 Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεδήσει
 Ὅν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
 Ἀθανάτῳ ἀέκητι θεῶν, ἐριθαινέμεν οἷος.
- 80 Τὸν δ' ἡμεῖς βετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
 Νόστιθαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὄνδε δόμονδε·
 Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον Ἀργειφόντην,
- 85 Νῆσον ἐς Ὀλυγίην ὀτρύνομεν, ὅφρα τάχιστα
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
 Νόστον Ὀδυσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
 Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, ὅφρα οἱ υἱὸν
 Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
- 90 Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς
 Πᾶσι μνηστῆρεςδιν ἀπειπέμεν, οἷτε οἱ αἰεὶ
 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἑλικας βοῦς.
 Πέμπω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόοντα,
 Νόστον πευδόμενον πατρὸς φίλου, ἣν που ἀκούσῃ,
- 95 Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνδρώποισιν ἐχρήσιν.
 Ὡς εἰπούς, ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὕγρην,
 Ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξεί χαλκῷ,
- 100 Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
 Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσσεται ὄβριμοπάτρη.
 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων ἀΐεσσα·
 Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος.
 Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου· καλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
- 105 Εἰδομένη ἑσένω, Ταφίων ἡγήτορι, Μέντρῳ.
 Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
 Πεσσοῖσι προχάροιθε θυράων θυμὸν ἑτερπον,
 Ἥμενοι ἐν ρινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
 Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες
- 110 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,

Parem deo Polyphemum, cuius robur est maximum
 Inter omnes Cyclopas: Thoosa vero eum peperit nymphæ,
 Phorcynia filia, maris infructuosi principia,
 In specubus canis Neptuno mixta.
 Ex eo tempore Vlysses Neptunus, terræ quassator,
 Neutiquam occidit, sed errabundum arcet a patria terra,
 Verum agite, nos ipsi dispiciamus omnes
 De reditu, ut reuertatur; Neptunus autem remittat
 Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
 Immortalibus inuitis Diis contendere solus."

Huic autem respondit deinde dea caelestis Minerua:

„O pater noster Saturnie, supreme regnantium,
 Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
 Redire Vlysses prudentem ad suam domum,
 Mercurium quidem iam internuncium Argicidam
 Insulam in Ogygiam iubeamus ire; ut celerrime
 Nymphæ pulchricomæ edicat certam nostram sententiam,
 Reditum Vlyssis magnanimi, uti redeat.
 Porro ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium
 Magis excitem, et ei robur in mente ponam,
 Ut in concionem vocatis comatis Achiivis,
 Omnibus prociis interdicit, qui ei semper
 Pecora plurima mactant, et flexipedes camuris cornibus boues.
 Mittam autem in Spartam et in Pylum arenosam.
 Reditum sciscitaturum patris delecti, sicubi audierit;
 Atque ut ipsum gloria insignis inter homines habeat."
 Sic fata, pedibus subligauit pulchra talaria,
 Immortalia, aurea, quæ ipsam ferebant tam super mare,
 Quam super immensam terram, simul cum flatu venti:
 Summisit autem validam hastam acuminatam acuto aere,
 Grauem, magnam, solidam; qua domat acies virorum
 Heroum quibus utique irascitur forti patre nata.
 Descendit autem ab Olympi verticibus testinans:
 Stetitque Ithacæ in populo ad vestibulum Vlyssis,
 Limine in aulae, manu vero tenebat ferream hastam;
 Similis hospiti, Taphiorum duci, Mentæ.
 Inuenit autem procos superbos: illi quidem tum
 Talis ante ianuam animum oblectabant,
 Sedentes in pellibus bouum, quos occiderant ipsi.
 Praecones vero ipsis et seduli famuli,
 Alii quidem vinum miscebant in crateribus et aquam,

Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοιςι τραπέζας
 Νίζον καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής·

- Ἦστο γάρ ἐν μνηστῆρσι, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 115 Ὅσδόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἶποθεν ἔλθων
 Μνηστῆρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
 Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἶσιν ἀνάσσοι.
 Τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεδήμενος, εἰσίδ' Ἀθήνην.
 Βῆ δ' ἰδυὺς προθύροιο, νημερόσθη δ' ἐνὶ θυμῷ,

- 120 Ξεῖνον δηδὰ δῦρῃσιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στάς,
 Χεῖρ' ἔλε δεξιτερήν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 Καὶ μιῇ φωνῇδας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, Ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεται· αὐτὰρ ἔπειτα
 Δείπνου καβδόμενος μυθήσεται, ὅτεός σε χρὴ.

- 125 Ὡς εἰκὼν ἠγείθ', ἡ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
 Ἐγχος μὲν ῥ' ἔσθησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
 Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα
 Ἔγχε' Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἵστατο πολλὰ·

- 130 Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶδεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσδας
 Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρήνυς πόσιν ἦεν.
 Παρ' δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
 Μνηστῆρων· μὴ Ξεῖνος ἀνιθδεῖς ὀρυμαγδῶ,
 Δείπνῳ ἀδδῆσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,

- 135 Ἦδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποικομένοιο ἔροιτο.
 Χέρκιβα δ' ἀμφίπολος προχῶ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέδθηκε φέρουσα,

- 140 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθείδα, χαριζομένη παρεόντων·
 (Δαιτρός δὲ κρειῶν πίνακας παρέδθηκεν αἶφρας
 Παντοίων, παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα·)
 Κήρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπῶχετο οἶνοχοεῦων.

Ἔς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἳ μὲν ἔπειτα

- 145 Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 Τοῖσιν δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
 Σίτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
 Κοῖροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέφαντο ποτοῖο.

Οἱ δ' ἐπ' ὄνειδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἔαλλον.

- 150 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο
 Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,

Alii autem spongiis multiforis menfas
 Abstergebant, et proponebant, et carnes multas diuidebant.
 Hanc vero longe primus vidit Telemachus deo similis;
 Sedebat enim inter procos caro moestus corde,
 Cernens patrem eximium in mente, si alicunde veniens
 Procorum quidem dispersionem per aedes faceret,
 Honorem autem ipse haberet, et bonis suis imperaret,
 Haec cogitans, prociis assidens, vidit Mineruam;
 Iuitque recta foras; indignabatur nempe animo
 Hospitem diu ad ianuam stare: prope autem adstans,
 Manum prehendit dextram, et accepit aeream hastam,
 Et ipsam compellens verbis alatis allocutus est:
 „Salve, hospes; a nobis amice excipieris: ceterum deinde
 Coena reffectus loqueris, quid tibi opus sit.“
 Sic fatus praebat, sequebatur autem Pallas Minerva:
 Illi vero cum iam intra domum venissent excelsam,
 Hastam quidem Telemachus statuit ferens ad columnam longam,
 Intra armarium bene politum; ubi utique aliae
 Hastae Vlyssis magnamini stabant multae;
 Ipsam vero in thronum collocavit ducens, stragulo substrato,
 Pulchre, ingeniose facto; sub pedibus autem scabellum erat,
 Iuxta autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsum ab aliis
 Prociis; ne hospes, offensus tumultu,
 Conuiuium molestum haberet, cum superbis congressus;
 Atque ut ipsum de patre absente interrogaret,
 Aquam vero ancilla ex gutto profundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem
 At lauandum; iuxtaque politam stravit mensam;
 Panem vero veneranda proma apposuit ferens,
 Percula multa apponens, largiens de praesentibus.
 Coquus autem carniū lances apposuit sumens
 Omnigenum, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
 Praeco porro eos sedulo obibat vinum fundens.
 Ingressi autem sunt proci superbi, qui quidem deinde
 Ordine sedebant per sedilia thronosque
 His vero praecones quidem aquam in manus fuderunt;
 Panem autem ancillae accumulabant in canistris:
 Inuenes autem crateras cornarunt potu
 Illi vero ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potus et escae desiderium exemerant,
 Proci, ipsis quidem alia in mente curae erant.

- Μολπή τ' ὀρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
 Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκεν
 Φημίω, ὃς β' ἤειδε παρὰ μνηστῆρας ἀνάγκη·
- 155 "Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἶδειν.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 "Αγχι δῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευδοίαθ' οἱ ἄλλοι·
 Ξεῖνε φίλ', ἥ καὶ μοι νεμεσήσεται, ὃ, τίλικεν εἶπω;
 Τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ αἰοιδή,
- 160 "Ρεῖ, ἐπεὶ ἀλλότριον βίοντι νήποινον ἔδουσιν,
 Ἀνέρος, οὗ δὴ που λεύκ' ὁστέα πύθεται ὄμβρῳ,
 Κείμεν' ἐπ' ἡπείρου, ἥ εἰν ἀλλ' κῦμα κυλίνδει.
 Εἰ κείνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίαιτο νοστήσαντα,
 Πάντες κ' ἀρησάλατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
- 165 "Ἡ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἔσθῃτός τε.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ὧς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
 Θαλπωρὴν, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 Φηδὸν ἐλεύσεσθαι· τοῦδ' ὦλετο νόστιμον ἡμᾶρ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
- 170 Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόσι τοι πόλις ἦδὲ τοκῆς;
 Ὀπποῖός δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 Ἠγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὄδομαι ἐνθάδ' ἱκῆσθαι.
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ·
- 175 "Ἢ νέον μεθέπεις, ἥ καὶ πατρῷός ἐσσι
 Ξείνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἶσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
- 180 Μέντης Ἀγχιάλῳ δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι
 Χίρος, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέιμοισιν ἀνάσσω.
 Νῦν δ' ὥδε ξὺν νηϊ κατήλυδον ἦδ' ἐτάροισιν,
 Πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον ἐπ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους,
 Ἔς Τεμέσῃν μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἰθωνα σίδηρον.
- 185 Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔσθηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης,
 Ἐν λιμένι Ῥεΐθρῳ, ὑπὸ Νηϊῷ ὕληντι.
 Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρῷοι εὐχόμεθ' εἶναι
 Ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἰρηαι ἐπελθῶν
 Λαέρτην ἦρῃα· τὸν σὺνέτι φασὶ πόλινδε
- 190 Ἐρχεσθ', ἄλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειν,
 Γρῆνι σὺν ἀμφικόλῳ, ἥ οἱ βρωδὶν τε πόσιν τε
 Παρτιδεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυνῖα λάβησιν,
 Ἐρπύζοντ'

Cantus saltatioque: haec enim sunt ornamenta conuiuii.
 Praeco autem in manus citharam perpulchram posuit
 Phemio, qui quidem canebat inter procos necessitate.
 Ac ille quidem citharam pulsans praeludebat, ut scite caneret:
 Verum Telemachus allocutus est caecis oculis Mineruam
 Prope admoto capite, ut ne audirent alii:

„Hospes care, num etiam mihi irasceris, ob id quod dixero?

His quidem haec curae sunt, cithara et cantus,
 Facile sane; quoniam alienum cibum impune absumunt
 Viri, cuius iam alicubi alba ossa putrescent imbre,
 Iacientia in continenti, aut illa in mari fluctus voluit.
 Si illum utique in Ithacam viderint reuersum,
 Omnes optarint celeriores pedibus esse,
 Quam ditiores auro vestique.

Nunc vero ille sic periit malo fato neque vlla nobis
 Spes est, etiam si quis terrestrium hominum
 Dicat rediturum esse; eius enim periit reditus dies.
 Sed age, mihi hoc dic et vere enarra,

Quis? unde es hominum? ubi tibi vrbs, atque parentes?

Quali autem in naui aduenisti? quo pacto te nautae
 Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse praedicant?
 Neque enim vlllo pacto te peditem existimo huc venisse,
 Et mihi hoc dic vere, ut bene cognoscam,

An recens veneris, an etiam paternus sis
 Hospes? quoniam multi adibant viri nostram domum
 Alii; nam et is in se conuertebat studia hominum.“

Hunc autem rursus allocuta est dea caesia Minerva:

„Enimuero ego tibi haec valde accurate narrabo.

Mentes Anchiali bellicosi gloriator esse
 Filius: ceterum Taphiis nauigandi studiosis impero.
 Nunc vero huc cum naui veni atque sociis,
 Nauigans super nigrum pontum ad alienae linguae homines,
 Ad Temesen propter aes: fero autem splendidum ferrum,
 Nauis autem mihi ipsa stat ad agrum, seorsum ab vrbe,
 In portu Rhetro, sub Neio syluoso.

Hospites autem inuicem paterni gloriamur esse
 Ab initio; siquidem senem interrogas congressus
 Laertem heroem, quem, non amplius aiunt in urbem
 Venire, sed seorsum in agro dolores pati
 Vetula cum ancilla, quae illi cibumque potumque
 Apponit, quoties ipsum defatigatio membra inuaserit,

- Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἶνοπέδοιο.
 Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
 195 Σὸν πατέρ'· ἀλλὰ νῦν τόγγε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
 Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἄλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
 Ἄγριοι, οἳ που κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
 200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀδάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω,
 Οὔτε τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
 Οὔτι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἅπο πατρίδος αἴης
 Ἔσθεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσιν·
 205 Φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος παῖς εἷς Ὀδυσῆος.
 Αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
 Κεῖνω· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν,
 210 Πρὶν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶν·
 Ἐκ τοῦδ' οὔτ' Ὀδρσῆα ἐγὼν ἶδον, οὔτ' ἐμὲ κείνος.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοί, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 215 Μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησὶ τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἐγὼ γὰρ
 Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις δὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 Ὡς δὴ ἐγὼ γ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς,
 Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἐπὶ γῆρας ἐτέμεν·
 Νῦν δ', ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνδρώπων,
 220 Τοῦ μ' ἐκ φασι γενέσθαι· ἐπεὶ σὺ με τοῦτ' ἐρεεῖνεις.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Οὐ μὲν τοι γενεήν γε θεοὶ νῶνυμνον ὀπίσσω
 Θῆκαν, ἐπεὶ σέγε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 Ἄλλ' ἄγε μοι εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 225 Τίς δαῖς, τίς δὲ ὄμιλος ὅδ' ἐπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
 Εἰλαπίνῃ ἢ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
 Ὡς τε μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκεούσιν
 Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσθήσεται δὲ κεν ἀνὴρ,
 Αἰόχρα πολλ' ὀρώων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.
 230 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 Ξεῖν'· ἐπεὶ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἢ δὲ μεταλλάς·
 Μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 ἔμμεναι, ὅφρ' ἔτι κείκος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·

Reptantem per fertile solum arcae vitibus confitae.
 Nunc autem veni; iamdudum enim ipsum aiebant apud suos
 Tuum patrem; verum huic Diis impediunt iter (esse
 Nondum enim mortuus est super terra nobilis Vlysses;
 Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
 Insula in circumflua; saeni autem ipsum viri tenent,
 Feri, qui alicubi illum detinent inuitum.
 Porro nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodum in animo
 Immortales suggerunt, quemadmodum perfectum iri puto,
 Neutiquam vates cum sim, neque auguriorum clare peritus;
 Nequaquam adhuc diu cara a patria terra
 Erit, neque si etiam ferrea vincula eum detineant;
 Cogitabit nempe, qui redeat; quoniam solers est.
 Sed age mihi hoc dic, et vere enarrato,
 Num ex ipso tantus filius sis Vlysse:
 Vehementer enim et capite et oculis pulchris similis es
 Illi quippe frequenter ad hunc modum nos inuisebamus inuicem,
 Antequam in Troiam ille conscendisset; quo utique alii
 Graetorum optimates ierunt cauis in nauibus:
 Ex hoc tempore neque Vlysses ego vidi, neque me ille."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens allocutus est:
 „Enimvero ego tibi, hospes, valde vere enarrabo;
 Mater quidem me ait eius esse; at ego
 Nescio; nondum enim quisquam suum parentem ipse cognouit.
 Utinam sane ego felicitis potius alicuius fuisset filius
 Viri, quem in bonis suis senectus deprehendisset:
 Nunc vero, qui infelicissimus est mortalium hominum,
 Ex hoc me dicunt natum esse; quoniam tu me hoc interrogas."
 Hunc autem rursus allocuta est dea caesia Minerva:
 „Non sane tibi genus utique dii ignobile in posterum
 Dederunt: quam te talem peperit Penelope.
 Sed age mihi hoc dic et vere enarrato, (urget!
 Quodnam epulum, quaeue haec turba est? quod vero te opus
 Conuiuium? an nuptiae; quoniam haud solum haec sunt,
 Ita mihi supra modum contumeliose videntur
 Conuiuari per domum: indignaretur vir (set."
 Turpia multa videns, quicumque cordatus utique interveniſſet.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Hospes, quandoquidem me haec interrogas atque percontaris
 Expectandum quidem fuit aliquando ut domus haec locuples
 Eſſet, quamdiu adhuc ille vir apud nos erat: (et integra
 Nunc

- Νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
 235 Οἱ κείνον μὲν αἵστον ἐποίησαν περὶ πάντων
 Ἀνθρώπων. ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
 Εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμνη Τρώων ἐνὶ δῆμῳ,
 Ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 Τὰ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 240 Ἡδέ κε καὶ ᾧ παιδί μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω.
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο·
 Ὀλιχεῖ· αἵστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 Κάλλλιπεν· οὐδ' ἔτι κείνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
 Οἶον, ἐπεὶ νῦ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
 245 Ὅσσοι γὰρ νηόοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Ἡδ' ὄσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατὰ κοιρανέουσιν,
 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Ἡ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτήν
 250 Ποιῆσαι δύναται· τοὺ δὲ φθινύδουσιν ἔδοντες
 Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραΐδουσι καὶ ἀπτόν.
 Τόν δ' ἐπαλαστήσασα προσήύδα Παλλὰς Ἀθήνη·
 ὦ κόποι, ἣ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
 Δεύγῃ, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
 255 Εἰ γὰρ νῦν ἔλθῶν, δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσιν
 Σταίῃ, ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
 Τοῖος ἐὼν, οἶόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα,
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
 Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο·
 260 Ὀλιχετο γὰρ καὶ κεῖσε δοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,
 Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅφρα οἱ εἴη
 Ἰοῦς χρεῖσθαι χαλκήρεας· ἄλλ' ὃ μὲν οὐ οἱ
 Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἶνεν ἔοντας·
 Ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς·
 265 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ᾠκύμοροι τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
 Ἡ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἥε καὶ οὐκί,
 Οἶδιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
 270 Ὅπως κε μνηστῆρας ἀπώσσει ἐν μεγάροιο.
 Εἰ δ', ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μῦθων·
 Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοῦς,
 Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων.
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθε·

Nunc vero aliter flatuerunt dii mala meditantes,
 Qui illum quidem obscurum reddiderunt supra omnes
 Homines; quoniam non ob mortuum utique sic lugerem;
 Si inter suos socios fuisset Troianorum in populo;
 Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecisset:
 Tunc ei tumulum quidem fecissent omnes Graeci,
 Atque etiam suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum;
 Nunc vero ipsum inglorie Harpyae abripuerunt:
 Perit nulli visus, nulli auditus, mihi vero dolores luctumque
 Reliquit; neque amplius illum lugens desseo
 Solum, quoniam mihi alia dii tristitia mala struxerunt.
 Quotquot enim insulis dominantur optimates
 Dulichioque, Samoque, et nemorosae Zacyntho,
 Atque quotquot asperam Ithacam regunt,
 Tot matrem meam ambiunt, destruunt autem domum.
 Illa autem neque abnuit odiosas nuptias, neque finem
 Facere potest: hi vero dilapidant epulantes
 Domum meam; cito etiam me male perdent et ipsum."
 Hunc autem commiserata alloquebatur Pallas Minerva:
 „Papae! profecto multum absentis Vlyssis
 Indiges, qui procis impudentibus manus iniiciat.
 Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
 Staret, habens galeam et scutum et duo hastilia,
 Talis, qualem ipsum ego primum vidi,
 Domo in nostra bibentemque seque oblectantem
 Ex Ephyre reuersum ab Ilo Mermerida,
 Profectus enim erat illuc celeri in naui Vlysses,
 Venenum mortiferum quaerens, ut ipsi esset
 Ad sagittas vngendas aeratus: sed ille quidem non ei
 Dedit; quoniam deos verebatur sempiternos:
 At pater illi dedit meus, amabat enim vehementer:
 Talis existens inter precos si versaretur Vlysses,
 Omnes et brevis sati fierent et amaris nuptiis.
 Verum enimvero haec deorum in genibus posita sunt,
 An reuersus vlciscatur, an non,
 Suis in aedibus: te autem considerare iubeo,
 Quo modo procos expellas ex aedibus.
 Quin age nunc attende et meam aduerte orationem:
 Cras in concionem ubi vocaueris heroas Achiuos,
 Orationem ediffere omnibus; dii vero testes sint:
 Procos quidem ad sua quemque discedere iube;

- 275 Μῆτέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γάμέεσθαι,
 " Ἄψ ἔτω ἐς μέγαρον πατὴρ μέγα δυναμένοςιο·
 Οἷ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
 Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶ κε πίθαι·
- 280 Νῆ' ἄρσας ἐρέτησιν εἰκοσὶν, ἥτις ἀρίστη,
 " Ἐρχεο πεισόμενος πατὴρ δὴν οἰχομένοιο·
 " Ἦν τίς τοι εἶπρόι βροτῶν, ἥ ὅσων ἀκούσῃς
 " Ἐκ Διός, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνδρώποισιν·
 Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἔλθέ, καὶ εἰρεο Νέστορα διόν·
- 285 Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ Ξανδὸν Μενέλαον·
 " Ὅς γὰρ δευτάτος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Εἰ μὲν κεν πατὴρ βίον καὶ νόστιον ἀκούσῃς,
 " Ἡ τ' ἄν, ἱερυχόμενός περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
 Εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' εὐχτός,
- 290 Νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 Σῆμά τέ οἱ χεῦται, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖται
 Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μῆτέρα δοῦναι.
 Αὐτὰρ ἐπὶ δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξης,
 Φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
- 295 " Ὅπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
 Κτείνῃς, ἥ δὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
 Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἔσσι.
 " Ἡ οὐκ αἶψαις, οἷον κλέος ἔλλαβε διός Ὀρέστης
 Πάντας ἐπὶ ἀνδράπους, ἐπεὶ ἔκτανε Πατροφονῆα,
- 300 Αἰγιόχον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
 Καὶ σὺ, φίλος — μάλα γάρ σ' ὀρόω καλόν τε μέγαν τε,
 " Ἀλκιμος ἔσσι, ἵνα τίς σε καὶ ὀφτιγόνων εὖ εἴπῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα Δοὴν κατελεύσομαι ἤδη
 " Ἡδ' ἑτάρους, οἳ κοῦ με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
- 305 Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ' α·
 Ξεῖν', ἥτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 " Ὡς τε πατὴρ ὦ παιδί, καὶ οὐποτε λήσομαι αὐτῶν.
 " Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
- 310 " Ὅφρα λοεσθάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
 Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
 Τιμῆν, μάλα καλόν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται
 " Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσιν,
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Δεῖα γλαυκῶπις Ἀθήνη·
- 315 Μῆ μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιώμενόν περ ὁδοῖο.

Matrem autem, si ei animus appetit nubere,
 Redeat in domum patris praepotentis.
 Illi vero nuptias conficient et apparabunt dotem,
 Amplam admodum, quantam par est caram filiam comitari,
 Tibi autem ipsi prudenter consulam, siquidem parueris:
 Naui instructa remigibus viginti, quae optima est,
 Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente:
 Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audieris
 Ex Joue, quae utique potissimum notitiam affert hominibus,
 Primum quidem Pylum abi, et interroga Nestorem eximium;
 Illinc autem Spartam ad flauum Menelaum,
 Hic enim nouissimus venit Achiuorum aere loricatorum.
 Si quidem patris vitam et reditum audieris,
 Tum sane, vexatus licet, adhuc perduraueris in annum;
 Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem,
 Reuersus deinde caram in patriam terram,
 Tumulum illi erige, et parentalia perface
 Eximia valde, qualia decet; et viro matrem dato.
 Ceterum vbi iam haec finieris et perfeceris,
 Considera deinde in mente et animo,
 Quo pacto procos in aedibus tuis (uenit
 Interficias, siue dolo, siue palam, neque enim amplius te con-
 Puerilia confectari, quoniam non amplius tantillus es.
 An non audis qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes
 Omnes apud homines, postquam interfecit patricidam,
 Aegisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?
 Et tu, amice, admodum enim te video eximiumque magnumque,
 Strenuus esto; ut aliquis te etiam posterorum laudet.
 At ego ad nauem celerem descendam iam,
 Atque ad socios, qui me fortasse aegre ferunt expectantes.
 Tibi autem ipsi curae sit, et meos observa sermones."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Hospes, profecto quidem haec amico animo dicis,
 Perinde atque pater suo filio; et nunquam obliuiscar illorum
 Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
 Ut et lotus et, oblectatus carum cor,
 Donum habens ad nauem eas, gaudens in animo,
 Preciosum, valde eximium, quod tibi reconditi muneris loco
 Ex me, qualia amici hospitibus dant." (erit
 Huic autem respondebat deinde dea caesia Minerva:
 „Ne me amplius nunc detine cupidum nimirum itineris:

Δῶρον δ', ὃ, τι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
 Αὐτίς ἀνερχομένῳ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,
 Καὶ μάλα καλὸν ἔλῶν· σοὶ δ' ἄξιον ἐστὶ ἀμοιβῆς.

Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 320 Ὅρνις δ' ὣς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
 Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τε ἑ κατρός
 Μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσι νοήσας,
 Θάμβησεν κατὰ θυμόν· οἶδατο γὰρ θεὸν εἶναι.
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φῶς,

325 Τοῖσι δ' αἰοιδὸς ἄειδε περικλυτός, οἱ δὲ δῖωπῃ
 Εἶατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδεν
 Λυγρόν, δν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο δέσπιν αἰοιδῆν
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·

330 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήδατο οἷο δόμοιο,
 Οὐκ οἶη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι, δῦ' ἐποντο.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῇ ῥά παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·

335 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κενὴ ἐκάτερθε παρέσθη.
 Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα δειὸν αἰοιδόν·
 Φῆμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν δεικτῆρια οἶδας,
 Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάτε κλείουσιν αἰοδοί·
 Τῶν ἓν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ δῖωπῃ

340 Οἶνον κινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε αἰοιδῆς
 Λυγρῆς, ἦτε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 Τείρει· ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
 Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ
 Ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καδ' Ἑλλάδα καὶ μέδον Ἄργος.

345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 Μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρα φρονέεις ἐρήηρον
 αἰοιδόν

Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὐ νύ τ' αἰοδοὶ
 Αἴτιοι, ἀλλὰ ποδὶ Ζεὺς αἴτιος, ὅσπερ δίδωσιν
 Ἀνδράσιν ἀλφειστῆοιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκάστω.

350 Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰδεῖν·
 Τὴν γὰρ αἰοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνδρωποί,
 Ἦτις ἀκούοντες οἱ νεωτάτῃ ἀμφιπέλγεται.

Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἷος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ

355 Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.

Donum vero quodcumque mihi dare tuum cor inbet,
 Rursus redeunti da, domum ferendum,
 Etiam eximio *manere* accepto; tibi autem dignum erit retri-
 Sic quidem locuta abiit caesia Minerva: (butione."
 Aus autem vs Anopaea auolauit; huic vero in animo
 Indidit robur et audaciam, recordarique eum fecit patris
 Magis adhuc quam antea: hic autem mente sua considerans,
 Obstupuit animo; suspicatus est enim deum esse.
 Continuo vero procos adibat deo similis vir:
 „Illis autem cantor canebat inclitus: ii vero tacite
 Sedebant audientes; ille autem Achiuorum reditum canebat
 Grauem, quem ex Troia indixit Pallas Minerva."
 Huins autem e superiore parte domus animo aduertit divinam
 Filia Icarii prudens Penelope: (cantilenam
 Per scalam vero altam descendit suae domus,
 Non sola, vna cum hac ancillae duae sequebantur.
 Illa vero quando iam ad procos peruenisset praestantissima
 Stetit utique iuxta postem domus affabre structae, (mulierum,
 Genis praetendens tenuia capitis redimicula:
 Aneilla vero ei honesta vtrique adstabat;
 Lacrimans autem deinde alloquebatur diuinum cantorem:
 „Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta nouisti,
 Gesta hominumque deorumque, quae celebrant cantores:
 Horum vnum ipsis cane assidens; illi autem silentio
 Vinum bibant: ab hac vero desine cantilena
 Molesta, quaeque mihi perpetuo in pectoribus carum cor
 Affligit; quippe me in primis inuasit dolor immensus.
 Tale enim caput desidero, memor semper
 Viri, cuius lata est gloria per Graeciam et medium Argos."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Mater mea, quamobrem igitur moleste feres, incundum
 cantorem
 Oblectare, utcumque illi mens impellitur? non sane cantores
 In causa sunt, sed quodammodo Iupiter in causa est, qui dat
 Viris ingeniosis ita, ut vult unicuique, (sortem canit;
 Huic vero non reprehensio *debetur*, quod Danaorum malam
 Eam enim cantilenam magis celebrant homines,
 Quaecumque auditoribus recentissima existat.
 Tibi vero sustineat cor et animus audire;
 Non enim Vlysses solus perdidit reditus diem,
 In Troia; multi vero et alii viri perierunt.

Ἄλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἰστόν τ' ἡλακάτην τε καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποιχεσθαι· μῦθος δ' ἀνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμῷ· τοῦ γὰρ κράτος ἐστ' ἐνὶ οἴκῳ.

360 Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·

Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνδετο θυμῷ.

Ἐς δ' ὑπερῶ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι

γυναιξίν.

Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνον

Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροις βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

365 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιδόεντα·

Πάντες δ' ἠρύσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.

Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·

Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,

Nūn mēn dainýmenoi terpómēda, mēdē bohtýs

370 Ἔστω· ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκούμεν ἐστὶν αἰοιδοῦ

Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδὴν.

Ἡὼθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κίοντες

Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,

Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,

375 Ὑμὰ πημάτων ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.

Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωϊτερον καὶ ἄμεινον

"Εμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντον νήποινον ὀλέσθαι,

Κεῖρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἔοντας,

'Αἱ κέ ποδι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·

380 Νῆποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὀλοίσθεν.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶε ἐν χεῖλεσι φύντες,

Τηλέμαχον δαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.

Τὸν δ' αὐτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Τηλέμαχ', ἥ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ

385 Ὑψαγόρην τ' ἔμμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν·

Μὴ σέγ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων

Ποιήσκειν· ὃ τοι γενεῇ πατρῷόν ἐστιν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽δα·

Ἀντίνο', ἡ καὶ μοι κεμεσθήσεται, ὅ, τι κεν εἴπω;

300 Καί κεν τοῦτ' ἐθέλωμι, Διὸς γε διδόντος, ἀρέσθαι.

Ἡ φῆς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;

Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμέναι· αἰψά τε οἱ δῶ

'Αφνειὸν πέλεται, μαὶ τιμηέστερος αὐτός.

'Αλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἶσι καὶ ἄλλοι

395 Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἡδὲ παλαιοί·

Sed domum profecta, tua opera administra,
Telamque et colum, et ancillis impera
Operi incumbere; sermo vero viris curae erit
Omnibus: potissimum vero mihi; huius enim imperium est
Illa quidem attonita, rursus in domum iuit; (in domo
Filii enim dictum prudens posuit in animo.
Ad superiorem autem partem domus ubi conscendisset cum
ancillis mulieribus,

Flebat deinde Vlysses carum maritum, donec ipsi somnum
Dulcem palpebris immisit caecia oculis Minerva.

Proci vero tumultuabantur per aedes obscuras,
Omnes autem optabant iuxta in lecto recumbere.
Illis vero Telemachus prudens incepit sermonem:

„Matris meae proci, superba contumelia instructi,
Nunc quidem conuiuantes delectemur, neque clamor
Adsit: nam hoc honestum est audire cantorem
Talem, qualis hic est, diis assimilis voce.

Mane vero in concionem confideamus venientes
Omnes; ut vobis sermonem audenter renunciem,
Exire ex aedibus: alias vero sequimini dapes,
Vestra bona edentes, alternantes per domos.

Si vero vobis videtur hoc satius et melius
Esse, viri vnus victum impune perdere,
Absumite, ego vero deos inuocabo sempiternos,
Si quando Iupiter dederit facta haec vindicatum iri,
Inulti forte deinde intra aedes perituri sitis.“

Sic ait: illi vero omnes mordicus labiis compressis
Telemachum admirabantur, quod audacter loqueretur.

Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius:

„O Telemache, certe admodum te docuerunt dii ipsi
Sublimiloquem esse, et audenter concionari,

Ne te utique circumflua Ithaca regem Saturnius
Constituatur; quod tibi genere paternum est.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„Antinoe, etiam si mihi vel irascaris, ob id quod dixero?

Et hoc vellem, Ioue utique dante, accipere,

An putes hoc pessimum inter homines esse?

Non enim vlllo pacto malum est, regem esse? statimque ei
Dives fit, et honoratior ipse. (domus

Sed certe reges Achinorum sunt etiam alii

Multi in circumflua Ithaca, iuuenes et senes:

Horum

Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάναε διὸς Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξέσομ' ἡμέτεροιο
 Καὶ δμῶων, οὓς μοι ληίσσατο διὸς Ὀδυσσεύς.

Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδα·
 400 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
 "Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
 Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἴσιν ἀνάσσοις.
 Μὴ γὰρ οὖν ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' ἀέκοντα βίηφιν
 Κτήματ' ἀπορραίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.

405 Ἄλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ Ξεῖνοιο ἔρεσθαι·
 Ὀππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
 Γαίης· ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατὴρ ἀρουρα·
 Ἥε τοι ἀγγελίην πατὴρ φέρεי ἐρχομένοιο,
 Ἥ ἐὼν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἰκάνει;

410 Οἷον ἱκανῆσας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινεν
 Ἰνώμεναι· οὐ μὲν γὰρ τι κακῶ εἰς ὧπα ἔφκει.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Εὐρύμαχ', ἦτοι νύστος ἀπέλειτο πατὴρ ἐμοῖο·
 Οὐτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείδομαι, εἶποδεν ἔλθοι,
 415 Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦντινα μήτηρ,
 Ἔς μέγαρον καλέσσαθα θεοπρόπον, ἐξερέηται.
 Ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρῷος ἐκ Τάφου ἐστίν·
 Μέντης δ' Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
 Υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.

420 "Ὡς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
 Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
 Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.
 Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν·
 Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάστος.

425 Τηλέμαχος δ', ὅδι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
 Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
 Ἐνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
 Τῷ δ' ἄρ' αἶμα' αἰδομένας δαΐδας φέρε κέδν' εἰδυῖα
 Εὐρύκλει', Ὀππος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·

430 Τὴν ποτε Λαέρτης κρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν,
 Πρωθήβην· ἔτ' ἐοῦσαν, εἰκοσάβοια δ' ἔδωκεν·
 Ἴσα δὲ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν' μεγάροισιν,
 Εὐνῇ δ' οὔ ποτ' ἐμικτο· χόλον δ' ἀλέεινε
 γυναικός·

Ἥ οἱ αἶμα' αἰδομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἑ μάλιστα
 435 Δμῶων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε, τυτθὸν ἰόντα.

"Ὡς ἔειπεν

Horum aliquis hoc habeat; siquidem mortuus est nobilis Vlysses;
At ego domus rex ero nostrae,

Ac iernorum, quos mihi acquisiuit nobilis Vlysses."

Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est;

„Telemache, certe haec deorum in genibus posita sunt,

Quinam circumfluae Ithacae dominabitur Achaeorum;

Bona vero ipse habeas, et aedibus tuis imperes

Non enim ille veniat vir, qui te inuitum vi

Bonis spoliaturus sit, Ithaca adhuc habitata.

Sed volo te optime, de hospite interrogare,

Vnde ille vir, quali autem gloriatur esse

E terra; vbinam ei genus et patrium solum?

An tibi nuncium patris adfert venientis:

An suum ipsius debitum expetens huc venit?

Vt factu impetu statim abiit, neque sustinuit, (prae se ferebat."

Vt cognosceremus; nequaquam enim vilis hominis vultum

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„Eurymache, certe reditus periit patris mei:

Neque itaque nuncio amplius credo, sicunde venerit:

Neque vaticinium curo, si quem mater

In domum vocatum vatem sciscitetur,

Hospes vero hic meus paternus e Tapho est;

Mentes Anchiali bellicosi gloriatur esse

Filius; ceterum Taphiis nauigandi studiosis imperat."

Sic dixit Telemachus; mente verto immortalem deam agnouit.

Hi autem ad saltationem et suauem cantum

Conuersi oblectabantur, exspectabantque vesperum aduenire,

His autem se oblectantibus, niger vesp̄r superuenit;

Et tunc dormituri iuerunt domum quisque.

Telemachus autem cui thalamus perpulchrae aulae

Sublimis aedificatus erat, conspicuo in loco,

Illunc lectum conscendit, multa mente reputans,

Simulque cum eo ardentes facies ferebat pudica sciens

Euryclea, Opis filia Pisenoridae:

Quam olim Laertes emerat facultatibus suis

Primum iam pubescentem pretiumque viginti bonum dederat.

Aequae autem ipsam ac pudicam vxorem honorabat in aedibus;

Lecto vero nunquam cum ea mixtus est; iram nempe vitabat

vxoris

Haec cum eo simul ardentes facies ferebat, et ipsum maxime

Ancillarum amabat, et enutrierat, paruulus cum esset.

Aperuit

"Ὀΐξεν δὲ θύρας θαλάμου κύκα ποιητοῖο·
 "Ἐξετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυε χιτῶνα·
 Καὶ τὸν μὲν γράϊης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
 "Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
 440 Πασσάλω ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖς λεχέεσβιν,
 Βῆ β' ἔμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνη
 'Αργυρέη· ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσθεν ἱμάντι.
 "Ἐνδ' ὄγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἶδός ἀώτῳ,
 444 Βούλευε φρεσὶν ἥδιν ὁδόν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη·

S V M

L I B R I

Ithacensibus postero mane ad concilium vocatis, Telemachus queritur contumeliam domus et profligationem bonorum, atque populi misericordiam et auxilium implorat (1 — 97.) Antinous, ex principibus procorum, culpa in Penelopem translata, finem maiorem fore negat, nisi ipsa nupserit alicui, aut ad Icarium patrem redeat (80 — 128). Respondenti Telemacho, et turbam domo excedere aperte iubenti, aquilae praetervolantes auspiciū faciunt, quod infaustum procis interpretatū vates Halitherses ridetur ab Eurymacho (129. — 207). Ita quum nihil effectum videt, altercatione

Aperuit autem iannas thalami scite facti,
Sedebat verb in lecto, mollemque exuebat tunicam;
Et eam quidem aniculae sedulae dedit in manus.
Illa quidem plicata et aptata tunica,
Ad paxillum suspensa iuxta tornatos lectos,
Perrexit ire thalamo; ianuam autem attraxit annulo
Argenteo, pessulumque obtendit loro.
Hic ille per totam noctem, tectus ouis florida lana,
Considerabat mente sua iter, quod ipsi designauerat Minerva.

M A R I U M

S E C U N D I.

protracta, iuvenis navem postulat, qua Pylum et Spartam
vehatur percunctatum de patre; sed irrisum hac quoque spe
frustratur dissoluta concio (208 — 259). Inde in litore so-
lus veneratur Minervam, quae Mentoris cuiusdam specie ad-
flans ei instructam navem et se ipsam navigationis comitem
pollicetur (260 — 295.) Statim domum reversus Eurycleam
promam cibaria itineri parare iubet, inscia matre (296 — 381.)
Minerva autem ex populo socios colligit, navique ab Noë-
mone accepta et deducta ambo vesperi solvunt ex portu
(382 — 434.)

O D Y S S E A E I L

Τηλεμάχου ἀποδημία.

Quando vero mane genita apparuit, rosea digitos aurora,
Surrexit utique ex lectulo Vlyssis dilectus filius,
Vestis indutus; gladium vero acutum suspendit ab humero,
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta;
Perrexitque ire e cubiculo deo similis coram.
Continuo autem praeconibus argutis imperavit
Conuocare ad concionem comantes Achiuos. (seriter.
Illi quidem conuocabant: illi autem congregabantur valde ce-
At postquam congregati sunt, et in vnum conuenerunt;
Perrexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autem tenebat
ferream hastam,
Non solus; simul eum duo canes veloces sequebantur.
Diuinam autem huic gratiam circumfudit Minerva.
Ipsam vero omnes populi aduenientem admirabantur.
Sedebat autem in patris sella; cesserunt vero ei senes.
His autem deinde heros Aegyptius coepit concionari,
Qui iam senio incuruus erat et plurima norat.
Etenim huius dilectus filius cum nobili Vlyssē
Ad Nium generosis equis foecundum, ierat cauis in nanibus,
Antiphus bellator: illum vero saeuus interfecit Cyclops
In spelunca caua; victimam autem sibi parauit coenam. (tur
Tres vero ei alii erant: et vnus quidem inter procos versaba-
Eurynomus; duo autem perpetuo habebant paterna opera.
Sed neque sic illius oblitus erat lugens et dolens,
His ille lacrymans concionatus est, et dixit:
„Audite sane nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerō;
Neque vquam nostrum concilium factum est, neque confessus,
Ex quo Vlysses nobilis abiit cauis in nanibus;

- Νῦν δὲ τίς ᾧδ' ἤγειρε; τίνα χρεῖώ τόδον ἵκει,
 Ἥε νέων ἀνδρῶν, ἧ οἱ προγενέστεροί εἰσιν;
 30 Ἡέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἐκλυεν ἐρχομένοιοι,
 Ἦν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
 Ἥέ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἧδ' ἀγορεύει;
 Ἐσθλὸς μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος! εἶδε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθ' ἔν τελέσειεν, ὃ, τι φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ.
 35 Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
 Στῇ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χεῖρῃ
 Κῆρυξ Πειδείηνωρ, πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς.
 Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καδαπτόμενος προσέειπεν·
 40 Ὀγέρον, οὐχ ἐκὰς οὗτος ἀνὴρ — τάχα δ' εἶδαι αὐτός —
 Ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει.
 Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἐκλυσεν ἐρχομένοιοι,
 Ἦν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πύθοίμην,
 Οὔτε τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
 45 Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὃ μοι κακὸν ἔμπεδον
 οἶκῳ
 Δοιά· τὸ μὲν, πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
 Τοῖσδεσδὶν βασίλευε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν·
 Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 Πάγχυ διαβρᾷσει, βίον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
 50 Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐδελοῦσθ,
 Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱες, οἱ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἀριστοί·
 Οἱ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερβρίγασι νέεσθαι,
 Ἰκαρίον, ᾧ κ' αὐτὸς ἐδινώσασαιτο θυγάτρα,
 Δοίη δ', ᾧ κ' ἐδέλοι, καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
 55 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡμᾶτα πάντα,
 Βοῦς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πόνας αἰγας,
 Εἰλαπινάζουσιν, πίνουσί τε αἶδοπα οἶνον,
 Μαφιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἐπ' ἀνὴρ,
 Οἷος Ὀδυσσεύς ἐσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.
 60 Ἡμεῖς δ' οὐ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν — ἧ καὶ ἔπειτα
 Λευγαλέοι τ' ἐδόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκὴν —
 Ἥ τ' ἂν ἀμυναιμην, εἰ μοι δύναμις γε παρήη.
 Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνδραγαθὰ ἔργα τετεύχεται, οὐδ' ἔτι καλῶς
 Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
 65 Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνδράπωνος,
 Οἱ περιναιεῖτάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 Μῆτι μεταστρέψουσιν ἀγαδάμενοι κακὰ ἔργα.

Hunc autem quis huc congregauit? quem necessitas tantum
Sive ex iunioribus viris, sive qui seniores sunt? (urget,
An aliquem nuncium exercitus audiuit venientis,
Quem nobis palam enarret, quum prior audiuerit?
An quippiam publicum aliud declarat, et proferet?
Probus mihi videtur esse, beneuolens, utinam illi ipsi
Iupiter bonum perficiat, quodcumque mente sua cogitat!"
Sic ait: gaudebat autem omine Vlyssis carus filius.

Neque proinde diutius sedit, impetum autem cepit concionari
Stetitque in media concione; sceptrum autem ei imposuit in
Praeco Pisenor, prudentia consilia edoctus. (manum

Primum deinde ad senem dirigens orationem locutus est:

„O senex, non procul ille vir. (statim autem cognosces ipse,)

Qui populum congregauit; potissimum autem me dolor urget,

Neque ullum nuncium exercitus audiui venientis,

Quem vobis palam enarrem, quum prior audiuerim;

Neque quicquam publici aliud enarro, neque profero;

Sed meum ipsius negotium, quod mihi malum in domum
incidit,

Duplex: alterum, quod patrem eximium perdidit, qui quon-

Ipsos imperabat; paterque velut, mitis erat: (dam inter vos

Nunc autem longe maius, quod mox cito domum vniuersam

Prorsus euertet, facultates autem penitus disperdet,

Matri meae proci ingruerunt nolenti,

Eorum virorum cari filii, qui hic utique sunt optimi:

Qui patris quidem in domum horrent ire

Icarii, ut ipse dotet filiam;

Detque cui voluerit, et qui ipsi gratus venerit.

Illi vero in nostram domum diuertentes diebus omnibus,

Boues mactantes, et oves, et pingues capras,

Splendida convivantur, bibuntque nigrum vinum

Temere, plurima vero absumuntur: non enim adest vir,

Qualis Vlysses erat, qui malum a domo arceat;

Nos vero nequiquam tales qui arceant; quinetiam

Imbecillique reperiremur, et neque periti roboris:

Omnino fane malum arcerem, si mihi vis adesset,

Non enim iam tolerabilia facinora patrantur, neque honeste

Domus mea perit; indignemini et ipsi,

Aliosque reuereamini vicinos homines,

Qui circum habitant; deorum vero timeate iram,

Ne quid rependant irati propter mala facinora.

- Αἰδέομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιδος,
 "Ἦν ἀνδρῶν ἀγορᾶς ἡμὲν λυεῖ ἠδὲ καθίζει·
 70 Σχέδδε, φίλοι, καὶ μ' οἶον ἐάσατε πένθει λυγρῷ
 Τεῖρεδδ'· εἰ μὴ πού τι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 Δυσμενέων κἀκ' ἔρεξεν εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
 Τούτους ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
 75 Γμεας ἐσδέμεναι κειμήλιά τε πρόβαδιν τε·
 Εἰ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε κατ' τίσις εἴη.
 Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτίπινυσοίμεθα μύθοι,
 Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθῇ·
 Νῦν δέ μοι ἀπρήχτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 80 "Ὡς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σῆητρον βάλε γαίην,
 Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 "Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὔτε τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 85 Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἄσχετε, κοῖον ἔειπες,
 Ἡμέας αἰσχύνων! ἐδέλοισ δέ κε μῶμον ἀνάφα.
 Σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἵτιοι εἰδιν,
 Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
 "Ἢδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
 90 Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπὶσχεταὶ ἀνδρὶ ἐκάστω,
 Ἀγγελίας προΐεισα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
 "Ἢ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζειεν·
 Στηθαμένη μέγαν ἰσὶδὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινεν,
 95 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
 Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ δᾶνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰδούκε φᾶρος
 Ἐκτελέσω, — μὴ μοι μεταμῶνια νήματ' ὀλῆται —
 Λαέρτη ἡρώϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
 100 Μοῖρ' ὀλοή καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
 Μῆτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νεμεσῆσθαι,
 Αἰ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίδσας.
 "Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 "Ἐνθα καὶ ἡματιῇ μὲν ὕφαινεσκεν μέγαν ἰστόν,
 105 Νύκτας δ' ἀλλύσκεν, ἐπὴν δαΐδας παρὰδεῖτο.
 "Ὡς τριετες μὲν ἔλῃδε δόλω, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς·
 Ἄλλ' ὅτε τέτατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπὶ λυθὸν ὥραι,
 Καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν, ἥ δᾶφα ᾗδη,

Oro et per Iouem Olympium, et Themidem,
 Quae hominum concilia et soluit et cogit;
 Abstinete, amici, et me solum finite dolore moleste
 Affligi: nisi quid vnquam pater meus probus Vlysses
 Infensus malis affecit fortes Achiuos;
 Quae mihi rependentes, malis afficite infensi,
 Istos incitantes: mihi vero satius esset,
 Vos absumere supellectiliaque, et prouentum:
 Vtique si vos comedissetis, fortassis olim etiam retributio foret.
 Tandiu enim per urbem insectaremur verbis,
 Bona repetentes, donec omnia repensa essent:
 Nunc vero mihi insanabiles dolores iniicitis animo."
 Sic ait iratus, scepirumque proiecit in terram, (omnem.
 Laerymas profundens: commiseratio autem cepit populum
 Tunc alii quidem omnes taciti erant, neque quisquam ausus est
 Telemacho verbis respondere asperis;
 Antinous vero ipsum solus respondens allocutus est:
 „Telemache altiloque, animi impotens, quid locutus es,
 Nos dedecorans! vis utique nobis maculam inurere.
 Tibi vero nequiquam proci Achiuorum in causa sunt,
 Sed cara mater; quae sano perquam versutias callet:
 Iam enim tertius est annus, statim autem aderit quartus,
 Ex quo eludit animum in pectoribus Achiuorum:
 Omnes quidem sperare facit, et promittit variis singulis,
 Nuncios praemittens; mens autem illi alia cogitat.
 Illa vero dolum hunc alium in mente excogitauit
 Exorsa magnam telam in aedibus texebat,
 Subtilem et immensam; continuoque nos allocuta est:
 Iuuenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Vlysses,
 Manete vrgentes meas nuptias; donec vestem
 Perfecerō, (ne mihi vana fila pereant,)
 Laerti heroi sepulchralem; in *tempus* quo ipsum
 Fatum triste prehenderit longum somnum adferentis mortis
 Ne aliqua me in populo mulierum Achiuarum culpet,
 Si absque tegumento iaceat qui multa possedit.
 Sic ait; nobis vero statim persuasus est animus generosus,
 Atque ibi interdiu quidem texebat magnam telam,
 Noctu vero dissoluebat, postquam faces adhibuisset.
 Sic trienniq̃ quidem latebat dolo, et persuadebat Achiuis:
 Sed quum quartus venit annus, et aduenerunt horae,
 Tum vero demum aliqua dixit mulierum, quae bene norat

- Καὶ τήνγ' ἀλλύουσάν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστόν.
 110 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ' ἐδέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
 Σοὶ δ' ὥδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἰν' εἰδῆς
 Αὐτὸς σὺ θυμῷ, εἰδῶσί δὲ πάντες Ἀχαιοί.
 Μητέρα δὴν ἀπόπεμψον, ἀνώχθι δέ μιν γαμέεσθαι
 Τῷ, ὅτεώ τε πατήρ κέλεται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
 115 Εἰ δ' ἐτ' ἀνιῆσει γὰρ πολὺν χρόνον υἱὰς Ἀχαιῶν,
 Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ἃ οἱ περί δῶκεν Ἀθήνη,
 Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς,
 Κέρδεά θ', οἳ οὐπω τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
 Τάων, αἳ πάρος ἦσαν ἐὺκλοκαμίδας Ἀχαιαί,
 120 Τυρῶ τ', Ἀλκημήνην τε, εὐστέφανός τε Μυκίην
 Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείρῃ
 Ἦδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησεν
 Τόφρα γὰρ οὖν βιοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 Ὅφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὄντινά οἱ νῦν
 125 Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
 Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποδὴν πολέος βιότοιο·
 Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἔμεν, οὔτε πη ἄλλη,
 Πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὃ κ' ἐδέλυσιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 130 Ἀντίνο', οὐπὼς ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,
 Ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δ' ἔμδς ἄλλοθι γαίης,
 Ζῶει δ' ἢ ἤ τέθνηκε· κακὸν δέ με, πόλλ' ἀποτίνειν
 Ἰκαρίῳ, αἷ κ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
 135 Δῶδει· ἐπεὶ μήτηρ στυγεράς ἀρήσεται Ἐρινυῶς,
 Οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνδρώπων
 Ἔσθεται· ὥς οὐ τοῦτον ἐγὼ ἔωτε μῦθον ἐνίψω.
 Ἰμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεδίζεται αὐτῶν,
 Ἐξίτε μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαίτας,
 140 Ἵμα κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωῖτερον καὶ ἄμεινον
 Ἑμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βιοτόν νήποιον ὀλέσθαι,
 Κεῖρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἔοντας,
 Ἄ καὶ ποδὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
 145 Νηκοῖνοι κεν ἔπειτα δόμων ἐντοσθεν ὀλοισθε.
 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετῷ εὐρύνοπα Ζεὺς
 Ἵφόμεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέθηκε πέτεσθαι.
 Τῷ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπέτοντό μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,
 Πλησίῳ ἀλλήλοισι τιταννομένῳ πτερύγεσθιν·

Et ipsam dissoluentem iuuenimus pulchram telam
 Sic eam quidem perfecit, etiam nolens, prae necessitate.
 Tibi vero sic proci respondent, ut scias
 Ipse tuo animo, sciantque omnes Achiui:
 Matrem tuam dimitte; inbe autem ipsam nubere
 Illi, cuicumque pater iusserit, et placuerit ipsi:
 Si vero adhuc vexabit multa tempore filios Achiuorum,
 Ea agitante in animo, quae ei abunde dedit Mínerua,
 Operaque scire insignia, et mentem bonam,
 Et versutias, quales nondum ullam audiuimus neque veterum
 Earum, quae olim fuerant comes pulchrae Achinae,
 Tyroque, Alcmēnaque, et sortis conspicua Mycene:
 Harum nulla similia commenta Penelopae
 Norat: at quidem hoc probum nequaquam cogitavit.
 Tamdiu enim igitur victum tuum et bona edent,
 Quamdiu illa hunc habebit animum, quem illi nunc
 In pectoribus posuerunt Dii: magnam quidem gloriam sibi
 Comparat, at tibi desiderium multi victus, (alio,
 Nos vero neque ad negotia nostra ante ibimus, neque aliquo
 Priusquam ipsa nupserit Achiuorum, cuicumque voluerit."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Antinoe, nullo modo fas e domo inuitam expellere (terrae,
 Quae me peperit, quae me enutriuit; pater autem meus alibi
 Viuitne ille, sine mortuus est: durum vero *esset*, me multa
 Icario, si ipsi volens matrem dimisero. (reddere
 Ex patre enim male patiar, aliaque Deus
 Dabit; quippe mater odiosas imprecata fuerit Furias,
 A dome discedens; reprehensio vero mihi ex hominibus
 Erit: itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
 Vester vero siquidem animus indignatur ipsis,
 Exite mihi domo; alias vero curate dapes,
 Vestra bona comedentes, alternantes per domus.
 Si vero vobis videtur hoc satius et melius
 Esse, viri vnus victum impune perdere,
 Abstumite; ego vero deos inuocabo sempiternos,
 Si vnquam Iupiter dederit facta haec vindicatum iri;
 Inulti forte deinde intra domum perituri sitis."
 Sic ait Telemachus; huic vero duas aquilas late sonans Iupiter
 Ex alto a vertice montis praemissit volare.
 Hae autem aliquaudiu quidem volabant cum flatu venti,
 Propinquae inuicem, extendentes alas;

- 150 Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἐκέδσθη,
 "Εὐθ' ἐπιδινθάντε τιναξάσθην περὰ πολλά,
 "Ες δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὄσοντο δ' ὄλαθρον.
 Δρυφάμενῳ δ' ὀνύχεσσι παρειὰς, ἀμφὶ τε διεράς,
 Δεξιῷ ἦϊξαν διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
- 155 Θάμβησαν δ' ὄρνιδας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
 "Ὀρμηγαν δ' ἀνὰ θυμόν, ἅπερ τελέεσθαι ἐμελλον.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἥρως Ἀλιθέροης.
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὀμηλικὴν ἐπέκαστο,
 "Ὀρνιδας γινῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι.
- 160 "Ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ, τι κεν εἴπω.
 Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφανσκόμενος τάδε εἶρω.
 Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς
 Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσβεται, ἀλλὰ που ἤδη.
- 165 Ἐγγὺς ἔων, τοῖσδεσσί φόνον καὶ Κῆρα φυτεύει
 Πάντεσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
 Οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκην ευδείελον· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 Φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτῆς
 Πανέσθων· καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λωῖόν ἐστιν.
- 170 Οὐ γὰρ ἀπειρητὸς μαντεύομαι, ἀλλ' εὐ εἰδώς.
 Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημι τελευτηθῆναι ἅπαντα,
 "Ὡς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰδανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δ' ἐ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Φῆν, κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἐταίρους,
- 175 Ἀγνωστοὺς πάντεσιν· ἐξεκοστῶ ἐνιαυτῷ
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἤϊδα·
 "Ὡ γέρον, εἰ δ', ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσι,
 Οἴκαδ' ἰὼν, μὴ πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω.
- 180 Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
 "Ὀρνιδες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς Ἥελιοιο
 Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 "Ὡλετο τῆλ'· ὥς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
 "Ὀφελές! οὐκ ἂν τόσῳ θεοπροπέων ἀγόρευες,
- 185 Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὥδ' ἀνιστής,
 Σῶ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἶ κε πόρησιν.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρέω, τό δε καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 Αἶ κε νεώτερον ἄνδρα, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
 Παρφάμενος ἐπέεσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
- 190 Αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται.

Sed cū iam ad mediam concionem celebrem peruēissent,
 Ibi in gyrum flexae concusserunt alas densas,
 Adspexerunt autem omnium capita, portendebantque mortem:
 Vbi vero laniarant vnguibus maxillas, circumque colla,
 Ad dextram volarunt, et per aedes et per urbem ipsorum.
 Admirati vero sunt aues, postquam viderunt oculis,
 Agitaruntque in animo, quae perficienda erant.
 Inter hos vero et locutus est senex heros Halitherfes
 Mastorides: hic enim solus coaeuos vincebat,
 In auihus diiudicandis et fatalia edicendo,
 Qui ipsis sapiens concionatus est, et dixit:
 „Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerō:
 Prociis autem potissimum significans haec dico;
 Illis enim ingens periculum imminet: non enim Vlysses
 Diu seorsum a suis amicis aberit; sed alicubi iam,
 Prope cum sit, hī caedem et fatum molitur
 Omnibus; pluribus etiam aliis male erit,
 Qui habitamus Ithacam claram: sed longe antea
 Consideremus, quomodo ipsos compescamus? quin etiam ipsi
 Quiescant: etenim ipsis statim hoc vtilius est.
 Non enim inexpertus vaticinor, sed bene doctus:
 Etenim illi dico perfecta esse omnia;
 Quemadmodum ei praedixeram, quando ad Ilium conscende-
 Argui, cumque ipsis conscendit versutus Vlysses: (bant
 Dixi, cum mala multa passum, amissisque omnibus sociis,
 Incognitum omnibus, vicesimo anno
 Domum venturum: haec utique omnia perficiuntur.“
 Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est:
 „O senex, aia ago nunc vaticinare tuis liberis
 Domum profectus; ne forte quid mali patiantur in posterum,
 In his autem ego te longe melior sum ad vaticinandum.
 Aues sane multae sub radiis solis
 Volitant, neque omnes fatales; ceterum Vlysses
 Perit procul: utinam etiam tu periisse cum illo
 Deuisses: non tot vaticinans concionareris;
 Neque Telemachum iratum sic incitares,
 Tuae domui donum expectans, si quod praebeat,
 Sed tibi edico quod et perfectum erit,
 Si iuuenem virum, veteraque multaue doctus
 Deceptum verbis incitaueris ad irascendum;
 Ei quidem ipsi primum perniciosius erit,

- (Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεται εἶνεκα τῶνδε ·)
 Σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τῶν ἀσχάλλης · χαλεπὸν δέ τοι ἔδεται ἄλγος.
 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσασμαι αὐτός·
 195 Μητέρ' ἔην ἐς πατρός ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι.
 Οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσθα ἔοικε φίλης βῆλ' καὶ δὸς ἐπεσθαι.
 Οὐ γάρ πρην καύσεσθαι ὀλομαι νῆας Ἀχαιῶν
 Μνηστῦος ἀργαλέης · ἐπεὶ οὔτινα δεῖδμεν ἔμπης,
 200 Οὐτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἔόντα·
 Οὔτε θεοπρπίης ἐμπαζόμεν', ἦν σύ, γεραίε,
 Μῦθεαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
 Χρήματα δ' αὐτε, κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἔσσι
 Ἔσεται, ὄφρα κεν ἦγε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
 205 Ὅν γάμον · ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα,
 Εἶνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαινομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
 Ἐρχόμεν', ἃς ἐπισικεῖς ὀπιέμεν ἔστιν ἐκάστω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' α·
 Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοί,
 210 Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
 Ἦδη γὰρ τά ἔσσι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἰκοσ' ἑταίρους,
 Οἳ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διακρήσσωσι κέλευθον.
 Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαδύεντα,
 215 Νόστον πευδόμενος πατρός δὴν οἰχομένοιο·
 Ἦν τις μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἧ ὅσσαν ἀκούσω
 Ἐκ Διός, ἥτε μάλιστ' αὖ φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
 Εἰ μὲν κεν πατρός βίωτον καὶ νόστον ἀκούσω,
 Ἦ τ' ἄν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτὸν·
 220 Εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω, μηδ' ἔτ' ἔόντιος,
 Νοστήσας θῆ' ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμά τέ οἱ χεύω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξω
 Πολλὰ μάλ', ὅσθα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δάσσω.
 Ἦτοι ὄγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
 225 Μέντωρ, ὃς β' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 Πείθεσθαι τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
 Ὅς ὅφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέλνυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ, τι κεν εἴπω·
 230 Μῆτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω
 Σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἰδοίμ' αἰδώς,
 Ἄλλ'

Efficere autem omnino nihil poteris illorum gratia:
 Tibi vero, o senex, multam infligemus, quam in animo
 Luens aegre feras: grauiſque tibi erit dolor.
 Telemachos autem imprimis ego ſuadebo ipſe,
 Matrem ſuam ad patris *domum* iubeat redire:
 Illi vero nuptias facient, et parabunt dotem
 Amplam valde, quantam conuenit caram filiam comitari.
 Non enim antea quieturos puto filios Achiuorum
 A coniugii ambitu difficili; quoniam neminem timemus omnino;
 Neque ſane Telemachum, tameti multiloquus ſit:
 Neque vaticinium curamus, quod tu, ſenex,
 Loqueris irritum; odio autem eris adhuc magis.
 Bona vero rursus male abſumentur, neque unquam paria
 Erunt, dum haec differat Achiuos
 Suis nuptiis; nos vero rursus, exſpectantes diebus omnibus,
 Propter virtutem contendimus, neque ad alias
 Imus, quas conuenit ducere vniciue.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra locutus eſt:

„Euryſtache, et alii quotquot proci generoſi,
 De iſtis quidem non vos amplius oro, naque dico:
 Iamiam enim haec ſciunt dii et omnes Achiui.
 Sed age mihi date navem celerem, et viginti ſocios,
 Qui mihi hinc atque hinc pertranſeant viam *maris*,
 Proſicilſcor enim Spartam et Pylum arenolaſam,
 Reditum ſciſcitaturum patris diu abſentis,
 Siquis mihi dicat mortaliū, aut ſamam audiam
 Ex loue, quae potiſſimum notitiam aſſert hominibus.
 Si quidem patris vitam et reditum audiuerō,
 Sanè, vexatus licet, adhuc perdurauerim in annum:
 Si vero mortuum audivero, neque adhuc ſuperſitem,
 Reuerſus deinde caram in patriam terram,
 Tumulum illi erigam, et parentalia perſiciam
 Eximia valde qualia decet, et viro matrem dabo.“

Ille quidem ſic locutus conſedit; hiſ autem ſurrexit
 Mentor, qui Vlyſſis eximii erat ſocius;
 Et *ſe* ei, cum proſicilſceretur, commiſit totam familiam,
 Utque obediret ſeni, et firma omnia cuſtodiret.
 Qui inter eos ſapiens cencionatus eſt et dixit:

„Audite nunc me, Ithacenſes, quodcunque dixerō;
 Neque amplius benignus; manſuetus et mitis ſit
 Scepſtriger rex, neque in mente proba ſciens;

- 'Αλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἰδύλα ῥέβοι.
 "Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσῆος θείριο
 Λαῶν, οἶδιν ἀνασθε, πατήρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.
 235 'Αλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγῆνορας οὔτι μεγαίρω
 "Ερδαιν ἔργα βίαια κακοῦ βραφίῃσι νόριο·
 Σφᾶς γὰρ παρδόμενοι κεφαλᾶς, κατέδουσι βιαίως
 Οἶκον Ὀδυσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασι νέεσθαι.
 Νῦν δ' ἄλλω δῆμῳ νεμεσίζομαι, οἶον ἅπαντες
 240 Ἦεθ' ἀνεφ, ἀτὰρ οὔτι καδαπτόμενοι ἐπέεσθιν,
 Παύρους μνηστῆρας κατερύκετε, πολλοὶ ἐόντες,
 Τὸν δ' Εὐηνορίδης Δειώκριτος ἀντίον ἠΐδα·
 Μέντορ ἀταρτηρὸς, φρένας ἤλεέ, ποῖον εἶπες,
 "Ημέας ὀτρύνων καταπανέμεν! ἀργαλέον δέ
 245 Ἀνδράδι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαυτί.
 Εἶπερ γὰρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν,
 Δαιτυμένους κατὰ δῶμα ἐὼν μνηστῆρας ἀγανούς·
 "Εξελάσαι μέγαροιο μενοινήσει· ἐνὶ θυμῷ·
 Οὐ κέν οἱ κεχάροιτο γυνή, μάλα περ χατέουδα,
 250 Ἐλθόντ'· ἀλλὰ κεν αὐτοῦ αἰεκέα πότμον ἐπίσποι,
 Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν εἶπες.
 'Αλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν ἐκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἑκάστος·
 Τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἥδ' Ἀλιδέρσης,
 Οἱ τε αἰεὶ ἀρχῆς πατρῷοι εἰσὶν ἐταῖροι.
 255 'Αλλ', ὄτω, καὶ δευρὸν καθήμενος, ἀγγελιάων
 Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελείει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰθηρήν.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐκκίδνακτο ἐὰν πρὸς δῶμασ' ἑκάστος·
 Μνηστῆρες δ' ἐς δῶματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος.
 260 Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κίων ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 Χείρας νυφάμενος πολιῆς ἁλὸς, εὖχετ' Ἀθήνῃ·
 Κλυθί μοι, ὃ χθιδρὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
 Καί μ' ἐν νηϊ κέλευσας ἐπ' ἡεροειδέα κόντον,
 Νόστιον πευδόμενον πατὴρ δὴν οἰχομένοιο,
 265 Ἐρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
 Μνηστῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηγορόεντες.
 "Ὡς ἔφαθ' εὐχόμενος· σχεδόνδε δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἥδὲ καὶ αὐδήν·
 Καί μιν φωνήσας· ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 270 Τηλέμαχ', οὐδ' ὅπιδεν κακὸς ἔσθαι, οὐδ' ἀνοήμων.
 Εἰ δὴ τοι σοῦ πατὴρ ἐνέδραχται μένος ἦδ',
 Οἷος ἐκείνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,

Sed semper infestus sit, nefaria patret:
 Adeo nullus recordatur Vlyssis diuini
 Populorum, quibus praesuit, et velut pater mansuetus erat,
 Verum enimvero procos superbos nequaquam inuideo
 Committere facinora violenta malis consiliis mentis;
 Sua enim obiectantes capita comedunt violenter
 Domum Vlyssis, quem non amplius autumant rediturum esse:
 Nunc autem cetero populo succenseo; quod adeo omnes
 Sedeatis muti, neque omnino redarguentes verbis,
 Pauciores procos compescatis, cum sitis plures."
 Hunc autem Euenorides Leiocritus contra allocutus est:
 „Mentor noxie, ingenio stolidi, quale locutus es,
 Ad nos adhortans compescendos? Difficile autem erit
 Viris licet pluribus pugnare nobiscum de conuiuio.
 Etenim si Vlysses Ithacensis ipse adueniens
 Conuiuantes per domum suam procos eximios
 Expellere e domo cogitaret in animo;
 Non ipsi laetaretur vxor, quantumvis valde desiderans,
 Venienti; sed is ibi saeuam mortem obiret,
 Si cum pluribus pugnaret: tu vero non recte locutus es.
 Sed age, populi quidem dispergamini ad opera unusquisque;
 Huic autem properabit Mentor iter et Halitherses,
 Qui utique ei a principio paterni sunt amici.
 Sed, puto, et diu sedens, nuncios
 Percontabitur in Ithaca; perficiet vero iter nunquam hoc."
 Sic utique locutus est, solvitque concionem celerem.
 Atque hi quidem dispergebantur ad domum quisque suam:
 Proci autem ad aedes iuerunt diuini Vlyssis.
 Telemachus autem seorsum profectus ad litus maris,
 Manibus lotis e cano mari, supplicabat Minernae:
 „Audi me, qui heri deus venisti ad domum nostram,
 Et me in nati iussisti per nigrum pontum,
 Reditum sciscitaturum patris diu absentis,
 Ire? haec vero omnia impediunt Achiui,
 Proci autem potissimum, male superbientes."
 Sic ait precans: prope autem illum venit Minerva,
 „Mentori similis facta, tum corpore, tum etiam voce;
 Et eum compellans verba alata dixit:
 „Telemache, neque in posterum ignauius eris, neque stolidus
 Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis,
 Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque;

Non

- Οὐ τοι ἔπειδ' ἄλλη ὁδὸς ἔσβεται, οὐδ' ἀτέλεστος·
 Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἔσθι γόνος καὶ Πηνελοπείης,
 275 Οὐδέ γ' ἔπειτα ἔσθ' αὖτε τελευτήσουσιν, ἄμενοι γὰρ.
 Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὅμοιοι πατρὶ πέλονται·
 Οἱ πλείονες κακίους, καῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
 Ἄλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὅπιδεν κακὸς ἔσβεται, οὐδ' ἀνοήμων,
 Οὐδέ σε πάγχυ γε μήτις Ὀδυσσοῦ προλέλοιπεν,
 280 Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα τελευτήσαι τάδε ἔργα.
 Τῷ νῦν μνηστῆρων μὲν ἔα βουλὴν τε νόον τε
 Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι·
 Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 Ὃς δὴ ὅφι σχεδὸν ἔστιν, ἐπ' ἡματι πάντας ὀλέσθαι.
 285 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσβεται, ἦν σὺ μενοιγᾶς.
 Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρῴϊός εἰμι,
 Ὃς τοι νῆα δοῖν στελέω, καὶ ἄμ' ἐψομαι αὐτός.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δῶματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
 Ὅπλισδύν τ' ἦϊα, καὶ ἄγγελον ἄρσον ἅπαντα,
 290 Οἷον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,
 Δέρμασιν ἐν πυκινόσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
 Αἰψ' ἐξελοντῆρας συλλέξομαι· εἰδὼ δὲ νῆες
 Πολλὰ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἦδὲ παλαιαί·
 Τάων μὲν τοι ἐγὼν ἐπιύψομαι, ἦτις ἀρίστη,
 295 Ὡκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήδομεν εὐρέϊ κόντι.
 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, κούρη Διὸς· οὐδ' ἄρ' ἐτι δὴν
 Τηλέμαχος παρέμινεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδὴν.
 Βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ·
 Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν,
 300 Αἰγας ἀνισμένους, σιάλους δ' εὖοντας ἐν αὐλῇ.
 Ἀντίνοος δ' ἰδυὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο·
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τηλέμαχ' ὑπαγόρη, μένος ἄσχετε, μήτι τοι ἄλλο
 Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
 305 Ἀλλὰ μοι ἐξοιόμεν καὶ πινόμεν, ὥς τὸ πάρος περ.
 Ταῦτα δὲ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 Νῆα καὶ ἑκαίτους ἐρέτας, ἵνα θάσσον ἔκηαι.
 Ἐς Πύλον ἡγαθήν μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν.
 Τὸν δ' αἶ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ' α·
 310 Ἀντίνο', οὐκ ὅστις ἐστὶν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
 Δαίνυσθαι τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεισθαι ἔκκλητον.
 Ἥ οὐχ ἄλλης, ὥς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλά
 Κτήματ' ἐμά, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἐτι νῆπιος ἦα;

Non tibi deinde vatum iter erit, neque irritum :
 Si vero non illius sis filius et Penelopes,
 Non sane deinde sperauerim te perfecturum esse, quae moliris,
 Pauci enim filii similes patri sunt,
 Plerique peiores, pauci vero et parentibus meliores.
 Sed quoniam neque in posterum ignauus eris, neque stolidus,
 Neque te penitus prudentia Vlyssis reliquit;
 Spes tibi deinceps est te perfecturum haec opera.
 Ideo nunc procorum quidem sine consiliumque mentemque
 Insuperbum, quoniam neutiquam prudentes, neque iusti sunt;
 Neque omnino sciunt mortem, satum atrum,
 Quae iam illis imminet, die vno ut omnes pereant.
 Tibi vero iter non amplius differetur, quod tu moliris:
 Talis enim tibi socius ego paternus sum,
 Qui tibi nauem celerem parabo, et simul comitabor ipse.
 Sed tu quidem profectus domum prociis interes,
 Apparaque viatica et vasis conde singula,
 Vinum in amphoris, et farinam, medullam hominum,
 Vtribus in densis; ego vero per populum socios
 Statim voluntarios colligam: sunt autem naues
 Multae in circumflua Ithaca nouae et veteres:
 Harum quidem ego providebo, quaecunque optima sit;
 Statimque instructam deducemus in latum mare."
 Sic ait Minerua, filia Iouis: neque amplius diu
 Telemachus morabatur; postquam deae audiuerat vocem.
 Festinauit vero ire ad domum, suo moestus animo:
 Inuenit autem procos superbos in aedibus,
 Capras excoriantes, porcosque assantes in aula,
 Antinous autem ridens obuiam venit Telemacho;
 Inque eius haesit mann, verbumque fecit, dixitque:
 „Telemache altiloque, animi impotens, nequid tibi aliud
 In pectoribus malum sit curae vel opus vel verbum,
 Sed strenue comede, et bibe, ut antea:
 Ista autem tibi omnino omnia perficient Achiui,
 Navem, et delectos remiges, ut ocius peruenias
 Ad Pylum diuinam, ad inselyti patris famam."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Antinoe, nequaquam licet cum vobis superbis
 Conuiuari inuitum, et laetari quietum.
 An non satis est, quod antea absumpsistis multas et eximias
 Possessiones meas, proci: ego autem adhuc infans eram?

Nunc

- Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμι, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
 315 Πυνθάνουμαι, καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἔκδορι θυμῷ,
 Πειρήσω, ὥς κ' ὑμῖν κακὰς ἐπὶ Κῆρας ἵηλω,
 Ἥε Πύλονδ' ἐλθῶν, ἧ αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ δήμῳ.
 Εἰμι μὲν — οὐδ' ἀλήθ' ὁδὸς ἐσέεται, ἦν ἀγορεύω —
 "Εμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, οὐδ' ἐρετάων
 320 Γίγνομαι· ὥς νῦ περ ὑμῖν εἰσάτο κέρδιον εἶναι.
 Ἥ ρα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σκάδατ' Ἀντινόοιο
 Ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο.
 Οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκαρτόμεθον ἐπέεσσιν·
 "Ὡδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορούντων·
 325 Ἥ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·
 Ἥ τινὰς ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαθόεντος,
 Ἥ οὖγε καὶ Σπάρτηδεν· ἐπεὶ νῦ περ ἵεται αἰνῶς·
 Ἥε καὶ εἰς Ἐφύρην ἐδέλει, πείραεν ἄρουραν,
 Ἐλθεῖν, ὅφρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκη,
 330 Ἐν δέ βάλλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσει.
 Ἄλλος δ' αὐτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηγορούντων·
 Τίς δ' οἷδ', εἰ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νηὸς
 Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὥσπερ Ὀδυσσεύς;
 Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἅμῃν·
 335 Κτήματα γὰρ κεν πάντα δαδαίμεθα, οἰκία δ' αὐτε
 Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἧδ' ὅστις ὀπίοιο.
 "Ὡς φάν· ὁ δ' ὑπόροφον θάλαμῳ κατεβήδατο πατρός,
 Εὐρύν, ὅθι νηὸς χρυδὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
 Ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλῃς τ' εὐώδες ἔλαιον·
 340 Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
 Ἔσταδαν, ἄκρητον θείον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
 Ἐξείης ποτὶ τεῖχον ἀρηρότες· εἴποτ' Ὀδυσσεύς
 Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγαι πολλὰ μογήσας.
 Κληῖσται δ' ἔπεσαν θανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
 345 Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμάρ
 Ἐσχ', ἧ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυτρεφείσιν,
 Εὐρύκλες, Ὀπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
 Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμῳ δὲ καλέσας·
 Μαῖ' ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορευῶσιν ἄφυσσον
 350 Ἥδ' ὦν, ὅστις μετὰ τὸν λαρώτατος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
 Κεῖνον οἰομένη τὸν κάμμορον· εἶποδεν ἔλθοι
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.
 Δώδεκα δ' ἐμπλησον, καὶ κῶμασιν ἄρδον ἅπαντας.
 Ἐν δέ μοι ἄλφειτα χεῦον εὐρύραφέεσσι δοροῖσιν·

Nunc vero quem grandior sum, et aliorum orationem audiens
 Percipio, et iam mihi intus augefcit animus
 Tentabo, vt vobis malum fatum inferam,
 Sive Pylum profectus, siue hic in hoc populo.
 Ibo quidem, neque vanum iter erit, quod dico,
 Aliena naue conscensa; neque enim naus compos, neque remi-
 Sum; sic vtique vobis visum est melius esse.” (gum

Dixit, et ex manu manum traxit Antinoi

Facile; proci autem per domum conuiuium apparabant.

Hi vero canillabantur et conuiuiabantur verbis.

Sic autem aliquis dicebat iuuenum superbientium:

„Omnino certe Telemachus caedem nobis molitur:

Aut aliquos ex Pylo ducet auxiliores arena,

Aut ille etiam ex Sparta; quandoquidem sane cupit vehementer;

Aut et in Ephyram vult pinguem terram

Proficisci, ut inde mortifera venena afferat:

Iniiciatque crateri, et nos omnes perdat.”

Alius autem rursus dicebat iuuenum superbientium:

„Quis vero scit, an et ipse profectus caua in naui,

Longe ab amicis pereat, errans, vt Vlysses?

Sic et magis augeret nobis laborem:

Bona enim omnia diuideremus, domum vero (duxerit.”

Illius matri daremus habendam, atque ei, quicumque illam

Sic aiebat: ille vero in excelsum thalamum descendit patris

Amplum, vbi cumulatum aurum et aes iacebat,

Vestisque in cistis, abundeque odoriferum oleum,

Ibi vero dolia vini veteris dulcis

Stabant, merum diuinum potum continentia,

Ordine ad murum aptata: siquando Vlysses

Domum repperteretur, etiam dolores multos passus.

Claustrariae vero impositae erant fores accurate aptatae,

Bifores: intus autem mulier custos notaeque dieae

Erat, quae omnia asseruabat mentis prudentia,

Euryclea, Opis filia Pisenoridae.

Hanc tunc Telemachus allocutus est, in thalamum vocatam:

„Nutrix,, age mihi vinum in amphoris hauri

Suaue, quod quidem post illud dulcius est, quodtu seruas,

Illum exspectans infelicem, siquando venerit

Generosus Vlysses, mortem et fatum elapsus.

Duodecim vero imple, et operculis apta omnes:

Farinam etiam mihi infunde bene confutis vtribus:

- 855 Εἰκοσι δ' ἴστω μέτρα μνηφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
 Αὐτὴ δ' οἷη ἴσθι· τὰ δ' ἄθροα πάντα τετύχθω·
 Ἐσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅπποτε κεν δῇ
 Μήτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῇ, κοίτου τε μέδεται.
 Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθέεντα,
- 860 Νόστον πευδόμενος πατρός φίλου, ἦν που ἀκούσω.
 Ὡς φάτο· κῶκυθεν δὲ φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 Ἐκλετο; πῦ δ' ἐθέλεις ἵναί τι πολλὴν ἐπὶ γαίαν,
- 365 Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὦλετο τηλόδι πατρὸς
 Διογενὸς Ὀδυσσεὺς ἀλλογενῶτα ἐνὶ δῆμῳ.
 Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
 Ὡς κε δόλω φθίης, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσσονται.
 Ἀλλὰ μὲν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καδήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
- 370 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησαι.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽δα·
 Θάρσει, μαί· ἐκεῖ οὗτοι ἀνευ θεοῦ ἦδε γε βουλή.
 Ἀλλ' ὁμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
 Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἐνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται,
- 875 Ἡ αὐτὴν ποδέσσει, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
 Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῶα καλὸν ἰάκτρῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀκώμνυ,
 Αὐτὰρ ἐκεῖ ῥ' ὁμοσέν τε, τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 Αὐτίκ' ἔπειτ' οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυσσαν,
- 380 Ἐν δέ οἱ ἄλφιστα χεῦεν εὐρῖα φέεσσι δοροῖσιν·
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν, μνηστῆρσιν ὀμίλει.
 Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλεμάχῳ δ' εἰκνῖα κατὰ πτόλιν ὥχετο πάντῃ,
 Καὶ ῥα ἐκάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
- 385 Ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα δοῖν ἀγερέσθαι ἀνώγει.
 Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
 Ἦιτε νῆα δοῖν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Καὶ τότε νῆα δοῖν ἄλλαδ' εἰρυνε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
- 390 Ὅπλ' ἐτίθει, τάτε νῆες εὐσσελμοι φορέουσιν.
 Στήθε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
 Ἀθροοὶ ἡγερέθοντο· θεὰ δ' ὦτρυνεν ἑκάστον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Βῆ δ' ἱμεναὶ πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
- 895 Ἐνθα μνηστήρεσβιν ἐπὶ γλαυκὺν ὕπνον ἔχουεν,

Viginti autem sunt mensurae molitae farinae.
 Ipsa vero sola scias: haec autem conferta omnia adfuit:
 Sub noctem enim ego accipiam, quando iam
 Mater ad superiorem partem domus conscenderit, deque lecto
 Vado enim ad Spartam et Pylum arenosam. (cogitarit.
 Reditum scilicet patris cari, scubi audiero."
 Sic dixit; eiulavit vero cara nutrix Eurycles,
 Et lugens, verba alata dixit:

„Cur vero tibi, care fili, in mente hoc cogitatum
 Est? Quoniam autem vis ire multam per terram,
 Solus cunctis sis et dilectus? Atqui periit longe a patria terra
 Generosus Vlysses, alieno in populo.
 Hi vero tibi statim profecto mala machinabuntur posthac,
 Ut dolo pereas, haec vero ipsi omnia diuidant
 Sed mane hic, tuis insidens; neque omnino te oportet
 Per pontum indomitum mala pati, neque errare."
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „Confide, nutrix: quia nequaquam absque deo hoc consilium est,
 Sed iura, non matri carae te haec dicturam,
 Priusquam vndecimaeque duodecimaeque dies adfuerit,
 Aut ipsa desiderarit, et me discessisse resciverit:
 Ne flens pulchrum corpus laedat."

Sic locutus est; anus vero deorum magnum iuramentum iuravit.
 Ceterum postquam iuraverat, perfeceratque iusiurandum,
 Statim postea illi vinum in amphoris hausit:
 Farinamque illi infudit bene confutis in vtribus.
 Telemachus vero domum ingressus cum procis versabatur.

Tum rursus aliud cogitavit dea caesia oculis Minerva,
 Telemacho scilicet assimilata urbem obibat vbique,
 Et singulis viris adflans dicebat sermonem,
 Vespero vero ad nauem celerem congregari iubebat.
 Ipsa autem porro Phronii Noemona clarum filium
 Polcebat nauem celerem; ille vero ipsi lubens promisit.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae
 Et tunc nauem celerem in mare protraxit, omniaque in ipsa
 Arma posuit, quae utique naves bene tabulatae fuerunt
 Statuitque in extremitate portus; circum autem eximii socii
 Frequentes congregabantur: dea autem hortabatur singulos.

Tunc rursus aliud cogitavit dea caesia oculis Minerva;
 Festinavit ire ad domum Vlyssis diuini:
 Ibi procis dulcem somnum infudit:

Confundebat autem bibentes e manibus vero exentiebat pocula.
Hi autem dormitum festinabant in urbem; neque amplius diu
Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.

Ceterum Telemachum allocuta est caesia oculis Minerva
Enocatum ex aedibus bene habitatis,

Mentori similis facta, tum corpore tum etiam voce;

„Telemache, iam quidem tibi bene ocreati socii

Sedent ad remigium, tuum expectantes aduentum:

Sed eamus, ne nimis diu differamus iter.“

Sic utique locuta praeceffit Pallas Minerva

Subito; ille autem continuo post vestigia ibat deae.

Ceterum postquam ad nauem pervenissent atque mare,

Invenerunt deinde in littore comatos locios.

Hos vero allocutus est nobilis Telemachus:

„Adeste, amici, viatica afferamus; omnia enim iam

Conserta sunt in domo: mater vero neutiquam scit.

Neque aliae ancillae; una autem sola rem audiuit.“

Sic utique locutus praeceffit, illi autem simul sequebantur.

Ipsi vero simul omnia ferentes bene tabulata in naui

Deposuerunt, ut praecepit Vlyssis carus filius.

Telemachus vero nauem conscendit, praebat autem Minerva,

Nauisque puppe confedit; prope autem eam

Sedebat Telemachus: illi vero retinacula soluerunt.

Etiamque ipsi *naue* conscensa per transira sederunt.

His vero secundum ventum misit caesia oculis Minerva,

Opportunum Zephyrum, sonantem per obscurum pontum;

Telemachus autem socios hortatus iussit

Arma *nautica* tractare; hi vero adhortanti auscultaunt:

Malum autem abiegnum cauam intra basem

Statuerunt eleuatum, rudentibusque colligarunt:

Trahebantque vela alba bene tortis loris,

Ventus autem flatu impleuit medium velum; circumque fluctus

Carinam ater valde resonabat, navi eunte:

Haec vero currebat per fluctum conficiens viam,

Cum autem ligassent arma celerem per nauem nigram,

Statuerunt crateras plenos vini;

Libabantque diis immortalibus sempiternis;

Ex omnibus autem potissimum Iouis oculis caesiae filiae.

Per totam noctem quidem illa et auroram conficiebat iter.

S V M

L I B R I

Telemaehum cum Minerva advenientem comiter excipit Nestor, quum maxime in littore publicis epulis et sacris Neptuno faciendis occupatus (1 — 74.) Is vero adolescenti, de patre sciscitanti, nihil novi refert, quippe omnium illius rerum ignarus; sed, quid sibi et aliis ducibus Achiuorum in reditu ab excidio Ilii acciderit, et qui ex illis domum reverterint, diligenter enarrat (75 — 200.): tum monitis bonisque ominibus ad ulciscendas procorum iniurias excitatum memorata etiam Agamemnonis caede et laudato Oreste, sceleris ultore, hortatur, ut quam primum per-

M A R I U M

T E R T I I.

gat ad Menelaum, nuper ex longinquo errore reversum (201 — 328.) Ad vesp̄eram antequam in urbem redeunt Pyl̄ii abiit Minerva, quam in discessu agnitam, veneratur Nestor, et vitulam dare immolaturum se vovet (329 — 394.) Ita Telemachus in aedes Nestoris ducitur, et ibi pernoctat (395 — 403.) Mane post̄ridie in domo regis privatum sacrum fit Mineruae, quo peracto Telemachus cum Pisistrato, Nestoris filio, curru contendit Spartam (404 — 485.) Nocte proxima apud Dioclem, principem Phaeorum, deversati, altera Spartam pervehuntur (486 — 497.)

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Τὰ ἐν

- Ἡ** ἥλιος δ' ἀνόρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην,
 Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἐν' ἀθανάτοισι φανείη,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν.
 Οἱ δὲ Πύλον, Νηληϊὸς εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 5 Ἴξον· τοὶ δ' ἐπὶ Δινὶ θαλάσσης ἱερά ρέζον,
 Ταύρους παμμέλανας Ἐνοβίχθονι κύανοχαίτῃ.
 Ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
 Ἔϊατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἑννέα ταύρους.
 Εὐθ' ὅτ' ἐπλάχν' ἐπάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μῆρι ἔκταν.
 10 Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἰστία νηὸς ἔϊσης.
 Στείλαν αἰείραντες, τὴν δ' ὤρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν
 αὐτοί·
 Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν' ἤρχε δ' Ἀθήνη.
 Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρὴ εἶ' αἰδοῦς, οὐδ' ἡβαιόν·
 15 Τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθαι
 Πατρός, ὅπου κύδε γαῖα, καὶ ὄντινα πότμον
 ἐπέσπεν.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο·
 Εἶδομεν, ἦντινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθεν.
 Λίβδεσθαι δέ μιν αὐτόν, ὅπως νημερτέα εἴπῃ·
 20 Ψεῦδος ρ' οὐκ ἔρτει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἔστιν.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤῥα·
 Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προβιπύξομαι
 αὐτόν;
 Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπεῖρημαι πυκινοῖσιν·
 Αἰδῶς δ' αὖ, νέον ἄνδρα γεραίτερον ἑξερέεσθαι.
 25 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Τηλέ-

ODYSSEAE III.

Πύλω.

Sol autem ortus est, relicto pulchro lacu,
 Caelum in firmum, ut immortalibus luceret,
 Et mortalibus hominibus super alina terra.
 Illi autem ad Pylum, Nerei bene aedificatum oppidum,
 Peruenerunt; ipsi vero in littore maris sacra faciebant,
 Tauros totos nigros Neptuno caeruleo caesariem.
 Novem autem confessus erant, quingenique in unoquoque
 Sedebant, et praebebant singulatum novem boues.
 Hic illi viscera gustarunt, deo autem femora incendebant.
 Hi autem recta appellebant, atque vela navis aequalis
 Contraxerunt tollentes, illamque in portu statuerunt; ipsi vero
 egressi sunt:

Telemachus porro egrediebatur; praeibat autem Minerva.
 Illum prior allocuta est dea caesia Minerva:

„Telemache non opus tibi iam pudoris ne paululum quidem:
 Ideo enim et pontum pertranxisti, ut audires
 De patre, ubi eum occultet terra, et quodnam fatum conse-
 cutus sit.

Verum age nunc recta vade ad Nestorem equorum domitorem:
 Videamus, quodnam consilium in praecordiis absconditum ha-
 Ora autem ipsum, ut vera dicat: (beat.

Mendacium vero non dicet; valde enim prudens est.“

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„Mentor, quonam vero pacto accedam, quoque pacto salu-
 tabo ipsum?

Neque omnino adhuc sermonum expertus sum prudentium;
 Pudor etiam, iuvenem virum seniore interrogare.“

Hunc vero rursus allocuta est dea caesia Minerva:

Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ δῆσι νοήσεις,
 Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἶω
 Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 30 Καρκαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἰχθία βαῖνε θεοῖο.

Ἴεον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυριν τε καὶ
 ἔδρας.

Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 Δαίτ' ἐντυγόμενοι, κρέα ὤπιων, ἄλλα δ' ἐπειρον.

Οἱ δ' ὥς οὖν ξείνους ἴδον, ἄθροοι ἦλθον ἅπαντές,
 35 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἐδριάαδθαι ἄνωγον.

Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἔλθων,
 Ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα, καὶ ἱδρῦσεν παρὰ δαιτί,
 Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάδοις ἀλὶφθιν,
 Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ κατέρει ᾧ·

40 Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 Χρυσεῖφ δέκατ'· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
 Παλλὰδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·

Εὐχεο νῦν, ᾧ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·

Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἦντήσατε, δεῦρο μολόντες.

45 Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὐξέαι, ἧ δέμης ἐστίν,
 Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιθήδεος οἶνου
 Σπείδαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον οἶομαι ἀθανάτοισιν
 Εὐχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατεύουσ' ἀνθρώποι.

Ἄλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὀμηλικὴ δ' ἐμοὶ αὐτῷ·

50 Τοῦνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλειδον.

Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἠδέος οἶνου·

Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
 Οὔνεκά οἱ προτέρῳ δῶκε χρύσειον ἄλειδον.
 Αὐτίκα δ' εὐχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·

55 Κλυθι, Ποσειδάον γαιήοχε, μηδὲ μεγάρης
 Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

Νέστορι μὲν πρῶτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὅπαζε·

Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβήν
 Σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγκλειτῆς ἐκατόμβης.

60 Δὸς δ' ἐτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρῆξαντα νέεσθαι,
 Οὔνεκα δεῦρ' ἐκόμεσθα δοῇ σὺν νηϊ μελαίνῃ.

Ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεῦτα·

Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.

Ὡς δ' αὐτῶς ἠρᾶτο Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.

65 Οἱ δ' ἐκεῖ ὤκησαν κρεῖ ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,

Μοίρας

„Telemache, alia quidem in mente tua dispicies,
Alia vero et deus suggeret, non enim puto,
Te, diis inuitis, natumque esse nutritumque.“

Sic quidem locuta praeiuit Pallas Minerva
Celeriter; ille vero continuo post vestigia ibat deae,
Venarunt autem in Pyliorum virorum congregationem et con-
fessus:

Hic scilicet Nestor sedebat cum filiis; circumque socii
Conuiuium apparantes, carnes assabant, aliaeque transfigebant,
Illi vero, ut hospites viderunt, conferti venerunt omnes,
Manibusque prehensabant, et considerare iuebant.
Primus Nestorides Pisistratus prope accedens,
Vtrorumqueprehendit manum et collocauit ad epulas,
Pellibus, in mollibus, super arenas marinas,
Iuxtaque fratrem Thrasymedem, et patrem suum:
Praebuit autem deinde viscerum partes, infundebatque vinum
Aureo in poculo; propinansque allocutus est
Palladem Mineruam, filiam Aouis Aegiochi:

„Supplica nunc, o hospes, Neptuno regi;
Huius enim in epulas incidistis, huc profecti.
Ceterum, postquam libaueris et supplicaueris, ut fas est,
Da et huic deinde poculum dulcis vini
Ad libandum; quoniam et hunc puto immortalibus
Supplicare: omnes enim diis indigent homines.
Sed iunior est, aetas autem eadem mecum ipso:
Propterea tibi priori dabo aureum poculum.“

Sic locutus in manibus posuit poculum dulcis vini:
Gaudebat autem Minerua prudenti viro iusto,
Eo quod ipsi priori praebuisset aureum poculum.
Statimque supplicauit multa Neptuno regi:

„Audi, Neptune, terram continens, neque dedigneris
Nobis supplicantibus perficere haec opera.
Nestori quidem primo et filiis gloriam praebe;
Ceterum deinde aliis da gratam remunerationem,
Omnibus Pylis, ob inclitam hecatombam.
Da insuper Telemachum et me re confecta redire,
Cuius gratia huc venimus celeri cum naue nigra.“

Sic utique precabatur, et ipsa omnia perficiebat
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.
Eodem autem modo supplicauit Vlyssis carus filius.
Hi vero postquam assabant carnes superiores et detraxerant,

Partibus

Μοίρας δαδόμενοι, δαίνικτ' ἐρικυδέα δαίτα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πρόβιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μῆδων ἦρχε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·

Νῦν δὲ κάλλιόν ἐστι μεταλλήσσαι καὶ ἔρεσθαι
 70 Ξείνους, οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἔδωδ' ἤς.

Ὡς ξείνοι, τίνας ἐστέ; πόθεν πλεῖδ' ὕγρα κέλευθα;

Ἢ τι κατὰ πρῆξιν, ἧ μαψιδίως ἀλάλησθε,

Οἷά τε ληϊστίηρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοίτ' ἀλόωνται

Ψυχὰς παρδόμενοι, κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες;

75 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,

Θαρσύνσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος· Ἀθήνη·

Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο·

(Ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνδράποιδιν ἔχρδιν·)

Ὡς Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

80 Εἴρεαι, ὑπόδεν εἰμὲν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.

Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης Ἰππονήϊου εἰλήλουσμεν·

Πρῆξις δ' ἦδ' ἰδίη, οὐ δημῖος, ἦν ἀγορεύω.

Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦν που ἀκούσω,

Δίου Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὃν ποτὲ φασιν

85 Σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξει.

Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρῶσιν πολέμιζον,

Πενδόμεθ', ἤχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·

Κείνου δ' αὖ καὶ ὀλεθρον ἀπενδέα δῆκε Κρονίων.

Οὐ γὰρ τις δύναται σάφα εἰπέναι, ὅπόδ' ὄλωλεν·

90 Εἶδ' ὅγ' ἐπ' ἡπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσβιν,

Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιπρίτης.

Τοῦνεκα νῦν τὰ σά γούναθ' ἱκάνομαι, αἶ κ' ἐσέλθωσα

Κείνου λυγρὸν ὀλεθρον ἐνίσπειν, εἰ που ὄπωπας

Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἧ ἄλλον μῦθον ἀκούσας·

95 Πλαζομένου· πέρι γὰρ μιν οὔζυρὸν τέκε μήτηρ.

Μηδέ τί μ' αἰδύμενος μειλίσθεο, μηδ' ἐλεαίρων,

Ἄλλ' εὐ μοι κατάλεξον, ὅπως ἦν τῆσας ὀπωπῆς.

Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,

Ἦ ἔπος ἦέ τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσεν

100 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·

Τῶν νῦν μοι μνήσθαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπε.

Τὸν δ' ἡμείβεται ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·

Ὡ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνησας οὔζυγας, ἦν ἐν ἐκείνῳ

Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἱέες Ἀχαιῶν,

105 Ἦ μὲν ὅσα εὖν νηυσὶν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον

Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ', ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,

Ἦδ'

Partibus distributis, celebrabant splendidum conuiuium.
Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemerant.
Cum illis deinde sermonem exordiebatur Gerenius eques Nestor:

„Nunc certe satius est inquirere et interrogare
Hospites quinam sint, postquam saturati sunt cibo.
O hospites, quinam esis? unde nauigatis humidas vias?
An ob aliquod negotium, aut temere erratis,
Tanquam praedones per mare; qui errant,
Animas periculis obiectantes, malum alienis ferentes?“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra alloquebatur
Confusus; ipsa enim ei in animo confidentiam Minerva
Posuit; ut illum de patre absente interrogaret,
Et ut ipsam gloria insignis inter homines habeat:

„O Nestor Neside ingens gloria Achiuorum:
Interrogas, unde sisus; ego vero tibi enarrabo.
Nos ex Ithaca sub Neio *sita* venimus;]
Negotium autem hoc prinatum est, non publicum, quod dicam,
Patris mei famam ingentem inquiri, sicubi audiero.
Nobilis Vlyssis magnanimi; quem pridem aiunt,
Una tecum pugnantem, Troianorum urbem euertisse. (runt
Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Troianis pugna-
Audiuimus quo in loco vhusquisque perierit saeva morte:
Illius vero etiam mortem incognitam fecit Iupiter.
Neque enim quisquam potest clare dicere, vbinam perierit;
An ille in continenti domitus sit a viris hostilibus,
An in pelago inter fluctus maris.

Ideo nunc ad tua genua venio, si velis
Illius tristem mortem enarrare, sicubi videris
Oculis tuis, aut alterius orationem audiueris
Errantis; valde enim ipsum aerumnosum peperit mater.
Neque omnino me veritus blandiaris, neque misertus;
Sed plane mihi narres, vtcunque tibi contigit videre.
Orō, si vnquam tibi pater meus eximius Vlysses,
Sive dictum, siue factum pollicitus perfecit
Populo in Troianorum, vbi passi estis clades Achiui,
Horum nunc mihi memor sis, et mihi verum dicas.“

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
„O amice, quoniam me recordari facis calamitatis, quam in illo
Populo passi sumus robore indomiti filii Achiuorum;
Sive quaecunque cum nauibus per obscurum pontum
Errantes ad praedam, quocunque duceret Achilles;

Sive

- 'Ηδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστὶ μέγα Πριάμοιο ἀνακτος
 Μαρνάμεθ'· ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριστοι·
 'Ενθα μὲν Αἶας κεῖται Ἀρῆϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 110 'Ενθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος·
 'Ενθα δ', ἑμὸς φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερός καὶ ἀμύμων,
 Ἀντίλοχος, πέρι μὲν θέλειν ταχύς, ἡδὲ μαχητῆς —
 Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάδομεν κακὰ· τίς κεν ἐκείνα
 Πάντα γε μυθήσαιο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
 115 Οὐδ' εἰ πεντάετες γε καὶ ἐξαέτες παραμύμων
 Ἐξερέοις, ὅσα χεῖρι πάδον κακὰ δίοι Ἀχαιοί·
 Πρὶν κεν ἀνιῆεῖς σὴν πατρίδα γαῖαν ἔκοιο.
 Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
 Παντοίοισι δόλοισι· μόγισ δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
 120 'Ενθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἀντην
 Ἦξελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκᾳ διὸς Ὀδυσσεύς
 Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἔτεόν γε
 Κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰδορόωντα.
 Ἦτοι γὰρ μῦθοί γε ჯοικότες, οὐδὲ κε φαίης
 125 Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ჯοικότα μυθήσασθαι.
 'Ενθ' ἦτοι εἰως μὲν ἐγὼ καὶ διὸς Ὀδυσσεύς
 Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ
 βουλῇ,
 Ἄλλ' ἓνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
 φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο.
 130 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεκέρσαμεν αἰπὴν,
 Βῆμεν δ' ἐν νῆεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασθεν Ἀχαιοὺς·
 Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον
 Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
 Πάντες ἔσαν· τῷ σφρων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
 135 Μῆνιος ἔξ ὅλοῃς Γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης,
 Ἦτ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
 Τῷ δὲ καλεσδαμένῳ ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιούς,
 Μᾶψ, ἀτὰρ δύ' κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύντα —
 Οἱ δ' ἥλθον οἴνῳ βεβαρηότες νύες Ἀχαιῶν —
 140 Μῦθον μυθεΐσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
 'Ενθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνάγει πάντας Ἀχαιούς
 Νόστου μιμνήσκεισθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
 Θύῃ Ἀγαμέμνονι κάμπαν ἐτήδανε· βούλετο γὰρ βα
 Λαὸν ἐρσκακῆειν, ῥέξαι δ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
 145 Ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιο·
 Νῆπιος, οὐδὲ τὸ ἤδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλαν.

Sive quaecumque circa urbem magnam Priami regis
 Pugnauius; ibi deinde occisi sunt, quotquot optimi.
 Illic quidem Ajax iacet bellicosus, illic Achilles,
 Illic et Patroclus, diis consiliarius par,
 Illic et meus dilectus filius, simul fortis et eximius,
 Antilochus, supra modum currendo velox atque pugnator;
 Aliaque multa praeter haec passi sumus mala; quis illa
 Omnia utique enarraret inter mortales homines?
 Neque si vel quinquennio et sexennio hic permanens
 Interrogaueris, quot illic passi sunt mala nobiles Achiui;
 Prius taedio affectus tuam ad patriam terram perueneris.
 Nonennio enim ipsis mala machinati sumus circumuencientes
 Omnigenis dolis: vix tandem finem dedit Saturnius,
 Ibi nullus vnquam prudentia aequari contra
 Voluit; nam valde multum vincebat nobilis Vlysses
 Omnigenis dolis, pater tunc; siquidem reuera
 Illius filius es; admiratio me tenet adspicientem.
 Profecto enim sermones quidem similes, neque putares
 Virum iuniorem eatenus quidem similia loqui.
 Ibi profecto vaeque quidem ego et nobilis Vlysses,
 Neque vnquam in concione diuersum dicebamus, neque in
 concilio,

Sed eundem animum habentes, mente et prudenti consilio
 Consultabamus, Achiuis ut quam optima fierent.
 At postquam Priami urbem diripuimus excessam,
 Abiimusque in nauibus, deusque disperfit Achiuos;
 Et tunc sane Iupiter tristem in mente moliebatur reditum
 Argiuis: quia nequaquam prudentes neque iusti
 Omnes erant; ideoque ipsorum multi malum fatum consecuti
 Ira ex perniciosa Minervae forti patre natae, (sunt
 Quae contentionem Atridas inter ambos iecit:
 Hi vero conuocatis ad concionem omnibus Achiuis
 Temere, neque ut decuerat, ad solem occidentem,
 (Venerunt autem vino grauati filii Achiuorum,)
 Sermonem proferebant, cuius gratia populum congregarant,
 Ibi tam Menelaus iubeat omnes Achiuos,
 Reditus meminisse super lata dorsa maris:
 Neque Agamemnoni omnino placebat: volebat is nempè
 Populum detinere, facereque sacras Hecatombas;
 Ut Palladis vehementem iram placaret;
 Stultus, neque istud nonerat, quod non persuasurus erat:

Non

- Οὐ γάρ τ' αἶψα! θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἔοντων.
 Ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένῳ ἐπέσθιν
 Ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐν κινήμαδες Ἀχαιοὶ
 150 Ἥχῃ δεσπεσίῃ· δίχα δέ σφιδὶν ἦνδ' ἄνε βουλή.
 Νύκτα μὲν ἀέδαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 Ἀλλήλοισ· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτυε πῆμα κακὸν.
 Ἦνδ' ἔν δ' οἱ μὲν νέας ἔλκομεν εἰς ἄλλα διὰν,
 Κτήματά τ' ἐν τειδέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
 155 Ἥιδεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 Αὔθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
 Ἥιδεες δ' ἀκαβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ'
 ὦκα
 Ἐπλεον· ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτα πόντον.
 Ἔς Τινεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
 160 Οἴκαδε ἵεμενοι· Ζεὺς δ' οὐ πῶ μῆδετο
 νόστιον·
 Σχέτιλος, ὅς ῥ' ἔριν ὥρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὐτίς.
 Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμ-
 φιελίσσας.
 Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
 165 Αὐτίς ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀρλλέσιν, αἱ μοι ἔποντο,
 Φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωνσθον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 Φεῦγε δὲ Τυδεὸς υἱὸς Ἀρήϊος, ὥρσε δ' ἑταίρους·
 Ὅψ' δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κτε ἔανδ' ὁ Μενέλαος,
 Ἐν Λεσβῷ δ' ἔκχευ δολιχὸν πλῆθος ὀρμαίνοντας·
 170 Ἦ καδ' ὑπερθε Χίοιο νεοίμεθα παικαλοέσσης,
 Νήσου ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
 Ἦ ὑπέκερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
 Ἡτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὄγ' ἡμῖν
 Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέδον εἰς Εὐβοίαν
 175 Τέμνειν, ὅφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητι φύγοιμεν.
 Ὄρτο δ' ἐπὶ λιγύς οὖρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὦκα
 Ἰδυόεντα κέλευθα διέδραμον· ἔς δὲ Γεραῖσιν
 Ἐννύχαια κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
 Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔδεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντας·
 180 Τέτρατον ἡμᾶρ ἔην, ὅτ' ἐν' Ἀργεὶ νῆας εἶδας
 Τυδεΐδης ἑταροῖσι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
 Ἔστασαν· αὐτὰρ ἔλαχε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ παρ' ἰόβῃ
 Οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν αἶψαναι.
 Ὡς ἤλθον, φίλα τέκνον, ἀπευθής· οὐδέ τι οἶδα,

Non enim statim deorum vertitur mens sempiternorum
Sic hi quidem asperis vicissim contendentes verbis
Stabant: surrexerunt vero bene ocreati Achiui,
Clamore ingenti: bifariam autem ipsis placebat consilium.
Per noctem quidem dormiuimus, pernicioſa mente cogitantes
Inuicem; (in nos enim Iupiter parabat damnum mali.)

Man- autem hic quidem naues deduximus in mare vastum,
Resque imposuimus, et profunde succinctas mulieres.
Dimidia autem proinde pars populi se continebat manens
Illic, apud Atridem Agamemnonem pastorem populorum:
Dimidia autem consensis nauibus remigabamus; has autem
valde velociter

Nauigabant; strauit autem deus vastum pontum.
In Tenedum autem quum aduenissemus fecimus sacra diis,
Domum redire festinantes: Iupiter vero nondum meditaba-
tur reditum

Infestus: qui contentionem concitauit malam secundo iterum.
Alii quidem auersis ierunt nauibus remigio vtrique in-
fructis,

Qui circa Vlyſsem erant regem prudentem varii consilii,
Rursus Atridae Agamemnoni gratificantes.
Sed ego cum nauibus confertis, quas me sequebantur
Fugi, quoniam cognoscebam, quod iam mala meditabatur deus:
Fugit porro Tydei filius bellicosus, exiitque socios:
Sero autem tandem ad nos venit flavus Menelaus,
In Lesbo vero inuenit de longa navigatione deliberantes,

An supra Chium iremus asperam,
Ad insulam Psyriam, ipsam a sinistris habentes;
An sub Chio, propter ventosum Mimanta.
Rogabamus autem deum ostendere signum; ille vero nobis
Ostendit, et iussit pelagus medium in' Euboeam
Secare; vt quam celerrime infortunium effugeremus.

Orsus est autem stridulus ventus spirare: naues vero valde ve-
liscosas vias percurrerunt; et ad Geraestum (lociter

Nocturnae deductae sunt: Neptuno autem taurorum

Multa femora posuimus, pelagus magnum omenſi,

Quartus dies erat, quando Argis naues aequales

Tydidæ socii Diomedis equorum domitoris

Statuere: ego vero Pylum cursum tenui; nec vnquam desit

Ventus, postquam primum deus praemissit flare.

Sic veni, dilecte fili, inscius; neque quicquam scio

- 185 Κείνων οἳ τ' ἐδάωθεν Ἀχαιῶν, οἳ τ' ἀπόλοντο.
 "Ὅσθα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
 Πεύθεμαι, ἣ δέμις ἐστὶ, δαήσεται, οὐδέ σε κεύσω.
 Εὐ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
 Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·
- 190 Εὐ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
 Πάντας δ' Ἴδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἐταίρους,
 Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπήνυρα.
 Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἑόντες,
 "Ὡς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἰγισθοῦς ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
- 195 Ἄλλ' ἦτοι κείνος μὲν ἐπισμυγερώς ἀπέτισεν.
 "Ὡς ἀγαθόν, καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
 Ἄνδρός! ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίδατο πατροφονίᾳ,
 Αἰγισθὸν δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σύ, φίλες, — μάλα γάρ σ' ὀρόω καλόν τε μέγαν τε —
- 200 Ἄλκιμος ἔσθ', ἵνα τίς σε καὶ ὄφτιγόνων εὖ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 "ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίδατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 Οἴδουσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἐδομένοισι πυθέσθαι.
- 205 Αἶ γὰρ ἐμοὶ τοσσηνδε θεοὶ δύναμιν παραδείην,
 Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβαδίσας ἀλεγεινῆς,
 Οἷτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται!
 Ἄλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
 Πατρὶ τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
- 210 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ·
 "ὦ φίλ'· ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες·
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
 Ἐν μεγάροισι, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
 Εἰπέ μοι, ἦε ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέγε λαοὶ
- 215 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισκόπεμοι θεοῦ ὀμφῇ.
 Τίς δ' οἶδ', εἰ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἑλθῶν,
 "Ἢ σγε μούνος ἑὼν, ἦ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
 Εἰ γάρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 "Ὡς τότ' Ὀδυσσεύς περικῆδετο κυδαλίμοιο
- 220 Δῆμω ἐν Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί —
 Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
 "Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη —
 Εἰ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
 Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάδοιτο γάμοιο.
- 225 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·

De illis, qui seruati sunt Achiuorum, quique perierint.
 Quaecunque autem in aedibus sedens nostris
 Audiui, vt par est, doceberis; neque te oelabo.
 Bene quidem Myrmidonas dicunt rediisse hastis exercitatos
 Quos duxit Achillis magnanimi praeclarus filius:
 Bene etiam Philocteten, Paecantis illustrem filium
 Omnes porro Idomeneus in Cretam duxit socios,
 Qui fugerunt ex bello: pontus nempe ei nullum abstulit.
 Attridem vero et ipsi auditis, quanquam procul sitis,
 Vtque venit, vtque Aegisthus ei molitus est tristem mortem.
 Sed sane ille quidem grauiter luit.
 Adeo bonum, et filium interemti relictum esse
 Viri; quoniam et ille vltus est patricidam,
 Aegisthum dolosum, qui ei patrem inclytum interfecerat.
 Et tu, amice, (valde enim te video pulchrumque magnumque,)
 Fortis sis; vt aliquis tibi, et posterorum bene dicat."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 „O Nestor Nelide, magna gloria Achiuorum,
 Et abunde ille quidem vltus est, et ei Achini
 Deferent gloriam amplam, quae et posteris innotescet
 Vtinam enim mihi tantam dii vim dedissent
 Ad vlciscendos procos ob iniuriam molestam,
 Qui me contumelia afficientes perniciose machinantur.
 Sed non mihi huiusmodi destinarunt dii felicitatem.
 Patrique meo et mihi; nunc autem opus est pati omnino."
 Huic autem respondit deinde Geranius eques Nestor:
 „O amice, quandoquidem haec me recordari fecisti, et locu-
 Aiunt procos, tuam matrem propter, multos (tua es,
 In aedibus, te inuito, mala machinari.
 Dic mihi, an lubens vinceris, an te ciues
 Odio habent publice, sequentes dei oraculum?
 Quis scit, an aliquando eorum violentiam vlciscatur reuersus,
 Sive ipse solus existens, sive et vniversi Achini?
 Si enim te sic vellet amare caesia Minerva, (buit gloriosi,
 Quemadmodum Vlyssis quondam supra modum curam ha-
 Populo in Troianorum, vbi passi sumus dolores Achini:
 Non enim vnquam vidi, vsque adeo deos manifeste amantes
 Quemadmodum illi manifeste adstitit Pallas Minerva,
 Si te adeo vellet amare, curareque in animo;
 Tum quispiam illorum vtique obliuisceretur nuptiarum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

ᾠ γέρον, οὐπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὄτω·
 Αἴην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἐμοίγε
 Ἐλπομένων τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὥς ἐθέλοιεν.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 230 Τηλέμαχε, ποῖόν σε, ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
 Βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 Οἴκαδ' ἔ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμαρ ἰδέσθαι,
 ἥ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὥς Ἀγαμέμνων
 235 Ὀλεθ' ὑπ' Αἰγιδόιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.
 Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον οὐδὲ θεοὶ περ
 Καὶ Φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὅπποτε κεν δῇ
 Μοῖρ' ὅλοη καδέλῃσι τανηλεγέος σα-
 νάτοιο.

- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδδα·
 240 Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, κηδόμενοι περ·
 Κεῖνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἦδη
 Φράσδαντ' ἄθανατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
 Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 Νέστορ'· ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἧδὲ φρόνιν ἄλλων.
 245 Τρεῖς γὰρ δῇ μιν φαβὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
 Ὡστε μοι ἄθανάτοις ἰνδάλλεται εἰδοράσθαι.
 Ὡ Νέστορ Νηληιάδη, σὺ δ' ἄληθες ἐνίσπῃ·
 Πῶς ἔδαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
 250 Αἰγιδος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρεῖω.
 Ἥ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλὰ πῃ ἄλλη
 Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὃ δὲ θαρσύνσας κατέπεφνεν;
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Τοίγαρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεῖα πάντ' ἀγορεύσω.
 255 Ἦτοι μὲν τάδε κ' αὐτὸς ὄψαι, ὥσπερ ἐτύχθη.
 Εἰ ζῶντ' Αἰγιδον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτεμεν
 Ἀτρεΐδης, Τροίηδεν ἰὼν, ἔανθός Μενέλαος·
 Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχουαν,
 Ἄλλ' ἄρα τότε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν,
 260 Κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκάς Ἀργεος· οὐδέ κε τίς μιν
 Κλαῦσεν Ἀχαιῶδων· μάλα γὰρ μέγα μῆδατο ἔργον.
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ κείῳ πολέας τελέοντες ἀέθλους
 Ἦμεθ'· ὃ δ' εὐκηλος μυχῶ Ἀργεος ἱποβοτόιο
 Πόλλ' Ἀγαμεινονέην ἄλοχον θέλεσθαι ἐπέεσιν.
 265 Ἥ δ' ἦτοι τὸ πρὶν μὲν ἀναινέτο ἔργον αἰετὶς,

„O senex nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo:

Nimis enim, magnam dixisti; stupor me tenet; non mihi
Speranti ea contingerent, neque si dii sic vellent.“

Hunc vero rursus allocuta est dea caesia Minerva:

„Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium?

Facile Deus, si quidem voluerit, etiam e longinquo virum ser.
Mallem vero ego etiam dolores multos passus, (uauerit,
Domum redire, reditus diem videre,

Quam reuersus perire propria in domo, vti Agamemnon
Periit, Aegisthi dolo et suae vxoris.

Verum enim verò mortem omnibus aequè grauem neque dii ipsi
Etiam ab amato virò possunt arcere, quandocunque tandem
Fatum perniciosum corripuerit longum somnum adferentis
mortis.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„Mentor, ne amplius haec differamus, moesti licet:

Illi vero non amplius reditus verus, sed ei iam
Moliti sunt immortales mortem et fatum atrum.

Nunc vero volo rem aliam inquirere et interrogare

Nestorem, quoniam nouit iura et prudentiam prae aliis:

Ter enim iam ipsum dicunt imperasse saeculis virorum,

Adeo mihi immortalibus similis videtur adspectu.

O Nestor Nelide, tu vero verum dic:

Quomodo mortuus est Atrides late imperans Agamemnon?

Vbi Menelaus erat? Quam vero illi machinatus est mortem

Aegisthus dolosus? quoniam occidit se multo praestantiorē.

Annon in Argo erat Achaico Menelaus? an alicubi alibi

Errabat apud homines, ille vero summo animo interfecit?“

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:

„Profecto ego tibi, fili, vera omnia dicam.

Sane quidem hoc ipse suspiceris, quemadmodum euenerit:

Si viventem Aegisthum in aedibus deprehendisset

Atrides, e Troia profectus, flauus Menelaus;

Sane ei neque mortuo fusilem terram superfudissent,

Sed certe canesque et aues comedissent

Iacentem in campo procul ab Argo; neque vlla ipsum

Deplorasset Achivarum; valde enim ingens molitus est facinus.

Nos etenim illic multa obeuntes certamina,

Sedebamus; ille vero securus in secëssu Argi equos pascentis

Multum Agamemnoniam vxorem demulcebat verbis;

Et sane primo quidem abnuebat facinus indignum

- Δία Κλυταίμνηστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 Πάρ δ' ἄρ' ἔην καὶ αἰοιδὸς ἀνὴρ, ὃ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης, Τροίηνδε κιῶν, εἰρυσθαι ἄκοιτιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν Μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
 270 Ἀὖ τότε τὸν μὲν αἰοιδὸν ἄγων ἐς νῆδον ἐρήμην,
 Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
 Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε,
 Πολλὰ δέ μῃρ' ἔκθε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
 Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματα τε χρυδόν τε,
 275 Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὐποτε ἔλπετο θυμῷ.
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν, Τροίηθεν ἰόντες,
 Ἀτρεΐδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
 Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεσθ', ἄχρον Ἀθηνέων,
 Ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 280 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσθιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν,
 Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φύλ' ἀνθρώπων
 Νῆα κυβερνήσθαι, ὅποτε σπερχοίατ' ἄελλαι.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπαιγόμενός περ ὁδοῖο,
 285 Ὄφρ' ἔταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίβειεν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείνος, ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
 Ἰῆε θέων· τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦεν,
 290 Κύματά τε τροφόεντα, πελώρια, ἴσα ὄρεσθιν.
 Ἐνθα διατιμῆξας, τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασθεν,
 Ἡχι Κύδωνες ἔναιον, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
 Ἔστι δέ τις λιδοῇ αἰπειά τε εἰς ἄλλα πέτρῃ,
 Ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἡεροειδέϊ κύντῳ·
 295 Ἐνθα Νότος μέγα κύμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον
 ὠθεῖ,
 Ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κύμ' ἀποέργει.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἦλυξαν ὄλεθρον
 Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσθιν ἔαξαν
 Κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρεῖους
 300 Αἰγυπτῶ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίον τε καὶ χρυδὸν ἀγείρων,
 Ἥλατο ἐν νηυσὶ ἐπ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἰγισθοῦς ἐμήσατο οἴκοδι λυγρά,
 Κτείνας Ἀτρεΐδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
 305 Ἐπτάετες δ' ἦνασθε πολυχρύσοιο Μυκλήνης·

Nobilis Clytaemnestra; mente enim utebatur bona:
 Aderat enim et cantor vir, cui plurimum mandabat
 Atrides, ad Troiam proficiscens, servare uxorem.
 Sed cum iam ipsum fatum deorum irretiuit, ut domaretur,
 Tum vero cantorem quidem ductum in insulam desertam,
 Dereliquit aubus capturam et praedam fieri;
 Ipsam vero volens volentem duxit suam in domum.
 Multa autem femora adolebat deorum supra sacra altaria;
 Multaque donaria suspendit, textiliaque, aurumque,
 Perfecto magno opere, quod nunquam sperasset in animo.
 Nos quidem simul nauigabamus a Troia profecti,
 Atrides (*Menelaus*) et ego, amice affecti inuicem:
 Sed cum ad Sunium sacrum pervenissemus, promontorium
 Illic gubernatorem Menelai Phoebus Apollo, (*Athenarum*),
 Suis mitibus telis aggrediens occidit,
 Clauum in manibus currentis navis tenentem,
 Phrontin Onetoridem; qui vincebat genus hominum
 In naue gubernanda, quoties ingruebant procellae.
 Sic ille quidem illic detentus est, deproperans licet iter,
 Ut focium sepeliret, et inferias ferret.
 Sed quando iam et ille, profectus super obscurum pontum
 In navibus cauis, Malearum montem excelsum
 Peruenit currens, tum vero inuisum iter late sonans Iupiter
 Destinavit: stridulorumque ventorum flatum immisit,
 Fluctusque tumidos ingentes, aequales montibus.
 Illic disiunctis navibus, has quidem Cretae admonuit;
 Vbi Cydones habitabant, Iardani circa fluenta.
 Est autem quaedam levis, excelsaque in mare petra,
 Ad fines Gortynis, in obscuro ponto;
 Huc Auster ingentem fluctum ad sinistram promontorium
 pellebat (pedit.
 In Phaestum: parvulus autem lapis ingentem fluctum im-
 Hae quidem huc venerunt: vix autem effugerunt mortem
 Viri: at naues sane ad saxa fregerunt
 Fluctus: ceterum quinque naues caeruleis proxis
 Aegypto admonit ferens ventusque et vnda.
 Sic ille quidem ibi plurimum victum et aurum congregans.
 Errabat cum navibus apud alterius linguae homines.
 Interea vero ista Aegisthus molitus est domi tristitia,
 Occiso Atrida: subactus autem est populus sub illo,
 Septennio vero is imperavit diuitibus Mycenis;

- Τῷ δὲ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης
 Ἄψ ἅπ' Ἀθηναίων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονήα,
 Αἰγίδον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 Ἦτοι ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
 310 Μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίδοιο.
 Αὐτῆμαρ δὲ οἱ ἦλθε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος αἶσαν.
 Καὶ σύ, φίλος, μὴ δηδὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
 Κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν,
 315 Οὕτω ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγῳσιν
 Κτήματα δασυάμενοι, σὺ δὲ τηῦσιν ὁδὸν ἔλθης.
 Ἄλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
 Ἐλθεῖν· κείνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
 Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ελποῖτό γε θυμῷ
 320 Ἐλθέμεν, ὄντινα πρῶτον ἀποσφῆλωσιν ἅελλαι
 Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον· ὅθεν τέ περ οὐδ' οἴωνος
 Αὐτότετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε, δεινὸν τε.
 Ἄλλ' ἴθι νῦν σὴν νηῖ τε σῇ καὶ σοῖς ἐτάροισιν·
 Εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
 325 Πάρ δέ τοι νῆες ἐμοί, οἳ τοι πεμπῆες ἔδονται
 Ἐς Λακεδαιμόνα διαν, ὅθι Ξανδὸς Μενέλαος.
 Λίσσασθαι δέ μιν αὐτόν, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ·
 Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
 Ὡς ἔφατ'· ἥελιος δ' ἄρ' ἔδν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
 330 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
 Ἄλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσδε δὲ οἶνον,
 Ὅφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
 Σπείσαντες, κοῖτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὦρῃ.
 335 Ἦδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον· οὐδὲ ἔοικεν
 Δηδὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θασυέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
 Ἦ ῥα Αἰὼς θυγάτηρ· τοῖ δ' ἔκλυον αὐδηδάσσης.
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
 340 Νώμῃσαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσβιν·
 Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείδαν τ', ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 Δῆ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδής
 Ἀμφω ἰέσθην κοίλῃν ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
 345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσβιν·
 Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσσει καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,

Octavo vero anno ei in perniciem venit nobilis Orestes
 Rursus Athenis; occidit autem patris interfectorem,
 Aegisthum dolosum; qui illi patrem inclytum interfecerat,
 Atque hic cum hunc occidisset, dedit coenam sepulchralem
 Matrisque inuisae et imbellis Aegisthi: (Argivus
 Eodem vero die ei superuenit bello strenuus Menelaus,
 Plurima bona ducens, quantum ei naues onus, ferre poterant.
 Et tu, amice, ne diutius a domo longe erres,
 Bonisque relictis virisque in tuis aedibus,
 Adeo superbis: ne tibi omnia deuorent
 Bonis diuisis, tu vero vanum iter feceris
 Sed ad Menelaum quidem ego adhortor et iubeo te
 Proficisci; ille enim nuper aliunde venit
 Ex iis hominibus, vnde non speraret in animo
 Se rediturum, quemcumque primum abegerint procellae
 In pelagus tam vastum: vnde utique nec aues
 Intra annum venire possunt, quoniam ingens, horrendumque.
 Sed ito nunc, cum naue tua et tuis sociis;
 Sin velis terrestri itinere, aderit tibi currusque et equi,
 Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi duces erunt
 Lacedaemonem nobilem, ubi flauus Menelaus.
 Ora autem eum ipsum, ut vera dicat:
 Mendacium vero non dicet: valde enim prudens est."
 Sic dixit: sol autem occidit et tenebrae aduenerunt,
 Inter hos vero et dixit dea caesia Minerva:
 „O senex, profecto haec recte dixisti:
 Sed agite, secate quidem linguas, et miscete vinum,
 Ut Neptuno et aliis immortalibus
 Vbi libauerimus, lectum curemus; eius enim hora adest,
 Iam enim lumen iuit sub occasum; neque decet
 Diu deorum in epulo sedere, sed abire."
 Dixit sane Iouis filia; hi vero auscultaunt locutae,
 Ipsae autem praecones aquam manibus infuderunt;
 Inuenes vero crateras coronarunt potu;
 Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis;
 Linguas autem in ignem coniecerunt, surgentesque libarunt
 Ceterum postquam libarant, libarantque quantum desiderabat
 Tum vero Minerva et Telemachus deo similis (animus
 Ambo volebant cauam ad nauem redire:
 Nestor autem contra detinebat incessens verbis:
 „Iupiter hoc prohibeat, et immortales dii alii,

- Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοντε,
 Ὡστε τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἢ πενιχροῦ,
 Ὡ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 350 Οὐτ' αὐτῷ μαλακῶς, οὔτε Ξεῖνοισιν, ἐνεύδειν.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλὰ.
 Οὐ θῆν δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσεύος φίλος υἱὸς
 Νηὸς ἐκ' ἱκριόφιν καταλέξεται, ὅφρ' ἂν ἐγῶ γε
 Ζῶω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
 355 Ξείνους Ξεινίζειν, ὅστις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἔκηται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Εὐ δὴ ταυτὰ γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικεν
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
 Ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ ἄμ' ἔψεται, ὅφρα κεν εὖδῃ
 360 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 Εἴμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἐτάρους, εἴπω τε ἕκαστα.
 Οἷος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι·
 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται,
 Πάντες ὀμηλικῇ μεγαδύμου Τηλεμάχοιο.
 365 Ἐνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηϊ μελαίνῃ
 Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαδύμους
 Εἴμ', ἔνθα χρειὸς μοι ὀφέλλεται, οὔτε νέον γε,
 Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεὸν ἔκετο δῶμα,
 Πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱέϊ· δὸς δέ οἱ ἔκπους,
 370 Οἷ τοι ἐλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.
 Ὅς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Φῆνῃ εἰδομένη· δάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
 Θάυμαζεν δ' ὁ γεραίός, ὅπως ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν
 Τηλεμάχου δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 375 Ὡ φίλος, οὗ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔδεσθαι,
 Εἰ δὴ τοι νέω ὧδε θεοὶ πομπῆες ἔπονται.
 Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 Ἀλλὰ, Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
 Ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
 380 Ἀλλὰ, ἀνασθ', Ἰλῆδι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
 Αὐτῷ καὶ παιδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι·
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτην, ἣν οὐπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνὴρ·
 Τῇν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
 385 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Τιάσι καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλὰ.

Ἀλλ'

Vt vos a me celerem ad nauem eatis,
 Tanquam ab aliquo vel prorsus vestis carenti, aut pauperculo,
 Cui neque laenae neque stragula multa in domo,
 Quibus aut ipse molliter, aut hospites indormiant.
 At mihi adsunt laenae et stragula pulchra.
 Nunquam certe huius viri Vlyssis carus filius
 Nauis in tabulatis cubauerit, dum ego
 Vixero; deinde vero liberi in aedibus linquantur,
 Qui hospites excipiant, quicumque ad meam domum venerit."
 Hunc autem rursus allocuta est dea caesia Minerua:
 „Bene sane haec dixisti, senex amice: tibi vero decet
 Telemachum parere, quoniam longe melius sic.
 Verum ille quidem nunc te sequatur; vt dormiat
 Tuis in aedibus; ego autem ad nauem nigram
 Vado, vt confirmem socios praecipiamque singula:
 Solus enim inter illos senior gloriore esse:
 Ceteri vero ob amicitiam iuniores viri sequuntur
 Omnes aequales aetate magnanimi Telemachi.
 Illic cubauerim caua in naui nigra
 Nunc: sed mane ad Cauconas magnanimos
 Ibo, vbi debitum mihi debetur, neque sane nouum,
 Neque exiguum: tu vero hunc, (quoniam tuam venit ad
 Mitte cum curru et filio: daque ei equos, (domum,)
 Qui tibi celerrimi currendo, et robore fortissimi."
 Sic utique locuta abiit caesia oculus Minerua,
 Aquilae similis: stupor autem cepit omnes videntes,
 Admirabatur etiam senex, vt vidit oculis; (tus est:
 Telemachique prehendit manum verbumque dixit, et locu-
 „O amice, haud te opinor ignauum et imbellem fore
 Siquidem te iuuenem sic dii ductores comitantur.
 Non enim quisquam hic alius caelestes domos habitantium,
 Quam Iouis filia praedatrix Pallas,
 Quae et patrem eximium inter Achiuos honorabat.
 At Regina, propitia sis; daque mihi gloriam eximiam,
 Ipsi, et filiis, et venerandae vxori:
 Tibi autem ego sacrificabo bouem anniculam, lata fronte,
 Indomitam, quam nondum sub iugum duxit vir.
 Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso."
 Sic dixit supplicans, hunc autem audiuit Pallas Minerua.
 Praeibat autem Gerenius eques Nestor,
 Filiis et generis suis, suas ad aedes pulchras.

- Ἄλλ' ὅτε δώμαθ' ἱκοντο ἀγακλυτὰ τοιοῦτο ἄνακτος,
 Ἐξείης ἐζοντο κατὰ κλισίους τε θρόνους τε.
 390 Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασβεν
 Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτω ἐνιαυτῷ
 Ὀϊξεν ταμῆν, καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσεν.
 Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κέρασάτο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχετ' ἀποσπένδων, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
 395 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ', ὅσον ἦθελε θυμός,
 Οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσεύος θείοιο,
 Τρητοῖς ἐν λεχέεσβιν, ὑπ' αἰδούσῃ ἐριδούπῳ.
 400 Πάρ δ' ἄρ', ἐϋμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
 Ὡς οἱ ἔτ' ἠΐδεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
 Αὐτὸς δ' αὐτὲ καθεῦθε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο.
 Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρβυνε καὶ εὐνήν.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 405 Ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
 Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
 Οἱ οἱ ἔβαν προπάροιθε θυράων ὑψηλῶν,
 Λευκοὶ, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἐπὶ μὲν πρὶν
 Νηλεὺς ἰδεσκεν, θεόφιν μῆστῳ ἀτάλαντος.
 410 Ἄλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμείς Ἀϊδόςδε βεβήκει.
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἐφίξε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
 Σκῆπτρον ἔχων. περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέδοντο,
 Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε,
 Περσεύς τ' Ἀρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασύμηνος.
 415 Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως.
 Πάρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
 Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλδωρ,
 Ὅφρ' ἦτοι πρῶτιστά θεῶν ἰλάσσομ' Ἀθήνην,
 420 Ἦ μοι ἐναργής ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.
 Ἄλλ' ἄγ', ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἵτω, ὄφρα τάχιστα
 Ἐλθῇεν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.
 Εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
 Πάντας ἰὼν ἐτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους.
 425 Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεια δεῦρο κελέσθω
 Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
 Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες· εἴκατε δ' εἶδω
 Δμωῆσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πενέσθαι,
 Ἔδρας

Sed postquam ad aedes venissent inclytas regis,
Ordine sedebant per sediliaque thronosque
His vero senex ubi aduenissent craterem miscuit
Vini dulcis, quod undetimo anno
Aperuit proma, et operculum demisit:
Huius senex craterem miscuit; plurimum vero Mineruae
Supplicabat libans filiae Iouis Aegiochi.

Ceterum postquam libarant, biberantque, quantum voluit
Alii quidem decubitori abierunt domum quisque: (animus
Illic vero decumbere seqit Gerenius eques Nestor
Telemachum, carum filium Vlissis diuini,
Tornatis in lectis sub porticu sonora;
Iuxta eum vero bellicosum Pisistratum ducentem viro-
rum, Qui ei adhuc caelebs filiorum erat in aedibus.
Ipse vero dormiuit in secessu domus excelsae:
Huic vero vxor regina lectum praeparauit et cubile.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto Gerenius eques Nestor;
Egressusque sedit super politos lapides,
Qui illi erant ante fores excelsas,
Albi, resplendentes vnguento; quibus quidem antea
Neleus infidebat diis consiliariis par;
At ille quidem iam iam fato domitus ad inferos descenderat,
Nestor autem tum infidebat Gerenius, custos Achiuorum,
Scep- trum tenens: circum autem filii frequentes congregabantur
Ethalamis egressi, Echephronque, Stratusque,
Perseusque, Arctusque, et deo par Thralymedes:
His vero deinceps sextus Pisistratus venit heros:
Iuxta autem Telemachum deo similem collocarunt ducentes.
Illis vero sermones exordiebatur Gerenius eques Nestor:

„E vestigio mihi, filii cari, persicite voluntatem;
Vt scilicet primum inter deos propitiam reddam Mineruam,
Quae mihi manifesta venit dei ad conuiuium celebre.
Verum alius quidem rus propter bouem eat, ut celerrime
Veniat, adducat autem bouem bubulcus vir.
Vnus autem ad Telemachi magnanimi nauem nigram
Omnes profectus socios ducat, relinquat vero duos solos:
Vnus porro aurificem Laercean huc iubeat
Venire, ut bouis aurum cornibus circumfundat.
Vos vero alii manete hic simul omnes; mandate autem intus
Ancillis per domum inclytam conuiuium apparare.

Sedi-

- "Εδρας τε Εύλα τ' ἄμφι καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδαρ.
 430 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίκνυνον· ἦλθε μὲν ἄρ βουῖς
 Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ Δοῆς παρὰ νηὸς ἕϊσης
 Τηλεμάχου ἑταροὶ μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκεύς.
 "Ὀπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
 "Ακμονά τε σφυρὰν τ', εὐποίητόν τε πυράγρην,
 435 Οἰδίντε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη,
 Ἰρῶν ἀντιόωσα· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 Χρυσὸν ἔδωχ'· ὃ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχευῆεν
 Ἀσκήσας, ἴν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροίτο ἰδοῦσα.
 Βοῦν δ' ἀγέτην κέραων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
 440 Χέρνιβα δὲ σφ' Ἀρητιος ἐν ἀνδρεμόεντι λέβητι
 Ἥλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἐτέρη δ' ἔχεν οὐλὰς
 Ἐν κανέῳ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασύμηδης
 Ὀξὺν ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόφων.
 Περσεύς δ' ἄμνιον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 445 Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,
 Αὐτίκα Νέστορος υἱὸς, ὑπέρδυμος Θρασύμηδης,
 "Ἠλαθεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
 450 Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυξαν
 Θυγατέρες τε, νυοὶ τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
 Νέστορος· Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
 "Εσχον· ἀτὰρ ὀφάξεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 455 Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ρύη, λίπε δ' ὀστέα
 θυμός,
 Αἰψ' ἄρα μὲν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχά ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὤμοδέτησαν.
 Καίε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὃ γέρων, ἐπὶ δ' αἰδοπα
 οἶνον
 460 Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 Μίστυλλόν τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἐπειραν
 Ὡπτων δ', ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λουῖσεν καλὴ Πολυκάστη,
 465 Νέστορος σπλοτάτη θυγάτηρ Νηληιάδαο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λουσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἥδ' ἐχιτῶνα,

Sediliaque, lignaque vadique, et limpidam afferre aquam.
 Sic dixit; illi autem omnes ministrabant: venit quidem bos
 Ex agro, venerunt etiam celeri a naue aequali
 Telemachi focii magnanimi: venit porro faber,
 Arma in manibus tenens fabrilis, instrumenta artis
 Incudemque, malleumque, bene factamque forcipem,
 Quibus scilicet aurum elaborabat; venit quoque Minerva,
 Sacris adfutura: Senex autem eques Nestor
 Aurum dedit: ille vero deinde bouis cornibus circumfudit,
 Vbi elaborasset, vt ornatum dea gauderet intuita:
 Bouem autem ducebant cornibus Stratius et nobilis Echephron,
 Aquam autem ipsis Aretus in floribus celato lebetes
 Venit ex thalamo ferens: altera vero gestabat molas
 In canistro; securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutam tenens in manu adstabat, bouem caesurus.
 Perseus autem vas tenebat; senex autem eques Nestor
 Aquamque molasque praelibabat: multumque Minervae
 Supplicabat primitias offerens, ex capite pilos in ignem conii

Ceterum postquam precati sunt, et molas proiecerunt, (ciens.
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes,
 Fērit prope stans: securis autem abscidit nervos
 Cernicales, soluitque bouis robur: cum clamore vero precati
 Filiaeque nurusque, et pudica vxor (sunt
 Nestoris Eurydice, maxima natu Clymeni filiarum.
 Hi quidem deinde sublatam a terra spatiosa
 Tenebant: ceterum mactauit Pisistratus dux virorum.
 Ex illa autem postquam niger sanguis fluxisset, reliquissetque
 ossa animus,

Celeriter dein ipsam diuiserunt; statimque femora excidebant
 Omnia rite, adipeque cooperuerunt, (erunt.
 Postquam duplicauerant; super ea vero frustra cruda imposu
 Adolebat autem super ligna fissa senex, et insuper nigrum
 vinum pidum manibus,
 Libabat; iuuenes vera iuxta eum tenebant verua quinque cus-
 Ceterum postquam femora exusta erant et viscera gustarant
 Minutatum dein secuerunt cetera, et verubus transfixerunt,
 Assabantque, acuta verua in manibus tenentes.

Interea vero Telemachum lauit pulchra Polycaeste,
 Nestoris minima natu filia Nelidae.
 Porro postquam lauisset, et vnxisset pingui oleo
 Eique indusium pulchrum indidisset atque tunicam

- Ἐκ δ' ἀδαμίνδου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 Πὰρ δ' ὕγε Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, κοιμένι λαῶν.
- 470 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερά, καὶ ἐρῦσαντο,
 Δαίνυνθ' ἐζόμενοι· ἐπὶ δ' ἄνδρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
 Οἶνον ἐνοικοχοεῦντες ἐν χρυσεοῖς δεπάεσβιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τῶισι δὲ μύθων ἤρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
- 475 Παῖδες ἐμοί, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
 Ζεῦξας ὑφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πρύσβῃσιν ὁδοῖο.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο·
 Καρπαλίμως δ' ἔξευξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
 Ἐν δὲ γυνὴ ταμὴν σίτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
- 480 Ὅφα τε, οἷα ἔδουσι Διοτρεφέες βασιλῆες.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βῆσάτο δίφρον·
 Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης, Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Ἔς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
- 485 Ἔς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰκὴν πτολίεθρον·
 Οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκυῶντό τε πᾶσαι ἀγνυαί·
 Ἔς Φηράς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 Υἱέος Ὀρσίλοχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
- 490 Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ἑλνῖα θῆκεν.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Ἴππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 (Ἐκ δ' ἔλασαν προδύροιο καὶ αἰδούσης ἐριδούπου·)
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἄκοντε
 πετέσθην.
- 495 Ἰξον δ' ἐς πεδίον πυρρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 Ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκυῶντό τε πᾶσαι ἀγνυαί.

E lanacro exiit, corpore immortalibus similis:

Iuxta autem Nestorem profectus confedit, pastorem populorum.

Hi vero postquam assarant carnes exteriores, et detraxerant,
Epulabantur sedentes; deinde viri praestantes surgebant,
Vinum infundentes in aureis poculis.

Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemerant,
Illis dein sermones exordiebatur Gereneus eques Nestor:

„Filii mei, agite, Telemacho pulchras iubas habentes equos
Iungite sub currum ducentes: ut conficiat iter.“

Sic dixit, hi vero ei statim auscultaunt atque paruerunt:

Celeriterque iunxerunt sub currum veloces equos,

Mulier vero protina panem et vinum imposuit,

Obsoniaque, qualia edunt Iouis alumni reges.

Telemachus autem dein perpulchrum conscendit currum;

Iuxta eum vero Nestorides Pisistratus, dux virorum,

In currumque conscendit, et habenas cepit manu:

Verberavitque ut inirent cursum; illi vero non inuiti volarunt

In campum, reliqueruntque Pyli excessam urbem.

Illi vero tota die quatiebant iugum utrinque tenentes,

Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viae.

Pheras autem venerunt, Dioclis ad donum,

Filii Orfilochi, quem Alpheus genuit filium.

Ibi vero noctem dormiverunt: illeque iis hospitalia apposuit.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos Aurora,

Equosque iunxerunt, currumque ornatu varium conscenderunt,

Eque vestibulo agitarunt, et e porticu sonora:

Flagellavit autem ut inirent cursum; illi vero non inviti
volarunt.

Venerunt autem in campum frugiferum; hic vero deinde

Consciebant iter: usque adeo extulerunt veloces equi.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.

S V M

L I B R I

Menelaus nuptias filiôrum celebrat, quum ad aulam ejus accedunt Telemachus et Pisistratus; quibus, liberaliter hospitio invitatis, epulae apponuntur (1 — 67.). Cum iis super coenam sermonem confert Menelaus, non sine blanda mentione Vlyssis, quae statim detegit filium, quem et Helena intrans agnoscit (68 — 154.). Mox viri desiderio affectis omnibus lacrimae oboriuntur: sed earum remedium affert Helena, quae cum Menelao ad somnum usque temporis apud Ilium acti et virtutum Vlyssis memoriam repetit (155 — 305.). Postero die calamitatem domus suae querenti Telemacho, et patris fortunam percunctanti, narrat Menelaus de erroribus suis, et quid ipsi responderit Aegyptius Proteus de casibus

M A R I U M

Q U A R T I,

redeuntium Achiuorum, nominatim Aiakis Locrensis et Agamemnonis, atque de Vlyssis in insula Calypsus commoratione; denique adolescenti, ut longius Spartae maneat, rogato munera hospitalia promittit (306 — 619.). Interea proci, ut Telemachi abitum compererunt, de infidiis revertenti locandis consilia agitant, quae Medon excepta aperit Penelopae, adhuc ignarae profectionis (620 — 714.) Afflicta hoc nuntio regina lamentatur; dein precata Minervam divino somnio confirmatur per quietem noctis ejus, qua delecti procorum in Aetheridem insulam navigant, ut caedis consilium exsequantur (715 — 847.).

Ὅ Δ Τ Σ Σ Ε Γ Λ Σ Δ.

Τ ᾱ ἔ ν Λ α

- Ο**ὐ δ' ἔχον κοίλῃν Λακεδαιμόνα κητώεσσαν·
 Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Τὸν δ' εἶρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
 Τίεος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ὧ ἐνὶ οἴκῳ.
 5 Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήγορος νιῒ πέμπεν·
 Ἐν Τροίῃ γάρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
 Δωδέμεναι· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἔξετέλειον.
 Τὴν ἄρ' ὄγ' ἐνδ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι·
 Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτὸν, οἷσιν ἄνασθεν.
 10 Τίεϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἦγετο κούρην,
 Ὡς οἱ τηλύγετος γένητο κρατερός Μεγαπένθης
 Ἐκ δούλης· Ἑλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
 Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν,
 Ἑρμιόκην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.
 15 (Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καδ' ὑπερεφές μέγα δῶμα
 Γεῖτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
 Τερπόμενοι· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός,
 Φορμίζων· δοιῶ δὲ κυβιστήτῃρε κατ' αὐτούς,
 Μολπῆς ἐξάρχοντες, ᾔδινεον κατὰ μέσδον.)
 20 Τῷ δ' αὐτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτῷ τε καὶ ἵπκῳ,
 Τηλέμαχος δ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
 Στῆσαν· ὁ δὲ προμολῶν ἶδετο κρείων Ἑτῶνεύς,
 Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Βῆ δ' ἱμεν ἀγγελῆων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
 25 Ἀλχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ξείνω δὴ εἴνε τῷδε, Διοτρεφές ὦ Μενέλαε,
 Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μέγαλοιο ἕκτον.
 Ἄλλ' εἴπ', εἰ σφῶϊν καταλύσομεν ὤκείας ἵππους,

Ἡ

O D Y S S E A E IV.

κεδαιμονι.

Hi autem venerunt causam Spartam amplam:
 Ad domum autem agebant Menelai gloriosi.
 Hunc vero inuenerunt exhibentem nuptiale epulum multis
 Filii atque filiae eximiae, sua in domo. (sodalibus,
 Hanc quidem Achillis bellicosi filio mittebat:
 In Troia enim primum sponderat atque annuerat
 Daturum se; illis vero dii nuptias perficiebant.
 Eam utique ipse illuc cum equis et curribus mittebat ire,
 Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.
 Filio autem ex Sparta Alectoris adducebat filiam,
 Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes,
 E serua: Helenae autem dii prolem non amplius dabant,
 Ex quo semel genuerat filiam amabilem
 Hermionem, quae speciem habebat aureae Veneris.

Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum
 Vicini, et amici Menelai gloriosi,
 Oblectantes se: inter eos vero cantabat diuinus cantor,
 Citharam pulsans; duoque saltatores inter eos
 Cantum auspicantes saltabant in medio.

Ceterum in vestibulo aedium ipsique etequi,
 Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius,
 Steterunt: progressus autem vidit praestans Eteoneus,
 Sedulus famulus Menelai gloriosi;

Iuitque annunciaturus per aedes pastori populorum:
 Prope autem stans verba alata dixit:

„Hospites iam quidam isti, Ionis alumne o Menelae,
 Viri duo; proli vero Ionis magni similes sunt.

Sed dic, an ipsis soluamus veloces equos,

- "Ἡ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
 30 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·
 Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοῖδῃ Ἑτεωνεῦ,
 Τὸ πρὶν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε, πάϊς ὥς, νήπια βάζεις.
 "Ἡ μὲν δὴ νῶϊ, Ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
 "Ἄλλων ἀνθρώπων, δεῦρ' ἰκόμεθ' — αἱ κέ ποθὶ Ζεὺς
 35 Ἑξοπίσω περ παύσῃ οἰζύους! ἀλλὰ λυ' ἵππους
 Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε δοινησῆναι.
 "Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάρου διεδύτο, κέκλετο δ' ἄλλους
 Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἐσπέσσαι ἐοῖ αὐτῶ.
 Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας·
 40 Καὶ τοὺς μὲν κατέδησάν ἐφ' ἵππειρσι κήπησιν,
 Πάρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
 "Ἀρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
 Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
 θαύμαζον κατὰ δῶμα Διοτρεφέος βασιλῆος.
 45 "Ὡς τε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν ἥε σέληνης,
 Δῶμα καδ' ὑπερεφές Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 "Ες ῥ' ἀσαμίνδους βάντες εὐξέστιας λούσαντο.
 Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λούσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
 50 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλον ἥδὲ χιτῶνας,
 "Ες ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῇ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 Νίφασθαι· παρὰ δὲ Ξεστίην ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 55 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιδείσα, χαριζομένη παρεόντων.
 (Δαιτρός δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰέρας
 Παντοίων· παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.)
 Τῷ καὶ δεικνύμενος προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·
 60 Σίτου θ' ἄπτεσθον, καὶ χαίρετον! αὐτὰρ ἔπειτα
 Δείπνου πασδαμένῳ εἰρηδόμεθ', οἷτινές ἐσθον
 Ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀκόλωλε τοκήων,
 Ἄλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὶ Διοτρεφέων βασιλῆων
 Σκηπτούχων· ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιούδδε τέκοιεν.
 65 "Ὡς φάτο· καὶ σφιν νῶτα βοδὸς παρὰ πλοῖνα δῆκεν
 "Οπ' ἐν χερσὶν ἐλαῖν, τὰ ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὄνειδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,

An ad alium mittamus ire, qui eos amice excipiat."
 Hunc autem valde indignatus allocutus est flauus Menelaus:
 „Non quidem stultus eras, Boethide Eteonen,
 Antea, at quidem nunc puer veluti, puerilia loqueris,
 Profecto iam nos, hospitalia multa depasti
 Aliorum virorum, huc venimus; sicubi Iupiter
 In posterum saltem liberarit ab aerumna: sed solue equos
 Hospitum, ipsosque introduce ad epulandum."
 Sic ait: ille vero ex domo proruit, vocabatque alios
 Sedulos famulos, vna vt sequerentur seipsum.
 Hi vero equos quidem soluerunt sub iugo sudantes:
 Et hos quidem alligarunt ad equina praeseptia,
 Apponebantque aueas, et hordeum album admiscuerunt;
 Currus vero posuerunt ad parietem collucentem:
 Ipsos porro duxerunt in angustam domum; hi autem videntes
 Admirabantur per domum Iouis alumni regis.
 Instar enim solis splendor erat, siue lunae,
 Domum per excessam Menelai gloriosi.
 At postquam oblectati sunt videndo oculis,
 Ad labra descendentes perpolita, lauarunt,
 Hos vero postquam ancillae lauarant et vnixerant oleo,
 Circumque chlaenas villosas posuerant *ipsis* atque tunicas:
 In thronos vtique confederunt *ii* iuxta Attridem Menelaum.
 Aquam autem ancilla gutturnio fundebat ferens,
 Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,
 Ad lauandum: iuxta vero politam extendit mensam.
 Cibum vero veneranda proma apposuit ferens,
 Fercula multa imponens, largiens de praesentibus:
 Coquus autem carniū lances propoluit sublatis
 Dinerarum: *ipsisque* opposuit aurea pocula
 Hos etiam dextra prehensens allocutus est flauus Menelaus:
 „Cibumque gustate et gaudete, ceterum deinde,
 Coenam cum gustaueritis, interrogabimus, quinam sitis
 Hominum: non enim vestrorum vtique genus periit parentum,
 Sed virorum genus estis Iouis alumnorum regum,
 Sceptiferorum: quippe nequaquam ignaui tales genuerint."
 Sic ait, *ipsis* terga bouis pinguis apposuit,
 Assata in manibus eligens, quae sibi munera apposuerant ipsi,
 Hi vero ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,
 Tum vero Telemachus alloquebatur Nestoris filium,

- 70 Ἄγχι δὲ κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 Φράζεο, Νεστορίδῃ, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένῳ θυμῷ,
 Χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἡχήμεντα,
 Χρυσοῦ τ' ἡλέκτρον τε καὶ ἀργύρου ἡδ' ἐλέφαντος,
 Ζηνὸς που τοιγάρ γ' Ὀλυμπίου ἐνδοθεν αὐλή.
- 75 Ὅσα τάδ' ἄσπετα πολλὰ! σέβας μ' ἔχει εἰδορόωντα.
 Τοῦ δ' ἀγορεύοντος εὐνέτο Ξανθὸς Μενέλαος,
 Καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἂν τις ἐρίζοι·
 Ἀθάνατοι γὰρ τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν·
- 80 Ἀνδρῶν δ' ἣ κέν τις μοι ἐρίσσειται, ἥε καὶ οὐκί,
 Κτήμασιν. ἣ γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
 Ἥγατόμην ἐν νηυσὶ, καὶ ὄγδοάτῳ ἔτει ἤλθον·
 Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
 Αἰθιοπᾶς δ' ἰκόμεν, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἑρεμβούς,
- 85 Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέδουσιν.
 Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
 Ἐνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευῆς, οὔτε τι ποιμήν,
 Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὔδ' ἔγλυκεροιο γάλακτος·
 Ἄλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα δῆδδαι.
- 90 Ἐὼς ἐγὼ περὶ κείνα πολὺν βλοτιὸν συναγείρων
 Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἐπεφνε,
 Δάδρη, ἀνωῖστί, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο·
 Ὡς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
 Καὶ πατέρων τάδε μέλλει' ἀκουέμεν, οἵτινες ὑμῖν·
- 95 Εἰδὲν· ἔπει μάλα πόλλ' ἐπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
 Εὐ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
 Ὡν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
 Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες ὅσοι ἐμμεναι, οἳ τότε ὄλοντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἐκὰς Ἀργεὸς ἵπποβότοιο!
- 100 Ἄλλ' ἐμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχέων —
 Πολλάκις ἐν μεγάροισι καδήμενος ἡμετέροισιν,
 Ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὐτὲ
 Πιυδύμαι· αἰψήρως δὲ κόρος κρυεροιο γόοιο —
 Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
- 105 Ὡς ἐνός, ὅς τε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
 Μνωομένῳ· ἐπεὶ οὔ τις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
 Ὅσσ' Ὀδυσσεὺς ἐμόγησε καὶ ἥρατο· τῷ δ' ἄρ'
 ἐμελλεν
 Αὐτῷ κῆδ' ἐσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
 Κείνου, ὅπως δὴ δηρόν ἀποιχεται· οὐδέ τι ἴδμεν,

Prope admotò capite; vt ne audirent alii;
 „Confidera, Nestoride, meo carissime animo,
 Aerisque splendorem, per domum sonoram;
 Aurique, electricque, et argenti, atque eboris.
 Iouis vtique talis est Olympii intus aula,
 Quanta haec infinita multa! Admiratio me capit intuentem.
 Hunc autem loquentem intellexit flauus Menelaus,
 Et ipfos compellans, verba alata dixit:
 „Filii cari, sane cum Ioue mortalium haud vllus contenderit:
 Immortales enim eius aedes et possessiones sunt.
 Hominum vero aut aliquis mihi contendat aut non,
 Opibus: certe enim multa passus et multum vagatus
 Adduxi in manibus, et octauo demum anno veni:
 Ad Cyprum, Phoenicemque, et Aegyptios vagatus;
 Aethiopsque adii, et Sidonios, et Erembos,
 Et Lybiam, vbi vtique agni protinus cornuti sunt,
 Ter enim pariunt oues integrum per annum.
 Ibi quidem neque herus indigens est, neque omnino pastor.
 Casei et carniū, neque dulcis lactis:
 Sed semper praebent per totum annum lac mulgendum.
 Dum ego circa illa multas facultates colligens
 Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,
 Clam, ex improviso; dolo perniciosae vxoris.
 Adeo nequaquam gaudens hisce facultatibus impero.
 Et ex patribus ista debetis audiuisse quicumque vobis
 Sint: quando quidem valde multa passus sum, et perdidici domum
 Perquam habitantibus commodam, continentem multa et preciosa.
 Quorum vtinam vel tertiam habens in aedibus partem
 Habitarem; viri autem salui essent, qui tum perierunt
 Troia in lata, longe ab Argis equis apto.
 Sed tamen omnes quidem lugens et dolens,
 Crebro domi desidens nostrae,
 Interdum quidem luctu mente oblector, interdum vero rursus
 Quiesco: cita nempe satietas molesti luctus —
 Horum omnium causa non tantum lugeo, vexatus licet,
 Vt vnus gratis, qui utique mihi somnum inuisum facit et cibum
 Recordanti: quoniam nullus Graecorum tanta elaborauit,
 Quanta Vlysses elaborauit et pertulit: huic autem destina-
 tum erat

Ipsi dolores vt essent, mihi vero moeror semper grauissimus
 Eius causa; quoniam diu longe abest; neque quid scimus,

- 110 Ζῶει ὃγ' ἦ τέθνηκεν. Ὀδύρονται νύ που αὐτὸν
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχος δ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὕφ' ἡμερον ὥρθε γόοιο.
 Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατὴρ ἀκούσας,
- 115 Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' οφθαλμοῖν ἀνασχών.
 Ἀμφοτέρῃδιν χερσὶ· νῆσθε δέ μιν Μενέλαος·
 Μερμήριξε δ' ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ἥέ μιν αὐτὸν πατὴρ ἐάσειε μνησθῆναι,
 ἥ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιο.
- 120 "Εὼς ὁ ταῦδ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑφορόφοιο
 Ἥλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκύια.
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήσῃ κλισίῃν εὐτυκτον ἔθηκεν·
 Ἀλκίππῃ δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο·
- 125 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τὸν οἱ ἔδωκεν
 Ἀλκάνδρῃ, Πολύβοιο δάμαρ, ὅς ἐναι' ἐνὶ Θήβῃς
 Αἰγυπτίας, ὅθι πλείστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται·
 Ὅς Μενελάῳ δῶκε δὴ ἀργυρέας ἀσαμίνδους,
 Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
- 130 Χωρὶς δ' αὖδ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα·
 Χρυσῆν τ' ἡλακάτην, τάλαρόν δ' ὑπόκυκλον ὀπασθέν,
 Ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
 Τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα,
 Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
- 135 Ἥλακάτῃ τετάνυστο, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
 Ἔζετο δ' ἐν κλισίῳ, ὑπὸ δὲ θρήνην ποδὶν ἦεν.
 Αὐτίκα δ' ἦγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·
 "Ἴδμεν δῆ, Μενέλαε Διοτρεφές, οἵτινες οἶδε
 Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
 140 Ψεύδομαι, ἢ ἔτυμον ἔρεω; κέλεται δέ με θυμός.
 Οὐ γάρ πώ τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
 Οὐδ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα.— δέβας μ' ἔχει εἰσδορώσαν—
 Ὡς ὅδ' Ὀδυσσεύς μεγαλήτορος ὕβρις οἶκεν,
 Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
- 145 Κείνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἶνεκ' Ἀχαιοὶ
 Ἥλθεδ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὥς σὺ εἶπες·
 Κείνου γάρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,
- 150 Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλῇ τ', ἐφύπερδ' ἐτε χαῖται.

Vivatne ille, an mortuus sit. Descent utique illum
 Laertesque senex, et prudens Penelope,
 Telemachusque, quem reliquit recens natum in domo."
 Sic ait: huic autem ob patrem desiderium excitavit luctus
 Lacrymam vero a palpebris humi demisit, de patre audiens,
 Chlaenam purpuream oculis praetendens
 Vtraque manu: observavit autem ipsum Menelaus;
 Deliberavitque deinde in mente et in animo,
 An eum ipsum patrie sineret meminisse,
 An prior interrogaret, singulaque diceret.

Dum ille haec deliberabat in mente et in animo,
 Helena ex thalamo odorifero excelso
 Egressa est, Dianae aureum arcum habenti similis:
 Huic autem statim Adrasta sellam bene factam apposuit:
 Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanae:
 Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit
 Alcandra, Polybi vxor, qui habitabat Thebis
 Aegyptiacis, ubi plurimae in aedibus possessiones iacent:
 Qui Menelao dedit duo argentea labra,
 Geminosque tripodas, decemque auri talenta
 Scorsum vero insuper Helenae vxor dedit pulchra dona.
 Aureamque colum, calathumque subrotatum praebuit,
 Argenteum, auro vero labia munita erant.
 Hunc utique ei ancilla Phylo apposuit ferens,
 Filo elaborato repletum: ceterum super eum
 Colus extensa erat, violaceam lanam habens.
 Sedit autem in sella, scabellum vero sub pedibus erat.
 Continuo autem illa verbis maritum interrogabat singula:
 „Scimusne iam, Menelae Iouis alumne, quinam hi
 Hominum gloriantur venisse nostram domum?
 Mentiar, an verum dicam? iubet autem me animus,
 Nondum enim me vllum puto similem adeo vidisse
 Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet adspicien-
 Ut iste Vlyssis magnanimi filio similis (tem;)
 Telemacho, quem reliquit recens natum in domo
 Ille vir, quando mei inuerecundae gratia Achini
 Venisti ad Troiam, bellum saevum excitantes."
 Hanc autem respondens allocutus est flauus Menelaus:
 „Sic nunc et ego existimo, ut tu coniicis:
 Illius enim eiusmodi pedes, eiusmodi manus:
 Oculorumque iactus, caputque, et superne comae,

Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μεμνημένος ἄμφ' Ὀδυσῆϊ,
Μυθεοίην, ὅσα κείνος διζύσας ἐμόγησεν.
Ἄμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν,
Κλαῖναν κορυφύσθην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.

155 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἠΐδα·

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὥς ἀγορεύεις.
Ἄλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσδάται δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὡδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν

160 Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ, θεοῦ ὥς, τερπόμεθ' αὐδῇ.

Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ,
Τῷ ἅμα πομπὴν ἐπεσθαι· ἐέλδετο γάρ γε ἰδέσθαι,
Ὅφρα οἱ ἦ τι ἔπος ὑποθήσεται, ἦέ τι ἔργον.

Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρός παις οἰχομένοιο

165 Ἐν μεγάροις, ὃ μὴ ἄλλοι ἀόσσητῆρες ἔωσιν,

Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἶσ', οἳ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·

Ὡ πόποι! ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ

170 Ἰκεδ', ὅς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·

Καὶ μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔρχοιν
ἄλλων

Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἄλλα νόστον ἔδωκεν.

Νηυσὶ δοῆσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύδπα Ζεὺς.

Καὶ κέ οἱ Ἀργεῖ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα,

175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκνῃ ᾧ,

Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,

Ἄι περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῶ.

Καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας

Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένῳ τε,

180 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.

Ἄλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός,

Ὅς κείνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔστηκεν.

Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὕψ' ἴμερον ὥρσε γόοιο.

Κλαῖε μὲν Ἀργεῖῃ Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,

185 Κλαῖε δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·

Οὐδ' ἄρα Νέστωρος υἱὸς ἀδάκρυτῳ ἔχεν δόσα.

Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,

Τὸν ῥ' Ἡοῦς ἔκτεινε φαινητῆς ἀγλαὸς υἱός·

Τοῦ δ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·

190 Ἀτρεΐδῃ, περὶ μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι

Νέστωρ

Et nunc sane ego recordatus Vlyssis,

Loquebar, quantas illa aerumnas patiens toleraverit.

Pro me; at hic amaram a palpebris lacrymam stillabat,

Chlaenam purpuream oculis obtendens."

Hunc vero rursus Nestorides Pisistratus contra allocutus est:

„Atride Menelae, Iouis alumne, dux populorum,

Illius quidem hic filius est vero quemadmodum dicis;

Sed modestus est, indignumque putat in animo,

Huc profectus primum, interpellationes proferre

Coram te, cuius nos, dei tanquam, delectamur voce.

Ceterum me praemisit Geronius eques Nestor,

Hunc simul comes ut sequeretur; cupiebat enim te videre,

Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquid opus,

Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem,

Domi suae, cui non alii auxiliares sunt;

Sic nunc Telemacho est: hic quidem abest, neque ei alii

Sunt, qui per populum avertant calamitatem."

Hunc autem vicissim respondens allocutus est saevus Menelaus:

„Papae! certe perquam amici viri filius meam domum

Venit, qui mei gratia plurima subiit certamina:

Atque ipsum cogitabam huc profectum me amico excepturum,
praeter alios

Argivos, si nobis super mare reditum dedisset

Nauibus velocibus fieri Olympius late tonans Iupiter.

Et sane ei in Argo condidissem urbem, et aedes aedificassem.

Ex Ithaca advecto cum facultatibus et filio suo,

Et omni populo, una vrbe euacuata,

~~Earum~~ quae circum habitantur, imperanturque a me ipso.

Et crebro hic existentes una fuissetus versati: neque nos

Aliud diremisset amantesque oblectantesque nos,

Antequam mortis nigra nebula obtexisset.

Sed haec quidem futurum erat, ut inuideret deus ipse.

Qui illum infelicem absque reditu solum reddidit."

Sic ait: his vero omnibus desiderium excitavit luctus,

Flebat quidem Argiva Helena ex Ioue nata;

Flebat etiam Telemachusque et Atrides Menelaus:

Neque sane Nestoridis filius absque lacrymis habebat oculos;

Recordabatur enim in animo eximii Antilochi;

Quem scilicet Aurorae interfecit splendidae inclytus filius:

Huius ille recordatus verba alata dixit:

„Atride supra quidem alios mortales te prudentem esse

Nestor

- Νέστωρ φάσθ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησάμεθα δαΐο.
 (Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.)
 Καὶ νῦν, εἴ τί που ἔστι, πίδαοί μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
 Τέρπομι' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ ἥδ'
- 195 Ἔσβεται ἡριγένεια· νεμεσθῶμαί γε μὲν οὐδὲν
 Κλαίειν, ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον
 ἐπίσση.
- Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἷον οἷζυροῖσι βροτῶσιν,
 Κεῖρασθαι τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
 Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, οὔτι κακίστος
- 200 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε
 Ἦντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, πέρι μὲν θείειν ταχὺν, ἥδὲ μαχητὴν.
 Τὸν δ' ἀπάμειβόμενος προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·
- 205 ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅδ' ἄν πεπνυμένος ἀνήρ
 Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἴη —
 Τοῖου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις·
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ὥτε Κρόνιων
 Ὀλβον ἐπικλώσει γαμέοντί τε γείνομέω τε,
 ὣς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἡμῶν πάντα,
- 210 Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
 Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους —
 Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν εἰσόμεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη·
 Δόρπου δ' ἐξαυτίς μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
 Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἡῶδ' ἐν περ ἔσονται
- 215 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοί, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
 ὣς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 Ὅτρηρός θ' ἐράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
- 220 Αὐτίκ' ἄρα εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἐνθεν ἔπινον,
 Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
 Ὅς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
 Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
 Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίῃ μήτηρ τε πατήρ τε,
- 225 Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱὸν
 Χαλκῶ δηϊόφωεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωτο.
 Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 Ἐσθλά, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν, Θῶνος παράκοιτις,
 Αἰγυπτίῃ· τῇ πλεῖστα φέρει Ζεῖδωρος ἄρουρα
- 230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλά μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά·
 Ἰητροὺς

Nestor dicebat senex; quando mentionem faceremus tui
Suis in aedibus, et nos mutuo alloqueremur.

Quare nunc, si forte licet, pareas mihi; non enim ego
Delector flens inter coenandum; sed et Aurora

Aderit mane genita: moleste quidem neutiquam fero

Deffere eum, quicumque mortuus fuerit mortalium, et fatum
obierit.

Hic nimirum et honos solus est miseris mortalibus,

Tondereque sibi comam, profundereque lacrymas a genis.

Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignauissimus

Arginorum: debes autem tu nosse: non enim ego

Congressus sum, neque vidi: supra autem alios dicunt fuisse
Antilochum, supra quidem currendo velocem atque bellatorem."

Hunc autem respondens allocutus est flauus Menelaus:

„O amice, quando quidem talia dixisti, quaecunque prudens vir

Diceret et faceret, etiam qui maior natu esset:

(Talis enim et patris es, quare etiam sapienter loqueris.

Facile autem conspicua est proles viri, cui Saturnius

Felicitatem destinauerit et vxorem ducenti et nascenti,

Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetua diebus omnibus,

Ipsum quidem molliter senescere in aedibus,

Filios porro prudentes, et hasta esse optimos.)

Nos vero fletum relinquemus, qui prius incidit:

Coenae autem rursus memores sumus, manibusque aquam

Infundant: sermones autem etiam mane erunt

Telemacho et mihi, ad colloquendum inuicem."

Sic ait: Asphalion vero aquam manibus infundebat;

Sedulus famulus Menelai gloriosi.

Hi vero ad cibos paratos appositos manus extendebant.

Tum vero aliud cogitauit Helena e Ioue nata:

Protinus utique in vinum misit medicamen, vnde bibebant,

Luctui iraeque aduersum, malorum obliuionem inducens omnium:

Qui illud biberit, postquam crateri mixtum fuerit,

Non tota die profuderit lacrymas per genas,

Neque si ei mortui fuerint materque paterque;

Neque si ei coram fratre, aut eorum filium,

Ferris trucidarint, ipse vero oculis viderit.

Talia Iouis filia habebat medicamina efficacia,

Bona, quae ei Polydamna praeiuit Thonis vxor,

Aegyptia; vbi plurima producit alma terra

Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perniciofa.

Medicus

- Ἰητρος δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
 Ἀνθρώπων· ἥ γὰρ Παιήονος εἶσι γενέθλης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἶνοχοῆσαι,
 Ἐξαυτίς μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
- 235 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ἦδὲ καὶ οἶδε
 Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες — ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα —
 Ἦτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισιν,
 Καὶ μύθοις τέρπεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξεω.
- 240 Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 Ὅσσοι Ὀδυσῆος ταλασίφρονός εἰδιν ἄεθλοι·
 Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερός ἀνὴρ
 ἄμφορ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 Αὐτοῦ μιν κληγῆσιν ἀεικελήσιν δαμάσσεας,
- 245 Σπείρα κὰκ' ἄμφ' ὅμοιοι βαλὼν, τοῖκ' ἰὴ εἰκώς,
 Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν·
 Ἀλλω δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἦϊσεν,
 Δέκτη, ὅς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Τῷ ἔμελος κατέδυ Τρώων πόλιν. οἱ δ'
 ἀβάκησάν
- 250 Πάντες· ἐγὼ δὲ μιν οἴῃ ἀνέγγων τοῖον ἔοντα,
 Καὶ μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνη ἁλέεινεν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼ λόεον καὶ χρῖον ἐλαιῷ,
 Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔδσα, καὶ ὅμοσα καρτερόν ὄρνον,
 Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσι ἀναφῆναι,
- 255 Πρὶν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκει χαλκῷ,
 Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
 Ἐνθ' ἄλλας Τρῳαὶ λίγ' ἐπώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
- 260 Καῖρ', ἐπεὶ ἦδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
 Ἀφ' οἰκόνδ' ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
 Δῶχ'· ὅτε μ' ἤγαγε κείσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἵης,
 Παῖδά τ' ἐμήν νοσφισδαμένην, θάλαμόν τε κόβω τε,
 Οὗ τευ δευόμενον, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι
 εἶδος.
- 265 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑανδὸς Μενέλαος·
 Ναὶ δὴ ταυτὰ γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἦδη μὲν πολέων ἐδάην βουλὴν τε νόον τε
 Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαίαν·
 Ἀλλ' οὐκ ἔτι ποιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,

Medicus vero unusquisque peritus supra omnes
Homines: sane enim Paeonis sunt ex generatione.
Ceterum postquam immiserat, iusseratque vinum fundere,
Denuo verbis excipiens allocuta est:
„Atride Menelae, a Ioue nutrite, atque etiam hi
Virorum fortium filii, (enim vero Deus alias in alium
Iupiter bonumque malumque dat: potest enim omnia:)
Sane nunc conuiuiamini, sedentes in aedibus,
Et sermonibus delectamini: conuenientia enim ordine dicam.
Omnia quidem non ego enarrare queam, neque nominare,
Quod Vlyssis patientis sunt certamina:
Sed qualiter istud fecit, et sustinuit fortis vir
Populo in Troianorum, vbi passi estis aerumnas Achini,
Seipsum plagis indecentibus domans.
Pannos viles circumiiciens humeris, seruo similis,
Virorum hostilium ingressus est urbem latam.
Alii vero seipsum viro celans assimilabat
Mendico, qui nequitiam talis erat apud naues Achiuorum:
Huic similis ingressus est Troianorum urbem, illi vero ig-
norabant

Omnes: ego vero ipsum sola agnoui talem existentem.
Et ipsum interrogabam: ille vero astutia tergiuersabatur.
Sed cum iam ipsum lauisssem et unxissem oleo,
Vestibusque induisssem et iurauisssem firmum iuramentum,
Non prius Vlysssem Troianis me prodituram,
Quam ipse ad naues veloces tentoriaque peruenisset:
Et tum demum mihi omnem mentem aperuit Achiuorum.
Plurimos autem Troianorum cum interfecisset longo ferro,
Iuit ad Argiuos: astutiae famam vero deportauit multam.
Ibi aliae Troianae stridule ciulabant: sed meum pectus
Gaudebat: nam iam mihi cor versum erat vt redirem
Rursus domum: noxam vero desiebam, quod Venus
Dederat, quod me duxit illuc cara a patria terra,
Filiamque meam separans, thalamumque, maritumque,
Nullius rei indigentem, neque quo ad mentem, neque om-
nino formam.”

Hanc autem respondens allocutus est flauus Menelaus:
„Sane haec utique omnia, vxor, recte dixisti:
Iam quidem multorum cognoui consiliumque mentemque
Virorum herorum, multamque peragravi terram:
Sed nondum talem ego vidi oculis.

- 270 Οἶον Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος ἔδκε φίλον κῆρ.
 Οἶον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
 Ἰππῷ ἐνὶ Ξεστιάῳ, ἦν' ἐνήμεδα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρ φέροντες.
 Ἥλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευόμεναι δέ σ' ἔμελλεν
- 275 Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
 Καὶ τοι Διτφόβος θεοείκελος ἔσπετ' ἰούσῃ.
 Τρὶς δὲ περίστειχας κοῖλον λόχον ἀμφοφύωσα,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
 Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
- 280 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὥς ἐβόησας.
 Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεΐναμεν ὀρμηθέντε
 Ἥ ἐξελθέμεναι, ἧ ἔνδοθεν αἰψ' ὑπακοῦσαι.
 Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱμένω περ.
- 285 (Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν νῆες Ἀχαιῶν·
 Ἀντικλος δὲ σέγ' οἷος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
 Ἥθελεν· ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζεν
 Νωλεμέως κρατερῆσι, δάωσε δὲ πάντας Ἀχαιοὺς·
 Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς
 Ἀθήνη.)
- 290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἄλγιον· οὐ γάρ οἱ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
 Οὐδ' εἰ οἱ κραδίη γε σιδηρὴ ἐνδοθεν ἦεν.
 Ἄλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἦδη
- 295 Ἦνῃ ὑπο γλυκερῷ ταρπόμεδα κοιμηθέντες.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῶσι μελέενδον
 Δέμνι' ὑπ' αἰδοῦσῃ δέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνδέμεναι οὐλας καδύπερθεν ἑσάσθαι.
- 300 Αἱ δ' ἔσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
 Δέμνια δὲ στορέσαν· ἐκ δὲ ξεινοὺς ἄγε κήρυξ.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
 Τηλέμαχος δ' ἦρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
 Ἀτρεΐδης δὲ καδεῦδε μυκῶ δόμου ὑψηλοῖο,
- 305 Παρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δια γυναικῶν.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Ὀρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Ἔϊματα ἐσδάμενος· περὶ δὲ εἶφος δέῃ δέτ' ὤμφω,
 Προσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐθήσατο καλὰ πίδαλα·

Quale Vlyſſis patientis erat carum cor:
 Quale etiam illud fecit, et ſuſtinuit fortis vir,
 Equo in poliſto, vbi infidebamus omnes optimi
 Argiuorum, Troianiſ caedem et fatum ferentes.
 Veniſti deinde in illuc: iuſſiſſe autem te videbatur
 Deus, qui Troiani� volebat gloriam præbere;
 Et te Deiphobus deo ſimilis ſequebatur proſectam.
 Ter autem circuminſtraſti cauas inſidias atrectans,
 Nominatim vere Danaorum nominabas optimos,
 Omnium Argiuorum vocem aſſimilans vxoribus.
 Ceterum ego et Diomedes et nobilis Vlyſſes,
 Sedentes inter mediſ audiuimus vt vocaſti.
 Nos quidem ambo promti eramus facto impetu,
 Aut exire, aut intus protinus reſpondere:
 At Vlyſſes prohibuit et continuit quantumuis cupidos.
 Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achiuorum:
 Anticlus vero te ſolus excipere verbis
 Volebat; ſed Vlyſſes os manibus comprimebat
 Indeſinenter robuſtis, ſeruauitque omnes Achinos:
 Tamdiu autem detinuit, donec te ſeorſum adduxiſſet Pallas
 Minerva.“

Hunc autem rurfus Telemachus prudens contra allocutus eſt:

„Atride Menelaſ, Iouis alumne, dux populorum,
 Durius eſt: non enim ei iſta depulerunt triſtem mortem:
 Neque ſi ei cor ferreum intus eſſet.
 Sed agite, ad cubile mittite nos, vt iam
 Somno a dulci delectemur cubantes.“

Sic ait: Argius autem Helena ancillis præcepit
 Cubilia ſub portica ponere, et ſtragula pulchra
 Purpurea iniicere, ſternereque ſupra tapetas,
 Laenasque imponere villoſas ſuperne quibus amiccirentur.
 Illas vero ierunt ex aedibus facem in manibus habentes;
 Cubiliaque ſtrauerunt; hoſpites vero ducebat præco.
 Ac quidem in veſtibuſ domus illic cubarunt
 Telemachusque heros, et Neſtoris inclytus filius.
 Atrides vero dormiebat in reſcluſu domus excelſæ,
 Iuxtaque Helena ſinuſa peplo cubauit nobiliſſima mulierum.

Quando vero mane genita apparuit roſea digitos aurora,
 Surrexit vtique ex lecto bello ſtrenuus Menelaus,
 Veſtes indutus; acutum vero gladium circumpoſuit humero,
 Pedibuſque nitidis ſubligauit pulchros calceos:

- 310 Βῆ δ' ἔμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ· ἐναλίγκιος ἄντην,
 Τηλεμάχῳ δὲ παρίζεν, ἔπος ῥ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τίπτε τέ σε χρειῶ δεῦρ' ἦγαγε, Τηλέμαχ' ἦρως,
 Ἔς Λακεδαιμόνα διαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
- 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἥλυθον, εἰ τινά μοι κληηδόνα πατρός ἐνίσποις.
 Ἐδῶταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πλοῖα ἔργα·
 Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οὔτε μοι αἰεὶ
- 320 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἑλικας βοῦς,
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τοῦνεκα νῦν τὰ δά γούναθ' ἱκάνομαι, αἰ κ' ἐδέλῃσθαι
 Κείνου λυγρὸν ὀλεθρον ἐνίσπειν, εἰ κου ὀπώσας
 Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
- 325 Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν οὔζυρὸν τέκε μήτηρ.
 Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσες, μηδ' ἐλεαίρων,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 Αἰδούμαι, εἰποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς, ἐδῶλός Ὀδυσσεύς,
 Ἡ ἔπος ἦέ τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσσεν
- 330 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
 Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 Ἦθελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἑόντας.
- 335 Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ἐυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς,
 Κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγχεα ποιήεντα
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἔην εἰσῆλυθεν εὐνήν,
 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν αἰεκέα πότμον ἐφῆκεν·
- 340 Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν αἰεκέα πότμον ἐφῆσει.
 Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπόλλωνι;
 Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 Ἐξ Ἐριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαιδεν ἀναστιάς,
 Καδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
- 345 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 Πάντες κ' ὠκύμοροι τε γενοίατο πικρόγαμοι τε.
 Ταῦτα δ', ἃ μ' ἐρωτᾷς καὶ λίσσεται, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Ἀλλὰ παρὲξ εἰποῖμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρον ἄλιος νημερτής,
- 350 Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύφω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.

Perrexit vero ire ex thalamo deo similis coram:

Telemacho autem assidebat, verbumque fecit, dixitque:

„Quaenam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros,

Ad Lacedaemona nobilem, per lata dorsa maris?

Publica res, an privata; hoc mihi vere dic.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

„Atride Menelaë, Iouis alumne, dux populorum,

Veni, si quam mihi famam de patre diceret;

Comeditur mihi domus, pereunt vero pingua opera:

Hospitaliam autem virorum plena domus, qui mihi perpetuo

Pecora plurima tractant, et flexipedes camuros boues,

Matris meae proci, superba contumelia instructi,

Propterea nunc ad tua genua venio, si velis;

Illius saevam mortem indicare, si ubi vidisti

Oculis tuis, alterius sermonem audiivisti

Errantia: supra modum enim ipsum aerumnosum peperit mater,

Neque quicquam me veritus blandiaris, neque misertus,

Sed plane mihi enarra, quemadmodum tibi contigit videre.

Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Vlysses

Aut dictum, aut etiam factum pollicitus effecit

Populo in Troianorum, ubi passi estis aerumnas Achiui;

Horum nunc mihi memento, et mihi verum dic.“

Hunc autem graniter ingemiscens allocutus est flauus Menelaus:

„Papae! Certe utique perquam fortis viri in cubili

Volabant eubare, imbelles ipsi cum sint.

Ut vero cum in lustris cetera fortis leonia

Hinnulos ubi collocarit recens genitos lactentes,

Iuga inuestigat, et valles herbosas

Pascens; ille vero deinde suum ingressus est cubile,

Et utrisque illis duram mortem infert;

Ita Vlysses illis durum fatum inferet.

Vtinam enim, Iupiterque pater, et Minerva et Apollo,

Talis existens, qualis olim, bene condita in Lesbo,

Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,

Prostravitque fortiter, gausi sunt autem omnes Achiui;

Talis existens cum procis congregaretur Vlysses:

Omnes et brevis vitae haerent et amaris nuptiis.

Ista vero, quas me interrogas et precaris, non equidem

Alia praeter verum dixero declinando, neque decipiam:

Sed ea quidem, quae mihi dixit senex marinus verax,

Horum nullum tibi ego calabo dictum neque occultabo.

- Αἰγύπτῳ μ' ἐπὶ δεῦρο θεοὶ μεμιαῶτα νέεσθαι
 Ἔδον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τελέεσθαι ἐκατόμβας.
 (Οἱ δ' αἰεὶ βοῦλοντο θεοὶ μεμνησθαι ἐφετμέων.)
 Νῆδος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστας ἐνὶ πόντῳ,
 355 Αἰγύπτου προπάροιθε — Φάρον δέ τ' ἐκαλήσκουσιν —
 Τόσσον ἀνευθ', ὅσσον τε πανημερίῃ γλαφυρῇ νηὺς
 Ἦνυσεν, ἥ λιγύς οὖρος ἐπιπνείησιν ὀπισθεν.
 Ἐν δὲ λιμὴν εὖορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἔξας
 Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
 360 Ἐνθα μὲν ἐσκόουσιν ἡμεῖς ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖροι
 Πνέοντες φαίνονθ' ἀλιαέες, οἳ ῥά τε νηῶν
 Πομπῆς γηγίνονται ἐκ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἦναι πάντα κατέφθιτο καὶ μέν' ἀνδρῶν,
 Εἰ μή τις με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐδάωσεν,
 365 Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ, ἄλλοιο γέροντος,
 Εἰδοσάῃ τῇ γάρ ῥα μάλιστα γε θυμὸν ὄρινα,
 Ἦ μ' οἶω ἔρροντι συνήντιτο νόσφιν ἑταίρων.
 Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλῶμενοι ἰχθυόασκον
 Γραμπίοις ἀγκίστροισιν· ἔπειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 370 Ἦ δ' ἐμεῦ ἄγχι σταῖα, ἔπος φάτο, φώνησέν τε·
 Νῆπιός εἰς, ὧς ἔειπε, λίην τόσον, ἥ ἐκαλίσρων;
 Ἦ ἐκὼν μεδίεις, καὶ τέρπειοι ἄλγεα πάσχων,
 Ὡς δὴ δῆθ' ἐν νῆσῳ ἐρύκειαι, οὐδέ τι τέκμων
 Εὐρέμεναι δύνασθαι, μινύθει δὲ τοι ἦτορ ἑταίρων;
 375 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἐκ μὲν τοι ἔρεω, ἦ τις σύ περ ἔσθι θεῶν,
 Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν κατερύκομαι, ἀλλὰ νῦν μέλλω
 Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ σὺ περ μοι εἰπέ — θεοὶ δέ τε πάντα ἰδασιν —
 380 Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύδου,
 Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἐφάμην· ἥ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεῶν·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ἔειπε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
 Πωλεῖται τις δεῦρο γέρον ἄλλιος νημερτής,
 385 Ἀθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, ὅστις θαλάσσης
 Πάσης βένδεα σίδε, Ποσειδάωνος ὑποδυώς·
 Τόνδε τ' ἐμὸν φάσθ' πατέρ' ἔμμεναι, ἥ δ' ἐτελέσθαι
 Τόνγ' εἰ πως σὺ θύναιο λοχησάμενος Ἀελαβέσθαι,
 Ὅς κέν τοι εἰπῇσιν ὅδ' ἐν καὶ μέτρα κελεύδου;
 390 Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα·
 Καὶ δὲ κέ τοι εἰπῇσι, Διοτρεφές, αἶ κ' ἐλέλυσθα,

In Aegypto me etiamnum dii huc cupientem redire
 Detinebant, quoniam non ipsis feceram perfectas hecatombas;
 Semper autem volebant Dii nos meminisse praeceptorum.
 Insula deinde quaedam est vndoso in ponto,
 Aegyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant,)
 Tantum semota, quantum toto die caua navis
 Confecerit, cui fridulus ventus adspiret a puppi,
 In ea autem portus opportunus, vnde utique naues aequales
 In pontum deducunt, postquam hanferunt nigram aquam.
 Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam venti secundi
 Spirantes apparuerunt mari flantes, qui sane navium
 Ductores sunt supra lata dorfa maris.
 Et iam viatica omnia consumpta fuissent, et animi virorum,
 Nisi me aliqua dearum miserata fuisset, et me seruasset,
 Proci potentis filia, marini senis,
 Idothea: huic enim maxime sane animum commoui;
 Quae mihi soli erranti occurrit, seorsum a focis.
 Semper enim circa insulam errantes piscabantur
 Curuis hamis: urgebat autem ventrem fames.
 Haec autem me prope aditans, verbum fecit, dixitque:
 Stultus es, o hospes, maximopere, aut fatuus,
 Aut sponte cessas, et delectaris doloris serena,
 Quod adeo utique diu in insula detineris, neque illum finem
 Invenire potes; defecit autem tibi cor sociorum.”
 Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum:
 „Equidem tibi dicam, quaecunque tandem sis dearum,
 Quod ego neutiquam volens detineor, sed videor
 Immortales offendisse, qui caelum latum habitant,
 Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt)
 Quisnam me immortalium impedit, et moratur iter;
 Reditumque, ut per pontem profisciscar piscosum.”
 Sic dicebam: statim vero respondebat praestantissima dearum:
 „Enimvero ego tibi, o hospes valde verè enarrabo,
 Versatur quidam hic senex marinus verax,
 Immortalis Proteus Aegyptius, qui utique maris
 Totius profunditates novit, Neptuno subditus:
 Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque me genuisse.
 Quem si quo pacto tu possis ex insidiis prendere,
 Ille tibi dicat viam et mensuras itineris.
 Reditumque, ut per mare profisciscaris piscosum.
 Atque praeterea tibi dicit, o Iovis alumne, si velis,

- "Ο, τι τοι ἐκ μεγάρουσι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
 Οἰχομένωιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλήν τε.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 395 Αὐτὴ νῆν φράσαι· σὺ λόχον δεῖδω· γέροντος,
 Μὴ πῶς με προῖδων ἢ ἐπιδόσεις ἀλγίσται·
 Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμῆναι.
 "Ὡς ἐφάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξείνε, μάλ' ἀτρεχέως ἀγορεύσω.
 400 Ἥμος δ' ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
 Τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶδι γέρον ἄλιος νημερτῆς,
 Πνοῖτ' ὑπὸ Ζεφύροιο, μελαίνῃ φραγὶ καλυφθεῖς·
 Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·
 Ἀμφὲ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς Ἀλσούδνης
 405 Ἀδρόαι εὐδουσίην, κολιῆς ἁλὸς ἐξανασταῖναι,
 Πικρὸν ἀποπνεύουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὁδμήν.
 Ἐνθα σ' ἐγὼν ἀγαγῶμαι, ἄμ' ἥοι φαινομένηφιν,
 Εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἐταίρους
 Τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐστέλμοισιν ἀρίστοι.
 410 Πάντα δέ τοι ἔρρω ὀλοφώϊα τοιο γέροντος.
 Φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν·
 Αὐτὰρ ἐπὶν πάσας περπάσσειται ἡδὲ ἰδῆται,
 Λέξεσθαι ἐν μέσσησι, νομεὺς ὥς πῶς ἐσσι μῆλων.
 Τὸν μὲν ἐπὶν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἰδῆσθε,
 415 Καὶ τότε ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτεος τε βίη τε·
 Αὐτὶ δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐδούμενόν περ ἀλύξαι.
 Πάντα δὲ γιγνόμενος περὶ ῥήσεται δόσ' ἐπὶ γαίαν·
 Ἐρπετὰ γίγνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαῖς πῦρ·
 Ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλον τε πιέζειν.
 420 Ἀλλ' ὅτε κεν δῇ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
 Τοῖος ἑὼν, οἷόν κε κατευνηθέντα ἰδῆσθε,
 Καὶ τότε δῇ σέθεν τε βίης, κῦδαί τε γέροντα,
 Ἥρωσ' εἰρεσθαι δέ, θεῶν ὅστις σε χαλάρπει,
 Νόστον δ' ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόεντα.
 425 Ὡς εἰποῦς, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, δὲ ἔστασαν ἐν φαρμάδοισιν,
 Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κρυδίῃ πόρφυρε κτόντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ β' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν αὐβροδὴ νύξ·
 430 Δὴ τότε κοιμήσθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη βοδὸδ' ἀκτύλος· Ἥως,
 Καὶ τότε δῇ παρὰ θῖγα θαλάσσης εὐρυκόροιο

"Ἥϊα,

Quodcumque tibi in aedibus malumque bonumque acciderit,
Absente te per longam viam difficilemque."

Sic ait: et ego ipsam vicissim allocutus sum:

„Ipsa nunc explica tu infidiae diuini senis,
Ne quo pacto me praecidens, aut praesciens, effugiet:
Difficilis etenim est deus mortali homini domari."

Sic dicebam; continuo vero respondit praestantissima deorum:

„Enim vero ego tibi, hospes, valde vero enarrabo.
Cum sol medium caelum conscenderit,
Tum vero e mari emergit senex marinus verax,
Flatu sub Zephyri, nigra superficie horrescentis maris obiectus.
Egressus vero decumbit sub specubus cauis.
Circa vero ipsum Phocae, progenies pulchrae Halosydnae,
Confertae dormiunt; e caeno mari egressas,
Acerbum spirantes maris profundi odorem.
Illuc te ego ducens, simul atque aurora illuxerit,
Collocabo ex ordine: tu vero probe elige socios
Tres, qui tibi apud naues transfratas optimi sunt.
Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis.
Phocae quidem primum numerabit, et obibat;
At postquam omnes per quinterniones numerarit atque inspexerit:
Cubabit in medio, pastor veluti in grege ouium.
Hunc quidem ubi primum decubuisse videritis,
Tum deinde vobis curae sit roburque visque;
Illic vero tenete obluquantem et nitentem licet elabi.
Omnia vero tentabit ut fiat, quaecumque in terra
Reptilia sunt, et aqua, et immane ardens ignis:
Vos autem firmiter tenete, magisque premitte.
Sed quando demum te ipse interrogauerit verbis,
Talıs apparens, qualem decubuisse videritis,
Tum vero desisto a vi, solueque senem,
Heros; interroga vero, deorum quoniam te affligat;
Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscolum."
Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.
„At ego ad naues ubi stabant in arena,
Ibam; multa vero mihi cor agitabat eunti.
Ceterum postquam ad nauem veni atque mare,
Coenamque apparauimus, et superuenit diuina nox;
Tum vero obdormimus in littore maris.
Quando vero mane genita apparuit roses digitos aurora,
Ac tum quidem ad litus maris vasti

- Ἦνα, πολλὰ θεοὺς χουνοῦμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
 Τρεῖς ἄγον, οἷσιν μάλιστα πεποῖδεα πάσαν ἐπ' ἰδύν.
 435 Τόφρα δ' ἄρ' ἦγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
 Τέσσαρα φωκῶων ἐκ πόντου δέρματ' ἐνεικεν·
 Πάντα δ' ἔσαν κεύδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατήρ.
 Εὐνάς δ' ἐν ψαμάδοισι διαγλάφατ' ἀλγρόν, ...
 Ἦστο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
 440 Ἐξείης δ' ἐξῆλθε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστω,
 Κεῖδι δὲ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ ἀλγῶς.
 Φωκῶων ἀλλοτρεφῶων ὀλοώτατος ὁδμή.
 Τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κῆτει κοιμηθεῖται;
 Ἄλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράδατο μέγ' ὄνειαρ.
 445 Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥίνα ἐκάστω δῆκε φέρουσα,
 Ἠδὺ μάλα πνείουσαν, ὅλεσσε δὲ κήτεος ὁδμήν.
 Πᾶσαν δ' ἥοιηκ μένομεν τετληότι θυμῷ.
 Φῶκαι δ' ἐξ ἀλός ἤλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα,
 Ἐξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 450 Ἐνδιος δ' ὁ γέρων ἤλθ' ἐξ ἀλός, εὔρε δὲ φώκας
 Ζατρεφείας· πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λένκτο δ' ἀριθμόν.
 Ἐν δ' ἡμέας πρῶτους λέγε κήτεσιν, αὐδὲ τι θυμῷ
 Ὡτῶθι δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λένκτο καὶ αὐτός.
 Ἥκεῖς δὲ ἰάχοντες ἐπεσδύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 455 Βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης·
 Ἄλλ' ἦτοι πρῶτιστα λέων γένετ' ἡγυγένειος,
 Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πόρδαλις ἠδὲ μέγας βῦς·
 Γίγνεται δ' ὕγρον ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψητέτηλον.
 Ἥμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
 460 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων, ὀλοφώϊα εἰδώς,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσβιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
 Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ; θεῶν συμφράδατο βουλάς,
 Ὅφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χάρι;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 465 Οἷσθαι γέροντι τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις; —
 Ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδὲ τι τέκνωρ
 Εὐρέμεναι δύναμαι, μινύδει δέ μοι ἐνδοθεν ἦτορ.
 Ἄλλὰ σὺ πέρ μοι εἰπέ — θεοὶ δέ τε πάντα ἰσάσιν —
 Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδρῃσι καλεάσθην.
 470 Νόσταν θ', ὥς ἐκὶ πόντον ἐλευσάμεν ἡδυόοντα.
 Ὡς ἔφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἄλλὰ μάλ' ὠφελές, εἰ μὴ ἄλλωσιν τε θεοῖσιν.
 Ρέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὅφρα τάχα

Ibam, multum diis supplicans: ceterum locies
 Tres dicebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum.
 Interea vero illa ingressa maris latum sinum,
 Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit;
 Omnes vero erant recens excoriatae: dolum autem struebat patri.
 Cubilia porro in arena cum exsculpsisset marina,
 Sedebat expectans; nos vero valde prope venimus eam:
 Ex ordine autem ea collocavit, iniecitque obrisum unicuique.
 Illic sane molestissimae insidiae erant: affligebat enim grauius
 Phocarum in mari nutritarum teterrimus odor:
 Quis enim marinum apud cetum cubare posset?
 Sed ipsa serauit et excogitauit magnum auxilium:
 Ambrosiam naribus unicuique supposuit efferens,
 Dulce admodum spirantem, sustulitque ceti odorem
 Totum autem matutinum tempus expectabamus patienti animo.
 Phocae vero e mari venerunt confertae: illae quidem deinde
 Ordine cubabant iuxta littus maris.
 Meridianus autem senex exiit e mari, inuenitque Phocas
 Obesas: omnes vero obitat, recensuitque numerum.
 Nos autem primos recensuit inter cetos, neque omnino in animo
 Suspicebatur dolum esse: deinde autem decubuit et ipse.
 Nos vero protinus vociferantes irruimus; circumque manus
 Iecimus; neque senex dolosae obliuiscitur artis:
 Sed primum quidem leo factus est magnis iubis,
 At deinde draco, et panthera, atque ingens sus;
 Factus est etiam liquida aqua, et arbor alto vertice comans.
 Nos vero firmiter tenebamus constanti animo.
 Sed cum iam angustabatur senex, versutias sciens,
 Tunc vero me verbis interrogans allocutus est:
 Quisnam tibi, Atrei fili, deorum contulit consilia,
 Vt me caperes inuitum insidiatus? cuiusnam rei tibi opus?"
 Sic ait: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Scis, senex; quid me ista decipiens interrogas?
 Quod iam diu in insula detineor, neque villo pacto finem
 Invenire queo; consistat autem mihi intus cor.
 Sed tu saltem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
 Quisnam me immortalium detineat, et mihi impediât iter;
 Reditumque, ut per pontum proficiscar piscosum.“
 Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est:
 „Atqui omnino debebas Ioui que aliisque diis
 Sacris optima factis naves conscendere, ut cassissimas

Tuas

- Σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 475 Οὐ γάρ πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οὔκον εὐκτίμενον, καὶ δὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτιοιο, Διῖπετός ποταμοῖο,
 Λύτις ὕδαρ ἔλθῃς, ῥέξῃς δ' ἱεράς ἐκατόμβας
 Ἀθανάιοισι θεοῖσι, τοὺς οὐρανὸν ἑρῶν ἔχουσιν.
 480 Καὶ τότε τοι δώσασθιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μεκοινῆς.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεμάλασθ' ἴκον ἦτορ,
 Οὐνεκά μ' αὐτὶς ἄνωγεν ἐπ' ἡεροσιδέα πόντον
 Αἰγυπτόνδ' ἵέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλήν τε.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἐπέσθιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 485 Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὥς σὺ κελεύεις.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
 Οἷς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν, Τροίηνδ' ἰόντες,
 Ἥε τις ὦλετ' ὕλέδρῳ ἀδενκῆϊ ἧς ἐπὶ νηός,
 490 Ἥε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον πολέπευδεν.
 Ὡς ἔφαθ'· ὁ δέ μ' αὐτὶς ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
 Ἰδμεναι, οὐδέ δαῖναι ἐμὸν νόον· οὐδέ γέ μ' ἔφημα
 Δὴν ἄκλαυτον ἰδεσθαι, ἐπὶν εὖ πάντα πύθῃται.
 495 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνγε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρήσθα.
 Εἷς δ' ἐπὶ κου βωός καταρύνεται εὐρέϊ πόντῳ.
 Αἶας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτοισιν.
 500 Γυρῆσιν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐκέλασδεν,
 Πέτρῃσιν μεγάλησι, καὶ ἔξεσάωσε θαλάσσης·
 Καὶ νῦν κεν ἔκφυγε Κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη.
 Φῆ δ' ἄεκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
 505 Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυε· αὐδήσαντος
 Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαينαν ἑλὼν χερσὶ σταβάρῃσιν,
 Ἥλασε Γυραῖην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔδριξεν αὐτήν·
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόδι μείνει, τὸ δὲ τρύφος ἔμπασε πόντῳ,
 Τῷ δ' Αἶας τὸ πρῶτον ἐφειρόμενος μέγ' ἀάσθη·
 510 Τὸν δ' ἐφφρεῖ κατὰ πόντον ἀπέρονα κυμαίνοντα.
 (Ὅς ὁ μὲν ἐνδ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πλεν ἀλμυρὸν ὕδαρ.)
 Σὺς δὲ ποσὶ ἔκφυγε Κῆρας ἀδελφεῶς, ἧς ἐπάσθη,
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πόντια Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμελλε Μαλειαῶν ὄρος αἰπύ

Tuam in patriam venires, nauigans per nigrum pontum.
 Non enim tibi prius fatum est amicosque videre, et venire
 Ad domum bene aedificatam, et tuam in patriam terram,
 Quam Aegypti a Ioue fluentis fluvii
 Rursus ad aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
 Immortalibus diis, qui caelum latum tenent.
 Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis.”
 Sic dixit; at mihi confectum est carum cor
 Eo, quod me rursus iubebat per obscurum pontum
 In Aegyptum ire, longum iter difficileque.
 Verum etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum:
 „Ista quidem sic demum perficiam, senex, ut tu praecipis:
 Sed age mihi hoc dic et vere enarra;
 An omnes cum nauibus incolumes redierunt Achiui,
 Quos Nestor et ego reliquimus a Troia profecti,
 An quisquam periit morte inopinata, sua in naue,
 Aut amicorum in nauibus, postquam bellum confecerit?”
 Sic dicebam: ille vero me rursus respondens allocutus est:
 „Atride, quid me ista interrogas? neque omnino te oportet
 Scire, neque explorare meum animum; neque te puto
 Diu absque lacrymis fore, postquam bene omnia audieris.
 Multi etenim illorum domiti sunt, multi vero relict;
 Duces autem duo soli Achiuorum aere loricatorum
 In reditu perierunt: (pugnae autem et tu interfuisti.)
 Vnus vero adhuc alicubi viuus detinetur lato in ponto.
 Ajax quidem apud naves domitus est longis remis instructas.
 Ad Gyrae quidem primum Neptunus admouit
 Petras ingentes et seruauit e mari.
 Et sane effugisset mortem, inuisus licet Palladi,
 Nisi superbum dictum protulisset, et in magnum incidisset malum:
 Dixit nempe, inuitis diis se effugiturum ingentes fluctus maris.
 Hunc autem Neptunus magnifica audiuit iactantem:
 Statim deinde, tridente sumto, manu forti,
 Percussit Gyraeam petram, absciditque ipsam: (mari
 Et vnum quidem illic manebat, alterum vero frustum incidit
 Cui scilicet Ajax primum insidens valde percussus erat;
 Illum autem ferebat in mare iugens, vndosum.
 Sic ille quidem ibi periit, postquam biberat salis aquam.
 Tuus vero utcumque effugit mortem frater, atque elapsus est,
 In nauibus cauis: seruauit enim veneranda Iuno.
 Sed quando iam statim erat ad Malearum montem arduum,

Peruen.

- 515 Ἰέεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα δούελλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρειν, μεγάλα στενάχοντα,
 Ἀγροῦ ἐκ' ἐόχατιν· ὅδε δώματα ναῖε Θυέστης
 Τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότε ἔναιε Θυεστιάδης Αἰγισθοῦ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείθεν ἐφαίνετο νόστος Ἀπήμεων,
 520 Ἄψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴναδ' ἱκοντο·
 Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήδετο πατρίδος αἵης,
 Καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
 Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἶδε
 γαῖαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὺς, ὃν ῥα καθεῖσεν
 525 Αἰγισθοῦ δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔδεχτο μισθόν,
 Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἐνιαυτόν,
 Μὴ ἔλαιοι παριῶν, μνήσαιοτο δὲ Δούριδος ἀλκῆς.
 Βῆ δ' ἱμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
 Αὐτίκα δ' Αἰγισθοῦ δολίην ἐφράσσετο τέχνην·
 530 Κρινάμενος κατὰ δῆμον εἰκόσι φῶτας ἀρίστους,
 Εἶδε λόχον, ἐτέρωδι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἵπποιδεῖν καὶ ὕλεσφιν, αἰεκέα μερμηρίζων.
 Τὸν δ' οὐκ εἰδὸτ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνεν·
 535 Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτιγῃ.
 Οὐδέ τις Ἀτρεΐδεω ἐτάρων λίπεθ', οἳ οἱ
 ἔποντο,
 Οὐδέ τις Αἰγισθοῦ· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάβε φίλον ἦτορ·
 Κλαῖον δ' ἐν ψαμάδοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
 540 Ἦδελ' ἐτι ζῶειν, καὶ ὄρῃν φάος ἡελίοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθη,
 Διὶ τότε με προσέειπε γέρων ἄλιος νημερτῆς·
 Μηκέτι, Ἀτρεὺς υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὔτω
 Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δῆομεν· ἀλλὰ
 τάχιστα
 545 Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἱκῃαι.
 Ἦ γὰρ μιν ζωὸν γε κινήσεται, ἢ κεν Ὀρέστης
 Κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δὲ κεν τάφου ἀντιβολήσῃς.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ
 Αὐτίς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἄχθυμένω περ, ἰάνθη·
 550 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
 Ὅστις ἐτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.

Perueniunt; tum vero ipsum abreptum procella
 Pontum per piscosum tulit valde ingemiscens,
 Agri ad extremam oram, ubi aedes habitabat Thyestes
 Prius, at tunc habitabat Thyestiades Aegisthus.
 Sed cum iam et illinc apparebat reditus incolumis,
 Retro vero dii ventum verterunt, et illi domum venerunt:
 Sane ille quidem gaudens ingressus est patriam terram;
 Et osculabatur attingens suam patriam: multae vero ab ipso
 Lacrimae calidae effundebantur, quia lubenter vidit
 terram.

Hunc autem a specula conspexit speculator, quem constituerat
 Aegisthus dolosus, ducens: promisit autem mercedem,
 Auri duo talenta: observabat vero hic toto anno,
 Ne ipsum lateret accedens recordareturque struinae fortitudinis.
 Perrexit autem ire annunciaturus ad aedes pastori populorum.
 Statim vero Aegisthus dolosam excogitavit fraudem:
 Electis ex plebe viginti viris optimis
 Constituit insidias, et ab altera parte iussit conuiuium apparari.
 At ipse iuit inuitans Agamemnonem, vultorem populorum,
 Equis et curribus, nefanda animo agitans.

Hunc autem non sati providentem reduxit, et trucidavit
 Conuiuium exceptum, ut si quis interfecerit bouem ad praesepe:
 Neque quisquam Atridae sociorum relictus est, qui eum se-
 quebantur,

Neque quisquam Aegisthi; sed trucidati sunt in aedibus.
 Sic dixit; at mihi contractum est carum cor;
 Flebam autem in arenis sedens; neque mihi cor
 Volebat amplius viuere, et videre lumen solis.
 At postquam flendoque volutandoque saturatus sum,
 Tum me allocutus est senex marinus verax:
 Ne amplius, Atrei, fili, longo tempore indefinenter sic
 Fleas, quoniam non remedium aliquod inueniemus: sed ci-
 tissime

Tenta, quo pacto iam tuam in patriam terram peruenias.
 Aut enim ipsum vinum deprehendes, aut Orestes
 Interfecerit praeueniens: tu vero sepulturae occurreris."
 Sic dixit: at mihi cor et animus generosus
 Rursus intra pectus, et tristi licet, laetabatur:
 Et ipsum allocutus verba alata dixi:
 „Istos quidem iam noui: tu vero tertium virum nomina,
 Quinam adhuc vincti detinetur in lato mari,

Aut

- (Ἡ δὲ θανάων· ἐξέλω δέ, καὶ ἀχνύμενός περ, ἀκούσαι.)
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 555 Ἰὼς Λαέρτew, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων·
 Τὸν δ' ἴδον ἐν νησὶ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαίαν ἰκέσθαι.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
 560 Οἱ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα ρῶτα θαλάσσης.
 Σοὶ δ' οὐ δέσφατόν ἐστι, Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
 Ἄργει ἐν ἱπποβύτῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπᾶν·
 Ἀλλὰ σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης·
 Ἀθανάτοι πέμπουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθους·
 565 Τῇ περ ῥηϊστῇ βιοτὴ πέλει ἀνδρώποιδιν·
 Οὐ νιφετός, οὔτ' ἄρ χειμῶν πολὺς, οὔτε πότε ὄμβρος,
 Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντος ἀήτας
 Ὠκεανὸς ἀνιῇσιν, ἀναφύχειν ἀνδρώπους,
 Οὐνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἐσθί.
 570 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
 Ἡῖα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἄμβρωσίν νύξ·
 575 Ἀὖ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλλα διαν,
 Ἐν δ' ἰστούς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηυσὶν εἰσὶς·
 Ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖδι κάθιστον·
 580 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἄλα τύπονέρετμοις.
 Ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτιοι, Διῖ πετέος παταμοῖο,
 Στήσα νέας, καὶ ἔρεξα τεκνέσσας ἑκατόμβας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
 Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἔν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
 585 Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· δίδοσαν δέ μοι οὐρον
 Ἀθανάτοι, τοί μ' ὦκα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπὶ μείνον ἐνὶ μεγάροισιν ἑμοῖσιν,
 Ὅφρα κεν ἑνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται·
 Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἄγλαα δῶρα,
 590 Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐϋξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Τῶσω καλὸν ἄλειςον, ἵνα σπένδῃςθα θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισι, ἐμέθεν μεμνημένος ἥματα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ'·
 Ἀτρεΐδῃ,

Aut mortuus: volo autem, et moestus licet audire."
Sic dicebam: ille vero me rursus respondens allocutus est:

„Filius Laertae, in Ithaca aedes habitans:

Hunc vero vidi in insula lacrimas vberes fundentem.
Nymphae in aedibus Calypso, quae ipsum necessitate
Detinet, nec ille potest in suam patriam terram pervenire;
Non enim ei adsunt naues remigio instructae, et socii,
Qui ipsum vehant per lata dorsa maris.

Tibi vero non a fato decretum est, Iouis alumne, o Menelaus,
In Argo equos pascenti mori et fatum obire:
Sed te in Elysium campum, et fines terrae
Immortales mittent; ubi flauus Rhadamanthus est:
Ubi utique facillima viuendi ratio est hominibus:
Non nix neque hyems multa, neque vnquam imber,
Sed semper Zephyri argute spirantes auras
Oceanus emittit, ad refrigerandum homines:
Quod habes Helenam, et ipsius Iouis gener es.
Sic locutus, pontum subiit fluctuosum.

„At ego ad naues simul cum eximiis sociis

Ibam; multa autem mihi cor agitabat eunti.
Ceterum postquam ad nauem venimus atque mare
Coenamque apparauimus, supervenitque diuina nox,
Tum utique dormiuimus in littore maris
Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
Naues quidem imprimis deduximus in mare vastum.
Malosque imposuimus et vela nauibus aequalibus:
Ipsique porro ingressi super transra sederunt;
Ordine autem confidentes spumofum mare verberabant re-
Rursus autem ad Aegyptum, a Ioue fluens flumen, (mis.
Constitui naues, et feci perfectas hecatombas.

At postquam sedassem deorum iram semper existentium,
Aggessi Agamemnoni tumulum, ut sempiterna gloria esset,
His peractis, redii; dederunt autem mihi ventum secundum.
Dii, qui me celeriter caram in patriam miserunt.
Verum age nunc mane in aedibus meis,
Donec vndecimaque duodecimaque fuerit dies;
Et tunc te bene dimittam, daboque tibi splendida dona,
Tres equos et currum bene politum: ceterum deinde
Dabo pulchrum poculum, ut libes diis
Immortalibus, mei memor diebus omnibus.“

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

H

„Atride,

Ἀτρείδῃ, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυνε.

595 Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοίγ' ἀνεχοίμην
 Ἥμενος, οὐδὲ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος οὐδὲ τοκήων —
 Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
 Τέρπομαι — ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
 Ἐν Πύλῳ ἡγαθέη· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἔρύκεις.

600 Δῶρον δ', ὅ, τι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω.
 Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
 Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
 Εὐρέος, ὃ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,
 Πυροὶ τε ζεῖαι τ' ἡδ' εὐρυφυῆς κρῖ λευκόν.

605 Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὗτ' ἄρ' δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι
 λειμῶν·

Αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποβότοιο.
 Οὐ γάρ τις νήσῳ ἱππῆλατος, οὐδ' εὐλείμων,
 Αἰδ' ἀλλ' κεκλίεται· Ἰθάκῃ δέ τε καὶ πέρι πασέων.

Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 610 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἱ ἀγορεύεις·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
 Δῶρων δ', ὅσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηδέστατόν ἐστιν,

615 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
 Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράνται·
 Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐ Φαίδιμος ἥρως,
 Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
 Κεῖσέ με νοστήσαντα· τειν δ' ἐδέλω τόδ' ὑπάσσει.

620 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Δαιτυμόνες δ' ἐς δῶματ' ἴδαν Δείου βασιλῆος.
 Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
 Σίτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοισι ἔπεμπον.
 Ὡς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.

625 Μνηστέρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσεύς μεγάροιο
 Δῖοκοῖσιν τέρποντο καὶ αἰγανέθῳ ἴεντες,
 Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
 Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
 Ἀρχοὶ μνηστέρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔσοχ' ἀρίστοι.
 630 Τοῖς δ' υἱὸς Φρονόιο Νοήμων ἐγγύθεν ἔλθων,
 Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·

Ἀντίνο', ἥ ρά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἥ καὶ οὐκί,
 Ὅπότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλον ἡμαρδόντος;

„Atride, ne sane me multo tempore hic detine.
 Etenim in annum ego apud te vtiq̃ue perdurarem
 Sedens, neque me domus caperet desiderium, neque parentum:
 Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens
 Oblector: sed iam mihi taedio afficiuntur focii
 In Pylo diuina: tu autem me *longum* tempus hic detines.
 Donum autem, quodcumque mihi dederis, sit quod recondi possit;
 Equos vero in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi
 Hinc relinquam ornamentum, tu enim campo imperas
 Lato, in quo quidem lotus multus, in quo cyperus,
 Triticum, speltae, atque late germinans hordeum album.
 In Ithaca autem neque sane curricula lata, neque omnino
 pratum: (dis apto.

Capris pascendis apta *ea* est; et magis grata *solo* equis pascen-
 Nulla enim insularum equis idonea neque pratis accommodata,
 Quae mari circumdatae sunt; Ithaca autem et supra omnes.“

Sic dixit: risit vero bello strenuus Menelaus
 Manuque ipsumprehendit, verbumque dixit, atque compellauit:
 „Sanguinis es boni, care fili, qualia loqueris.

Atqui ego tibi haec *dona* commutabo; possum enim.
 Donorum autem, quaecumque in mea domo recondita iacent,
 Dabo, quod pulcherrimum et pretiosissimum est.
 Dabo tibi craterem elaboratum: argenteus vero
 Est totus, auro autem labra munita sunt;
 Opus vero Vulcani: donauit autem illum Phaedimus heros
 Sidoniorum rex, quando eius domus suscepit
 Illuc me in reditu profectum: tibi autem volo id praebere.“

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Conuiuatores vero in domum ierunt diuini regis:
 Illi vero adducebant quidem onus, afferebantque generosum
 Panem vero ipsis vxores pulchris vittis attulerunt. (vinum:
 Sic illi quidem circa coenam in aedibus *Menelai* occupabantur.

Proci autem ante Vlyssis aedes
 Discis delectabantur et hastilibus iaculantes,
 In fabrefacto pavimento, vbi antea insolentiam exercebant.
 Antinous vero confederat et Eurymachus deo forma similis,
 Duces procorum; virtute autem erant longe optimi;
 His autem filius Phronii Noemon prope accedens,
 Antinonum verbis interrogans allocutus est:

„Antinoe numquid scimus in mente nostra, an non,
 Quando Telemachus redeat ex Pyle aremosa?

- Νῆά μοι οἶχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς,
 635 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι.
 Δώδεκα δῆλεια, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
 Ἀδμητῆς· τῶν κέν τιν' ἐλασδόμενος δαμασάμην.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐδάμβειον· οὐ γὰρ ἔφαιτο
 Ἐς Πύλον οἶχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ πού αὐτοῦ
 640 Ἀγρῶν ἢ μῆλοισι παρέμμεναι, ἢ δὲ θυβῶτη.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείδεος υἱός·
 Νημερτές μοι ἐνίσπε, πότ' ὥχετο, καὶ τίνες αὐτῶ
 Κοῦροι ἔποντ'; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἢ ἐοὶ αὐτοῦ
 Θῆτές τε δμῶές τε; δύναϊτό κε καὶ τὸ τελέεσθαι!
 645 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ·
 Ἥ σε βίη ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
 Ἥ ἐκῶν οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπύξατο μύθῳ;
 Τὸν δ' υἱὸς Φρονόιο Νόημων ἀντίον ἤυδα·
 Αὐτὸς ἐκῶν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
 650 Ὅππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μελεδήματα θυμῷ,
 Αἰτίῃ; χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι δόδιν εἰη.
 Κοῦροι δ', οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσιν μεθ' ἡμέας,
 Οἷ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἄρχὸν ἐγὼ βαίνομ' ἐνόησα
 Μέντορα, ἢ δὲ θεόν, τῶ δ' αὐτῶ πάντα ἑώκει.
 655 Ἀλλὰ τὸ θανμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα διὸν
 Χριζὸν ὑπὸιοι· τότε δ' ἐμβῆ νηϊ Πύλονδε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός·
 Τοῖσιν δ' ἀμφοτέρουσιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Μνηστῆρες δ' ἄμυδις κάδισαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.
 660 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείδεος υἱός,
 Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
 Πίμπλαντ', ὅσδε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἔκταν·
 Ὡ πόποι! ἢ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέεσθαι
 Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 665 Ἐκ τόσσων δ' ἀέκητι νέος παῖς οἶχεται αἶθρως,
 Νῆα ἐρυσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
 Ἀρξεί καὶ προτέρῳ κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἱ αὐτῶ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα δοῆν καὶ εἰκοσ' ἐταίρους,
 670 Ὅφρα μιν αὐτὸν ἴοντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε καὶ Παλλοθέσσης·
 Ὡς ἂν ἐπισημυγεῶς ναυτίλλεται εἴνεκα πατρός.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
 Αὐτὴν ἔπειτ' ἀκστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.

Nauem mihi abiit abducens: mihi vero opus est illa,
 Elidem in spatiosam vt traiciam, vbi mihi equae
 Duodecim feminae, subtus autem muli patientes operis
 Indomiti: ex quibus aliquem adigens domarem."

Sic ait: illi vero in animo obstupescabant; non enim puta-
 In Pylum eum abisse Neleiam, sed alicubi illio (bant
 In agris, aut ouibus adesse. aut cum subulco.

Hunc autem rursus Antinous allocutus est Euphithei filius:

„Vere mihi dic quando abierit, et quinam illum
 Iuuenes secuti sint ex Ithaca electi? an sui ipsius
 Mercenariiue, mancipiaue? potueritne scilicet hoc etiam
 Et mihi hoc dic vere, vt bene sciam, (perficere?
 An tibi vi inuito abstulit nauem nigram,
 An lubens ei dedisti, postquam adortus est te sermone?"

Hunc autem filius Phronii Noemon contra allocutus est:

„Ipse lubens ei dedi: quid fecerit etiam alius,
 Quando vir talis, habens curas in animo,
 Petat? difficile negare munus foret.
 Iuuenes autem, qui in populo excellunt apud nos, (vani
 Illi eum secuti sunt; ducem vero ego conscendentem obser-
 Mentorem, aut deum; illi vero ipsi omnimodo similis erat,
 Sed hoc miror: vidi hic Mentorem diuinum.

Heri sub aurora; tunc autem conscendit nauem ad Pylum."

Sic locutus abiit ad domum patris.

His vero vtrisque percussus est animus generosus.

Proci autem simul confederunt, et quieuerunt a certaminibus.

Ipsis vero Antinous interfatus est Eupitheii filius,

Dolens: furore autem multum praecordia circumfusa caligine
 Implebantur, oculi vero ei igni splendenti similes erant:

„Papae! Certe ingens facinus superbe patratum est
 Telemacho, profectio haec! dicebamus vero ei non perfectum
 Tot nempe inuitis iuuenculus puer exiit temere, (iri.

Nauis deducta, electisque per populum optimis.

Incipiet et vltius malum esse: sed ei ipsi

Iupiter perdat vim, antequam nobis malum feuerit.

Verum agite, mihi date nauem celerem et viginti socios,

Vt eum ipsum venientem insidiis excipiam, atque obseruem,

In freto Ithacaeque Samique asperae:

Vt cum sua pernicie nauiget propter patrem."

Sic dixit; illi vero omnes laudabant atque hortabantur:

Statim deinde exurgentes ibant in domum Vlyssis.

- 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος.
 Μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυβόδοόμεον.
 Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύδετο βουλάς,
 Αὐλῆς ἐκτὸς δῶν· οἱ δ' ἐνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
 Βῆ δ' ἔμεν ἀγγελέων διὰ δῶματα Πηνελόπειν·
- 680 Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσήυδα Πηνελόπεια·
 Κίρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
 Ἦ εἰπέμεναι δμῳῇσιν Ὀδυσῆος Δείιοι,
 Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαίτα κένεσθαι;
 Μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὀμιλήσαντες,
- 685 Ὅσατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν!
 Οἱ δ' αὖμ' ἀγειρόμενοι, βίοντον κατακείρετε πολλάν,
 Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος. οὐδέ τι πατρῶν
 Ὀμιτέρων τὸ πρόβδεν ἀκούετε, παῖδες ἔόντες,
 Οἷς Ὀδυσσεὺς ἔδκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
- 690 Οὔτε τινα ῥέξας ἐξαΐσιον, οὔτε τι εἰπὼν
 Ἐν δῆμῳ· ἦτ' ἐστὶ δίκη Δείων βασιλῆων.
 Ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
 Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἑώργει·
 Ἄλλ' ὃ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ αἰεκέα ἔργα
- 695 Φαίνεται, οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Αἶ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλείστον κακὸν εἴη!
 Ἀλλὰ πολὺ μείζον τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
 Μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
- 700 Τηλέμαχον μεμάσσι κατακτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ,
 Οἴκαδε νισδόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκουήν
 Ἔς Πύλον ἡγαθήν ἢδ' ἐς Λακεδαιμόνα διαν.
 Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Αἴην δέ μιν ἀμφαδίη ἐπέων λάβε· τῷ δέ οἱ ὄσσε
- 705 Δακρυόφι πλησέν, δαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
 Ὅψι δέ δὴ μιν ἔπεσον ἀμειβομένη προσέειπεν·
 Κήρυξ, τίπτε δέ μοι καὶς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεῶ
 Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἰθ' ἄλως ἵπποι
 Ἄνδράσι γίνονται, περώσει δὲ πούλιν ἐφ' ὕγρην.
- 710 Ἦ ἔνα μὴδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνδρώποισι λίπηται;
 Τὴν δ' ἡμίβρετ' ἔπειτα Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Οὐκ οἶδ', εἰ τις μιν θεὸς ὥρρεν, ἦε καὶ αὐτοῦ
 Θυμὸς ἐφωρμήθη ἔμεν ἐς Πύλον, ὅφρα πύδηται
 Πατρός ἐοῦ ἢ νόστον, ἢ ὄντινα πότιμον ἐπέσπεν.
- 715 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.

Neque vero Penelope longo tempore fuit infcia
 Sermonum, quos proci in mente profunde cogitabant;
 Praeco enim illi dixit Medon, qui audiebat consilia,
 Extra aulam cum esset: illi verò intus consilium texebant.
 Perrexit verò ire annuntiaturus per domum Penelopae:
 Hunc autem per limen venientem allocuta est Penelope:
 „Praeco, cur vero te praemiserunt proci inclyti?
 An ut dicas ancillis Vliſſis diuini,
 Ut a labore cessent, iisque ipsis conuiuium apparent?
 Ne ambientes, neque alio decedentes,
 Vltimum et postremum nunc hic coenent,
 Qui frequenter congregati, victum absumtis multum,
 Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam a patribus
 Vestris antea audiistis, pueri cum essetis,
 Qualis Vlyſſes erat inter vestros parentes,
 Neque vlli faciens iniuriam, neque quicquam *talē* locutus
 In populo; qui utique mos est magnorum Regum:
 Alium ut oderit *quis* mortalium, alium amet.
 Ille vero nunquam omnino malo quemquam affecit:
 Sed vester quidem animus, et indigna facinora
 Apparent, neque vlla est gratia post beneficiorum *acceptorum*.“
 Hanc autem rursus allocutus est Medon, prudentia doctus:
 „Vtinam enim sane, o regina, hoc maximum malum esset;
 Sed multo maiusque et grauius aliud
 Proci meditantur, quod ne perficiat Saturnius:
 Telemachum cogitant interficere acuto ferro,
 Domum reuertentem; ille vero profectus est ad patris famam
 In Pylum sacram, atque in Lacedaemona diuinam.“
 Sic ait; ast eius illic soluta sunt genus et carum cor:
 Diu autem ipsam inopia vocis tenuit; eique oculi
 Lacrymis impleti sunt, clara autem ei detenta est vox.
 Tandem vero ipsum verbis respondens allocuta est:
 „Praeco, cur vero mihi filius abiit? neque omnino ipsum opus
 Naues oeleres conscendere, quae maris equi erat
 Hominibus sunt, traiciuntque immensum humidum.
 An ut ne quidem nomen eius inter homines relinquatur?“
 Huic autem respondit deinde Medon, prudentia doctus:
 „Haud scio an aliquis ipsum Deus impulerit; an et ipsius
 Animus impetum ceperit ire in Pylum, ut audiat
 Patris sui aut reditum aut quodnam satum obierit.“
 Sic utique locutus abiit per domum Vlyſſis.

- Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θήμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἐτ' ἔτλη
 Δίφρη ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
 Ἄλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἰξε πολυκμήτου θαλάμοιο,
 Οἶκτ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ θυμῶι μινύριζον
 720 Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί.
 Τῆς δ' ἄδινδον γούωσα μετηύδα Πηνελόπεια·
 Κλυτε, φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
 Ἐκ πασέων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο.
 Ἡ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 725 Παντοίης ἀρετῇσι κέκασμένον ἐν Δαναοῖσιν.
 (Ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρύκαδ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος)
 Νῦν αὖ καὶ δ' ἀγαπητὸν ἀνηρεῖψαντο θύελλαι
 Ἀκλῆα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὀρμηθέντος ἄκουσα.
 Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐκάσθη
 730 Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγείραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῶ,
 Ὀππότε' ἐκείνος ἔβη κοίλῃν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὀρμαίνοντα,
 Τῷ κε μάλ' ἦ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσδύμενός περ ὁδοῖο.
 Ἡ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεκ.
 735 Ἀλλὰ τίς ὀτρυνέως Δολιὸν καλέσειε γέροντα,
 Δμῶ' ἐμόν, ὃν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
 Καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον· ὅφρα τάχιστα
 Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ.
 Εἰ δὴ ποῦ τινα κείνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφῆνας,
 740 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὁύρεται, οἳ μεμῶσιν
 Ὅν καὶ Ὀδυσσεύς φθίδαι γόννον ἀντιθέοιο.
 Τὴν δ' αὖτε πρόβειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατὰκτανε νηλεὶ χαλκῷ,
 Ἡ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω.
 745 Ἥιδε' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ, ὅσδ' ἐκέλευεν,
 Σιτον καὶ μέθυ ἠδύ· ἐμεῦ δ' ἔλειτο μέγαν
 ὄρκον,
 Μὴ πρὶν σοι ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,
 Ἡ σ' αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσαι.
 Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῖα καλὸν ἱάπτῃς.
 750 Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ εἵμαδ' ἑλουῖσα,
 Εὔχε' Ἀθηναίῃ, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο·
 Ἡ γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σάωσαι,
 Μῆδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ οἷω
 755 Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαι

Hanc autem dolor circumfudit animum crucians, neque am-
In sella sedere, plures in domo cum essent; (plius sustinuit
Verum super limen sedebat elaborati thalami,
Miserabiliter lamentans: circum autem ancillae eiulabant.
Omnes, quotquot in domo erant iuvenes atque vetulae:

Illas vehementer iugens alloquebatur Penelope: (dedit

„Audite, amicae, supra modum enim mihi Olympius dolores

Ex omnibus, quotquot vna inecum nutritae atque natae sunt:

Quas antea quidem maritum bonum amisi magnanimum,

Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos,

(Eximium, cuius gloria lata per Hellada et medium Argos.)

Nunc vero rursus filium dilectum abriperunt procellae

Inglorium ex aedibus, neque de abeunte audiui.

Infelices, neque vos quidem in animum induxistis vnaquaeque

E lectulo me fuscitare, scientes certe in animo,

Quando ille conscendit caupam naudem nigram.

Si enim ego intellexissem istud iter molientem,

Sane certe aut mansisset, quantumvis festinans ad iter;

Aut me mortuam in aedibus reliquisset.

Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,

Mancipium meum, (quem mihi dedit pater iam huc eunti,

Et mihi hortum servat arboriferum;) vt celerrime

Laertae haec omnia assidens enarret;

Si fortasse aliquod ille in mente consilium commentus,

Progressus apud populos deploret, qui cupiunt

Ipfius et Vlyffis perdere prolem deo paris.“

Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea:

„Domina cara, tu quidem me interfice saevo ferro,

Vel sine in domo; sermonem vero omnino non celabo:

Noui ego ista omnia; praebui autem illi, quaecunque postulavit,

Panem et vinum dulce; a me autem exegit magnum iura-
mentum

Non prius tibi me dicturam, quam duodecima adesset dies

Aut tu ipsa desiderares, et abiisse rescivisses;

Ne flens corpus pulchrum laederes.

Verum tu lota, puris corpori vestibus sumtis,

In superiorem partem domus conscendens, cum ancillis mu-

Supplica Palladi, filiae Iouis Aegiochi; (lieribus,

Haec enim ipsum deinde et a morte servauerit,

Neque senem afflige afflictum, non enim existimo

Penitus diis beatis sobolem Arcefiadae

- "Εχθεός· ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσβεται, ὅς κεν ἔχῃσιν
 Δώματά θ' ὑφεραφέα καὶ ἀπόπροδι πίονας ἀγρούς.
 "Ὡς φάτο· τῆς δ' εὐνησε γόον, σκέδε δ' ὄσδε γόοιο.
 "Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ εἴμαθ' ἑλουδά,
 760 Εἰς ὑπερώ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 "Ἐν δ' ἔδετ' οὐλοχύτας· κανέω, ἥρᾱτο δ' "Αθήνη·
 Κλυδί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος "Αιρυτιῶνη,
 Εἰκοτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν "Οδυσεύς
 "Ἡ βοὸς ἢ οἶος κατὰ πίονα μηρὶ ἔκην,
 765 Τῶν νῦν μοι μνήσθαι, καὶ μοι φίλον νῖα δάωδον·
 Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
 "Ὡς εἰποῦσ' ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἄρης.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιάεντα·
 "Ὡδε δέ τις εἰπέσθε νέων ὑπερηνορέόντων·
 770 "Ἡ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασιλεία
 "Αρῶει· οὐδέ τι οἶδεν, ὃ οἱ φόνος νῆϊ τέτυκται.
 "Ὡς ἄρα τις εἰπέσθε· τὰ δ' οὐκ ἔβαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 Τοῖσιν δ' "Αντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
 775 Πάντας ὁμῶς, μή πού τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἰδῶ.
 "Αλλ' ἄγε, σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
 Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἦραρεν ἡμῖν.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐκρίνατ' ἑκτωροῖ φῶτας ἀρίστους·
 Βᾶν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα Δοῆν καὶ Δίνα θαλάσσης.
 780 Νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν·
 "Ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νῆϊ μελαίνῃ,
 "Ἡρτύναντο δ' ἑρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνουσιν·
 (Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.)
 Τεύχεα δέ σφ' ἤνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 785 "Υφού δ' ἐν νοτίῳ τήνγ' ὥρμισαν, ἐν δ' ἔβαν αὐτοί·
 "Ἐνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον
 ἔλθειν.
 "Ἡ δ' ὑπερωῖω αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
 Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπατος ἑδητύος ἡδὲ ποτήτος,
 "Ορμαίνουσ', εἰ οἱ θάνατον φύγοι νιὸς ἀμύμων,
 790 "Ἡ ὄγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείῃ.
 "Ὅσδε δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ,
 Δείδας, ὁπότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσιν·
 Τόσδε μιν ὀρμαίνουσιν ἐπῆλυθε νήδυμος ὕπνος·
 Εὐδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄφεα πάντα.
 795 "Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις "Αθήνη·

Εἰδῶλον

Inuisam esse, sed adhuc alicubi aliquis supererit, qui habeat
 Domos excelsas, et procul sitos pingues agros,“
 Sic ait; huius autem sedauit luctum, cohibuitque oculos luctu.
 Ipsa vero lota puris corpori vestibus sumtis,
 In superiorem partem domus conscendit cum ancillis mulieribus;
 Imposuitque molas canistro, supplicauitque Minervae:
 „Audi me, Aegiochi Iouis filia indomita,
 Si vnquam tibi solers in aedibus Vlysses
 Aut Bovis, aut ouis pinguis femora adolevit;
 Horum nunc mihi memento, et mihi carum filium serua;
 Procos vero auerte male superbientes.“
 Sic locuta, einlavit; dex autem eius audivit preces.
 Proci vero tumultuabantur per aedes obscuras:
 Sic autem aliquis dicebat iuuenum superbientium:
 „Profecto iam nuptias nobis multum ambita Regina
 Apparat; neque omnino novit, quod suo caedes filio parata est.“
 Sic utique aliquis dicebat: ea autem nesciebant, vt acta erant.
 Inter eos vero Antinous concionatus est et dixit:
 „Improuidi, sermones quidem arrogantes fugite
 Omnes pariter; ne forte aliquis annunciet etiam intus.
 Sed age silentio sic exsurgentes perficiamus
 Consilium, quod iam etiam omnibus in mente placuit nobis.“
 Sic locutus, elegit viginti viros optimos:
 Perrexerunt autem ire ad nauem velocem et littus maris.
 Nauem quidem primum maris in altum traxerunt:
 Malum vero imposuerunt, et vela naui nigrae:
 Aptarunt porro remos vertebris coriaceis,
 Omnia rite; ac vela alba expanderunt,
 Arma porro ipsis tulerunt animosi famuli;
 Alte vero in humido hanc stiterunt; ingressique sunt ipsi:
 Illic autem coenam sumserunt, exspectabantque dum vesper
 adueniret. (dens Penelope
 In superiorem vero partem domus cum conscendisset pru-
 Iacebat sane ieiuna, non gustans cibum, neque potum,
 Cogitans, an sibi mortem effugeret filius eximius,
 An ille a proois superbis domaretur.
 Quam multa autem cogitat leo virorum in turba,
 Timens, cum ipsum doloso circulo circumdant;
 Tam multa ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus:
 Dormiebat vero recumbens; solutaeque sunt ei compages omnes.
 Ibi tum aliud cogitauit dea caesia Minerua;

- Εἶδωλον ποίησε, δέμας δ' ἦϊκτα γυναικί,
 Ἰφδίην, κούρη μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
 Τὴν Εὐμηλος ὄπνιε, Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 Πέμπτε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσῆος θείοιο,
 800 Εἶως Πηνελόπειαν ὄδυρομένην, γοώωσαν,
 Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε σακρυόεντος.
 Ἔς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα,
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εὖδεῖς, Πηνελόπεια, φίλον τετιμῆνῃ ἦτορ;
 805 Οὐ μὲν οὐδὲ ἑσβί θεοὶ ῥεῖα ζῶοντες
 Κλαίειν, οὐδ' ἀνάχθῃσιν· ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστιν
 Σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτῆμενός ἐστιν.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἥδ' ἄν μάλα κνώσθουσ' ἐν ὄνειρείῃσι πύλῃσιν·
 810 Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἦλυθες; οὔτι πάρος γε
 Πώλε', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
 Καὶ με κέλειαι παύσασθαι οἰζύος ἧδ' ὀδυνάων
 Πολλέων, αἱ μ' ἐρέθουσιν κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 Ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 815 Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν.
 (Ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρύκαδ' Ἑλλάδα καὶ μέδον Ἄργος.)
 Νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλῃς ἐπὶ νηός,
 Νῆπρος, οὔτε πόνων εὖ εἰδώς, οὔτ' ἀγοράων.
 Του οὐκ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἥπερ ἐκείνου·
 820 Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δεῖδια, μήτι πᾶσθῃν,
 Ἥ οὔγε τῶν ἐνὶ δῆμῳ, ἐν' οἴχεται, ἥ ἐνὶ πόντῳ.
 Δυσμετέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
 Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδωλον ἄμαυρόν·
 825 Θάρσει, μηδὲ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δεΐδιδι λίην.
 Τοίη γάρ οἱ πομπὸς ἄμ' ἔσπεται, ἦντε καὶ ἄλλοι
 Ἀνέρες ἠρῆσαντο παρεστάμεναι — δύναται γάρ —
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὄδυρομένην ἑλεαίρει·
 Ἥ νῦν με προέηκε, τέτν τάδε μνῆσθασθαι.
 830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἔσβι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
 Εἰ δ', ἄγε μοι καὶ κείνον οἰζυρόν καταλέξον,
 Εἶπου ἔτι ζῶει καὶ ὄρῃ φάος ἡέλιοιο,
 Ἥ ἦδη τέθνηκε, καὶ εἰν' Αἴδαο δόμοισιν.
 835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδωλον ἄμαυρόν·
 Οὐ μὲν τοι κείνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,

Idolum effinxit, corpore autem assimilatum erat mulieri
 Iphthimae, filiae magnanimi Icarii:
 Quam Eumelus duxerat, in Pheris aedes habitans.
 Misit vero hanc *Minerva* ad domum *Vlyssis* diuini,
 Si quo pacto Penelopem lamentantem, lugentem,
 Compesceret a fletu, luctuque lacrymoso.
 In thalamum vero ingressa est ad serae lorum;
 Stetitque supra caput, et ipsam sermone allocuta est:
 „Dormis, Penelope, caro afflicta corde?
 Nequaquam te finunt dii facile viuentes
 Flere, neque tristem esse; quoniam adhuc rediturus est
 Tuus filius: nequaquam enim Diis peccando obnoxius est.“
 Huic autem respondit deinde prudens Penelope,
 Suauiter admodum dormiens in somniorum portis:
 „Cur, o soror, huc venisti? nequaquam antea quidem
 Ventitabas, quandoquidem valde procul domum habitas:
 Et me iubes cessare ab aerumna atque doloribus
 Multis, qui me irritant in mente et in animo:
 Quae ante quidem maritum bonum amisi magnanimum,
 Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos,
 Eximium; cuius gloria lata per Graeciam et medium Argos.
 Nunc autem rursus filius dilectus abiit caua in naue
 Puer, neque laborum probe gnarus, neque commerciorum.
 Huius causa iam ego etiam magis lugeo, quam illius:
 Et ob hunc contremisco et timeo, ne quid patiatur
 Aut ille eorum in populo, quo abiit: aut in ponto:
 Hostes enim multi in ipsum *mala* machinantur,
 Cupientes occidere, antequam in patriam terram venerit.“
 Hanc autem respondens allocutum est simulacrum obscurum:
 „Confide, neque omnino in mente timeas tantopere:
 Talis enim comes una sequitur quam etiam alii
 Viri optarint adesse, (pollet enim,) *Pallas Minerva*: te vero lamentantem miseratur:
 Quae nunc me praemisit, tibi haec ut dicerem.“
 Hanc vero rursus allocuta est prudens Penelope:
 „Siquidem tu dea es, deaeque audiisti vocem,
 Age mihi et illum aerumnosum enarra,
 An alicubi adhuc viuat et videat lumen solis;
 An iam mortuus sit, et in *Plutonis* aedibus.“
 Hanc autem respondens allocutum est simulacrum obscurum:
 „Non sane de eo quidem continuo dicam

Ζῶει ὄγ' ἣ τέθνηκε· κίρκον δ' ἀνεμώλια βάζειν.

"Ὡς εἰπὼν, σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη

'Ες πνοιᾶς ἀνέμων· ἣ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσεν

840 Κούρη 'Ικαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,

"Ὡς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.

Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρὰ κέλευθα,

Τηλεμάχῳ φόβον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.

"Εἶσι δέ τις νῆσος μέσση ἀλλ' πετρήεσσα,

845 Μεσσηγύς 'Ιθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,

'Αστὲρις, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ

'Αμφίδυμοι· τῇ! τόνγε μένον λοχόωντες

'Αχαιοί.

S V M

L I B R I

Concilio deorum iterum facto, agente Minerva, Iupiter Mercurium mittit ad Calypso, ut Ulysssem ex insula sua abire patiatur (1—84.) Imperium gravate accipit Nympha, neque tamen detrectare ausa (85—147.), heroem dudum patriae desiderio tabescentem, edocet, non morari se, quo minus statim discedat (148—227.); ipsaque propere eum adiuvat in fabricanda rate, qua benigne dimissus navigationem solus aggreditur (228—281.) Duodevigesima die navigationis, quum jam Phaeacum insulam, Scheriam, e longinquo

Ο Δ Τ Σ

Vinatne ille, an mortuus sit: malum nempe vana loqui."
Sic locutum ianuae apud seram euanuit
Inflatus ventorum: at ex somno exsurrexit
Filia Icarii; carum autem ei cor exultauit.
Vt ipsi euident somnium superuenerat noctis in conficinio.

Proci, vero conscensa naue nauigabant humidas vias,
Telemacho caedem grauem in mente meditantes.
Est autem quaedam insula medio mari petricosa
Inter Ithacamque Samumque asperam,
Asteris, non magna; portus vero nauibus apti in ipsa
Ab utroque latere introitum habentes; hunc expectabant in-
sidiantes Achiui.

MARIUM

QUINTI.

videt forte praeteruehens Neptunus excitat tempestatem,
quae trabium compaginem dissolvit (282 — 332). Sed ipse
alveo ratis infidens, ventorum fluctuumque ludibrium, mise-
ricordiam deae marinae experitur, Leucotheae, quae ei re-
dimiculum praebet pectori subligandum, cuius virtute faci-
lius in terram enatet (333 — 364). Atque ita tandem, quam-
vis fremente Neptuno, praesentem mortem effugit, et ad
proximum litus Phaeacum nudus evadit, ubi semianimem
cubile foliis stratum placido somno recreat, (365 — 493.)

Ὅ ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε΄.

Ὀδυσσεύς

- Η**ὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγανού Τιθωνοῖο
 Ὀρνυθ', ἔν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἡδὲ βροτοῖσιν·
 Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὔτε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 5 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος,
 Μνησάμενη· μέλε γάρ οἱ ἔων ἐν δώμασι Νύμφης·
 Ζεὺ πάτερ, ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Μῆτις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω
 Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μῆδὲ φρεσὶν αἰδοίμα εἰδώς·
 10 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἰσὺλα ῥέζοι.
 Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσῆος Δειλοῖο
 Λαῶν, οἶδιν ἀνασβε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κείται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκη
 15 Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαίαν ἰκέσθαι.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάρσιν,
 Οἴκαδε νισσόμενον· δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
 20 Ἐς Πύλον ἡγαδέην ἡδ' ἐς Λακεδαιμόνα διαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 Οὐ γάρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ,
 Ὡς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἑλθών;
 25 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως — δύνασαι γάρ —
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαίαν ἱερταί,
 Μνηστῆρες δ' ἐν νῆϊ καλιμπετὲς ἀπονέωνται.
 Ἥ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ἡῦδα·
 Ἑρμεία·

O D Y S S E A E V.

σ χ ε δ ι α.

Aurora autem ex lectis ab eximio Tithono
 Surgebat, ut immortalibus lucem ferret, atque mortalibus.
 Dii vero ad consessum confedebant; inter illos vero
 Iupiter altitonans, cuius potentia est maxima.
 Illis autem Pallas recensabat aerumnas multas Vlyssis,
 Recordata; curae enim illi erat existens in domo Nymphae:
 „Iupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
 Nullus amplius benignus, mitis, et mansuetus sit
 Scepterifer rex, neque animo iusta sentiens;
 Sed semper durus sit, et iniusta faciat:
 Adeo nemo memor est Vlyssis diuini,
 Populorum, quibus praefuit, pater autem velut mitis erat.
 Sed ille quidem in insula iacet graues dolores patiens,
 Nymphae in aedibus Calypsus, quae ipsum vi
 Detinet; is vero non potest suam in patriam terram venire:
 Non enim ei adsunt naues remigio instructae et focii,
 Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.
 Nunc rursus filium dilectum occidere cupiunt,
 Domum revertentem: ille vero abiit ad patris famam,
 In Pylum diuinam atque in Lacedaemona claram.“
 Hanc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Filia mea, quale tibi dictum excidit septo dentium?
 Nonne enim hoc quidem excogitasti consilium ipsa,
 Ut scilicet illos Vlysses vλοισcatur reuerfus?
 Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim,) (batur:
 Ut incolumis suam in patriam terram veniat;
 Proci vero in naue retro iter relegant.“ ,,Mercuri,
 Dixit utique, et Mercurium, dilectum filium, contra alloque-
I

- 'Ερμεία· σὺ γὰρ αὐτε τὰ τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι·
 30 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλήν,
 Νόστον Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὥς κε νήηται,
 Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνδρώπων·
 'Αλλ' ὄγ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμου πῆματα πάσχω·
 "Ἡματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
 35 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχιθεοὶ γεγαάσιν·
 Οἳ κέν μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὥς, τιμῆδουσιν,
 Πέμφουσιν δ' ἐν νηϊ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλῃς ἐσθῆτά τε δόντες,
 Πόλλ', ὅς' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 40 Εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληϊδος αἷσαν.
 "Ὡς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ εἶν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 "Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε διάκτορος Ἀργειφόντης·
 Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήδατο καλὰ πέδιλα,
 45 Ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἤμην ἐφ' ὕγρην,
 'Ηδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμ' αἰνέειν ἀνέμοιο.
 Ἔλτετο δὲ ῥάβδον, τῇτ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
 "Ὡν ἐθέλει, τοὺς δ' αὐτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
 Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
 50 Πιερίην δ' ἐπιβὰς, ἐξ αἰδέρος ἔμπεσε πόντῳ·
 Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κύμα, λάρῳ ὀρνιδι βοικῶς,
 "Ὅστε κατὰ δεινούς κόλπους ἄλως ἀτρυγέτιο
 'Ιχθὺς ἀγρώδων, πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἄλμῃ·
 Τῷ ἱκαλὸς πολέεσβιν ὀρήδατο κύμασιν Ἑρμῆς.
 55 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόδ' ἐοῦσαν,
 "Ὡς ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἠπειρόνδε,
 "Ἦεν, ὅφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἐνὶ Νύμφῃ
 Ναίεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἐνδοδι τέτμεν ἐοῦσαν.
 Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόδι δ' ὁδμῇ
 60 Κέθρου τ' εὐκαῖοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὕδαδι,
 Δαιομένων· ἡ δ' ἐνδον ἀοιδιάουσ' ὅπλ' καλῇ,
 'Ιστὸν ἐκποχόμενῃ, χρυσεῖη κερκὶδ' ὕφαιναν.
 "Τλῆ δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθώσσα,
 Κλήρη τ' αἰγείρος τε καὶ εὐώδης κυκάρισσος.
 65 Ἐνθα δὲ τ' ὀρνίδες τανυδίπτεροι ἐυναζόντο,
 Σκῶπές τ' ἱρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι
 Εἰνάλῃαι, τῆσιντε θαλάσσια ἔργα μέμνηεν.
 'Η δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σκείους γλαφυροῖο
 Ἡμερὶς ἠβώωσα, τεδήλει δὲ σταφυλῆσιν·

„Mercuri, (tu enim itidem et in aliis nuncius es)
 Nymphae comas pulchrae dicito firmum *nostrum* consilium,
 Reditum Vlyssis patientis; ut redeat,
 Neque deorum ductu, neque mortalium hominum:
 Sed is in rate multis vinculis apta aerumnas patiens
 Die vicesima ad Scheriam fertilem perueniat,
 Phaeacum ad terram, qui propinqui diis sunt;
 Qui ipsum ex animo, deum veluti, honorent,
 Mittantque in naui caram in patriam terram,
 Aesque aurumque abunde, vestemque cum dederint,
 Plurima, quanta nunquam ex Troia sustulisset Vlysses,
 Etiam si incolumis venisset, fortitus ex praeda portionem,
 Sic enim ei fatale est amicosque videre, et peruenire
 Domum in excelsam, et suam in patriam terram.“
 Sic dixit; nec non paruit internuncius Argicida:
 Statim deinde pedibus subligauit pulchros calceos,
 Immortales, aureos, qui ipsum ferebant siue per mare,
 Siue per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
 Cepit etiam virgam, qua virorum oculos demulcet,
 Quorumcunque vult, rursusque dormientes excitat.
 Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida:
 Pieriae autem cacumen nactus, ex aethere incidit in mare:
 Festinabat deinde super fluctus, Laro aui similis,
 Quae circum magnos sinus maris infructuosi
 Pisces venans, crebro alas mergit sibi sanguine:
 Huic similis plurimis superuectus est fluctibus Mercurius.
 Sed quando iam insulam peruenisset procul sitam,
 Tum ex ponto adscendens coeruleo, ad littus
 Ibat, donec ad ingentem specum peruenit, in quo Nympha
 Habitabat comas pulchra: hanc vero intus inuenit.
 Ignis quidem ad focum ingens ardebat, procul vero odor
 Cedrique fililis thyasque per insulam redolebat,
 Ardentium: ipsa vero intus cantillans voce pulchra,
 Telam percurrens, aureo radio texebat,
 Sylva autem specum circumcreuerat virescens,
 Alnusque, populusque, et bene odorata cypressus.
 Ibi vero et aues extensas alas habentes nidulabantur,
 Bubones, accipitresque, lataeque linguas habentes cornices
 Marinae, quibus utique marina opera curae sunt.
 Ibidem porro extensa erat circum speluncam caua
 Vitis pubescens, florebat vero vuis:

- 70 Κρήναι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
Πλησίοι ἀλλήλων τετραμμένοι ἄλλυδις ἄλλη.
Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἰου ἠδὲ σαλίνου
Θήλεον· ἐνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιο ἰδῶν, καὶ τερφθεῖη φρεσὶν ἦδιν.
- 75 Ἐνθα σιάς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐὼ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδὲ μιν ἄντην
Ἦγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεάων —
Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
- 80 Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει —
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἐνδον ἔτεμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἐνθα πάρος περ,
Δάκρυσι καὶ σιτοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
- 85 Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δῖα θεάων,
Ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·
Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόβραπι, εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαρτίζεις.
Αὔδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
- 90 Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
(Ἄλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι παρ' ἑξίτια θεῶ.)
Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασδε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσδε διάκτορος Ἀργειφόντης.
- 95 Αὐτὰρ ἐπεὶ δειπνήσδε, καὶ ἦραρε θυμὸν ἐδώδῃ,
Καὶ τότε δῆ' μιν ἐπεσθὶν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεά, θεόν· αὐτὰρ ἐγὼ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπῆδω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
- 100 Τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ
Ἀσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἷτε θεοῖσιν
Ἱερά τε ῥέζουσι, καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.
Ἀλλὰ μάλ' οὕτως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὐδ' ἀλιῶσαι.
- 105 Φησὶ τοι ἄνδρα παρσεῖναι οἷζυρῶτάτον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ περὶ Πριάμοιο μάχοντο
Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
Ἦ σφιν ἐπῶρσ' ἀνεμὸν τε κακὸν καὶ κύματα μακρὰ.
- 110 (Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἱαῖροι·

Fontes autem ex ordine quatuor fluebant aqua limpida,
 Vicini inter se versi alio alius.
 Circum vero prata mollia violarum, atque apii,
 Virescebant: ibi deinde etiam vel immortalis si accessisset,
 Admiratus esset intuens, et oblectatus animo suo.
 Illic stans mirabatur internuncius Argicida.
 Ceterum postquam omnia suo admiratus est animo,
 Statim in amplam speluncam perrexit: neque ipsum coram
 Ignoravit conspicata Calypso, nobilis dea.
 (Non enim ignoti utique dii inuicem sunt
 Immortales; neque si quis longe procul aedes habitet.)
 Neque vero Vlysses magnanimum intus inuenit,
 Sed is in littore flebat sedens; vbi antea etiam,
 Lacrymis et gemitibus et doloribus animum macerans,
 Postquam in infructuosum prospiciebat, lacrymas stillans.
 Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilis dea,
 In throno collocatum splendido, admirando:
 „Cur ad me Mercuri aureo caduceo, venisti,
 Venerandusque carusque? ante quidem neutiquam frequentabas:
 Eloquere, quod in animo habes; perficere autem me animus
 Si possum quidem perficere, et si perfici potest. (iubet,
 Verum sequere ulterius, ut tibi hospitalia apponam.“
 Sic utique locuta dea apposuit mensam,
 Ambrosia repletam, miscuitque nectar rubrum:
 Ceterum bibebat et comedeat internuncius Argicida.
 Porro postquam coenauerat, et refecerat animum cibo,
 Tum vero ipsam verbis respondens allocutus est:
 „Interrogas me *huc* profectum, dea, deum? ast ego tibi
 Vere sermonem enarrabo; iubes enim,
 Iupiter me iussit huc ire inuitum:
 Quis enim volens tantam percurreret salis aquam,
 Immensam? neque vlla prope mortalium vrbs, qui utique diis
 Sacraque faciunt, et eximias hecatombas.
 Sed nullo modo *fas* est Iouis mentem Aegiochi
 Neque praetergredi alium deum, neque irritam facere.
 Ait, tibi virum adesse aerumnosissimum praeter ceteros
 Viros, qui circa urbem Priami pugnabat,
 Nouennio; decimo vero urbem depopulati abiuerunt
 Domum: at in reditu Palladem offenderunt;
 Quae ipsis excitauit ventumque malum, et fluctus ingentes.
 Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,

Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασθεν.)
 Τὸν νῦν δ' ἠνώγει ἀποκεκήμεν ὅτι τάχιστα·
 Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
 Ἄλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἔστι φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι

115 Οἶκον ἐς ὑφόροφον καὶ ἔην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψῶ, δῖα θεῶων,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Σχέτλιοι ἐστέ, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων·
 Οὔτε θεαῖς ἀγάσθε καρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι.

120 Ἀμφαδίην, ἣν τις τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην.

Ὡς μὲν, ὅτ' Ὀρίων ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Τόφρα οἱ ἠγάσθε θεοὶ ρεῖα ζῶοντες.

Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγῇ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἀγνή,
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσθιν ἐποικομένη κατέπεφνε.

125 Ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίῳ ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,

Ὀι θυμῷ εἰξάσα, μίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Νειῶ ἐν τρίπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἀπυστος
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῇτι κεραυνῷ.

Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἀγαῶδε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.

130 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐδάωσα περὶ τρόπος βεβαῶτα

Οἶον, ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῇτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασθε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

(Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιγον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·

Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασθεν.)

135 Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἥδὲ

ἔφαθον

Θήσειν ἄθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα.

Ἄλλ' ἐπεὶ οὐπὼς ἔστι Διὸς νόον

αἰγιδόχοιο

Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὐδ' ἀλιῶσαι·

Ἐρρέτω, εἰ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,

140 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὐκὴ ἔγωγε.

Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,

Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

Αὐτὰρ οἱ πρύφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,

Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκηται.

145 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργεϊφόντης·

Οὕτω νῦν ἀπόεμπε, Διὸς δ' ἐκοπίζεο μήνιν,

Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσδάμενος χαλεπήνῃ.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργεϊφόντης·

Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη

Hunc autem huc ventusque ferens et fluctus appulit.
 Eum nunc te iubet dimittere quam celerrime
 Non enim ei hic fors est ab amicis seorsum perire;
 Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, et peruenire
 Domum in excelsam, et suam in patriam terram."
 Sic dixit; exhorruit vero Calypso, nobilis dea,
 Et ipsum compellans verba alata dixit:
 „Improbi estis, dii, invidi prae aliis.
 Qui utique deabus invidetis, cum viris eas dormire
 Palam, si qua carum sibi fecerit maritum.
 Sic quidem cum Orionem cepit rosea digitos Aurora,
 Tamdiu illi innidebatis dii facile viuentes,
 Donec ipsum in Ortygia aureum solum habens Diana casta
 Suis mitibus sagittis adgrediens occidit.
 Sic etiam quando Iasioni comas pulchra Ceres
 Suo animo oblecta, commixta est amore et concubitu,
 Nonali in tertiato; neque diu fuit ignarus
 Jupiter, qui ipsum occidit percussum corusco fulmine.
 Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse,
 Illum quidem ego servavi navis carinae insistentem
 Solum; quoniam ei navem celerem corusco fulmine
 Jupiter percussam diffidit medio in nigro ponto.
 Ibi alii quidem omnes perierunt eximii focii,
 Hunc vero huc ventusque ferens et fluctus appulit:
 Hunc quidem ego amice excopiebam et enutriebam, atque
 dicebam (nibus.
Me facturam eum immortalem, et senii expertem diebus om-
 Verum quandoquidem nullo pacto *fas* est Iovis mentem
 Aegiochi
 Neque praetergredi alium deum, neque irritam facere;
 Valeat, si eum ille impellit et *ire* iubet,
 Pontum per infructuosum: dimittam vero ipsum nusquam ego
 Non enim mihi adsunt naues remigio instructae et focii,
 Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.
 Ast ei lubens consulam, neque celabo,
 Vt omnino incolumis suam in patriam perueniat."
 Hanc autem rursus allocutus est internuncius Argicida:
 „Sic nunc dimitte, Iovisque respice iram,
 Ne fortassis tibi in posterum iratus succensuerit,"
 Sic utique locutus abiit fortis Argicida.
 At ad Vlysses magnanimum veneranda Nympha

- 150 "Ηῖ, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὔρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρβοντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἦνδανε Νύμφη.
Ἄλλ' ἦτοι νύκτας μὲν λαύεσκεν καὶ ἀνάγκη
- 155 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐξελεύσῃ·
Ἡματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἥιονεσσι καθίζων,
(Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,)
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσεφώνεε δια θεάων·
- 160 Κάμμορε, μὴ μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα πρόφρασδ' ἀποπέμψω.
Ἄλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμῶν, ἀρμούζεο χαλκῷ
Εὐρείαν σχεδίην· ἀτὰρ ἱκρία πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
Ἰψοῦ, ὥς σε φέρησιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
- 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σίτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρόν
Ἐνθάδ' ὡς μενοεικέ'. ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
Ἐἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὀπισθεν,
Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἱκται,
Ἄι κε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
- 170 Οἳ μιν φέρτεροί εἰσι νοῆσθαι τε κρίναί τε·
Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλο τι δὴ σύ, θεά, τόδε μῆδεαι οὐδέ τι κομπήν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
- 175 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες εἶσαι
Ὀκύποροι περώσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὐρῳ.
Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἄεκητι σέθεν, σχεδῖης ἐπιβαίην,
Εἰ μὴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
Μῆτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
- 180 Ὡς φάτο· μειδῆσεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,
Χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἥ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς!
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορευθαί!
Ἰστῶ νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθεν,
- 185 Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅσπερ μέγιστος
Ὀρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,
Μῆτι σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἄσδ' ἂν ἐμοὶ περ
Αὐτῇ μηδυίμην, ὅτε με χρεῖω τόσον ἴκοι.
- 190 Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναΐσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ

Ibat, postquam Iouis audierat mandata.

Illum autem in littore inuenit sedentem: neque vnquam oculi

A lacrymis siccabantur, consumebatur vero dulcis aetas

Ob reditum lugentī, quoniam non amplius placebat Nympha.

At sanē nocte quidem dormiebat etiam necessitate

In specubus canis, nolens apud volentem:

Die vero in petris et littoribus sedens,

Lacrimis et gemitibus et doloribus animum macerans,

Pontum infructuosum prospiciebat, lacrimas stillans.

Prope autem adstans allocuta est nobilis dea:

„Infelix, ne mihi amplius hic lugeas, neque tibi aetas

Consumatur; iam enim te perquam lubens dimittam.

Verum age, lignis longis abscissis, compinge tibi ferro

Latam ratem: atque tabulata fige in ea

Alte, vt te ferat per obicurum pontum.

Porro ego panem et aquam, et vinum rubrum

Imponam animo gratum, quae tibi famem arceant:

Vestesque induam; mittamque tibi ventum a tergo,

Vt omnino incolumis tuam in patriam terram peruenias.

Si modo dii vtique voluerint, qui caelum latum habitant,

Qui me potiores sunt in cognoscendoque iudicandoque.”

Sic ait: exhorruit autem patiens nobilis Vlysses,

Et ipsam allocutus verba alata dixit:

„Aliud quid iam tu, dea, hoc moliris et neutiquam dimissionem:

Quae me iubes rate traicere ingentes fluctus maris,

Horrendosque difficilesque; quos neque naues aequales

Veloces traiciunt, gaudentes Iouis vento.

Neque ego, te inuita, ratem conscenderim.

Nisi mihi digneris, dea, magnum iusiurandum iurare,

Nullum mihi ipsi damnum malum fructuram te aliud.”

Sic ait; risit vero Calypso, nobilis dea,

Manuque ipsum demulsit, verbumque fecit, dixitque:

„Profecto improbus es, et non incauta sciens;

Qualem iam hunc sermonem indixisti in animum proloqui?

Sciat nunc hoc Terra et Caelum latum superne,

Et subter labens Stygis aqua, (quod vtique maximum

Iusiurandum, grauissimumque est beatis diis;)

Non vllum tibi ipsi damnum malum me constructuram aliud.

Sed ea quidem cogito, et suadebo, quaecunque sane mihi

Ipsi suaderem, si quando me necessitas tantopere vrgeret.

Etenim mihi mens est aequa; neque mihi ipsi

Θυμός ἐνὶ στήθεσσι διδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο δια θεάων
Καρκαλίως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἰχθία βαῖνε θεοῖο·

Ἴεον δὲ σπείας γλαφυρόν θεὸς ἦδὲ καὶ ἀνὴρ·

295 Καὶ ῥ' ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη

Ἑρμείας· Νύμφη δ' ἐτίθει πάρα κᾶσαν ἐδωδὴν,

Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἐδουσιν.

Αὐτὴ δ' ἀντίον ἰζεν Ὀδυσσεύος δαίτιο·

Τῇ δὲ παρ' αὐβροσίνην δμῶα καὶ νέκταρ ἔθηκαν.

300 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἦδὲ ποτῆτος,

Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Καλυψώ, δια θεάων·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Οὕτω δὴ οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαίαν

305 Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμψης!

Εἶγε μὲν εἰδείης ὅῃσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα

Κῆδε' ἀνακλήσαι, πρὶν πατρίδα γαίαν ἰδέσθαι,

Ἐνθάδε αὖτις μένων παρ' ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,

Ἀδανάτος τ' εἴης· ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι

310 Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεται ἥματα πάντα.

Οὐ μὲν θῆν κείνης γε χερείων εὐχομαι εἶναι,

Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὐκως οὐδὲ ἔοικεν

Θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.

Τὴν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

315 Πότνια θεά, μὴ μοι τόδε χῶεο· οἶδα καὶ αὐτός

Πάντα μάλ', οὐνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια

Ἐλδὸς ἀκιδνοτέρῃ μέγεθός τ' εἰσάντα ἰδέσθαι·

Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐσσι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρω.

Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἥματα πάντα

320 Οἵκαδὲ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμόν ἡμαρ ἰδέσθαι.

Εἰ δ' αὖ τις ραίρησι θεῶν ἐνὶ οἴκῳ κόντω,

Τλησσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·

Ἢδὴ γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα

Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.

325 Ὡς ἔφατ'· ἥελιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν·

Ἐλθόντες δ' ἄρα τῶγε μυχῶ σπείους γλαφυροῖο,

Τερπιδὴν φιλότῃ, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς·

330 Αὐτὴ δ' ἀργυφέον φᾶρος μέγα ἔννυτο Νύμφη,

Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώην βάλετ' ἱεῦ

Καλὴν.

Animus intra praecordia ferrens, sed misericors."

Sic utique locuta, praeiuit nobilis dea

Celeriter; ille vero deinde post vestigia ibat deae:

Peruenerunt autem ad speluncam cauam dea atque vir,

Et ille quidem illic refedit in folio, vnde surrexerat

Mercurius: Nympha vero apposuit omnem cibum

Ad edendum et bibendum; qualia mortales viri edunt,

Ipsa vero e regione sedit Vlyssis diuini;

Ipsi autem ambrosiam ancillae et nectar apposuerunt.

Hi vero ad cibos paratos appositos manus extendebant,

Ceterum postquam saturati sunt cibo et potu,

His deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea:

„Inclyte Laertiade, versute Vlysses,

Siccinæ vero domum caram in patriam terram

Protinus nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominus.

Siquidem scires tua mente, quod tibi fatale est

Dolores implere, priusquam in patriam terram peruenias;

Certe hic manens vna mecum hanc domum custodires,

Immortalisque esses: quantumvis cupidus sis videndi

Tuam uxorem, cuius vsque desiderio teneris dies omnes.

Nequaquam certe illa inferior gloriâ esse,

Nec corpore, neque oris habitu: quando quidem minime decet

Mortales cum immortalibus corpore et forma contendere."

Hanc autem respondens allocutus est versutus Vlysses:

„Veneranda dea, ne mihi ob hoc succenseas; scio enim ipsa

Omnia omnino, quod te prudens Penelope

Forma deterior sit, staturaque, coram adspectu:

(Illa enim mortalis est, tu vero immortalis et senii experta.)

Sed et sic volo, et desidero diebus omnibus,

Domumque redire, et reditus diem videre,

Quod si quis me pessundet deorum in nigro ponto,

Patiar, in pectore habens patientem aerumnarum animum:

Iam enim valde multa passus sum, et multa pertuli

Fluctibus et bello: post illa et hoc quoque fiat."

Sic dixit; sol vero occidit, et tenebrae advenerunt.

Profecti autem hi in secessum speluncae cauae,

Oblectabantur amore, prope invicem manentes.

Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,

Continuo quidem chlaenamque tunicamque induit Vlysses:

Ipsa vero candidam stolam ingentem induit Nympha,

Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis

Pulchram

- Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὶ μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.
 Δῶκε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν καλάμῳ,
 235 Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Στειλειὼν περικαλλεῖς ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρός·
 Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὖξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
 Νήσου ἐπ' ἑσχατιῆς, ὅδι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 Κλήθρη τ' αἰγειρός τ', ἐλάτῃ τ' ἥν οὐρανυμήκης,
 240 Ἀῦα πάλαι, περίκηλα, τὰ οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅδι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 Ἥ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψῶ, διὰ θεάων.
 Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον.
 Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
 245 Ξεῖσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ σταθμῇ ἔθυνεν.
 Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψῶ, διὰ θεάων·
 Τέτρηγεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἤρμοθεν ἀλλήλοισιν·
 Γόμφοισιν δ' ἄρα τήνγε καὶ ἀρμονίῃσιν ἄρρηεν.
 Ὅσδον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνῶσεται ἀνὴρ
 250 Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοδυνάων,
 Τόσσον ἐπ' εὐρείαν σχεδὴν ποιήσας Ὀδυσσεύς.
 Ἰκρία δὲ στήσας, ἀραρῶν θαμέσι σταμίνεσσιν,
 Ποιεῖ· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελευτά.
 Ἐν δ' ἰσθὸν ποιεῖ καὶ ἐπὶ κριον ἄρμενον αὐτῷ·
 255 Πρὸς δ' ἄρα, πηδάλιον ποιήσας, ὄφρ' ἰθύνει.
 Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰδυιῇσιν,
 Κύματος εἴλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
 Τόφρα δὲ φάρε', ἔνεικε Καλυψῶ, διὰ θεάων,
 Ἰστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσας καὶ τὰ.
 260 Ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
 Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήνγε κατεΐρυσεν εἰς ἄλα διαν.
 Τέτρατον ἤμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
 Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου διὰ Καλυψῶ,
 Εἴματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
 265 Ἐν δὲ οἱ ἄσκον ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
 Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
 Κωρύκῃ· ἐν δὲ οἱ ὅσα τίθει μενοεικέα πολλά·
 Οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 Ἰηδόδυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἰστία διὸς Ὀδυσσεύς.
 270 Αὐτὰρ ὁ πηδάλῳ ἰθύνετο τεκμηέντως,
 Ἥμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
 Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὄψε' ὄνοντα Βρώτην,

" Ἀρκτον

Fulchram, auream: capitique imposuit calyptram:
 Et tum Vlyssi magnanimo apparabat dimissionem.
 Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,
 Ferream, vtrinque acutam: ceterum in ipsa erat
 Manubrium perpulchrum, oleaginum, bene aptatum.
 Dedit vero deinde asciam politam, et dux erat viae
 Insulae ad extremam oram, vbi arbores procerae crescebant
 Alnusque, populusque abiesque erat in caelum pertingens,
 Aridae dudum, valde siccae, quae, ei nauigarent leuiter,
 Ceterum postquam ostendisset, vbi arbores procerae crescerent;
 Rediit quidem domum Calypso, nobilis dea.
 At ille caedebat ligna; celeriter vero ei perficiebatur opus:
 Viginti autem deiecit arbores omnes, dolauitque deinde ferro.
 Laeuigauitque scite, et ad normam direxit.
 Interea autem attulit terebras Calypso, nobilis dea:
 Terebrauit vero is omnia, et composuit inter se.
 Clauis autem eam (*ratem*) et compagibus aptauit.
 Quantumque quis fundum nauis fabricauerit vir
 Onerariae latae, bene peritus fabrilis artis,
 In tantum latam ratem confecit Vlystes,
 Tabulata vero erigens, coaptans densis trabibus,
 Faciebat; ceterum longis asseribus perficiebat.
 In ea porro malum fecit, et antenam congruentem ei:
 Praeterea gubernaculum fecit, ut dirigiret:
 Communiuit quoque ipsam cratibus vndique salignis,
 Fluctuum propugnaculum vt essent; multamque ingessit materiam
 Interea vero lintea attulit Calypso, nobilis dea;
 Ad vela conficienda, ille autem bene confecit et ista.
 Illiganit quoque funesque rudentesque, pedesque in ea,
 Vectibus autem deinde eam deduxit in mare vastum.
 Quartus dies erat, et ei perfecta erant omnia.
 Quinto vero dimisit ab insula nobilissima Calypso.
 Vestibusque indutum odoratis, et lauatum,
 Imposuit autem ei vtrem dea nigri vini
 Alterum, alterum vero aquae magnum; et viatica
 In pera; imposuitque ei obsonia animo grata multa:
 Ventum autem praemisit innocuumque placidumque.
 Lactus vero vento secundo extendit vela nobilis Vlystes:
 Ipse vero gubernaculo dirigebat artificiose,
 Sedens: neque ei somnus palpebris incidebat,
 Pleiadasque contemplanti, et sero occidentem Booten,
 Viriamque;

- Ἄρκτον δ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπικλησὶν καλέουσιν,
 Ἥρ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὠρίωνα δοκευεῖ,
 275 Οἷη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοετρῶν Ὀκεανοῖο.
 Τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψὼ, διὰ θεάων,
 Ποντοπορευόμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
 Ἐπὶ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,
 Ὀκτώκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα
 280 Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστόν πελέν αὐτῶ.
 Εἶδατο δ', ὥς ὅτε ρινὸν ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπῶν ἀνιῶν κρείων Ἐνδοσίχθων
 Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἶδεν· εἶδατο γὰρ οἱ
 Πόντον ἐπιπλώων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόδι μᾶλλον,
 285 Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
 Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὴ μεταβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
 Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμείο μετ' Αἰθιοπέσδιν ἐόντος·
 Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἶδα
 Ἐκφυγέειν μέγα πείρας οἷζύος, ἦ μιν ἱκάνει·
 290 Ἄλλ' ἔτι μὲν μιν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος.
 Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
 Χερσὶ τρίαιναν ἐλώγ· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
 Παντοίων ἀέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
 Γαίαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 295 Σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπαυε, Ζέφυρος τε δυσηΐς,
 Καὶ Βορέης αἰδρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 Ὡ μοι ἐγὼ δειλός! τί νύ μοι μήκιστα γένηται!
 300 Δεῖδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
 Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαίαν ἱκέσθαι,
 Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Οἷοισιν νεφέεσσι περιτέφει οὐρανὸν εὐρὺν
 Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισκέρχουσι δ' αἰελλαι
 305 Παντοίων ἀνέμων! νῦν μοι σὼς αἰκὼς ὄλεθρος.
 Τριςμύκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκισ, σὲ τότ' ὄλοντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
 Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότιμον ἐπισκῆιν
 Ἥματι τῷ, ὅτε μοι κλειῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
 310 Τρωῆς ἐπέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι.
 Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μεν κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
 Νῦν δέ με λειγαλέω θανάτῳ εἵμαρτο ἀλῶναι.
 Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλαβεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης,
 Δεινὸν

Vrsamque, quam et Currum cognomento vocant,
Quae ibidem versitur, atque Orionem observat:
Sola vero expers est lotionum Oceani.
Hanc enim eum iussit Calypso, nobilis des,
Ponto navigare ad sinistram manum habentem.
Septendecim quidem navigabat dies iter faciens mari.
Decima octava vero apparuerunt montes vmbrosi
Terrae Phaeacum, qua proximum erat illi:
Apparebat autem, veluti sentum in obscuro ponto.

Hunc vero ex Aethiopibus reuersus, potens Neptunus,
Procul ex Solymorum montibus conspexit; visus enim est ei
Super pontum navigans; ille vero iratus est ex corde magis:
Quassansque caput ad suum dixit animum:

„Papae, profecto iam statuerunt dii aliter

De Vlysse, me apud Aethiopas absente:

Et iam Phaeacum terrae prope est, vbi ei fatale

Effugere magnam metam aerumnarum, quae ipsum occupant:

Sed adhuc quidem ipsum puto abunde miseriarum-subiturum.”

Sic fatus collegit nubes, et turbauit pontum,

Manibus tridente sumto; omnesque concitauit procellas

Omnigenorum ventorum; nubibusque operuit

Terram simul et pontum; ingruit autem a caelo nox.

Vna vero Eurusque Notusque ruit, Zephyrusque vehemens,

Et Boreas serenus, ingentem, fluctum prouoluens,

Et tunc Vlyssis soluta suat genua et carum cor:

Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum:

„Heu me miserum, quid mihi tandem fiet?

Vereor, ne iam omnia dea vera dixerit:

Quae me dicebat in mari, priusquam in patriam terram peruenissem,

Dolores impleturum esse; ea sane nunc omnia perficiuntur.

Qualibus nubibus obtegit caelum latum

Iupiter, turbauitque mare; ingruunt vero procellae

Omnigenorum ventorum; nunc mihi certum graue exitium.

Ter beati Danaï et quater, qui tunc perierunt

Troia in lata, Atridis gratificantes.

Vtinam ego mortuus fuisset, et fatum obiissem,

Die illo, quando mihi plurimi aeratas hastas

Troiani iniecerunt circa Achillem mortuum.

Tum sortitus essem parentalia, et meam gloriam celebraissent

Nunc vero me tristi morte destinatum est perire.” (Achiui:

Sic utique ipsum locutum pepulit ingens fluctus a vertice,

Horren-

- Δεινὸν ἐπεσδύμενον, περὶ δὲ σχεδὴν ἐλέλιξεν.
 315 Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδὴς αὐτὸς πέδε· πηδάλιον δὲ
 Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δὲ οἱ ἴστων ἔαξεν
 Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα δύελλα.
 Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεδε πόντω.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον· οὐδ' ἐδυνάσθη
 320 Αἶψα μαλ' ἀνόχεθ' εἶναι, μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς.
 Εἵματα γὰρ ῥ' ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε δια Καλυψώ.
 Ὅφρ' δὲ δὴ ῥ' ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην
 Πικρὴν, ἣ οἱ κολλή ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 Ἄλλ' οὐδ' ὥς σχεδὴς ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 325 Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς·
 Ἐν μέσῳ οὐ κάθιζε, τέλος θανάτου ἀλειύνων.
 Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κύμα κατὰ ῥοόν ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ὡς δ' ὅγ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 Ἀμ πεδίον, κυκινὰ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται·
 330 Ὡς τὴν ἄμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορρῆ προβάλεσκε φέρεσθαι,
 Ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὐρὸς Ζεφύρῳ εἴλασκε διώκειν.
 Τὸν δὲ ἶδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνώ,
 Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἦν βροτὸς αὐδήεσσα,
 335 Νῦν δ' ἄλως ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.
 Ἦ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα·
 (Αἰδοίη δ' εἰκυῖα, ποτὶ ἀνεδύσατο λίμνης,)
 Ἰξε δ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον·
 Κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 340 Ὤδύσας ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
 Οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει, μάλα περ μενεαίνων.
 Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν.
 Εἵματα ταῦτ' ἀποδύς, σχεδὴν ἀνέμοισι φέρεσθαι
 Κάλλιπ'· ἀτὰρ χεῖρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου
 345 Γαίης Φαίηκων, ὅτι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
 Τῇ δὲ, τότε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι
 Ἀμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι
 Αὐτὰρ ἐπὶν χεῖρεσβιν ἐφάψεται ἡπείροιο,
 Ἄψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἶνοπα πόντον,
 350 Πολλὸν ἀπ' ἡπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν·
 Αὐτὴ δ' ἄψ ἐς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα,
 Αἰδοίη εἰκυῖα· μέλαν δὲ ἐ κύμα κάλυψεν.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτιλας διὸς Ὀδυσσεύς,

Horrendum irruens, circumque egit ratem,
 Longe vero a rate ipse excidit; clauum autem
 E manibus dimisit, medium vero malum ei fregit
 Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.
 Longe autem velum et antenna inciderunt ponto;
 Ipsum, vero sub aqua detinuit longo tempore; neque potuit
 Cito admodum emergere, magni sub fluctus impetu;
 Vestes-enim grauabant, quas illi praeberat nobilissima Calypso.
 Sero vero tandem emerfit, et ex ore vomuit saluginem
 Amaram, quae ei multa a capite defluebat.
 Sed neque sic ratis oblitus est, tamen si afflictus,
 Sed impetu facto in fluctibus, apprehendit eam;
 In medio autem sedebat, sinem mortis euitans.
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per vndarum impetum huc
 Vt vero cum autumnalis Boreas fert spinas (atque illuc,
 Per campum, densae autem innicem cohaerent;
 Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc,
 Interdum quidem Notus Boreae obiectauit ferendum,
 Interdum vero rursus Eurus, Zephyro cessit, vt persequeretur.
 Hunc autem vidit Cadmi filia, pulchra talos Ino,
 Leucothea, quae ante, quidem erat mortalis vocalis;
 Nunc vero maris in fluctibus deorum sortita erat honorem;
 Haec Vlyssē miserata est vagantem, dolores habentem:
 Mergo vero assimilata volatu emerfit e gurgite,
 Seditque in rate multis vinculis apta, et locuta est:
 „Infelix, quid tibi sic Neptunus terrae quassator
 Iratus est vehementer, quod tibi mala multa struat?
 Nequaquam quidem te perder, licet valde cupiens.
 Sed omnino sic fac, (videris autem mihi non desipere,) :
 Vestibus istis exutis, ratem ventis ferendam
 Relinque; at manibus natans quaere reditum
 Ad terram Phaeacā, vbi tibi fatale est effugere.
 Accipe autem hanc vittam, et sub pectore extendas
 Immortalem: haud tibi timendum ne quid patiaris aut pereas,
 At postquam manibus contigeris litus,
 Rursus exuens proiice in nigrum pontum,
 Longe a continente, ipse autem seorsum te auertas.“
 Sic vtiq; locuta dea vittam dedit:
 Ipsa vero rursus pontum ingressa est fluctuantem,
 Mergo assimilata: niger vero ipsam fluctus-obtexit.
 Ceterum deliberauit patiens nobilis Vlyssēs,

- 355 'Οχθήσας δ' ἄρ' εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 "ὦ μοι ἐγὼ, μή τις μοι ὑφαίνησιν δόλον αὐτὲ
 'Αθανάτων, διε με σχεδὴς ἀποβῆναι ἀνώγει.
 'Αλλὰ μᾶλ' οὐκὼ πείσομ'· ἐπεὶ ἐκὰς ὀφθαλμοῖσιν
 Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμεν, ὅθι μοι φάτο φύξιμόν εἶναι.
- 360 'Αλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·
 "Ὀφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἄρῃῃ,
 Τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ μοι σχεδὴν διὰ κύμα τινάξῃ,
 Νήξομ'· ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
- 365 "Εως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 'Ὀρσε δ' ἐπὶ μέγα κύμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Δεινὸν ἔ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 'Ὡς δ' ἄνεμος Ζαῆς ἦτων θημῶνα τινάξει
 Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ' τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
- 370 "Ὡς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'· αὐτὰρ 'Οδυσεὺς
 'Αμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὥς ἵππον ἐλαύνων·
 Εἴματα δ' ἐξαπέδυνε, τὰ οἱ πόρε διὰ Καλυψῶ.
 Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρναίῳ τάνυσσεν·
 Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἀλλ' κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
- 375 Νηχέμεναι μεναῶς. ἶδε δὲ κρείων 'Ενοσίχθων,
 Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
 Οὐτῶ νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἄλόω κατὰ πόντον,
 Εἰδόκεν ἀνδρώποισι Διοτρεφέεσσι μιγείης·
 'Αλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
- 380 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἱμάσεν καλλίτριχας ἵππους·
 "Ἰκετο δ' εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δῶματ' ἔαδιν.
 Αὐτὰρ 'Αθηναίῃ, κούρῃ Διὸς, ἄλλ' ἐνόησεν·
 "Ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
 Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
- 385 'Ὀρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
 "Εως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείῃ
 Διογενὴς 'Οδυσεὺς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.
 "Ενθα δ' ὦν νύκτας, δύο δ' ἡματα κύματι πηγῶ
 Πλάζετο· πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσει' ὕλεθρον.
- 390 'Αλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμάρ εὐπλόκαμος τέλεος· ἦώς,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἦ δὲ γαλήνῃ
 "Επλετο νηεμίῃ· ὃ δ' ἄρα σχεδὸν εἰσίδε γαίαν,
 'Οὐδ' μάλα προῖδων, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἄρδεις.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίος βίωτος παῖδεσσι φανήῃ
- 395 Πατρός, ὃς ἐν νοῦσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,

Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum :
 „Heu mihi, ne quis mihi fruat dolum alium
 Immortalium, quando me a rate discedere iubet.
 Sed omnino nondum parebo; quoniam procul oculis
 Terram ego vidi, ubi mihi dixit effugium esse.
 Sed omnino sic faciam, videtur vero mihi esse optimum?
 Quamdiu quidem ligna in compagibus cohaeserint,
 Tamdiu hic manebo et sustinebo dolores patiens;
 At postquam mihi ratem fluctus discusserit,
 Natabo; quandoquidem nihil adest prospectu melius.“
 Dum ille haec cogitabat in mente et in animo,
 Immisit utique ingentem fluctum Neptunus terrae quassator,
 Horrendumque, gravemque, excelsum; impulit autem ipsum.
 Vt vero cum ventus vehementer spirans palearum acervum dissipet
 Aridarum, quas quidem dispergat alias alio;
 Sic ipse tabulata longa disperxit: verum Vlysses
 In unum lignum conscendebat, celerem ut equum impellens:
 Vestes vero exuit, quas ei praeiuit nobilissima Calypso;
 Statimque vittam sub pectus extendit
 Ipse autem pronus in mare cecidit, manibus extensis,
 Natate paratus; vidit vero potens rex Neptunus,
 Quassansque caput ad suum locutus est animum:
 „Sic nunc mala plurima passus erra per mare,
 Donec hominibus Iouis alumnis interfis;
 Sed neque sic te spero parvi pensurum malum.“
 Sic utique locutus impulit pulchros iubis equos;
 Peruenitque ad Aegas, ubi ei inclytæ aedes sunt.
 Ceterum Pallas, filia Iouis, aliud cogitavit:
 Aliorum quidem ventorum obsiruxit vias;
 Quiescere iussit, et consopitos esse omnes;
 Incitavit autem velocem Boream, fluctusque praefregit,
 Donec ipse Phacæibus remigii studiosis misceretur
 Inclytus Vlysses, mortem et fatum elapsus.
 Hic duas noctes, duosque dies in fluctu vasto
 Errabat; saepe vero ei cor praesagiebat mortem.
 Sed quando iam tertiam diem comas pulchra complevit aurora
 Et tum deinde ventus quidem quieuit, atque serenitas
 Erat tranquilla; ipse vero deinde prope conspexit terram,
 Acute admodum prospiciens magno a fluctu lenatus.
 Ut autem cum grata vita filiis appareat
 Patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,

- Ἀηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δὲ οἱ ἔχραι δαίμων,
 Ἀσπάσιον δ' ἄρα τόνγε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὴν εἶδατο γαῖα καὶ ὕλη.
 Νῆχε δ', ἐπειγόμενος ποδὶν ἡπείρου ἐπιβῆναι·
 400 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὄσσον τε γέγωνε βοήσας,
 Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
 Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα, ποτὶ Ξερὸν ἡπείροιο
 Δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἄλως ἄχνη.
 Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί,
 405 Ἀλλ' ἄκται προβλήτες ἔσαν, σπιλάδες τε πάγοι τε.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 ὦ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐτελέσσα,
 410 Ἐκβασίς οὔτη φαίνεται ἄλως πολιοῖο δύραζε·
 Ἐκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 Βέβρυχεν ῥόδιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρουσε πέτρη·
 Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὐπὼς ἐστὶ πόδεσδιν
 Στήμεναι ἀμφοτέρωιδι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
 415 Μήπως με ἐκβαλνόντα βάλλῃ λίθαι ποτὶ πέτρη
 Κῦμα μέγ' ἀρπάξαν, μελέῃ δέ μοι ἔσβεται ὀρμή.
 Εἰ δέ κ' ἐτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω
 Ἥϊόνας τε πᾶραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης·
 Δείδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα δύελλα
 420 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα·
 Ἥ ἐτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
 Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
 Οἶδα γάρ, ὥς μοι ὁδῶδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Ἔως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 425 Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτῆν.
 Ἐνθα κ' ἀπὸ ρινούς δρύφθη, σὺν δ' ὅστέ' ἀράχθη,
 Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ἀμφοτέρωιδι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
 Τῆς ἔχετο στενάχων, εἰως μέγα κῦμα παρήλθεν.
 430 Καὶ τὸ μὲν ὥς ὑπάλυξε· παλιρῥόδιον δέ μιν αὐτὶς
 Πλήξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντω.
 Ὡς δ' ὅτε πούλυποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
 Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινὰ λαῖγγες ἔχονται·
 Ὡς τοῦ πρὸς πέτρησι θράσειάων ἀπὸ χειρῶν
 435 Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
 Ἐνθα κε δὴ δύστηνός ὑπέρμορον ὦλετ' Ὀδυσσεύς,

Diu contabescens, infestus autem ei ingruerit deus;
 Grate vero hunc dii a morbo liberarint:
 Sic Vlyssi grate apparuit terra et filia.
 Natabat vero, nitens pedibus continentem ut conscenderet:
 Sed cum tantum abesset, quantum scilicet auditur vociferatus,
 Tum vero sonitum audiuit ad scopulos maris;
 Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
 Horrendum eructans; obducta vero erant omnia maris adspersione:
 Non enim erant portus navium capaces, neque secessus;
 Sed littora proiecta erant, scopulique, saxaque.
 Et tunc Vlyssi soluta sunt genua et carum cor;
 Ingemiscens vero dixit ad suum magnum animum:
 „Heu mihi; postquam terram insperatam dedit videre
 Iupiter, et iam has undas sulcatas penetraui;
 Egredius nusquam apparet ex mari cano foras:
 Extra enim saxa acuta, circumque fluctus
 Fremit impetuofus, levisque eminet petra;
 Prope autem profundum mare: et nullo modo licet pedibus
 Consistere ambobus, et effugere malum;
 Ne fortasse me egredientem iactet lapidosam ad petram
 Fluctus magnus abripiens; vanus vero mihi erit conatus.
 Sin adhuc ulterius praeternatabo, sicubi inueniam
 Littoraque obliqua, Portusque maris;
 Vereor, ne me rursus abripiens procella
 Pontum in piscosum ferat, grauiter gementem;
 Aut etiam mihi et cetum immittat magnum deus
 Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite:
 Non enim, quod mihi insensus est inclytus Neptunus.“
 Dum ille haec deliberabat in mente et in animo,
 Interea utique ipsum magnus aestus tulit ad asperum littus.
 Ibi cutisque lacerata, simulque ossa confracta fuissent,
 Nisi in mentem indidisset dea caesia oculis Minerua;
 Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
 Cui adhaerebat ingemiscens: donec ingens fluctus praeteriisset,
 Et hunc quidem sic effugit: restius autem fluctus ipsum rursus
 Percussit irruens, longeque ipsum iniecit ponto.
 Sicut vero cum Polypodis, e cubili extracti,
 Acetabulis multi calculi adhaerescunt;
 Sic huius ad saxa fortibus a manibus
 Cutis lacerata erat; ipsum vero ingens fluctus obtexit.
 Ibi iam infelix praeter fatum periisset Vlysses,

- Εἰ μὴ ἐπιφροδύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Κύματος ἔΞαναδύς, τὰτ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε,
 Νῆχε περὲξ, ἐς γαῖαν ὀρώμενος, εἴ που ἐφεύρος
 440 Ἥϊονας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
 Ἰέε νέων, τῇ δὴ οἱ εἶδατο χῶρος ἄριστος,
 Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐγὼ δέ προρέοντα, καὶ εὖξατο ὃν κατὰ θυμόν.
 445 Κλυδί, ἀναξ, ὅτις ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἱκάνω,
 Φεύγων ἐκ κόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπᾶς.
 Αἰδοῖός μιν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Ἀνδρῶν ὅστις ἴκηται ἀλώμενος, ὥς καὶ ἐγὼ νῦν
 Σόν τε ῥόον, σά τε γούνασ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας.
 450 Ἄλλ' ἑλέαιρε, ἀναξ· ἱκέτης δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
 Ὡς φάσ'· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἔδν ῥόον, ἔδχε δὲ
 κύμα·
 Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐδάσθεν
 Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν,
 Χεῖράς τε σιβαράς· ἀλλ' γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 455 Ὡιδεε δὲ χροά πάντα· θάλασσα δὲ κῆκιε πολλή
 Ἀν στόμα τε ῥῖνᾶς θ'· ὁ δ' ἄρ' ἀπνευστος καὶ ἀναυδος
 Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς
 ἵκανεν·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἔο λῦσε θεοῖο.
 460 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήντα μεδῆκεν·
 Ἀψ δ' ἔφερεν μέγα κύμα κατὰ ῥόον. αἶψα δ' ἄρ' ἔνω
 Δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
 Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄρουραν·
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 465 Ὡ μοι ἐγώ, τί κάθω! τί νύ μοι μήκιστα γένηται!
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ θεοκηδέα νύκτα φυλάξω,
 Μὴ μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρσῃ
 Ἐξ ὀλιγηπελῆς δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
 Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἥῳσι πρό.
 470 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὸν ἀναβᾶς καὶ δάσκιον ὕλην,
 Θάμνοις ἐν πυκινόισι καταδραθῶ, εἴ με μεδείῃ
 Ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 Δεῖδω, μὴ θῆρεσβιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοᾶσάτο κέρδιον εἶναι·
 475 Βῆ ῥ' ἵμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν

Nisi prudentiam indidisset caecis oculis Minerva:
 Ex fluctu is ubi emerfit, qua propellitur ad litus,
 Praeternatabat in terram spectans, sicubi inueniret
 Littoraque obliqua, portusque maris.
 Sed quando iam fluvii ad ostia pulchre fluentis
 Pervenisset natans; ibi demum ei visus est locus optimus,
 Planus absque petris, et receptus inerat a vento;
 Agnovit autem profluentein, et supplicavit suo in animo:
 „Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,
 Fugiens ex ponto Neptuni minas,
 Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis, (nunc
 Ex hominibus quicunque venerit errans, quemadmodum ego
 At tuum fluentum, tuaque genua accedo, plurima passus.
 Sed miserere, rex; supplicem enim tibi *me* esse profiteor.“
 Sic ait: ille vero continuo sedavit suum fluentum, continu-
 itque fluctum;
 Et ante eum fecit tranquillitatem ipsumque servavit
 Ad fluvii ostia: ille vero deinde utrumque genu flexit,
 Manusque fortes; mari enim affliotus erat carum cor,
 Tumebat vero corpore toto, mare autem manabat copiosum
 Per osque, naresque ille vero absque anhelitu et voce
 Iacebat viribus defectus: defatigatio nempe eum vehemens
 occupabat.
 Sed quando iam respiravit et in mente animus collectus est;
 Tum vero vittam a se solvit dese,
 Et Ipsam fluvium in salsuginosum immisit; (vero Ino
 Retro autem *illam* ferebat ingens fluctus per fluentum; statim
 Suscepit manibus caris; ille vero ex fluvio secedens
 Iunco recubuit, osculatusque est almam terram:
 Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnum animum:
 „Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
 Si quidem in fluvio gravem *per* noctem excubauero,
 Timeo, ne me simul frigida malum et fertilis ros,
 Prae imbecillitate, conficiat afflictum animo:
 Aura nempe ex fluvio frigida spirat matutino tempore,
 Si vero ad clium conscendens et umbrosam sylvam,
 Arbutis in densis dormiero, si me sineret
 Frigus et lassitudo, iucundus autem mihi somnus obreperet:
 Vereor, ne feris captuta et praeda fiam.“
 Sic sane ei deliberanti visum est satius esse:
 Perrexit nempe ire in sylvam; hanc autem prope aquam inuenit

- Ἐν περιπατινομένῳ· δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
 Ἐξ ὁμόθεν πεφνῶτας· ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαίης.
 Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτι' ἀνέμων διὰει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 Οὐδέ ποτ' Ἥλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἐβαλλεν,
 480 Οὐτ' ὄμβρος περάσσκε διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνοὶ
 Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδῖς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεύς
 Δύσετ'· ἄφαρ δ' εὐνήν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
 Εὐρείαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἥλιθα πολλή,
 Ὅσδον τ' ἦε δῶω' ἦε τρεῖς ἀνδρας ἔρυσθαι·
 485 Ὡρη χειμερίη, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δ' ἄρα μέσση λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
 Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
 Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῇς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
 490 Σπέρμα πυρὸς δῶζων, ἵνα μὴ ποθέν ἄλλοθεν αὔοι·
 Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Ὑπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
 Δυσπότηος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

S V M

LIBRI

Phaeacum regis Alcinoi filiam, Nausicaam, per quietem
 jubet Minerva vestimenta lavatum ferrè ad littus iusulae, in
 quo Vlysses procubuerat (1 — 47.) Id facile permittente
 patre, ac vehiculum praebente, mane illuc pervehitur, cum
 opere facto ludum exercet cum ancillis (48 — 109). Eo
 strepitu excitatus Ulysses supplex implorat virginis miseri-

In conspicuo loco; duo autem deinde subiit arbuta,
 Ex vno loco enata, hoc quidem oleastri, illud autem oleae.
 Haec quidem neque ventorum perflat vis humidum spirantium,
 Neque vnquam sol lucens radiis percutiebat,
 Neque imber penetrabat penitus; sic sane densa
 Inuicem creuerunt alterum alteri intertextum; quae Vlysses
 Subiit; statimque cubile congegit manibus caris
 Latum: foliorum enim erat copia affatim ingens,
 Quantum utique duos, vel tres viros tegeret
 Tempestate hyberna, etiamsi vel admodum saeuiret.
 Illam quidem videns gaudius est patiens nobilis Vlysses:
 In medio autem decubuit, copiamque superingessit foliorum.
 Quemadmodum autem cum aliquis torrem cinere absconderit
 Agro in extremo, cui non adsunt vicini alii, nigro,
 Semen ignis seruans, ut ne qua aliunde incendat;
 Sic Vlysses foliis se obtexit: huic autem Minerva
 Somnum in oculis fudit, ut ipsum is cessare faceret citissime
 A difficili labore, caras palpebras obtegens.

M A R I U M

S E X T I.

cordiam (110 — 185), ab eaque statim in tutelam receptus,
 lavacro, veste ac cibo recreatur (186 — 250): mox, dili-
 genter admonitus, cum ancillis sequitur currum redeuntis,
 et occidente sole venit ad lucum Minervae, qui ante urbem
 est, ubi familiare sibi numen solita veneratione, precatur.
 (251 — 331).

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ΄.

Ὀδυσσεύς ἄφιξις

- Ως** ὁ μὲν ἔνθα καθεῦθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἴππῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Βῆ β' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχάρῳ Γερεΐῃ,
 5 Ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορέοντων,
 Οἱ σφεας δινέσκοντο, βίηφι, δὲ φέρτεροι ἦσαν.
 Ἐνδεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίδοος θεοειδής,
 Εἶδεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφειστάων·
 Ἀμφὶ δὲ τείχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
 10 Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατο ἄρρηκτάς.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμείς Ἀϊδόσδε βεβήκει·
 Ἀλκίνοος δὲ τότε ἦρχε, θεῶν ἅπο μήδεα εἰδώς.
 Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μῆτιώσδ᾽ αἶψα.
 15 Βῆ δ' ἔμην ἐς Σάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνὶ κούρῃ
 Κοιμᾶτο, ἀθανάτησσι φυχὴν καὶ εἶδος ὁμοίῃ,
 Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Πᾶρ δὲ δὺ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἅπο κάλλος ἔχουσαι,
 Σταθμοῖιν ἐκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί·
 20 Ἡ δ' ἀνέμου ὥς πνοιτὴ ἐπέσβυτο δέμνια κούρης·
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
 Ἥ οἱ ὁμηλικὴ μὲν ἦν, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
 Τῇ μιν λειδαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 25 Ναυσικάα, τί νύ σ' ὥδε μεδήμονα γείνατο μήτηρ;
 Εἵματα μὲν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα·
 Σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἔσθιν, ἵνα χρή καλὰ μὲν αὐτῇ
 Ἐννύσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγωνται.

O D Y S S E A E VI.

αἰς Φαίακας.

Sic illic dormiebat quidem patiens nobilis Vlyſſes,
 Somno et labore oppreſſus: verum Minerua
 Ibat ad Phaeacum viroſum populumque urbemque;
 Qui antea quidem habitabant in ſpaciola Hyperea,
 Prope Cyclopaſ, viroſ ſuperbientes,
 Qui ipſoſ infeſtabant; viribus autem potiores erant.
 Inde excitos illoſ deduxit Naufithoſ deo ſimilis,
 Collocavitque in Scheria, procul ab hominibus ingenioſis;
 Circum vero murum duxit urbi, aedificavit domoſ,
 Et templa fecit deorum, et diſiſit agroſ.
 Sed hic quidem iamiam fato domitus, ad inferoſ deſcenderat:
 Alcinoſ vero tunc imperabat, a diis conſilia doctus.
 Huius quidem iuit ad domum dea caeſia oculoſ Minerva,
 Reditum Vlyſſi magnanimo molienſ:
 Perrexit autem ire ad thalamum fabrefactum in quo puella
 Cubabat, immortalibuſ oris habitu et forma ſimilis,
 Nauſicaa, filia magnanimi Alcinoi;
 Iuxta autem duae ancillae, a Gratiis pulchritudinem habenteſ,
 A poſtibuſ vtrinque, foreſ vero admodum erant ſplendidae,
 Illa vero venti veluti ſtateſ acceſſit ad cubilia puellae;
 Stetitque ſupra caput, et ipſam ſermone allocuta eſt,
 Aſſimilata filiae celebris in re nautica Dymanitiſ,
 Quae ei aequalis quidem erat, grataque animo;
 Huic ſe ipſam cum aſſimilaſſet, allocuta eſt caeſia oculoſ Minerva:
 „Nauſicaa, quid te ſic negligentem peperit mater?
 Veſteſ etenim tibi iacent neglectae, pulchrae;
 Tibi vero nuptiae inſtant, ubi oportet pulchraſ quidem teipſam
 Induere, aliaſque illiſ praebere, qui te ducant,

Et enim

- Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
 30 Ἐδολή· χαίρουσιν δὲ πατήρ καὶ πότνια μήτηρ.
 Ἄλλ' ἰομεν· πλυνέουσαι ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφιν·
 Καὶ τοι ἐγὼ σὺν ἐρίδος ἄμ' ἐφομαι ὄφρα τάχιστα
 ἔντύνεαι· ἐπεὶ οὗτοι ἔτι δὴν παρθένος ἐδδεαι.
 Ἡδὴ γάρ σε μνῶνται ἀριστίηες κατὰ δῆμον
 35 Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένεθ' ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
 Ἄλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἥωδι πρό,
 Ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγρηβιν
 Ζῳότρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 Καὶ δέ σοι ὥδ' αὐτῇ πολὺ· κάλλιον, ἥ ἐ πόδεσδιν
 40 Ἐρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἄπο κλυτοὶ εἰσι πόληος.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 ἔμμεναι· οὗτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε πότ' ὄμβρος
 Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλνεται· ἀλλὰ μάλ' αἰθήρη.
 45 Πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
 Τῷ ἐνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα.
 Ἐνδ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διαπέφραδε κοῦρη,
 Αὐτίκα δ' Ἡὼς ἦλθεν εὐδρονόος, ἥ μιν
 ἔγειρεν
 Ναυδικάαν ἔυπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεδαύμασθ' ὄνειρον.
 50 Βῆ δ' ἵμεναι κατὰ δώμασθ', ἔν' ἀγγεῖλαιε τοκεῦσιν,
 Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ· κηχῆσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
 Ἡ μὲν ἐπ' ἐδχάρη ἥτο, σὺν ἄμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Ἠλάκατ' ἀτρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
 Ἐρχομένῳ εὐμβλητο μετὰ κλειτούς βασιλῆας
 55 Ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
 Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι σταῖσα φίλον πατέρα προσέειπεν·
 Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
 Τηλητήν, εὐκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
 Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τὰ μοι βερυπωμένα κεῖται·
 60 Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε, μετὰ πρῶτοισιν ἐόντα
 Βουλὰς βουλευεῖν καθαρά χροὶ εἵματ' ἔχοντα.
 Πέντε δέ τοι φίλοι νῆες ἐνὶ μεγάροισι γεγάαδιν,
 Οἱ δὲ ὀπνίοντες, τρεῖς δ' ἥϊθεοι θαλάσσοιτες·
 Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλута εἵματ' ἔχοντες
 65 Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
 Ὡς ἔφατ'· αἶδετο γὰρ ἑσπερὸν γάμον ἐξονομήναι
 Πατρὶ φίλῳ· ὃ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 Οὔτε τοι ἡμιόνων φρονέω, τέκος, οὔτε ζευ ἄλλου.

Ἐρχεν·

Etenim ex his fama apud homines oritur
 Bona; gaudent vero pater et veneranda mater.
 Quin eamvis loturae simul ac aurora illuxerit.
 Et ego adiutrix vna comitabor; ut celerrime
 Expediaris, quoniam non amplius diu virgo eris,
 Iamiam enim te ambiunt optimi in populo
 Omnium Phaeacum; ubi tibi genus et ipsi.
 Verum age, hortare patrem inclytum sub auroram
 Mulos et currum apparare, qui vehat
 Cingulaque, et peplos, et pallia mirabilia,
 Quippe tibi sic ipsi multo honestius est, quam pedibus
 Ire; multum enim absunt labra ab urbe."

Sic quidem locuta abiit caesia oculos Minerva
 Ad Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper
 Esse; neque ventis concutitur, neque unquam imbre
 Rigatur, neque nix ingruit; sed omnino serenitas
 Panditur innubis; candidusque ambit splendor;
 In quo delectantur beati dii diebus omnibus.
 Eo abiit Pallas, postquam consilium contulerat puellae,
 Statim vero aurora aduenit pulchro sedens in sollo; quae ipsam
 excitabat (somnia).

Nauficaam pulchro peplo; continuo autem ea admirata est
 Perrexit vero ire per aedes, ut annunciareret parentibus,
 Patri caro et matri; deprehendit autem eos intus existentes.
 Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,
 Pensa versans marina purpura tincta; in ipsum autem foras
 Eredientem incidit ad inclytos reges

Ad consilium, quo ipsam vocabant Phaeaces eximii.
 Haec autem valde prope adstans carum patrem allocuta est;

„Pater care, nonne ista mihi apparaveris currum
 Excelsum, agilem rotis, ut pulchras vestes feram
 Ad flumen lotura, quae mihi sorditate iacent?

Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti

Consilia consulere, puras corpori vestes habenti.

Quinque autem tibi cari filii in aedibus sunt.

Quorum duo in matrimonio, tres autem caelibes florentes:

Hi semper volunt, recens lotis vestibus induti,

Ad choream ire; haec autem meae menti omnia curae sunt."

Sic dixit; verebatur enim floridas nuptias nominare.

Patri caro; ille vero omnia intelligebat, et respondit sermone

„Nequaquam tibi mulos inuideo, filia, neque quicquam aliud.

- Ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοκλίσουσιν ἀπήνην
 70 Ὑψηλὴν, εὐκυνλον, ὑπερτερὴν ἀραρυτάν.
 Ὡς εἰπὼν, δμῶεσδιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίδοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς Ἀμαξάν εὐτροχὸν ἡμιονεῖην
 Ὀπλεον, ἡμιόνους δ' ὕπαγον, Ζευξάν δ' ὑπ' ἀπήνην
 Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρειν ἐσθῆτα φαινήν,
 75 Καὶ τὴν μὲν κατέδηκεν εὐξέστω ἐπ' ἀπήνην.
 Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
 Παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 Ἀσκάῳ ἐν αἰγείῳ — κούρη δ' ἐπεβῆδετ' ἀπήνης —
 Δῶκεν δὲ χρυσὴν ἐν ληκύθῳ ὕγρον ἔλαιον,
 80 Εἴως χυτλώσαιοτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· κανακὴ δ' ἦν ἡμιόνουϊν·
 Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτὴν,
 Οὐκ οἶον· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
 85 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥέον περικαλλέ' ἴκοντο,
 Ἐνδ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
 Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόεντα καθῆραι·
 Ἐνδ' αἶγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
 Καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινῆεντα,
 90 Τρώγειν ἄγρωσθιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
 Εἴματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφύρεον μέλαν ὕδωρ·
 Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι, δοῶς ἔριδα προφέρουσιν·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πλυνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
 Ἐξείης πέτασαν παρὰ διν' ἁλός, ἥχι μάλιστα
 95 Λαίγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θαλάσσοι.
 Αἱ δὲ λοεσδόμεναι καὶ χριδόμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
 Δείπνον ἔπειδ' εἶλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο·
 Εἴματα δ' ἡελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμῶαί τε καὶ αὐτῇ,
 100 Σφαίρῃ ταίτ' ἄρ' ἐπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
 Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκῶλενος ἤρχετο μολπῆς.
 Οἷη δ' Ἀρτεμις εἶσι κατ' οὖρεος ἰοχέαιρα,
 Ἡ κατὰ Τηῦγετον περιμήχετον ἦ Ἐρύμανδον,
 Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισιν·
 105 Τῇ δέ δ' ἅμα Νύμφαι, καῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 Ἀγρονόμοι καίζουσι· γέγηδε δὲ τε φρένα Διτῶ·
 Παδάων δ' ὑπερ' ἦγε κάρη ἔχει ἡδὲ μέτωπα,
 Ρεῖα δ' ἀριγνώτῃ πέλεται, καλαὶ δὲ τε πᾶσαι·
 Ὡς ἦγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε καρδένος ὁδμῆς.

Abi; ceterum tibi famuli apparabunt currum
 Altum, agilem rotis, contabulatione instructum.
 Sic locutus, seruis praecepit; illi vero paruerunt.
 Illi quidem foras currum agilem rotis a mulis tractum
 Instruebant mulosque submiserunt, iunxeruntque sub curru:
 Virgo autem e thalamo ferebat vestes pulchras;
 Et eas quidem deposuit bene polito in curru;
 Mater vero in cista collocabat animo gratum cibum,
 Varium, obsoniaque inposuit, vinumque infudit
 Vtre in caprino: (puella vero conscendit currum:)
 Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
 Ut ungeretur cum famulis mulieribus,
 Illa vero accepit flagellum et habenas pulchras,
 Flagellavitque ut inirent cursum; strepitus autem erat mulorum.
 Illi vero incessanter contendebant ferebantque vestes et ipsum
 Non solam; una cum illa scilicet et ancillae ibant aliae.
 Illae vero cum iam fluuii ad alueum perpulchrum peruenissent,
 Vbi labra erant perennia, multaue aqua
 Pulchra profluibat, etiam admodum sordidata ad purgandum;
 Ibi illae mulos quidem soluerunt a curru,
 Et eos quidem egerunt fluuium propter vorticosum,
 Ut ederent gramen dulce: ipsae vero a curru
 Vestes manibus sumserunt, et inferebant in nigram aquam:
 Constipabant autem in scrobibus celeriter certamen proferentes.
 At postquam lauassentque, purgassentque sordes omnes,
 Ordine explicuerunt ad litus maris, vbi potissimum
 Lapillos ad litus abluibat mare.
 Ipsae porro lotae, et vinctae pingui oleo,
 Prandium deinde sumserunt ad ripas fluuii:
 Vestes autem solis manebant dum sicarentur splendore,
 Ceterum postquam cibo saturatae sunt ancillaeque, et ipsa;
 Pila ipsae deinde ludebant: capitis redimiculis depositis:
 Illis vero Nausicaa pulchra ulnas exordiebatur cantus.
 Qualis autem Diana incedit per montem sagittis gaudens,
 Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
 Oblectans se apris, et velocibus cernis;
 Simul autem cum illa Nymphae, filiae Iouis Aegiochi
 Agrestes ludunt; gaudet vero mente Latonia:
 Omnes autem ipsa capite supereminet, atque fronte;
 Facileque conspicua est, pulchrae vero et omnes:
 Sic illa inter ancillas excelebat virgo indomita,

- 110 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
 Ζεύξας ἡμίονους, πτύξασά τε εἵματα καλά·
 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροίτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
 Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιο.
- 115 Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια·
 Ἀμφίπολον μὲν ἄμαρτε, βαθεῖν δ' ἐμβαλε δῖνῃ·
 Αἰ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσαν. — ὃ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐξόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαίαν ἱκάνων;
- 120 Ἡ ρ' οἷγ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 Ἡὲ φιλόξεينوι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
 Ὡστε με κουράων ἀμφήλυδε θήλυς αὐτῇ,
 Νυμφάων, αἱ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
 Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίδαα ποιήεντα.
- 125 Ἡ νύ που ἀνδρώπων εἰμι σχεδὸν αὐδηέντων;
 Ἄλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς πειρήσθαι ἦδὲ ἰδωμαι·
 Ὡς εἰπὼν, δάμνων ὑπεδύσσετο θῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρροον κλάσας χειρὶ παχείῃ
 Φύλλων, ὥς ῥύσαιο περί χροῦ μῆδεα φωτός.
- 130 Βῆ δ' ἔμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλλὰ πεποιθώς,
 Ὅστ' εἶδ' ὕμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
 Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουδὶ μετέρχεται ἢ ὕψεσβιν,
 Ἡὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δὲ ἐ γαστήρ,
 Μήλων πειρήσαντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
- 135 Ὡς Ὀδυσσεὺς κούρησιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλεν
 Μίξεσθαι, γυμνὸς περ ἐὼν· χρεῖά γάρ ἱκανεν·
 Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένος ἄλμῃ·
 Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἡἴανας προύχουσας·
 Οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη.
- 140 Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων·
 Στῇ δ' ἄντα σχομένη· ὃ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,
 Ἡ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
 Ἡ αὐτῶς ἐπέεσβιν ἀποσταδὰ μελιχιοῖσιν
 Λίσσοιτ', εἰ δεῖξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοῖη.
- 145 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δαδάσκατο κέρδιον εἶναι,
 Λίσσεσθαι ἐπέεσβιν ἀποσταδὰ μελιχιοῖσιν,
 Μὴ οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιο φρένα κούρη·
 Αὐτίκα μελιχίον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·
 Γουνούμαι σε, ἀνάσσα· θεὸς νύ τις ἢ βροτὸς ἔσσι.
- 150 Εἰ μὲν τις θεὸς ἔσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

Sed quum iam erat domum reditura,
 Iunctis mulis, plicatisque vestibus pulchris;
 Tunc rursus aliud cogitavit dea caesia oculis Minerva,
 Ut Vlysses excitaretur, videretque pulchram oculos puellam.
 Quae ipsam ad Phaeacum virorum urbem duceret,
 Pilam deinde iecit versus ancillam regina;
 Ab ancilla quidem aberravit, profundum autem incidit in vorticem
 Illae vero alte clamarunt, expectatus est nobilis Vlysses.
 Sedensque cogitabat in mente, et in animo:
 „Heu mihi, quorum demum hominum in terram deveni?
 Anne hi iniurii et agrestes, neque iusti?
 An hospitales, et ipsis est mens deorum reverens?
 Ut me puellarum circumvenit femineus clamor
 Nympharum, quas habitant montium summos vertices,
 Et fontes fluviorum, et palustria loca herbosa
 An iam alicubi homines sum prope vocales?
 Quin age, ego ipse experiar atque videbo.“
 Sic locutus arbutis egrediebatur nobilis Vlysses:
 Ex densa autem sylva ramum fregit manu crassa,
 Foliosum, ut tegeret circa corpus pudenda viri.
 Perrexit autem ire, veluti leo montanus; viribus confusus,
 Qui incedit complutus et ventos passus; intusque ei oculi
 Ardent; ceterum is boues inuadit, aut onces,
 Aut agrestiores ceruas; iubet nempe eum venter,
 Pecudes tentaturum, etiam in densam domum ire;
 Ita Vlysses puellis pulchris comas erat
 Congressurus, nudus licet esset; necessitas enim urgebat,
 Horribilis autem ipsis apparuit, deturpatus saesugine:
 Diffugerunt autem huc atque illuc per ripas prominentes:
 Sola autem Alcinoi filia mansit; ei enim Minerva
 Audaciam in mente indidit, et metum exemit e membris.
 Stetit vero contra expectans; deliberabat autem Vlysses,
 An supplicaret genibus prehensis pulchrae oculos puellae;
 An ut erat, verbis eminus stans blandis
 Precaretur, si ostenderet urbem, et vestes daret.
 Sic sane ei deliberanti visum est satius esse,
 Precari verbis eminus stantem blandis,
 Ne ei genus prehendenti irasceretur mente puella.
 Protinus blandum et solertem dixit sermonem:
 „Supplex te oro, o regina; deane aliqua, an mortalis es?
 Siquidem aliqua ex diis sis, qui latum coelum incolunt,

- Ἀρτέμιδι δὲ ἔγωγα, Διὸς κούρη μεγάληο,
 Εἰδὸς τε μέγας τε φῆν' ἔ' ἀρχίστα ἐτίκω.
 Εἰ δέ τις ἑσσι βροτῶν, τοι' ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
 Τρισμακάρες μὲν δοίγε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 155 Τρισμακάρες δὲ κασίγνητοι· μάλα κού σφισι θυμὸς
 Αἶν' ἐυφροσύνησιν λαίνεται σίνεκα δαίο,
 Λευσοδόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
 Κείνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάριτος ἔεχον ἄλλων,
 "Ὅς κέ σ' ἐέδνοιδι βρίδας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
 160 Οὐ γάρ πο τοιοῦτον ἰδὼν βροτῶν ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 Δῆλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
 Φοῖνικος νέον ἔργος ἀνέρχόμενον ἐνόησα —
 Ἦλθον γάρ καὶ κείδε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο
 λαός·
 165 Τὴν ὁδὸν, ἣ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι —
 Ὡς δ' αὐτως καὶ κείνο ἰδὼν, ἐτιθήμην θυμῷ
 Δῆν'· ἐπεὶ οὐπω τέϊον ἀνῆλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
 Ὡς σε, γύναι, ἀγαμαί πε τέθηκά τε, δεῖδιά τ' αἰνῶς
 Γούγων ἀφασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
 170 Χριζὸς λεικοστίῳ φύγον ἤματι οἶνοπα πόντον·
 Τόφρα δὲ μ' αἰεὶ κύμα φόρει, κραιπναὶ τε θύελλαι,
 Νήσου ἀπ' Ὀλυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 "Ὅφρ' ἔτι που καὶ τῆδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ ὅττω
 Παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσιν πάροιθεν·
 175 Ἀλλὰ, ἄνασσ', ἐλέαιρεν δὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήδας·
 Ἐς πρώτην ἰκόμεν· τῶν δ' ἄλλων οὐτινα οἶδα
 Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν.
 Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ βῆκος ἀμφιβαλέσθαι,
 Εἰ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
 180 Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς·
 Ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν·
 Ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρείσσον καὶ ἀρείον,
 Ἦ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
 Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμεγέσθω,
 185 Χάρματα δ' εὐμενέτησι· μάλιστα δὲ τ' ἔκλυον αὐτοί.
 Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λυκώλενος ἀντίον ἦνθα
 ἔειπ'· ἐπεὶ οὔτε κακῶ, οὔτ' ἄφρονι φῶτι
 ζοικας
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνδραῖκοισιν,
 Ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστω·

Dianæ te ego, Ionis filiae magni,
 Formaue, staturaque, orisque habitu, quam proxime assmilo;
 Sin aliqua sis hominum, qui super terram habitant,
 Ter beati quidem tibi pater et veneranda mater,
 Ter beati et fratres; valde nimirum ipsorum animus
 Semper lætitia perfunditur, tui gratia,
 Videntibus tale germen choream te ingredientem.
 Ille vero rursus animo felicissimus præter ceteros,
 Quicumque te sponsaliis præponderans, domum duxerit.
 Nondum enim talem vidi mortalem oculis,
 Neque virum, neque mulierem; admiratio me tenet adspicientem,
 In Delp equidem aliquando tale, Apollinis iuxta aram,
 Palmae recens germen succrescens vidi:
 (Profectus enim eram et illuc, multus autem me sequebatur
 populus

In ea protectione, quæ denu erat mihi malum damnum futura.)
 Utque similiter et illud conspiciatus, obstupui animo
 Diu, quando quidem nunquam tale succrauit lignum e terra;
 Ita te mulier, admiror, obstupeo, et vereor admodum
 Genua prehendere: grauis autem me dolor occupat.
 Heri vigesimo effugi die nigrum pontum;
 Eousque vero me perpetuo fluctus ferebat, et celeres procellas
 Insula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit deus,
 Ut adhuc fortasse et hic patiar malum; non enim puto
 Cessaturos; sed adhuc multa dii efficient prius.
 Verum, regina, miserere, te enim mala multa passus
 Primam accessi; ceterorum autem neminem noui
 Hominum, qui hanc urbem et terram incolunt. (gendum.
 Urbem vero mihi ostende, daque pannum ad me circumcui.
 Si quod fortasse inuolucrum pannorum haberes huc profecta
 Tibi vero dii tanta dent, quanta animo tuo concupiscis;
 Maritumque et familiam, et concordiam præbeant.
 Bonam: non enim hoc quicquam præstantius et melius,
 Quam cum concordēs consiliis, rem familiarem administrent
 Vir atque coniux; multi dolores malevolis,
 Gaudia autem beneuolis; maxime vero sentiunt et ipsi
 Hunc autem rursus Nausicaa vlpas candida contra allocuta est:
 „Hospes, quando quidem neque ignauo, nec stulto viro simi-
 lia es,

Iupiter autem ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus,
 Bonis atque malis, prout voluerit unicuique:

- 190 Καί ποῦ σοι τάγ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμαρθε —
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαίαν ἱκάνεις,
 Οὐτ' οὖν ἐσθλῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου,
 Ὃν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀνταάσαντα.
 Ἄστυ δέ τοι δεῖξω, ἔρεω δέ τοι σὺννομα λαῶν.
- 195 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν·
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βῆη τε.
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφίπολοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσεν·
 Στήτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόδε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
- 200 Ἦ μὴ ποῦ τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
 Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερός βροτός, οὐδὲ γένηται,
 Ὃς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαίαν ἱκται,
 Δηϊοτῆτα φέρον· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστω ἐνὶ πόντῳ,
- 205 Ἐσχατοὶ, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσχεται ἄλλος.
 Ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει,
 Τότ' ἔνν' χρὴ κομτεῖν· πρὸς γὰρ Διὸς εἰδὼν ἅπαντες
 Ξεῖνοί τε πτωχοὶ τε· δόδοις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρώσιν τε πόσιν τε·
- 210 Λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔσθ' ἀνέμοιο.
 Ὃς ἔφαθ'· αἰ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·
 Καδ δ' ἄρ' Ὀδυσσεῇ εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσεν
 Ναυδικαῖα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Πάρ δ' ἄρα οἱ φάρὸς τε χιτῶνά τε εἰμάτ' ἔθηκαν·
- 215 Δάκν' ἔνν' χρὴ δὲ χρυσεὴν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 Ἦνῃ γον δ' ἄρα μιν λούσθαι ποταμοῖο ῥοῇσιν.
 Ἀἷ ῥα τότ' ἀμφίπολοισι μετηύδα διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἀμφίπολοι, στήθ' οὐτὰ ἀπόκροθεν, ὅφρ' ἐγὼ αὐτός
 Ἀλμὴν ὁμοῖν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἔλαιον·
- 220 Χρίσομαι· ἧ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χρῆός ἐστιν ἀλοιφή.
 Ἀντιγὼν δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε λούσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 Γυμνούσθαι, κοβρηδὲν εὐπλοκάμοισι μετέλθων.
 Ὃς ἔφαθ'· αἰ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρη.
 Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χρεῖα νίξετο διὸς Ὀδυσσεύς
- 225 Ἀλμὴν, ἧ δὲ νῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεχεν ὁμοῖς·
 Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔβμηχεν ἄλδος χνόον ἀτρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λούεσθαι καὶ λῆτ' ἀλειψεν,
 Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσδαθ', ἧ οἱ πόρε παρθένος ἀδυμῆς·
 Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκτεγαύῃα,
- 230 Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ κάρσωνα· καδ δὲ κάρητος·
 Οὐλας

Et nimirum tibi isthaec dedit, te autem oportet pati omnino,
 Nunc vero, quum ad nostram et urbem et terram venis,
 Neque vestium indigebis, neque cuiusquam alius rei,
 Quorum decet supplicem miserum compotem factum esse.
 Urbem autem tibi ostendam, et dicam nomen populorum.
 Phaeaces hanc urbem, et terram habitant:
 Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi;
 Ex quo utique Phaeacum pendet et imperium, et potentia."
 Dixit sane, et ancillis comas pulchra imperavit:
 „Sistite mihi gradum, ancillae: quo fugitis, virum conspicatae?
 An scilicet aliquem hostilium putatis esse virorum?
 Non est ille vir viuus homo, neque nascetur,
 Qui Phaeacum in terram veniat,
 Hostilia inferens; valde enim cari ii immortalibus.
 Habitamus autem seorsum vndoso in mari
 Extremi, neque quisquam nobiscum mortalium commercium
 Sed hic aliquis infelix errans huc venit, (habet alius.
 Quem nunc oportet curare; a Ioue enim sunt omnes
 Hospitesque et egeni: donum autem etiam exiguum et gratum est.
 Verum date, ancillae, hospiti cibumque et potum;
 Et lauate in fluvio, ubi receptus est a vento."
 Sic dixit: illae vero steterunt, et se invicem hortatae sunt:
 Vlysses autem collocarunt sub umbraculo, quemadmodum iusserat
 Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi;
 Eique pallium, et tunicam, vestes, apposuerunt:
 Dederunt porro ei aurea in ampulla liquidum oleum,
 Iusseruntque dein ipsum lavare se in fluvii fluente.
 Ac tum ancillas allocutus est nobilis Vlysses;
 „Ancillae, state ita eminus, dum ego ipse
 Salsuginem ab humeris abluam, circumque oleo
 Ungam me; iam enim diu a corpore abest unctio.
 Coram vero haud ego lauero; vereor enim
 Nudari: inter puellas comas pulchras versans."
 Sic dixit; illae vero secesserunt, narraruntque puellae.
 At ex flumine a corpore lavabat nobilis Vlysses
 Salsuginem, qui ei terga et latos obtexit humeros:
 E capite etiam e luebat maris fordes indomiti.
 Ceterum postquam omnem lauasset se, et oleo unxisset,
 Vestesque induisset, quas ei praebuerat virgo indomita;
 Illum quidem Minerva reddidit, ex Ioue nata,
 Maioremque adpectu, et crassioram: a capite vero

- Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνδρὶ ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσοῦν περιχεύεται, ἀργύρῳ ἀνὴρ
 Ἰδρὶς, ὃν Ἑφαιστος δέδωκε καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχην παντοίην, χαρίζετα δέ ἔργα τελείει.
 235 Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε, χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 Ἔζετ' ἔπειτ', ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θίνα θαλάσσης,
 Κάλεϊ καὶ χάρισι στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη.
 Αἴη· ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
 Κλυτὲ μευ, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὅφρα τι εἰπω.
 240 Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἷ' Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Φαίηκεσθ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσχεται ἀντιδέοισιν.
 Πρόσθεν μὲν γὰρ δῆ μοι αἰεκέλιος δέατ' εἶναι,
 Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν ἐϋρὺν ἔχουσιν.
 Αἷ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη,
 245 Ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μίμνειν!
 Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρωῶσιν τέ πόδιν τε.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπίθοντο.
 Πάρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ ἔδεσαν βρωῶσιν τε πόδιν τε.
 Ἥτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς
 250 Ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἀπαστος.
 Αὐτὰρ Ναυσικὰα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
 Ἔλυατ' ἄρα πτύεσθαι τίθει καλῆς ἐκ' ἀπῆνης,
 Ζευῆεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἃν δ' ἔβη αὐτῇ.
 Ὀτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 255 Ὅρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἱμεν, ὅφρα σε κέρψω
 Πατρός, ἐμοῦ πρός δῶμα δαΐφρονος, ἐνθα σέ φημι
 Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσοι ἀριστοί.
 Ἀλλὰ μάλ' ὥδ' ἔρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀκινύσσειν.
 Ὅφρ' ἂν μὲν κ' ἀγροὺς ἵομεν καὶ ἔργ' ἀνδρώπων,
 260 Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
 Καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
 Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβείομεν — ἦν περὶ κύργος
 Ἰψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν, ἐκάτερθε πόληος,
 Λεπτὴ δ' εἰσίδμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
 265 Εἰρύεται· πᾶσιν γὰρ ἐπίσιόν ἐστιν ἐκάστω.
 Ἐνθα δέ τε σφ' ἀγορή, καλὸν Ποσειδῆτον ἀμφίς,
 Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσθ' ἀραρυῖα.
 Ἐνθα δὲ νηῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγουσιν,
 Πείσματα καὶ σπείρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἑσπετὰ.
 270 Οὐ γὰρ Φαίηκεσσι μέλει βιός, οὐδὲ φαρέτηρ,
 Ἀλλ' ἰστοὶ καὶ ἑσπετὰ νεῶν καὶ νῆες εἶναι,

Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
 Quemadmodum autem cum quis aurum circumfundat argento vir
 Solers, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva
 Artem omnifariam; pulchra vero is opera perficit:
 Sic huic affudit gratiam capitique et humeris.
 Confidebat is deinde, seorsum profectus, ad litus maris,
 Pulchritudine et gratia resplendens: admirabatur autem puella:
 Ac tunc ancillas comis pulchras allocuta est:
 „Audite me, ancillae, candidae ulnas, ut aliquid dicam;
 Non omnibus inuitis diis, qui caelum tenent,
 Ad Phaeacas hic vir pervenit diis similes
 Antea quidem mihi indecorus videbatur esse.
 Nunc vero diis similis est, qui caelum latum habitant,
 Vrinam mihi talis maritus vocatus esset
 Hic habitans, et ipsi placeret hic manere.
 Verum date, ancillae, hospiti cibumque, potumque.“
 Sic dixit; illae vero huic diligenter ausculta-
 runt et paruerunt;
 Vlyssique apposuerunt cibumque, potumque.
 Ac bibebat quidem et edebat patiens nobilis Vlysses
 Rapaciter; diu enim cibum non gustauerat.
 Ceterum Nausicaa candida ulnas aliud cogitavit;
 Vestes utique plicatas posuit pulchrum in ostium,
 Iunxit vero mulos fortibus ungulis, conscenditque ipsa:
 Adhortata autem est Vlysssem, verbumque dixit, et compellauit:
 „Surge nunc, hospes, ad urbem iturus, ut te deducam
 Patria mei ad domum prudentis; ubi te puto
 Omnium Phaeacum visurum esse quotquot optimi.
 Sed omnino sic facito, (videris autem mihi non desipere,)
 Donec quidem per agros iuerimus et opera hominum,
 Tandiu cum ancillis, post mulos et currum,
 Celeriter venito; ego autem viam monstrabo:
 At postquam ad urbem conscenderimus, circa quam murus
 Altus, pulcher vero portus ex utraque parte urbis,
 Arcus autem introitus; naues vero per viam utrinque agitatae
 Subductae sunt, omnibus enim statio est unicuique.
 Ibi porro et ipsis forum est, pulchrum Neptuni circa templum,
 Vectitilis lapidibus excisis exstructum
 Ibi vero navium armamenta nigrarum curant,
 Rudentes, et spiras: et poliunt remos.
 Non enim Phaeacibus curae est arcus, neque pharetra,
 Sed mali, et remi navium, et naues aequalis,

- Ἱδὶν ἀγαλλόμενοι πολὴν περὶ ὧσιν θάλασσαν —
 Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις ὀπίσσω
 Μωμεύη — μάλα δ' εἶδιν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον —
 275 Καὶ νῦν τις ὧδ' εἴηδιν κακώτερος ἀντιβόλησθαι.
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔκεται καλὸς τε μέγας τε
 Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὔρε; πόδιν νῦν τοι ἔσβεται αὐτῇ.
 Ἡ τινά που πλαγχθέντα νομίσσατο ἦ ἀπὸ νηὸς
 Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὐτίνες ἐγγύθεν εἶδιν·
 280 Ἡ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν;
 Οὐράνοθεν καταβάς, ἔξει δέ μιν ἡματα πάντα.
 Βέλτερον, εἴ κ' αὐτῇ περ ἐποιοχόρην πόδιν εὔρεν
 Ἄλλοθεν· ἥ γὰρ τοῦσδε γ' ἀπαμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοῖ μιν μνῶνται πολέες τι καὶ ἔσθλοι.
 285 Ὡς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὄνειδεα ταῦτα γένοιτο.
 Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ἥ τις τοιαυτὰ γε ῥέζοι,
 Ἦτ' ἀέκητι φίλων πατρός καὶ μητρός ἐόντων
 Ἀνδράσι μίσγεται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθειν.
 Ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὅφρα τάχιστα
 290 Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρός ἐμοῖο.
 Δίεις ἀγλαὸν ἄλδος Ἀθήνης, ἄγχι κελεύθου,
 Αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνῃ νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
 Ἐνθα δὲ πατρός ἐμοῦ τέμενος· τεθαλυῖά τ' ἄλωή,
 Τόσσον ἀπὸ πόλιοις, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·
 295 Ἐνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰδόκεν ἡμεῖς
 Ἀστυδεῖ ἔλθωμεν, καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπε ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 Καὶ τότε Φαίηκων ἱμεν ἐς πόλιν, ἥδ' ἐρέεσθαι
 Δώματα πατρός ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 300 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἄν παῖς ἡγήσαιο
 Νήπιος· οὐ μὲν γὰρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
 Δώματα Φαίηκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 Ἡρώος. ἄλλ' ὅπου ἂν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ κύλῃ,
 Ὡκα μάλα ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὕφρ' ἂν ἵκηαι
 305 Μητέρ' ἐμήν· ἥ δ' ἦσται ἐπ' ἐσχάτῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 Ἥλακατα στρωφῶς ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Κίονι κεκλιμένη· δμῶαί δέ οἱ εἶαν ὀπισθεν.
 Ἐνθα δὲ πατρός ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐγῇ·
 Τῷ ὄγε οἶνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὧς.
 310 Τὸν παραμειψάμενος, μητρός ποτὶ γούνασι χεῖρας
 Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἡμᾶρ ἴδῃαι
 Χαίρων καρκαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσθί,

Quibus laesi traiciunt spumofum mare.
 Horum euito famam amaram; ne quis a tergo
 Carpat: valde enim sunt insolentes apud vulgus.
 Et fortasse quis sic dicat vilior obuiam factus;
 Quisnam vero ille qui Nausicaam sequitur pulcherque magnusque,
 Hospes? ubi illum sacra est? maritus utique erit ipsi.
 Aut aliquem forte vagatum excepit sua a navi,
 Virorum longinquorum; nam nulli prope sunt,
 Aut aliquis supplicanti multum exoptatus deus advenit.
 E caelo delapsus; habebit vero ipsum dies omnes.
 Rectius, si ipsa etiam adiens maritum invenit
 Aliunde: certe enim hos quidem spernit in populo
 Phaeaces, qui ipsam ambiunt multique et nobiles.
 Sic dicent; mihi vero probra haec essent:
 Etenim alii succensuerim, quaecunque talia utique fecerit,
 Quae scilicet, inuitis caris patre et matre viventibus,
 Viris miscatur, priusquam palam nuptiae advenerint,
 Hospes, tu vero ita meum observa sermonem, ut celerissime
 Deductione et reditu potiaris a patre meo.
 Inueniemus pulchrum lucum Palladis, prope viam,
 Ex populis; fons autem effluit, circa vero pratum:
 Ibi autem patris mei et praedium, et florentes horti,
 Tantum ab urbe, quantum utique auditur clamans:
 Ibi de Ideis mane aliquamdiu, donec nos
 Ad urbem accesserimus, et pervenerimus ad aedes patris.
 At, postquam nos putaveris ad aedes pervenisse;
 Tum vero Phaeacum eas ad urbem, atque require
 Aedes patris mei magnanimi Alcinoi
 Facile autem conspicuae sunt, et vel puer duceret
 Infans, neque enim omnino similes illis sunt
 Aedes Phaeacum, qualis domus Alcinoi
 Herois: sed postquam te aedes oculuerint et aula,
 Celeriter valde ex regia ulterius perge, donec perveneris
 Ad matrem meam; illa autem sedet ad focum in ignis splendore;
 Pensum versans purpureum, mirabile visu,
 Columnae acclinata; ancillae vero sedent pone filam.
 Ibi autem patris mei solium adiacet ei,
 Quo ille vinum potat insidens, immortalis ceu.
 Hoc praeterito matris ad genua manus
 Extende nostrae, ut reditus diem videas
 Gaudens, cito; etiam si valde procul hinc sis.

- (Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃς ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπωρή τοι ἔπειτα, φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 315 Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.)
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἔμαθεν μάλιστα φαεινῷ
 Ἡμιόνους· αἱ δ' ὦκα λίπον παταμοῖο ῥέεθρα·
 Αἱ δ' εὖ μὲν τρέχον, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσι.
 Ἡ δὲ μάλ' ἠνιόχευεν, ὅπως αἶψ' ἐποιάτο πεζοί,
 320 Ἀμφίπολοι τ' Ὀδυσσεύς τε νόῳ θ' ἐπέβαλλεν ἡμάσθλην.
 Δύσετό δ' ἥελις, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλδος ἔκοντο
 Ἴρὸν Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔζετο διὸς Ὀδυσσεύς.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρᾶτο Διὸς κούρη μέγδοιο·
 Κλυθεῖ μοι, Αἰγιοόχοιο Διὸς τέκος Ἀρτυμένη!
 325 Νῦν δὴ περ μεν ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας
 ῥαιόμενον, ὅτε μ' ἔρραϊε κλυτὸς Ἐννεσίβιαιος.
 Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἔλθειν ἠδ' ἔλκεϊνόν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
 Αὐτῷ δ' οὔ ποτ' φαίνεται ἐναντίη· αἰδετο γάρ ῥα
 330 Πατρόκασιγνητον· ὃ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινε
 Ἀντιδῶρ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαίαν ἰκέσθαι.

S V M

L I B R I

Postquam Nauficaa domum redierat, Ulyssi occurrit Minerva, in speciem puellae mutata, illumque nebula cinctum in urbem et ad aedes Alcinoi ducens diligenter admonet (1 — 77). Sic solus ingreditur regiam, splendidissime ornata; ubi primores Phaeacum congregatos videt circa Areten reginam, cui primum supplicat, atque Aleinonem, qui eum hospitio accipit, dona quoque promittit et navem, qua pro-

Si tibi illa unque bene volderit in animo,
 Spes tibi deinde amicosque visurum te, et peruenturum
 Domum ad pulchre aedificatam, et tuam in patriam terram."
 Sic utique locuta, flagellavit flagello splendido
 Mulos; hi vero celeriter reliquerunt fluvii fluentia:
 Illi autem bene quidem currebant et pulchre alternabant pedes.
 Illa autem sedulo aurigabatur, ita ut simul sequerentur pedites
 Ancillaeque, Vlyssesque; arte vero impingebat flagellum.
 Occidebat autem sol, illi inclytum ad locum pervenerunt
 Sacrum Palladis, ubi proinde confedit nobilis Vlysses.
 Statim deinde supplicabat is Iouis filiae magni;
 „Audi me, Aegiochi Iouis filia indomita.
 Nunc tandem saltem me exaudi, quoniam antea nunquam ex-
 lactatum, quando me iactabat inclytus Neptunus. (audisti
 Da me ad Phaeacas gratum venire, atque miserabilem."
 Sic dixit supplicans; eum autem audiuit Pallas Minerva;
 Ipsi vero nondum apparebat palam; verebatur enim
 Patruum; is autem vehementer irascebatur
 Nobili Vlyssi, antequam is suam ad terram veniret.

M A R I U M

S E P T I M I.

pediem in patriam deducatur (78 — 225). Percunctante post coenam Arete, cuius esset, et unde vestem haberet, (agnoverat enim ea), paucis refert, quae sibi acciderant ab Ogygia insula usque ad Scheriam nauiganti (226 — 297.); bonumque animum habere iussus, suadente nocte, quieti concedit (298 — 347).

ὈΔΥΣΣΕΪΑΣ Η΄.

Ὀδυσσεύς, εἰσοδος.

- Ὡς ὁ μὲν ἔνθ' ἤρατο πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 Κούρην δὲ προτὲ ἄστυ φέρειν μένος ἡμιονοῖιν.
 Ἢ δ' ὅτε δὴ σὺ πατὴρ ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε,
 Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δὲ μιν ἅμφε
 5 Ἰστάντ', ἀθανάτοισι ἐναλίγκιοι· οἱ β' ὑπ' ἀπήνης -
 Ἡμιόνους ἔλπον, ἐσθλὰ τε ἔσφερρον εἶδω.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἐόν ἦε· δαίε δέ οἱ πῆρ
 Γρηῦς Ἀπειραΐη, θαλαμηπῶλος Εὐρυμέδουσα,
 Τὴν ποτ' Ἀπειρηθεν νέες ἡγαγόν ἁμφιέλισσαι·
 10 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὐνεκα πᾶσιν
 Φαιήκεσιν ἀνάσσε, θεοῦ δ' ὥς δῆμος ἄκουεν·
 Ἢ τρέφε Νηυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 Ἢ οἱ πῆρ ἀνέκαιε, καὶ εἶδω δόρπον ἐκόσμει.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἱμεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
 15 Πολλὴν ἤερα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
 Μῆτις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
 Κερτομέει τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ', ὅτις εἴη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλε πόλιν δύσεσθαι ἑραννὴν,
 Ἐνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 20 Παρθενικῇ εἰκὺία νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ·
 Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ὡ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡρήσαιο
 Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνδρώποισιν ἀνάσσει;
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω,
 25 Τηλόθεν ἐξ ἀπῆς γαίης· τῷ οὐτίνα οἶδα
 Ἀνδρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὃν με καλεύεις,
 Δείξω·

O D Y S S E A E VII.

πρὸς Ἀλκίνοον.

Sic quidem ibi supplicabat patiens nobilis Vlysses ;
 Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum.
 Illa vero quando iam ad sui patris inclytas aedes peruenisset,
 Stetit in vestibulo : fratres vero ipsam undique
 Circumstabant, immortalibus similes ; quæ utique a curru
 Mulos solverunt, vestemque portarunt intro.
 Ipsa vero ad thalamum suum ibat ; accendebat autem ei ignem
 Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
 Quam olim ex Epiro naues duxerunt utrinque remis actæ ;
 Alcinoos autem eam munus elegerunt, eo quod omnibus
 Phaeacibus imperabat et eam deum veluti populus audiebat.
 Quæ enutrit Nausicam vinis pulchram in aedibus.
 Haec ei ignem accendebat, et intus coenam adornabat,
 Et tunc Vlysses surrexit ad urbem iturus ; at Minerva
 Multam caliginem circumfudit, bene cupiens Vlyssi,
 Nequis Phaeacum magnanimorum obuiam factus,
 Conuitiareturque verbis, et interrogaret, quisnam esset,
 Sed cum iam urbem ingressurus esset amabilem,
 Tum ei obviam facta est dea caecis oculis Minerva
 Virgini similis iuenculae, urnam gestanti ;
 Stetitque ante eum : interrogabat autem nobilis Vlysses :
 „O filia, monne me ad domum viri deduxeris
 Alcinoi, qui inter hosce homines imperat ?
 Etenim ego hospes multa passus huc venio,
 Procul e longinqua terra quare nullum novi
 Hominum qui hanc urbem et terram inhabitant.“
 Hunc autem contra allocuta est dea caecis oculis Minerva :
 „Equidem tibi, hospes pater, domum, quam me iubes,

Δείξας· ἵπαι μοι παπρὸς ἀμύμακας ἐγγύδι ναίει.

30 Ἄλλ' ἴδ'ι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·

Μηδὲ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.

Οὐ γὰρ ξείνους οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,

Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.

Νηυσὶ δοῦνιν τοίγε πεποιδότες ὠκείησιν,

35 Λαῖτμα μέγ' ἐκπερώσω, ἐπεὶ σφίσι δῶκ' Ἐνοσίχθων·

Τῶν νέες ὠκείαι, ὥσθ' ἑτέρων ἢ ἑτόνμα.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήδατο Παλλὰς Ἀθήνη

Καρκαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει θεοῖο.

Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν,

40 Ἐρχόμενον κατὰ ἄστν διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη

Εἶα εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἢ ῥά οἱ ἀχλὺν

θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐκ θυμῷ.

Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἰσας,

Αὐτῶν δ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τετρεα μακρά,

45 Ὑψηλὰ, σκολόπεδον ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δῶμαδ' ἵκοντο,

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Οὗτος δῆ· τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὃν με κελεύεις

Πεφραδέν· δῆεις δὲ Διοτρεφέας βασιλῆας,

50 Λαίτην δατρυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδὲ τι θυμῷ

Τάρβει· σαρδαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων.

Ἐργοῖσιν τελέθει, εἰ καὶ ποδὲν ἄλλοθεν ἔλθοι.

Δέσποιναν μὲν πρῶτα καχέθει ἐν μεγάροισιν·

Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων.

35 Τῶν αὐτῶν, οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.

Ναυσίδοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

Γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,

Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος·

Ὅς ποδ' ὑπερδύμοισι Γιγάντεσιν βασιλεὺς.

60 Ἄλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.

Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγένετο παῖδα.

Ναυσίδοον μεγάλθυμον, ὅς ἐν Φαίηξιν ἀνασθεν.

Ναυσίδοος δ' ἔτεκεν Ῥηΐηνορά τ' Ἀλκινόον τε.

Τὸν μὲν, ἄκουρον ἰόντα, βάλ' ἀργυρότατος.

Ἀπόλλων

65 Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα ληπόντα

Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσιν' ἄκουτιν,

Καὶ μὲν ἔτις, ὡς οὔτις ἐκ χθονὸς τίεται ἄλλη,

Ὅσας νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκος ἔχουσιν.

Ὡς

Monstrabo; queniam mihi patrem exiguum prope habitat.
Sed eas tacite sis; ego vero viam monstrabo:
Neque quenquam hominum respice, neque interroga,
Non enim hospites hi crebro homines suscipiunt,
Neque amanter excipientes amplectuntur, quicumque aliunde
Nauibus velocibus hi freti celeribus, (venerit.
Vndas ingentes tranant; quippe ipsi dedit Neptunus:
Horum naues veloces, veluti penna, sive cogitatum."

Sic sane locuta praecipit Pallas Minerva
Celeriter; ille vero deinde post vestigia ibat deae.
Hunc autem Phaeaces re nautica inelyti non aduerterunt
Gradientem in urbe per ipsos; non enim Minerva
Sinebat comas pulchra, potens dea; quae utique ei caliginem
Diuinitus immixtam offudit, bene cupiens in animo.
Mirabatur autem Vlysses portus et naues aequales,
Ipsoforumque Heroum fora, et moenia longa,
Sublimia, vallis munita, mirabile visu,
Sed quando iam Regis ad inclytam domum pervenissent,
Hisce dein sermonis exordiebatur dea caesia oculos Minerva:
„Haec sane tibi, hospes pater, domus, quam me iubes
Monstrare; inuenies Iouis alumnos reges
Conuiuium celebrantes; tu vero intro eas, neque quid animo
Timeas; audax enim vir in omnibus potior
Rebus existit, etiam si cuncte aliunde venerit.
Reginam quidem primo inuenies in aedibus:
Arete vero nomen est inditum ei; ex parentibus autem
Iisdem est, qui quidem genuerunt Alcinoem regem.
Nauithoem quidem primum Neptunus terrae quassator
Genuit, et Periboea, mulierum forma pulcherrima,
Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
Qui olim superbis Gigantibus imperabat:
Verum hic quidem perdidit populum scelestum, periit et ipse.
Cum illa vero Neptunus missus est, et genuit filium
Nauithoem magnanimum, qui Phaeacibus imperabat:
Nauithoem vero genuit Rhexenoremque, Alcinoemque.
Illum quidem prole mascula carentem interemit argenteum ar-
cum gestans Apollo,
Ducta recens vxore in regia, vnica sola filia relicta
Arete; haec vero Alcinoes duxit uxorem,
Et ipsam honorauit, ut nulla super terra honoratur alia.
Quotquot nunc utique mulieres sub viris domum habent;

Adeo

- "Ὡς κείνη περὶ κῆρι τεύχεσσι τε καὶ ἔσθῃ
 70 "Ἐκ τε φίλων παύσασθαι, ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκανόοιο,
 Καὶ λαῶν, οἳ μιν βαθεὺν ὥς εἰσορῶντες,
 Δειδέχεται μύθοισιν, ὅτε στείλῃσ' ἀνὰ ἄστυ.
 Οὐ μὲν γάρ τι νόθος γε καὶ αὐτῇ δευέται ἐσθλοῦ.
 Οἶδ' ἔν τ' εὐφρονέσσι, καὶ ἀνδράσι νεικεα λύει.
 75 Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέσῃ ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπωρὴ τοι ἔκαστα, φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Πόντον ἐπ' ἀιρύετον· ἔλπε δὲ Σχερίην ἑρατεινὴν.
 80 Ἰκετο δ' ἔς Μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
 Ἀθνα δ' Ἐρεχθίδος πυκινὸν δόμον. Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀλκινόω προδὲ δῶματ' ἔκλυτ' ἄλλα· πολλὰ δὲ οἱ κῆρ
 Ὀρμαιν' ἵσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
 "Ὡς τε γὰρ ἡελίου ἀγλήη πέλεν ἥδ' ὀσένης,
 85 Δῶμα καδ' ὑπερεφές μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἔξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάκοιο.
 Χρῦσείαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔργον.
 Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκῷ ἑσταδαν οὐδῶ,
 90 Ἀργύρεον δ' ἔφ' ὑπερθύριον· χρυσῇ δὲ κορώνῃ.
 Χρῦσείοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
 Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι προπιδεσθῖν,
 Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Ἀσάν' αἰτοὺς ὄντας καὶ ἀγῆρως ἥματα πάντα.
 95 Ἐν δὲ θρόνῳ, περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἔξ οὐδοῦ διαμπερές· ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
 Λεπτοὶ εὐννητοὶ βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
 Ἐνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἐδριόωντο,
 Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
 100 Χρῦσείοι δ' ἄρα κούροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
 ἑσταδαν, αἰδομένας δαῖδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 Φαίοντες νύκτας κατὰ δῶματα δαιτυμόνεσσι.
 Πεντήκοντα δὲ οἱ θυγατέρες κατὰ δῶμα γυναικες,
 ἃ μὲν ἀλειτρεύουσι μύλης ἐπὶ μῆλοπα καρπῶν,
 105 Αἱ δ' ἰστοὺς ὑφύωσι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν,
 Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακροδνήης αἰγείροιο.
 Καίρροδ' ὁδοῶν ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
 Ὀσέων Φαίηκες περὶ πάντων ἰδριεὶς ἀνδρῶν
 Νῆα Δοὴν ἐνὶ πόντῳ ἔλαυνέμεν, ὧς δὲ γυναῖκες

Adeo illa ex animo honoraturque, et est *cordi*,
 Et apud caros liberos, et apud ipsum Alcinoûm,
 Et ciues, qui ipsam sane, deam veluti, suspicientes,
 Excipiunt vocibus *faustis*, cum incedit per urbem.
 Neque enim omnino mente utique et ipsa cget bona,
 Quibus utique bene velit, et viris lites soluit,
 Si tibi illa quidem bene velit in animo,
 Spes tibi deinde amicosque visurum te, et perventurum
 Domum in excelsam, et tuam in patriam terram."
 Sic utique locuta, abiit caesia oculis Minerua
 Pontum per infructuosum; reliquitque Scheriam amabilem:
 Venit autem ad Marathona, et latas vias habentes Athenas,
 Et ingressa est Erechthei bene munitam domum. At Vlysses
 Alcinoi ad domum ibat inelytam: multa vero ei cor
 Cogitabat stanti, priusquam ad aereum limen venisset:
 Instar enim solis splendor erat, aut lunae,
 Domum per excelsam magnanimi Alcinoi,
 Aerei etenim parietes ducti erant hinc atque hinc,
 Ad intimum secessum a limine: circa autem corona ex cyano:
 Aureae vero fores firmam domum intus claudebant:
 Postes autem argentei in aereo stabant limine,
 Argenteum vero superliminare, aurea autem cornix,
 Aurei porro utrinque et argentei canes erant,
 Quos Vulcanus fecerat peritis praecordiis,
 Domum ut custodirent magnanimi Alcinoi,
 Immortales existentes et senii expertes dies omnes.
 Intus vero folia circa parietem firmata erant hinc atque hinc
 Ad intimum secessum a limine usque: ibi pepli
 Tenues bene noti instrati erant, opera mulierum.
 Hic autem Phaeacum primates sedebant,
 Bibentes et edentes; perpetuo enim *epulas* habebant,
 Aurei vero iuvenes bene struetas super aras
 Stabant, ardentes facies manibus tenentes,
 Illucentes nocte per domum conuiuia.
 Quinquaginta porro ei ancillae per domum feminae:
 Aliae quidem molunt sub mola statum frumentum;
 Aliae vero telas texunt et pensum versant
 Sedentes, qualia folia excelsae populi.
 Bene textis autem a linteis distillat humidum oleum.
 Tantum Phaeaces supra omnes periti sunt homines (*praestant*
 In celeri naue per pontum dirigenda: tantum etiam mulieres

- 110 Ἰδὸν τεχνῆσαι· περὶ γὰρ ὀφίσι δάκνεν Ἀθήνη
 Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐδῶλας.
 Ἐκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
 Τετράγυος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθώοντα,
- 115 Ὀγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
 Συκαὶ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώουσαι.
 Τάων οὐποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἀπολείπει
 Χείματος, οὐδὲ θέρους, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρίῃ πνείουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δε πρόσσει·
- 120 Ὀγχνη ἐπ' ὄγχνη γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σύκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 Ἐνθα δὲ οἱ πολύκαρπος ἄλωη ἐβρίζωται·
 Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 Τέρσεται ἥελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγώουσιν,
- 125 Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δὲ τ' ὄμφανές εἶδιν,
 Ἄνδρος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 Ἐνθα τὲ κοσμητὰὶ πραβίαὶ παρὰ νεῖατον ὄρχον
 Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηρεανὸν γανώουσαι·
 Ἐν δὲ δύω κῆρηναι, ἥ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
- 130 Σκιδναται, ἥ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἱστῖν
 Πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 Τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
 Ἐνθα σταῖς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐὼ θηήδατο θυμῷ,
- 135 Καρταλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήδατο δώματος εἶδω.
 Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
 Σπένδοντας δεπάεσσιν εὐδκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
 Ὡς πυμάτω σπένδεσκον, ὅτε μνησάιατο κοῖτου.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
- 140 Πολλὴν ἤερ' ἔχων, ἣν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
 Ὀφρ' ἴκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς
 Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χυτο δέσφοιτος ἄηρ.
 Οἱ δ' ἄνεφ' ἐγένοντο δόμον κάτα, φῶτα ἰδόντες·
- 145 Θαύμαζον δ' ὀρόωντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς·
 Ἀρήτη, θυγάτηρ Ῥηξήνορος ἀντιδέοιο,
 Σὸν τε πόδιν, δά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήδας,
 Τούσδε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
 Ζωέμεναι, καὶ καισὶν ἐπιτρέφειεν ἕκαστος
- 150 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ', οὔ, τι δῆμος ἴδωκεν.

Αὐτὰρ

In tela texenda; supra modum enim illis dedit Pallas
 Operaque scire perpulchra, et ingenium bonum.
 Extra vero aulam ingens hortus prope ianuas
 Quatuor iugerum: circa autem septum ductum est utrinque.
 Ibi vero arbores proceræ crescebant virentes
 Pirus, et malus punica, et mali pulchrum fructum ferentes,
 Ficusque dulces, et oleae yrescentes.
 Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
 Hyeme, neque aestate, perennis; sed omnino semper
 Zephyrus spirans, alia quidem crescere facit, alia vero maturescere.
 Pirus post pirum senescit, malum post malum.
 Ac post vuam vus, ficusque post ficum.
 Ibi porro ei fructuosa vinea plantata est:
 Huius alterum quidem apricum solum lato in loco
 Siccatur sole; alias autem vindemiant
 Alias vero calcant; ante autem vuæ immaturæ sunt,
 Florem emittentes, alia vero submaturescunt.
 Ibi porro excultæ areolæ ad extremum ordinem
 Omnis generis consistæ sunt, perenne florentes:
 Insunt autem duo fontes, alter quidem per hortum totum
 Dispergitur, alter vero ex altera parte sub aulae limen fuit
 Ad domum excellens, unde aquabantur ciues.
 Talia utique in Alcinoi domo deorum erant splendida dona.
 Ibi stans admirabatur patiens nobilis Vlysses.
 Ceterum postquam omnia suo admiratus esset animo,
 Celeriter super limen ingressus est domum intra.
 Inuenit autem Phaeacum ductores atque principes
 Libantes poculis speculatori Argicidæ;
 Cui ultimo libabant, quando cogitabant de lecto
 Verum iuit per domum patiens nobilis Vlysses,
 Multam caliginem habens, quam ei circumfudit Minerva,
 Donec pervenit ad Areten et Alcinoi regem.
 Circumiecit autem Aretæ genibus manus Vlysses.
 Et tum demum retro ab eo dissipatus est diuinitus offusus æt.
 Illi vero muti facti sunt per domum, virum conspicati;
 Admirabanturque intuentes; supplicabat autem Vlysses:
 „Arete, filia Rhexenoræ deo paræ,
 Ad tuum maritum, et ad tua gēna venio, multa passus,
 Et ad hōce conuiuas; quibus dii feliciter dent
 Viuere, et liberis transmittat unusquisque,
 Possessiones in aedibus, honoremque, quem populus dederit:

- Αὐτὰρ ἔμοι πομπὴν δῖον τε πατρίδ' ἰκέσθαι
 Θᾶσδον· ἔπειδ' ἤδη φίλων ἅπο πύματα πάσχω.
 Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάτῃ ἐν κονίῃσιν,
 Πᾶρ πύρ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο βιωπῇ.
 155 Ὅφ' ἐδὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένης,
 Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
 Καὶ μῦθοισι κέκαστο, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς·
 Ὃς ὅφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἀλκινόῳ, οὐ μὲν τοι τότε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικεν,
 160 Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάτῃ ἐν κονίῃσιν·
 Οἶδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ Ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀρχυροῦ ἡλίου
 Εἶσαν ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
 Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ περπικεραύνῃ.
 165 Σπείδομεν, ὅσθ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·
 Δόρπον δὲ Ξεῖνῳ ταμὴν δότῳ ἔνδον ἐόντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 Ὄρσεν ἅπ' ἐσχατόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἶσε φαινοῦ,
 170 Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
 Ὃς οἱ πλησίον ἴξε, μάλιστα δὲ μιν φιλέσκεν.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῇ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐιάνυσσε τράπεζαν.
 175 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδ' αὖ πολλὰ ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἧσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 Ποντιόνοε, κρητῆρα κεραδδάμενος, μέθῃ νεῖμον
 180 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ περπικεραύνῃ
 Σπείδομεν, ὅσθ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 Ὡς φάτο· Ποντιόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
 Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσθιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπίον θ', ὅσον ἦδελε θυμός,
 185 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέλνυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 Ὅφρ' εἰπω, τὰ με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Νῦν μὲν δαιδάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·
 Ἡῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,
 190 Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἡδὲ θεοῖσιν
 Ῥέξομεν ἱερὰ καλὰ· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς

At mihi deductionem parate, in patriam ut perueniam
 Ocina quoniam diu *procul* ab amicis aerumnas patior.“
 Sic fatus, resedit ad focum in cineribus
 Iuxta ignem; alii vero omnes obmutuerunt silentio.
 Sero autem tandem interfatus est senex heros Echeneus,
 Qui sane Phaeacum virorum maximus natus erat,
 Et eloquentia praestabat, praeaeque et plurima doctus.
 Qui inter eos bene volens concionatus est et dixit:
 „Alcinoe, non sane tibi hoc honestius, neque conuenit,
 Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus:
 Hi vero tuum iussum expectantes continent se.
 Verum age iam hospitem in sede argenteis clauis distincta
 Colloca erectum: tu autem praeconibus impera
 Vinum infundere; ut et Ioui fulmine gaudenti
 Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur:
 Coenam vero hospiti proma det ex intus reconditis.“
 At postquam hoc audiisset sacra vis Alcinoi,
 Manu prehensum Vlyssē prudentem versutum,
 Erexit a foco, et in sedem collocavit splendidam
 Filio exsuscitato virtutis amante Laodamante,
 Qui bi proximus sedebat; maxime autem *ipse* eum diligebat
 Aquam vero ancilla gutturnio infudit ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem.
 Ad lauandum, iuxtaque politam extendit mensam.
 Panem vero veneranda proma apposuit ferens,
 Fercula multa apponens, largiens de praesentibus.
 Ceterum bibebat et comedebat patiens nobilis Vlysses.
 Et tum praeconem allocuta est vis Alcinoi:
 „Pontonoe, cratere mixto vinum distribue
 Omnibus per domum; ut et Ioui fulmine gaudenti
 Libemus, qui cui utique supplices venerandos comitatur.“
 Sic ait, Pontonoe autem dulce vinum miscebat;
 Distribuitque omnibus; aspiciatus poculis.
 Ceterum postquam libassentque bibissentque, quantum volebat
 Illis, dein Alcinoos concionatus est et interfatus: (animus,
 „Audite, Phaeacum ductores atque principes,
 Ut dicam, quae me animus in pectoribus iubet.
 Nunc quidem epulati cubetis domum profecti:
 Mane verò senibus pluribus aduocatis,
 Hospitem in aedibus hospitio excipiemus, atque diis
 Faciemus sacra pulchra; deinde autem et de reductione

- Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαίαν ἱκηται
 Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστίν·
 195 Μῆδ' εἰ μεσόγυς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσιν,
 Πρὶν γε τὸν ἥς γαίης ἐκβήμεναι· ἐνθα δ' ἐπειτα
 Πείσεται, ὅσσοι οἱ Αἰῶα κατακλωδῆς τε βαρεῖαι
 Γεινόμενα γήσαντο λίνω, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
 200 Ἄλλα τι δὴ τόδ' ἐπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
 Αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 Ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγκλειτὰς ἐκατόμβας·
 Αἰνυνταὶ τε παρ' ἄμμι καδήμενοι, ἐνθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μῦθος ἰὼν ἐύμβληται ὁδίτης,
 205 Οὐτι κατακρύπτουσιν· ἐπεὶ ὀφισὶν ἐγγύθεν εἰμέν,
 Ὅσπερ Κύκλωπες τε καὶ ἄγρια φύλα Γυγάντων.
 Τὸν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσὶν· οὐ γὰρ ἐγὼ γε
 Ἀθανάτοισιν ἴσικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 210 Οὐδέμας, οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
 Οὐστὶνας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὄχραντας ὀϊζὺν
 Ἀνθρώπων, τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσώσασθην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μνησάσθην,
 Ὅσσοι γε δὴ εὐμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 215 Ἄλλ' ἐμὰ μὲν δορκῆσαι ἐάσατε, κηδόμενόν περ.
 Οὐ γὰρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 Ἐπλετο, ἦτ' ἐκέλευσεν εἰς μνήσασθαι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντά.
 ὣς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν· ἥ δὲ μάλ' αἰεὶ
 220 Ἑσδόμεναι κέλεται καὶ πιγέμεν· ἐκ δὲ με πάντων
 Ληθάνει, ὅσσο' ἐπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνάγκη.
 Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθαι ἄμ' ἧοῖ φαινομένηφιν,
 ὣς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε κάτρης,
 Καί περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
 225 Κτησίην ἐμὴν, δμῶας τε καὶ ὑπερεφείς μέγα δῶμα.
 ὣς ἔφαθ'· ὁ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἦ δ' ἐκέλευον,
 Περπόμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν ἔ', ἐκίον θ', ὅταν ἤδελε θυμός,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάστος.
 230 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Πὰρ δὲ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεαριδῆς
 Ἠσάην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόμενον ἔντα δαιτός.

Cogitabimus, ut hospes absque labore et molestia
 Deductione sub nostra suam in patriam terram perueniat,
 Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:
 Neque quid interea mali et damni patiatur,
 Antequam ipse suam terram conscendat: ibi vero deinde
 Patiatur quaecunque ei Fatum, Parcaeque graues,
 Nascenti neuerunt filo, quando ipsum peperit mater.
 Quod si quis immortalium utique de caelo venerit
 Aliud quippiam hoc deinceps dii moliuntur.
 Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
 Nobis, quando facimus inolytas Hecatombas;
 Conuiuanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
 Si autem aliquis et solus profectus occurrerit viator,
 Nequaquam occulant; quoniam ipsos prope sumus,
 Quemadmodum Cyclopesque, et agrestes gentes Gigantum."
 Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses:
 „Alcinoe, aliud quid tibi curae sit in animo; non enim ego
 Immortalibus similis sum, qui caelum latum habitant,
 Neque corpore, neque oris habitu; sed mortalibus hominibus;
 Quoscumque vos nostis maxime subeuntes aerumnam
 Hominum; hisce in doloribus aequipararer.
 Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
 Quae sane omnia deorum voluntate pertuli.
 Verum me quidem coenare finite, dolentem licet:
 Non enim odioso ventre importunius aliud
 Est, qui iubet sui recordari necessitate,
 Etiam valde afflictum hominem, et in animo dolorem habentem.
 Sic et ego luctum quidem habeo in animo; hic vero omnino
 Comedere iubet, et bibere; et me omnium. (semper
 Oblivisci facit, quaecunque passus sum, et repleri iubet.
 Vos autem festinate, simul etque aurora illuxerit,
 Ut me infaustum meam deducatis in patriam,
 Quamvis multa passum: conspicatam me vel relinquat vita,
 Possessionem meam famulosque, et altam magnam domum."
 Sic dixit: illi autem omnes approbabant, et hortabantur
 Deducere hospitem, quoniam recte locutus erat.
 At postquam libassentque bibissentque quantum volebat animus,
 Illi quidem decubituri iuerunt domum unusquisque.
 At in aedibus relinquebatur nobilis Vlysses,
 Apud autem ipsum Areteque, et Alcinoüs deo par,
 Sedebant: famulae autem auferabant vasa conuiuii.

- Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
 "Εγνώ γάρ φάρός τε χιτῶνά τε, εἶματ' ἰδοῦσα
 235 Καλά, τὰ ῥ' αὐτὴ τεύξε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Καί μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Σεῖνε, τὸ μὲν σε κρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἶματ' ἔδωκεν;
 Οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκέσθαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορευῆσαι
 Κῆδε', ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
 Τοῦτο δέ τοι ἔρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
 Ὀλυγίη τίς νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἀλλ' κεῖται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολοέσθα Καλυψώ,
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
 Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα θοὴν ἀργῇτι κεραυνῷ
 250 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασδε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιδον ἐσθλοὶ ἐταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίδος,
 Ἐννῆμάρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 Νῆσον ἐς Ὀλυγίην πέλασθαι θεοί, ἔνθα Καλυψώ
 255 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβοῦσα,
 Ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
 Θήσειν ἄδανάτον καὶ ἀγήραον ἡμᾶτα πάντα·
 Ἄλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσβιν ἔπειδεν.
 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἶματα
 δ' αἶετ
 260 Δάκρυσι δεύεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 Καὶ τότε δὴ με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
 Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἣ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκεν,
 265 Σίτον καὶ μέθυ ἡδύ· καὶ ἄμβροτα εἶματα ἔδδεν·
 Οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιάρῳ τε.
 Ἐπὶ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἡμᾶτα ποντοπορεύων,
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
 Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
 270 Δυσμόρῳ· ἥ γὰρ ἔμελλον ἐπὶ ξυνέδεσθαι οἴζυι
 Πολλῇ, τὴν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύδα,
 "Ὀρίνετ'

Cogitabimus, ut hospes absque labore et molestia
 Deductione sub nostra suam in patriam terram perueniat,
 Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:
 Neque quid interea mali et damni patiatur,
 Antequam ipse suam terram conscendat: ibi vero deinde
 Patiatur quaecunque ei Fatum, Parcaeque graues,
 Nascenti neuerunt filo, quando ipsum peperit mater.
 Quod siquis immortalium utique de caelo venerit
 Aliud quippiam hoc deinceps dii moliantur.
 Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
 Nobis, quando facimus inolytas Hecatombas;
 Conuiuanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
 Si autem aliquis et solus profectus occurrerit viator,
 Nequaquam occulant; quoniam ipsos prope sumus,
 Quemadmodum Cyclopesque, et agrestes gentes Gigantum."
 Hunc autem respondens allocutus est solere Vlysses:
 „Alcinoe, aliud quid tibi curae sit in animo; non enim ego
 Immortalibus similis sum, qui caelum latum habitant,
 Neque corpore, neque oris habitu; sed mortalibus hominibus;
 Quoscunque vos nostis maxime subeuntes aerumnam
 Hominum; hisce in doloribus aequipararer.
 Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
 Quae sane omnia deorum voluntate pertuli.
 Verum me quidem coenare finite, dolentem licet:
 Non enim odioso ventre importunius aliud
 Est, qui iubet sui recordari necessitate,
 Etiam valde afflictum hominem, et in animo dolorem habentem.
 Sic et ego luctum quidem habeo in animo; hic vero omnino
 Comedere iubet, et bibere; et me omnium (semper
 Oblivisci facit, quaecunque passus sum, et repleti iubet.
 Vos autem festinate, simul atque aurora illuxerit,
 Ut me infaustum meam deducatis in patriam,
 Quamvis multa passum: conspiciat me vel relinquat vita,
 Possessionem meam famulosque, et altam magnam domum."
 Sic dixit: illi autem omnes approbant, et hortabantur
 Deducere hospitem, quoniam recte locutus erat.
 At postquam libassentque bibissentque quantum volebat animus,
 Illi quidem decubituri iuerunt domum unusquisque.
 At in aedibus relinquebatur nobilis Vlysses,
 Apud autem ipsum Areteque, et Alcinoe deo par,
 Sedebant: famulae autem auferebant vasa conuiuii.

- Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
 Ἔγνων γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδοῦσα
 235 Καλά, τὰ ῥ' αὐτῇ τεύχε, οὖν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Καί μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν;
 Οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκέσθαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορευῆσαι
 Κήδε', ἐπεὶ μοι πολλὰ δόξαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
 Τοῦτο δέ τοι ἔρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
 Ὀγυγίη τίς νῆσος ἀκόπροθεν εἶν ἀλλ' κεῖται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολοέσσα Καλυψώ,
 Ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς· οὐδέ τις αὐτῇ
 Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἦγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα δοῆν ἄργητι κεραυνῷ
 250 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιζον ἑσθλοὶ ἱταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, τρώπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Ἐννῆμάρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην πέλασθαι θεοί, ἔνθα Καλυψώ
 255 Ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβούσα,
 Ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
 Θῆσεν ἄθανατον καὶ ἀγήραον ἡματα πάντα·
 Ἄλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἴματα
 δ' αἰεὶ
 260 Δάκρυσι δεύεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 Καὶ τότε δὴ με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
 Ζηγὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἥ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίσῃ πολυδέσμον· πολλὰ δ' ἔδωκεν,
 265 Σίτον καὶ μέθυ ἡδύ· καὶ ἄμβροτα εἴματα ἔσθεν·
 Οὖρον δὲ προέθηκεν ἀπήμονά τε λιάρῳ τε.
 Ἐπὶ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἡματα ποντοκορευόν,
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
 Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
 270 Δυσμόρῳ· ἥ γὰρ ἔμελλον εἶν' εὐνέσεσθαι οἷζυ
 Πολλῇ, τὴν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύδα,

Ἄρρινεν

His vero Arete vlnas candida exordiebatur sermonis,
Agnovit enim palliū et tunicam, vestimenta videns,
Pulchra, quae scilicet ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus;
Et ipsum allocuta alata verba dixit:

„Hospes, hoc quidem te primum interrogabo ipsa,
Quis? unde es hominum? quis tibi haec vestimenta dedit?

An non dicis, per mare errantem te huc venisse?

Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses:

„Difficile, Regina, penitus enarrare

Aerumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii caelestes,

Hoc autem tibi dicam, quod me interrogas et inquiris.

Ogygia quaedam insula procul in mari iacet,

Vbi quidem Atlantidis filia, dolosa Calypso,

Habitat comas pulchra grauis dea: neque quisquam cum ipsa

Versatur, neque deorum, neque mortalium hominum.

Sed infelicem me inquilinum ei duxit deus

Solum; postquam mihi nauem velocem candenti fulmine

Iupiter percussam diffidit, medio in nigro mari;

Vbi alii quidem omnes periere boni focii:

At ego, carina vlnis comprehensa navis utrinque remis agitatae

Nouem diebus ferebar: decima autem me nocte nigra

Insulam ad Ogygiam adpulerunt dii; ubi Calypso

Habitat comas pulchra, grauis dea; me susceptum

Amice tractabatque, et alebat, et dicebat se

Facturam immortalē, et senii expertem diebus omnibus:

Sed meum nunquam animum in pectoribus flectebat.

Illic quidem septem annos manebant perpetuo vestimenta
autem semper

Lacrymis rigabam, quae mihi divina dedit Calypso:

Sed cum iam octavus mihi reuolutus annus venisset

Et tum demum me iussit hortans redire,

Iouis ex iussu, siue etiam animus mutatus est ipsius,

Misit vero me in rate multis vinculis apta: multa autem dedit,

Panem et vinum suauē, et diuinas vestes induit;

Ventumque praemisit innocuumque, placidumque.

Septendecim quidem nauigabam dies per mare iter faciens,

Decima octava vero adparuerunt montes umbrosi

Terrae vesirae; laetatum vero est mihi carum cor,

Infelici: certe tamen eram adhuc confictaturus aerumnis

Multis, quas mihi immisit Neptunus terrae quassator;

Qui mihi incitatis ventis impediuit iter,

- Αὔδι-μένων· οἶκον δέ' ἐγὼ καὶ κτήματα δόην,
 315 Εἰ κ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
 Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο!
 Πομπήν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὅφρ' εὖ εἰδῆς,
 Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σύ μὲν δεδμημένος ὕπῳ
 Λέξεται· οἱ δ' ἐλώσῃσι γαλήνην, ὅφρ' ἂν ἔκηαι
 320 Πατρίδα δὴν καὶ δῶμα, καὶ εἰ πού τοι φίλον ἐστίν·
 Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἐκαστέρῳ ἔσσι' Εὐβοίῃς·
 Τὴν περ τηλοτάτῳ φάσ' ἔμμεναι, οἳ μιν ἴδοντο
 Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε Ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἦγον, ἐκπορόμενον Τίτυόν, Γαιήϊον υἱόν·
 325 Καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
 Ἡμᾶτι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπὴνυσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.
 Εἰδῆσέεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐν φρεσὶν, ὅσῃον ἄρισταί
 Νῆες ἐμαί, καὶ κοῦροι ἀναβρίπτειν ἄλα πηδῶ.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολὺτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 330 Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τε ὀνόμαζεν·
 Ζεῦ πάτερ, αἰῶ, ὅσα εἶπε, τελευτήσκειεν ἅπαντα,
 Ἀλκίνοος! τοῦ μὲν κεν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν
 Ἀδβεστόν κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
 Δέμν ὑπ' αἰδοῖσθ' ἀέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στόρεσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαῖνας τ' ἐνδέμεναι οὐλας καδῦπερθεν ἐβάσθαι.
 Αἰ δ' ἴσαν ἐν μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πρῆντον λέχος ἐγκονέουσai,
 Ὡτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
 Ὅρβο κέων, ὦ ξεῖνε· πεποιήται δέ τοι εὐνή.
 Ὡς φάν· τῷ δ' ἀσπαστὸν εἶδατο κοιμηθῆναι.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθα καθεῦθε πολὺτλας διὸς Ὀδυσσεύς
 345 Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰδούσῃ ἐριδούπῳ.
 Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχρῷ δόμου ὑψηλοῖο·
 Παρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρδυνε καὶ εὐνήν.

Hic manens; domum autem ego et bona dārem,
 Si modo volens maneres; inuitum vero te nullus detinebit
 Phaeacum: ne hoc gratum Ioni patri sit.
 Deductionem vero in hoc ego constituam ut bene intelligas,
 Cras: in id temporis autem tu quidem domitus somno
 Decumbes, illi vero remigabunt per tranquillum; donec perue-
 In patriam tuam, et domum, et sicubi tibi gratum sit; (neris
 Etiam si valde multo longius absit, quam Euboea:
 Eam epim longissime aiunt abesse; qui eam viderunt
 Ex populo nostro; quando flauum Rhadamanthum
 Duxerunt, inuisurum Tityum, Terrae filium:
 Atque illi quidem illuc venerunt, et absque labore perfecernnt
 Die eodem; et deduxerunt domum retro. (itar
 Cognosces vero et ipse in mente, quam optimae
 Naues meas et iuvenes in torquendo mari remis."
 Sic dixit; gaudens est autem patiens nobilis Vlysses:
 Precatus vero deinde dixit, verbumque fecit et locutus est:
 „Iupiter pater, utinam quaecunque dixit, perficeret omnia,
 Alcinous: huius quidem per aliam terram
 Immortalis gloria esset; ego autem in patriam venirem."
 Sic illi quidem talia inuicem colloquebantur.
 Iussit autem Arete candida vlnas ancillas
 Cubilia sub porticu ponere, et stragula pulchra
 Purpurea iniicere, insternereque desuper tapetas,
 Chlaenasque imponere villosas, a superne induendum.
 Illae vero iuerunt ex aedibus, facem in manibus tenentes.
 Ceterum postquam stravissent densum lectum accelerantes,
 Hortabantur Vlyssē adstantes verbis:
 „Surge decubiturus, o hospes: paratus vero est tibi lectus."
 Sic dixerunt; huic vero gratum visum est dormire.
 Sic ille quidem ibi dormiebat patiens nobilis Vlysses,
 Tornatis in lectis, sub porticu sonante,
 Alcinous vero decubit in penetrāli domus excelsae:
 Iuxta vero vxor regina lectum ornauit et cubile.

S V M

L I B R I

Postero die in publico consilio consultat Alcinous de hospite domum deducendo, principesque populi et florem iuventutis ad epulas vocat illi praeendas. (1 — 45.) Statim juvenes, adornata naui in regiam Alcinoi conveniunt, quo et Demodocus accitur, canendi ad citharam peritus (46 — 103). Pransi omnes conferunt se in forum ad gymnicos ludos faciendos, quibus Ulysses lacessitus se immiscet et certamine disci vincit (104 — 255). Deinde saltatur a iuvenibus carmen, quod Demodocus cantat de amoribus Mar-

M A R I U M

O C T A V I.

tis et Veneris; etiam simplex genus saltationis additur (256 — 384). Jam parantur Ulyssii dona a principibus et Euryalo, qui eum antea dictis laceffierat; mox in Alcinoi aedibus calida lotus epulas adit. (385 — 469). In his Demodocus, de equo ligneo et Ilii excidio canens, heroi memoriam superioris fortunae et lacrimas movet; ex quo eum rogat Alcinoüs, ut, quis sit et quos casus perpeßus sit exponat (470 — 586).

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ'.

Ὀδυόσεως δύστατις

- 1 Ἴημος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥώς,
 "Ὀρνυτ' ἄρ' ἔξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 Ἄν δ' ἄρα Μιογενὴς ὦρτο πολίπορδος Ὀδυσσεύς.
 Τοῖδιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
- 5 Φαιήκων ἀγορήνδ'· ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
 Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίσσοισιν
 Πλησίον· ἥ δ' ἀνὰ ἄστυ μετόχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
 Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
 Νόστον Ὀδυόσῃ μεγαλήτορι μητιώσῃ·
- 10 Καὶ ῥα ἐκάστω φωτὶ περισταμένη φάτο μῦθον·
 Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἦδὲ μέδοντες,
 Εἰς ἀγορὴν ἵεναι, ὅφρα ξεῖνοιο κύθησθε,
 "Ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἔκετο δῶμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
- 15 "Ὡς εἰποῦσ', ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 Καρπαλίμως δ' ἐμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἔδραι
 Ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρα θηήσαντο ἰδόντες
 Τῖδὸν Λαέρταο δαΐφρονα, τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Θεόπεδὴν κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις·
- 20 Καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
 "Ὡς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
 Δεινὸς τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
 Πολλούς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 25 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἦδὲ μέδοντες,
 "Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμός· ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Ξεῖνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀλώμενος ἔκετ' ἐμὸν δῶ,

O D Y S S E A E VIII.

πρὸς Φαίαντας.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos Aurora,
 Surrexit ex lecto sacra vis Alcinoi,
 Surrexit porro nobilis urbium everfor Vlyfles,
 Illis vero praeibat sacra vis Alcinoi
 Phaeacum ad concionem, quae ipsis apud naves constituta erat.
 Ingressi autem confidebant in politis lapidibus
 Prope inuicem: per urbem autem obibat Pallas Minerva,
 Assimilata praeconi prudentis Alcinoi,
 Reditum Vlyfshi magnanimo meditans:
 Et sane unicuique viro adstans dixit verbum:
 „Huc age, Phaeacum ductores et principes,
 Ad concionem ite, ut de hospite audiat,
 Qui recens Alcinoi prudentis venit domum,
 Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.“
 Sic locuta, incitavit robur et animum uniuscuiusque.
 Cito vero implebantur hominibus forumque, et sedilia,
 Congregatis, multi enim admirati sunt conspiciari
 Filium Laertis prudentem: ei vero Minerva
 Divinam affudit gratiam capitique, et humeris;
 Et ipsum proceriorem et crassio rem reddidit adspectu,
 Ut Phaeacibus gratus omnibus fieret,
 Gravisque et venerabilis, et ut perficeret certamina
 Multa, quibus Phaeaces experientur Ulyfsem.
 Ceterum postquam convenerant, congregatique erant,
 Illis dein Alcinoi concionatus est et interlocutus:
 „Audite, Phaeacum ductores, atque principes.
 Ut dicam, quae me animus in pectoribus iubet:
 Hospes hic, nescio quis, errans venit meam domum,

- 'Ηε πρὸς ἠοίων ἢ ἐσπερίων ἀνθρώπων·
 30 Πομπήν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
 'Ημεῖς δ', ὥς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
 Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἱκνῆται,
 'Ενθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
 'Αλλ' ἄγε, νῆα μέλαινην ἐρύσσομεν εἰς ἄλα διὰ
 35 Πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα
 Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰδὼν ἄριστοι.
 Δηδάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖδιν ἐρετμὰ
 'Εκβῆν· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
 'Ημέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πάσι παρέξω.
 40 Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Σκηπτουχοὶ βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δῶματα καλὰ
 'Ερχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάρρισι φιλέωμεν·
 Μηδὲ τις ἀρνεῖσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδόν,
 Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδήν,
 45 Τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰεῖδεν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' αἶμ' ἔποντο
 Σκηπτουχοὶ· κήρυξ δὲ μετώχeto θεῖον ἀοιδόν.
 Κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
 Βήτην, ὥς ἐκέλευσ', ἐπὶ θιν' ἄλὸς ἀτρυγέτοιο.
 50 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
 Νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἄλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν·
 'Εν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηϊ μελαίνῃ,
 'Ηρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματινοῖσιν,
 Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.
 55 'Τφθῦ δ' ἐν νυτίῳ τήνγ' ὤρμισσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Βάν ῥ' ἔμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
 Πλῆντο δ' ἄρ' αἰδουσαὶ τε καὶ ἔρνεα καὶ δύμοι ἀνδρῶν.
 ('Αγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.)
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
 60 'Οκτῶ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
 Τοὺς δέρον, ἀμφὶ θ' ἔπον, τεύκοντό τε δαῖτ'
 ἐρατεινὴν.
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,
 Τὸν πέρι Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθὸν τε κακὸν τε·
 'Οφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἠδείαν ἀοιδήν.
 65 Τῷ δ' ἄρα Ποντύνουος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον·
 Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
 Καδ δ' ἐκ πασδαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λιγείαν,
 Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσίν· ἐλίσσεται

Sive, ab Orientalibus, sive Occidentalibus hominibus;
 Deductionemque flagitat, et precatur ratam esse.
 Nos vero, ut antea quidem, maturemus deductionem.
 Neque enim quisquam alius, quicumque meam domum pervenerit,
 Hic lugens diu manet, propter deductionem.
 Sed age nauem nigram deducamus in mare vastum
 Recentem: iuvenes autem duo, et quinquaginta,
 Eligantur e populo, quicumque olim sunt optimi.
 Ligatis autem bene omnes ad transra remis
 Exite: ac deinde subitum apparate convivium,
 Ad nostram domum profecti; ego autem laute omnibus praebebo,
 Iuvenibus quidem haec praeceptio: at ceteri
 Sceptrigeri reges meam ad domum pulchram
 Veniatis; ut hospitem in aedibus amico excipiamus,
 Neque quis recuset: advocate vero divinum cantorem
 Demodocum: huic etenim deus excellenter dedit cantilenam
 Incrudam, utcumque animus *ipsum* impellat ad canendum."
 Sic utique locutus praeivit; simul vero sequebantur
 Sceptrigeri: praeco autem adibat divinum cantorem.
 Iuvenes vero electi duo, et quinquaginta,
 Ierunt, ut praeceperat *Alcinous*, ad litus maris infructuosi.
 Potro postquam ad nauem pervenissent, atque mare,
 Navem quidem ipsi nigram maris in profundum deduxerunt,
 Imposueruntque malum, et vela navi nigrae;
 Aptaruntque remos vincula per coriacea,
 Omnia rite; velaque alba expanderunt;
 Alti vero in humidum ipsam steterunt: ceterum postea
 Perrexerunt ire *Alcinou* prudentis ad magnam domum.
 Implebantur autem porticusque, et septa, et domus viris
 Congregatis: multi nempe erant iuvenes atque senes.
 Illis vero *Alcinous* duodecim oves mactavit,
 Octoque albos dentibus sues, duosque camuros boues;
 Quos excoriarunt, curaruntque, appararuntque convivium
 amoenum.

Praeco autem prope venit ducens amabilem cantorem:
 Quem supra modum *Musa* dilexit, dedit vero bonumque malumque:
 Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum,
 Huic vero deinde *Pontonous* posuit sedem argenteis clavis
 In medio convivarum, columnae longae affixam; (distinctam,
 Ex paxillo autem suspendit citharam argutam;
 Ipsi^{us} supra caput, et monuit manibus prendere

- Κήρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν,
 70 Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Μοῦσ' ἄρ' αἰοδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκανεν·
 75 Νεικὸς Ὀδυσσεύης καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλεύς,
 "Ὡς ποτε θηρίδαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεῖη,
 Ἐκπάγλοις ἐπέεσβιν· ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Χαῖρε νόω, ὅτ' ἀριστοὶ Ἀχαιῶν θηριόωντο.
 "Ὡς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 80 Πῦθοι ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
 Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πῆματος ἀρχὴ
 Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλᾶς.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοὺς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν,
 85 Κὰκ κεφαλῆς εἰρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
 Λίδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύδι δάκρυα λείβων.
 "Ἦτοι ὅτε λήξειεν αἰείδων θεῖος αἰδοὺς,
 Δάκρυ' ὁμορξάμενος, κεφαλῆς ἀπο φᾶρος ἔλεσκεν,
 Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείδασκε θεοῖαιν.
 90 Αὐτὰρ ὅτ' ἄφ' ἀρχοίτο, καὶ ὀτρύνειαν αἰεῖδεν
 Φαίηκων οἱ ἀριστοὶ· ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσβιν·
 "Ἀφ' Ὀδυσσεύς κατὰ κράτα καλυψάμενος γοάσκειν·
 "Ὡς δ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἷος ἐπέφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
 95 "Ἦμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἀκουσεν.
 Αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαίηκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 "Ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἴσης,
 Φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήγορός ἐστι θαλεῖη·
 100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
 Πάντων· ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἶδι φίλοισιν,
 Οἶκαδε νοστήσας, ὅσπον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 Πῦξ τε παλαιόμοσύνη τε καὶ ἄλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο τοὶ δ' αἶμ' ἔποντο.
 105 Κὰδ' δ' ἐκ παδόαλوفي κρέμασεν φόρμιγγά λίγειαν,
 Δημοδόκου δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔβαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κήρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδόν, ἦν περ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ ἀριστοὶ, ἀέθλια θαυμανέοντες.
 Βάν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἔσπετο πούλυς ὄμιλος,

Praeco; iuxta autem apponebat canistrum, pulchramque mensam,
 Iuxta etiam poculum vini, ut biberet, quoties animus iuberet.
 Illi vero ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
 Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,
 Musa dein cantorem excitavit, ut caneret laudes virorum,
 Cantilenae, cuius tunc utique gloria ad caelum latum pervenit:
 Contentionem Ulyssis ac Pelidae Achillis,
 Ut quondam contenderunt, deorum in convivio celebri,
 Acribus verbis! rex autem virorum Agamemnon
 Gaudebat animo, cum optimi Achinorum contenderent.
 Sic enim ei vaticinans praedixerat Phoebus Apollo
 In Pythia divina, quando supergressus est lapideum limen
 Oraculum petiturus: tunc enim devolvebatur mali principium
 Troianisque et Danaïs, Iouis magni per consilia.
 Ista utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensam manibus robustis,
 In caput traxit, obrexitque pulchram faciem:
 Reverebatur enim Phaeaces, sub superciliis lacrymas stillans.
 At quando desit canere divinus cantor,
 Lacrymis absterfis, a capite vestem demisit,
 Ex poculo rotundo sumto, libavit diis:
 Verum quando rursus incipiebat, et hortabantur eum, ut caneret,
 Phaeacum optimates, (quippe oblectabantur illius carminibus)
 Rursus Ulysses, capite obuoluto, iugebat.
 Ibi alios quidem omnes latebat, lacrymas stillans,
 Alcinous vero solus ipsum animadvertit atque observavit.
 Sedens prope ipsum; graviter autem suspirantem audivit:
 Continuo vero inter Phaeaces remigii studiosos loquebatur:
 „Audite Phaeacum ductores, atque principes:
 Iam quidem convivio saturavimus animum aequali
 Citharaque, quae convivio congruens est lauto:
 Nunc vero exeamus, et certamina experiamur
 Omnia; ut hospes narret suis amicis,
 Domum reversus, quantum superemus alios,
 Pugillatuque, luctuque, et saltu, atque cursu.“
 Sic utique locutus, praeiit; illi vero una secuti sunt.
 E paxillo autem suspendit citharam argutam,
 Demodocum vero prehendit manu, et eduxit ex aedibus
 Praeco; praebat autem ei eandem viam, quam et alii
 Phaeacum optimates, certamina spectaturi.
 Perrexerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,

- 119 Μυριοί· ἄν δ' ἴσταντο νῆσι πολλοί τε καὶ ἑσθλοί.
 ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὀκυάλος καὶ Ἐλατρεύς,
 Ναυτεὺς τε Πρυμνεὺς τε καὶ Ἀγχιάλος καὶ Ἐρετμεύς,
 Ποντεὺς τε Πρωρεὺς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε,
 Ἀμφιάλός δ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
- 115 Ἄν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιγῶ ἴσος Ἀρηϊ,
 Ναυβολίδης δ', ὅς ἄριστος ἦν εἰδὸς τε δέμας τε
 Πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα,
 Ἄν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας δ' Ἀλῖός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόγνης·
- 120 Οἱ δὴ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσβιν.
 Τοῖσδ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
 Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
 Τῶν δὲ θῆεν ὄχ' ἄριστος ἦν Κλυτόγνης ἀμύμων·
 Ὅσσον τ' ἐν νειῶ οὐρον πέλει ἡμιονοῖν,
- 125 Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἔκεδ', οἱ δ' ἐλίποντο.
 Οἱ δὲ καλαιομοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
 Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
 Ἄλματι δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
 Δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεύς·
- 130 Πῦξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοισι,
 Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο·
 Δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεδα, εἴ τιν' ἄεθλον
 Οἷδέ τε καὶ δεδάηκε· φυγὴν γε μὲν οὐ κακὸς ἐστίν,
- 135 Μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερδεν,
 Αὐχένα τε στιβαρόν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
 Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηγκται πολέεσβιν.
 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
 Ἄνδρα τε συγχεῦαι εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
- 140 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν εἶπες.
 Αὐτὸς νῦν πρόκალεσθαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μῦθον!
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
 Στῇ ῥ' ἐς μέεσθον ἰὼν, καὶ Ὀδυσεῖα προσέειπεν·
- 145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σύ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
 Εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δὲ σ' ἴδμεν ἀέθλους.
 Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ᾗσιν,
 Ἦ ὅ, τι ποσὸν τε ῥέξει καὶ χερσὶν ἔῃσιν.
 Ἄλλ' ἄγε, πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
- 150 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσβεται, ἀλλὰ τοι ἦδη

Innumeri; surgebant vero iuvenes multique, et fortes.
 Surrexit quidem Acroneusque, et Ocylaus et Elatreus,
 Nautaeusque Prymneusque, et Anchialus et Erermeus,
 Pontaeusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,
 Amphialusque, filius Polynei Tectonidae:
 Surrexit etiam Euryalus, homicidae similis Marti,
 Naubolidesque; qui optimus erat specieque corporeque,
 Omnium Phaeacum, post egregium Laodamantem:
 Surrexerunt porro tres filii eximii Alcinoi,
 Laodamasque, Halisaeusque, et deo par Clytoneus.
 Hi porro primum quidem periculum fecerunt pedibus.
 Eis autem a carceribus extensus erat cursus; simul vero omnes
 Celèriter volabant pulverem excitantes in campo.
 Horum autem currende longe optimus erat Clytoneus eximius;
 Quantumque in novali spatium est mularum,
 Tantum praecurrens ad populum venit; ceteri vero relictii sunt.
 Alii autem luctae molestas periculum fecerunt:
 In hac porro Euryalus vicit omnes optimates,
 Salto vero Amphialus omnium optimus erat:
 Disco autem omnium praestantissimus erat Elatreus:
 Pugilatu denique Laodamus, eximius filius Alcinoi.
 Ceterum postquam omnes oblectassent animam certaminibus,
 Inter hos deinde Laodamas locutus est, filius Alcinoi:
 „Agite, amici, hospitem rogemus, si quod certamen
 Novitque et didicit: habitu corporis quidem non malus est,
 Femoribusque, et cruribus, et ambabus manibus superne,
 Cerviceque firma, ingentique robore: neque omnino vigore
 caret; at malis confractus est multis (juvenili
 Non enim ego quid existimo peius aliud mari,
 Ad hominem confringendum, etiam si valde fortis fuerit.“
 Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque:
 „Laodama, sane hunc sermonem recte dixisti.
 Ipse nunc provoca profectus, et admoene sermone.“
 At postquam hoc audiisset eximius filius Alcinoi,
 Stetit in medio progressus, et Ulysssem allocutus est:
 „Huc age et tu, hospes pater, periculum fac certaminum,
 Si quod fortassis didicisti; par enim est, te soire certamina;
 Neque enim maior gloria hominis, quodam fuerit,
 Quam quod pedibus strenue agat et manibus suis.
 Verum age, fac periculum; et pelle moestitiam ab animo:
 Tibi vero profectio non adhuc diu aberit, sed tibi jam

Νηῦς τε κατεΐρυνται, καὶ ἐκαρτέες εἰδὼν ἑταῖροι.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
 Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἥπερ ἄεθλοι,
 155 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα.
 Νῦν δὲ μεδ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
 Ἥμαι, λισδόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκερές τ' ἄκην·
 Οὐ γάρ σ' οὐδέ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ἐτίσκω
 160 Ἀδλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνδράποισι πέλονται·
 Ἀλλὰ τῷ, ὅς σ' ἄμα νηὶ πολυκληΐδι θαμίζων,
 Ἀρχὸς ναυτῶων, οὔτε πρήκτῆρες ἔαδιν,
 Φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὀδαιῶν,
 Κερδέων θ' ἀρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.
 165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
 Οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
 Ἀνδράσιν, οὔτε φυῇν, οὔτ' ἄρ' φρένας, οὔτ' ἀγορητύν.
 Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
 170 Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεισι στέφει· οἱ δὲ τ' ἐς αὐτὸν
 Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
 Αἰδοῖ μελιχίῃ, μετὰ δὲ πρόκει ἀγρομένοισιν·
 Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὧς, εἰσορώσων.
 Ἄλλος δ' αὖτ' εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
 175 Ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφικεριδτέφεταῖ ἐπέεσσιν.
 Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως
 Οὐδὲ θεὸς τέυξει· νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσί.
 Ὀρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
 Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
 180 Ὡς σύ γε μυθεῖται, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἶω
 Ἐμμεναι, ὅφρ' ἦβῃ τε πεποιθεὰ χερσὶ τ' ἐμῷσιν.
 Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτελν,
 Ἀνδρῶν τε πολέμους, ἄλγεινά τε κύματα πείρων.
 Ἀλλὰ καὶ ὧς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων·
 185 Θυμοδακῆς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπὼν.
 Ἥ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρεϊ ἀναΐξας λάβε δίσκον
 Μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,
 Ἥ οἶω Φαίηκες ἐδίδκεον ἀλλήλοισιν.
 Γόν ῥα περιστρέφας ἦκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
 190 Εὐόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπηξαν ποτὶ γαίῃ
 Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,

Et navis deducta est, et parati sunt socii.
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 „Laodama, quid me ista iubetis incessentes?
 Dolores mihi etiam magis in animo, quam certamina;
 Qui antea quidem valde multa passus sum, et multa pertuli;
 Nunc vero in vestro consessu reditus indigens
 Sedeo, precans regemque, omnemque populum.”
 Huic vero rursus Euryalus respondit, obiurgavitque palam:
 „Neque enim te hospes, perito viro assimilo
 Certaminum, qualia utique multa inter homines sunt;
 Sed illi, qui apud navem multis transstris instructam frequen-
 Princeps nautarum, qui et negotiatores sunt, (ter versans,
 Onerisque memor, et inspector sit viaticorum,
 Lucrique raptis acquisiti; neque athletae similis es.”
 Illum autem torue intuitus allocutus est solers Ulysses:
 „Hospes, non honeste dixisti; proteruo viro similis videris.
 Ita non omnibus Deus amabilia munera donat
 Hominibus, neque formam, neque ingenium, neque eloquentiam
 Etenim alius quidem specie venustior est vir,
 At deus formam verbis ornat: alii vero in ipsum
 Oblectati adspiciunt; hic autem secure loquitur
 Modestia cum suavi, eminetque inter congregatos;
 Incedentem autem eum per urbem, deum veluti, adspiciunt:
 Alius vero rursus forma quidem similis immortalibus:
 Verum haud ei gratia circum affunditur sermonibus.
 Sic et tibi species quidem decora, neque aliter
 Ne Deus quidem fingeret; mente vero imperitus es,
 Irritasti mihi animum in praecordiis caris,
 Locutus indecenter: ego vero non ignarus certaminum,
 Ut tu fabularis, verum inter primos puto
 Fuisse me, donec iuventa fretus fui, manibusque meis:
 Nunc vero premor aerumna et doloribus; multa enim passus sum,
 Virorumque bella, saevosque fluctus penetrans.
 Sed etiam sic, mala multa passus, periculum faciam certaminum;
 Mordax enim est sermo tuus; impulisti autem me, locutus.”
 Dixit utique, et cum ipsa veste impetu facto prehendit discum
 Maiorem et crassum, graviolemque non paulo quidem,
 Quam quali Phaeaces ludebant invicem,
 Hunc utique circumrotatum misit valida e manu:
 Insonuit vero lapis; inclinaverunt autem se ad terram
 Phaeaces longis remis utentes, navigatione celebres viri,

Λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς. ὁ δ' ὑπέρπιπτο σήματα πάντα,
 ῥίμψα δέων ἀπὸ χειρός· ἔθνηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
 Ἀνδρὶ δέμας εἰκνύα· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

- 195 Καὶ κ' ἀλαδὸς τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
 Ἀμφαφύων· ἐπεὶ οὕτι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε
 γ' ἄεθλον·

Οὕτις Φαιήκων τόνγ' ἔξεται, οὐδ' ὑπερήδει.

- Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 200 Χαίρων, σὺν γὰρ ἑταῖρον ἐνῆα λευῖσθ' ἐν ἄγωνι.
 Καὶ τότε κυφώτερον μετεφώνεε Φαιήκεσβιν·

Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι! τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
 Ἦσεν ἢ τοσούτον οἶομαι, ἢ ἔτι μάσσον.

- Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμὸς τε κελεύει,
 205 Δεῦρ' ἄγε, πειρηθῆτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λήην,
 Ἥ πῦρ ἤε πάλη ἤμαλ' ποδὶν, οὕτι μεγαίρω,
 Πάντων Φαιήκων, πλὴν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
 Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐστὶ· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
 Ἄφρων δὴ κείνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,

- 210 Ὅστις Ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἄεθλον,
 Δήμῳ ἐν ἄλλοδάπῳ· ἔο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
 Τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀνάνομαι, οὐδ' ἀδερῖζω,
 Ἀλλ' ἐδέλω ἴδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἄντην.
 Πάντα γάρ οὐ κακὸς εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὁδοῖ
 ἄεθλοι.

- 215 Εὐ μὲν τόξον οἶδα εὖξοον ἀμφάφασθαι·
 Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμα, ὅστις ἔσθας ἐν ὁμίλῳ
 Ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
 Ἀγχι παρασταῖεν, καὶ τοξαζοῖατο φωτῶν.

- Οἷος δὴ με Φιλοκτῆτῆς ἀπεκάλυτο τόξῳ,
 220 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξοζοίμεθ' Ἀχαιοί·
 Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
 Ὅσοι νῦν βροτοὶ εἶδιν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες.
 Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐδελήσω,
 Οὐδ' Ἡρακλῆϊ, οὐτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῇ,

- 225 Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·
 Τῷ ῥα καὶ αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
 Ἰκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γάρ Ἀπόλλων
 Ἔκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἶστω.

- 230 Οἷοισιν δειδοίμα ποδὶν μήτις με παρίλθῃ

Φαιήκων·

Lapidis ab impetu: is vero supervolavit signa omnium
 Rapide ruens a manu: posuit vero signa Minerva,
 Viro corpus assimilata, verbumque dixit, et locuta est:
 „Etiam caecus tibi, hospes, posset distinguere signum
 Palpando; quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,
 Sed longe primum: tu autem confide hoc quidem in cer-
 tamine;

Nullus Phaeacum ad hoc utique perveniet neque transmittet.“
 Sic ait, laetatus vero est patiens nobilis Vlysses,
 Gaudens, quod socium benignum videret in circo:
 Et tum levius allocutus est Phaeacas:

„Hunc nunc adsequemini, juvenes; brevi autem denno aliam
 Me missurum esse aut tantum puto, aut adhuc maius.

Ex aliis vero, quemcunque cor animusque iubet;
 Hoc age, periculum faciat, quoniam me irritastis valde,
 Ant. pugilatu, aut lucta, aut etiam cursu; nihil recuso
 Ex omnibus Phaeacibus, praeter ipsum Laodamantem;
 Hospes enim mihi ille est; quis cum amico pugnaverit?
 Inspiciens ille et nullius pretii est vir,

Quicumque cum hospite contentionem proferat certaminum
 Populo in alieno; sui que ipsius res omnes perturbat.

Aliorum autem haudquaquam ullum relicto, neque despicio;
 Sed volo cognoscere et periculum facere palam.

Non enim omnino ignavus sum inter homines, quotquot cer-
 tamina sunt;

Bene quidem arcum novi perpolitum tractare:
 Primus virum contingerem, sagitta missa in turba
 Virorum hostilium; etiamsi valde multi socii
 Iuxta adstarent, et sagittas mitterent in viros.

Solus sane me Philoctetes vincebat arcu,
 Populo in Troianorum, quando arcum tondebamus Achiui.

Aliis vero me aio longe praestantiorum esse,
 Quotquot nunc mortales sunt in terra paucem edentes:

Cum viris autem praecis contendere nolo,
 Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechaliensi;

Qui etiam cum immortalibus contendebant de arcum peritia:
 Ideo etiam statim mortuus est ingens Eurysus, neque ad senem
 Pervenit in aedibus; iratus enim Apollo (cuiem
 Occidit, eo quod ipsum provocasset ad arcum tendendum.

Haesta porro iaculor, quantum non alius quisquam sagitta:
 Solis timeo pedibus, ne aliquis me superet

Phaca-

Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικέλιως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπητανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο διωπῇ·

235 Ἀλκίνοος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἕϊν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ἄλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἣ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος· ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
Νεῖκεσεν· ὥς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὕτως ὄνοιτο,

240 Ὅστις ἐπίσταιτο ἦδ' ἰφρεσὶν ἄρτια βάζειν·

Ἄλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὅφρα καὶ ἄλλω
Εἵπης ἠρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισιν
Δαινύη καρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσβιν,
Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἶα καὶ ἡμῖν

245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμπερὲς ἔξειτι πατρῶν.

Οὐ γὰρ πυγμαῖοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαιστοί,
Ἄλλὰ ποσὶ κραιπνῶς δέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι·
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε χοροὶ τε,
Εἵματα τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.

250 Ἄλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες, ὅσσοι ἄριστοι,
Παῖδατε· ὥς χ' ὁ Ξεῖνος ἐνὶ σπη οἶσιν φίλοισιν,
Οἴκαδε κοδῆστας, ὅσδον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ καὶ ποσὶ καὶ ὀρχηστῷ, καὶ αἰοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἴψα κιῶν φόρμιγγα λήχειαν

255 Οἰδέτω, ἣ κου κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.

Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοεικέλος· ὦρτο δὲ κήρυξ,
Οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου' ἐκ βασιλῆος.
Αἰδουμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάκτες ἀνέσταν
Δῆμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐϋπρήσδεσκον ἕκαστα·

260 Λεῖπναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὐρυταν ἀγῶνα.

Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων φόρμιγγα λήχειαν
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κτ' ἐς μέδον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
Πρωθῆβαι, ἔδαντο, δαήμενες ὀρχηθμοῖο·

Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

265 Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.

Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεδεῖν,
Ἄμφ' Ἀρεὸς φιλότητος, εὐδοτεφάνου τ' Ἀφροδίτης·

Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαιστόιο δόμοισιν
Λάδρη· πολλὰ δ' ἔδωκε, λῆχος δ' ἥσχυνε καὶ εὐκὴν

270 Ἡφαιστόιο ἀνακτος· ἄφαρ δὲ οἱ ἄγγελος ἦλθεν

Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μυαζομένους φιλότητι.

Ἡφαιστός

Phaeacum; nimium enim male domitus sum
 Fluctibus in multis; quoniam non compeatus apud navim
 Erat perpetuus; ideoque mihi cara membra soluta sunt.
 Sic dixit; illi vero omnes obmutuerunt silentio;
 Alcinoüs autem ipsum solus respondens allocutus est;
 „Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos haec concionaris,
 Sed vis virtutem tuam ostendere, quae te comitatur;
 Iratus, quod te ille vir in certamine adstans
 Obiurgavit; ut tuam virtutem mortalis nullus vituperaret,
 Quicumque norit sua mente idonea loqui.
 Sed age, nunc meum intellige sermonem: ut etiam alii
 Dicās heroum, quando tuus in aedibus
 Epuleris apud tuamque uxorem et tuos liberos,
 Nostrae virtutis recordatus; qualia etiam nobis
 Iupiter opera imponat perpetuo iam inde a maioribus.
 Non enim pugiles sumus inclyti, neque luctatores,
 Sed pedibus celeriter currimus, et navibus optimi sumus:
 Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque, chorique,
 Vestesque mutatoriae, lavacraque calida, et cubilia.
 Verum age, Phaeacum saltatores, quotquot optimi,
 Ludite; ut hospes dicat suis amicis.
 Domum reversus, quantum superemus alios
 Rei nauticae peritia, et pedibus, et saltatione, et cantu.
 Demodoco vero aliquis statim profectus citharam argutam
 Afferat, quae alicubi iacet in nostris aedibus.“
 Sic dixit Alcinoüs deo similis; surrexit autem praeco
 Allaturus citharam argutam domo ex regis.
 Praefecti autem Ludorum lecti novem omnes surrexerunt
 Publici, qui in certaminibus ordinabant singula:
 Complanarunt autem aream, pulchrumque dilatarunt circum.
 Praeco vero prope venit ferens citharam argutam
 Demodoco; is autem deinde iuit in medium; circum vero iuvenes
 Iam pubescentes stabant, periti saltationis:
 Quatiebant vero circum diuinum pedibus: at Vlysses
 Micationes admirabatur pedum, stupefcebatque animo.
 Ceterum Demodocus citharam pulsans coepit pulchre canere,
 De Martis amore, pulchreque coronatae Veneris,
 Ut primum coierint in Vulcani aedibus
 Clam: plurima autem dedit, lectumque dedecoravit et cubile
 Vulcani regis: statim vero illi nuncius venit
 Sol, qui ipsos observavit commixtos amore.

"Ηφαιστός δ' ὥς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἀκούσεν,
 Βῆ ῥ' ἔμην ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυβόδομοιεύων.
 Ἐν δ' ἔδειτ' ἀκμοδέτω μέγαν ἀκμονά, κόπτε δὲ
 δεσμούς

275 Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὅφρ' ἐμπεδον αὖθι μένοιεν.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεύχε δόλον, κεχολωμένος ἄρει,
 Βῆ ῥ' ἔμην ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμίσιν χεε δίδματα κύκλω ἀπάντη·
 Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαδρόφιν ἐξεκένχοντο,

280 Ἡὐτ' ἀράχνια λεπτά, τὰγ' οὐ κέ τις οὐδὲ
 ἴδοιτο,

Οὐδὲ θεῶν ματιάρων· περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
 Εἶσατ' ἔμην ἐς Αἴημιον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
 Ἥ οἱ γαῖαν πολὺ φιλήτατ' ἐστὶν ἀπασέων.

285 Οὐδ' ἀλαοδμοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἀρης,
 Ὡς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόφει κίοντα.
 Βῆ δ' ἔμηναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο,
 Ἰσχανόων φιλότιτος ἐϋστεφάνου Κυθερείης.

Ἥ δὲ νέον παρὰ πατρός ἐριδθενέος Κρονίωνος
 290 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔζεθ'· ὁ δ' εἰώα δώματος ἦει,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπέομεν εὐνηθέντε.
 Οὐ γὰρ ἐς Ἥφαιστός μεταδήμιος, ἀλλὰ που ἦδη
 Οἶχεται ἐς Αἴημιον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.

295 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἀσπαστόν εἰδείατο κοιμηθῆναι.
 Τῷ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
 Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἥφαιστοιο.
 Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.
 Καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὅτ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλοντο.

300 Ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
 Αὐτὶς ὑποστρέψας, πρὶν Αἴημιου γαῖαν ἱκέσθαι.
 Ἥελιος γὰρ οἱ ἑκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
 (Βῆ δ' ἔμηναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ.)

Ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δὲ μιν ἄγριος ἦρει.
 305 Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσιν.

Ζεῦ πάτερ, ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Δεῖξθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπεικτὰ ἴδωσθε.
 Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἔοντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰθελὸν Ἄρηα.

310 Οὐνεχ' ὁ μὲν καλὸς τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἔγωγε
 Ἥπιδανός

Vulcanus autem, ubi tristem sermonem audiverat,
Perrexit ire in officinam, mala animo profunde cogitans:
Imposuit autem incudis repositoio ingentem incudem, cade-
batque vincula

Infrangibilia, insolubilia; ut firmiter illic manerent.
Ceterum postquam struxisset dolum, iratus Marti,
Perrexit ire in thalamum, ubi ei cara cubilia strata erant:
Circumsudit autem lecti fulcris vincula circulatim omni ex parte:
Multa autem et desuper o fastigio effusa erant,
Perinde atque arancae fila tenuia, quae nemo ne cerneret
quidem..

Neque deorum beatorum: perquam enim dolosa facta erant.
Ceterum postquam omnem dolum circa lectum fudisset,
Simulavit se ire in Lemnum, pulchre aedificatum oppidum,
Quae illi terrarum multo carissima est omnium
Neque caecam speculationem habebat aureo freno utens Mars;
Ut vidit Vulcanum inclytum arte seorsum profectum;
Perrexit autem ire ad domum inclyti Vulcani,
Cupiens amoris pulchre coronatae Veneris.

Illa vero recens a patre praepotente Saturnio
Veniens iam desidebat: ille vero intra domum fuit,
Inque manu eius haesit, verbumque dixit, atque compellavit:
„Age cara, ad lectulum divertamus decubituri;

Non enim amplius Vulcanus domi est, sed alicubi iam
Proficiscitur in Lemnum, ad Sintias barbaros voca.“

Sic dixit: huic autem gratum visum est cubare.

Illi vero lectum ingressi concumbebant; vincula autem

Fabrefacta circumfundebantur prudentis Vulcani;

Neque ullum movere erat membrum, neque attollere.

Et tum demum agnoscebant; non amplius effugium pater.

Prope autem eis venit inclytus Vulcane,

Retro reversus, antequam ad Lemni terram venisset:

Sol enim ei speculationem habuit, narravitque historiam.

Perrexit autem is ire ad domum, caro afflictus corde:

Stetitque in vestibulo, ira autem ipsum vehemens cepit:

Horrendum vero clamavit, auditumque movit omnibus diis:

„Iupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,

Venite, ut opera ridicula et non tolerabilia videatis:

Vt me, claudus cum sim, Iovis filia Venus

Semper ignominia afficit, amatque perniciosum Martem:

Eo quod ille quidem pulcher et sanus pedibus, at ego

Imbe.

- Ἠπεδανὸς γενόμεν· ἀτὰρ οὔτι μοι αἷτιος ἄλλος,
 Ἀλλὰ τοκῆς δύω· τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελον!
 Ἀλλ' ὄφεσθ', ἵνα τώγε καθεύδεται ἐν φιλότῃ,
 Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὀρόων ἀκάχημαι.
 315 Οὐ μὲν σφρας' ἔτ' ἔολπα, μίνυνθ' αἶ γε, κείμεν οὔτω,
 Καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐδελέσεται ἄμφω
 Εὐδειν· ἀλλὰ σφῶδε δόλος καὶ δεσμός ἐρύξει,
 Εἰσόκε μὴ μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔδνα,
 Ὅσθα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἴνεκα κούρης·
 320 Οὐνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέδνμος.
 Ὡς ἔφασθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκρβατὲς δαΐ·
 Ἦλθε Ποσειδάων γαίηοχος· ἦλθ' ἐριούνης
 Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἀναεῖ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μίνον αἰδοὶ οἴκοι ἐκάσθῃ.
 325 Ἔστιαν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἑάων·
 Ἀσβεστός δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
 Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἠφαίστιο.
 Ὡδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Οὐκ ἀρετῇ κακὰ ἔργα· κηχάνει τοι βραδὺς ὤκυν·
 330 Ὡς καὶ νῦν Ἠφαίστιος ἐὼν βραδὺς εἶλεν Ἀρηα,
 Ὡκύτατόν περ ἰόντα θεῶν, οἷ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Ἰωλὸς ἐὼν, τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὑφέλλει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἀναεῖ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
 335 Ἑρμεία, Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων,
 Ἡ ρά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεῖς
 Εὐδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργεϊφόντης·
 Αἶ γὰρ τοῦτο γένοιτο· ἀναεῖ ἐκατηβόλ' Ἀπολλων!
 340 Δεσμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπείρονες ἄμφω ἔχουσιν,
 ὧμεῖς δ' εἰσορόωμε θεοί, πᾶσαι τε θέαιναι·
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμῃ παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ!
 Ὡς ἔφασθ'· ἐν δὲ γέλως ὦρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσεται δ' αἰεὶ
 345 Ἠφαίστιον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἀρηα·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπαε πτερόεντα προσηύδα·
 Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπείσχομαι, ὥς σὺ κελεύεις,
 Τίσειν αἰδίδαμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήης·
 350 Μὴ με, Ποσειδάων γαίηοχε, ταῦτα κέλευε·
 Δειλαὶ τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγάβαι ἐγγυάσθαι.

Imbecillis fuerim : ac neutiquam mihi causa alius est,
 Quam parentes duo ; qui non genuisse debebant.
 Sed videte, ubi illi dormiunt in amore,
 Meo lecto conscenso ; ego autem adspiciens tristior,
 Non quidem illos amplius puto vel paululum dormituros hoc
 Et valde licet amantes : cito non volent arboro (modo,
 Dormire : sed ipsos dolus et vinculum detinebit,
 Donec mihi prorsus omnia pater retribuatur sponsalia,
 Quaecunque ei praebui impudentem ob puellam :
 Quoniam illi pulchra filia, at non animi continens."
 Sic dixit ; congregati autem sunt dii aeream ad domum.
 Venit Neptunus terrae quassator : venit et utilitatum auctor,
 Mercurius ; venit etiam rex iaculator Apollo.
 Feminae autem deae manebant pudore domi singulae.
 Stabant vero in vestibulo dii, datores honorum,
 Immensus vero risus exortus est diis beatissimis.
 Artificia insipientibus prudentis Vulcani,
 Sic autem aliquis dicebat intuitus proximum alium :
 „Non bene succedunt mala opera : affequitur tardus celerem :
 Vt nunc Vulcanus, cum sit tardus, cepit Martem ;
 Velocissimum licet deorum, qui Olympum tenent,
 Clandus existens, artificio : propter quod et adulterii mulctam
 Sic illi quidem talia inter se loquebantur. (debet :"
 Mercurium autem allocutus est rex, Iovis filius, Apollo :
 „Mercuri, Iovis fili, internuncie, dator bonorum,
 Nunquid in vinculis velles fortibus compressus
 Dormire in lectulo, apud auream Venerem ?"
 Huic autem respondit deinde interuuncius Mercurius :
 „Vtinam enim hoc fieret, o rex iaculator Apollo :
 Vincula quidem per tot infinita circumfusa essent,
 Vos autem inspiceretis dii, omnesque desc,
 At ego dormirem apud auream Venerem."
 Sic dixit ; risus autem exortus est immortalibus diis.
 Non vero Neptunum risus tenebat, precabatur autem is inde
 Vulcanum inclytum artificem, ut solveret Martem : (sine
 Et ipsum allocutus verba alata dicebat :
 „Solus ; ego autem tibi ipsum spondeo, ut tu iubes,
 Pensurum aequa omnia inter immortales deos."
 Hunc autem rursus allocutus est inclytus Vulcanus :
 „Ne me, Neptune terrae quassator, haec iube :
 Miseras utique pro miseriis etiam spondiones ad spondendum.

Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο, χρεὸς καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·

355 Ἥφαιστ', εἶπερ γάρ κεν Ἄρης χρεὸς ὑκαλύξας
 Οἴχηται φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ τάδε τίσω.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήης·
 Οὐκ ἔστ', οὐδὲ ἔοικε, τεδὼν ἔπος ἀρνήσασθαι.

Ὡς εἰπὼν, δεσμῶν ἀνίει μένος Ἥφαιστοιο.

360 Τῷ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἐόντος,
 Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὃ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,

Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἱκανε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,
 Ἔς Πάφον· ἐνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυεῖς·

Ἐνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ

365 Ἀμβρότιω, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·

Ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.

Ταῦτ' ἄρ' αἰοιδὸς αἶεδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἧδὲν ἀκούων, ἧδὲ καὶ ἄλλοι
 Φαιήκες δολιχίρητοι, ναυοίκλυτοι ἄνδρες.

370 Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
 Μουνάξῃ ὀρχήσασθαι, ἔπει ὀφίσιν οὔτις ἔριζεν.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλήν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,
 Πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποιήσε δαΐφρων·

Τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκυόεντα,

375 Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὃ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψὸς ἀερθεῖς,

Ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποδὶν οὔδας ἰκέσθαι.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαῖρην ἄν' ἰδὺν κειρήσαντο,

Ὀρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,

Ταρφέ· ἀμειβομένῳ· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,

380 Ἐσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ἀπὸ κόμπος ὀρώρει.

Δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε διὸς Ὀδυσσεύς·

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδεκτε λαῶν,

Ἡ μὲν ἀπειλήσας, βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,

Ἡ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰδορόωντα.

385 Ὡς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·

Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέμοισι μετηύδα·

Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἧδὲ μέδοντες·

Ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκᾷ πεπνυμένος εἶναι.

Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήϊον, ὥς ἐπεικέες.

390 Δώδεκα γάρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες

Ἀρχοὶ κραίνουσι, τριεκαίδεκατος δ' ἐγὼ αὐτός·

Τῶν οἱ φᾶρος ἑκάστος ἐκπλυνὲς ἧδὲ χιτῶνα

καὶ

Quo pacto ego te obligarim inter immortales deos,
 Si Mars abierit, debito et vinculis elapsus ?"
 Hunc autem rursus allocutus est Neptunus terrae quassator :
 „Vulcanè, etiam si enim Mars debitum renuens
 Abierit fugiens, ipse tibi ego haec persoluum."
 Hic autem respondit deinde inclytus Vulcanus :
 Non fas est, neque decet, tuam orationem abnuera."
 Sic locutus, vincula soluit robur Vulcani,
 Illi vero postquam vinculis soluti erant, fortia licet essent,
 Statim profilientes, ille quidem in Thraciam iuit ;
 Ad Cyprum vero pervenit risum amans Venus,
 In Paphum ; ubi scilicet ei locus araque odorata.
 Ibi autem ipsam Gratiae lavarunt, et unxerunt oleo
 Immortali, qualia diis gratiam addunt semper existentibus :
 Vestesque induerunt amabiles, mirabile visu.

Haec utique cantor cantabat inclytus : at Vlysses
 Oblectabatur mente sua audiens, atque etiam alii
 Phaeaces longis remis utentes, re nautica inclyti viri.
 Alcinous autem Halium et Laodamanta iussit
 Solos tripudiare, quoniam cum ipsis nemo certabat.
 Hi igitur postquam pilam pulchram in manibus acceperant
 Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens :
 Hanc alter iactabat ad nubes umbrosas,
 Flexus retro ; alter autem a terra in altum elevatus,
 Facile receptabat antequam pedibus in solum venisset.
 At postquam pila in rectum iacienda periculum fecissent,
 Saltabant deinde in terra alma,
 Frequentor alternantes ; iuvenes vero applaudebant ceteri,
 Stantes in certamine : multus autem strepitus subortus est.
 Tum vero Alcinoum allocutus est nobilis Vlysses :

„Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
 Sane quidem pollicitus es tripudiatōres esse optimos ;
 Sane autem proinde perfecta sunt : supor me tenet insipientem."
 Sic dixit ; laetata autem est sacra vis Alcinoi ;
 Statimque Phaeaces remigii studiosos allocutus est :
 „Audite, Phaeacum ductores atque principes ;
 Hospes mihi valde videtur prudens esse.
 Verum, agite, ei demus hospitale munus, uti par est :
 Duodecim enim in populo praeclari reges
 Principes imperant, tertius decimus autem ego ipse.
 Horum singuli ei vestem bene lotam et tunicam,

Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήντος·

Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὅφρ' ἐνὶ χερσὶν

395 Ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἦ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.

Εὐρύαλος δὲ ἐκ αὐτὸν ἀρεσδάσθω ἐπέεσσιν·

Καὶ δώρω, ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μῆτράν ἔειπεν.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἧδ' ἐκέλευον·

Δῶρα δ' ἄρ' οἰδέμεναι πρόεσαν κήρυκα θαστός·

400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν Ξεῖνον ἀρεσδομαι, ὥς σὺ κελεύεις·

Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλακον, ᾧ ἐπὶ κώπῃ.

Ἀργυρῇ, κολεδὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος

405 Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δὲ οἱ ἄξιον ἔσται.

Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει Ξίφος ἀργυρόηλον,

Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ ᾧ Ξεῖνε! ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται

Δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασθαι ἄελλαι.

410 Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἰκέσθαι

Δοῖεν· ἐπειδὴ ῥηδὰ φίλων ἄπο πῆματα πάσχεις.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δὲ τοι ὄλβια δοῖεν!

Μηδὲ τί τοι Ξίφεός γε ποδῇ μετόπισθε γένοιτο

415 Τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας, ἀρεσδάμενος ἐπέεσσιν.

Ἡ ῥα, καὶ ἄμφ' ὥμοισι δέτο Ξίφος ἀργυρόηλον,

Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρήεν·

Καὶ τάγ' ἔς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·

Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,

420 Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔδεδαν περικαλλέα δῶρα.

Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·

Ἐλδύντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισιν.

Δὴ ῥα· τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀρικρεπέ', ἥτις ἀρίστη·

425 Ἐν δ' αὐτῇ θές φάρος ἐϋπλυνές ἦδὲ χιτῶνα.

Ἀμφὶ δὲ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήναιτε, θέρμετε δ' ὕδαρ,

Ὅφρα λαεσδάμενός τε, ἰδὼν τ' εὖ κείμενα πάντα

Δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἐνείκων,

Δαιτί τε τέρπεται, καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.

430 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλειςον ἐμὸν περικαλλές ὀκάσας

Χρῦσεον, ὅφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα

Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.

Ὡς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμῶσιν ἔειπεν,

Ἀμφὶ

Et auri talentum ferte pretiosi :

Statim vero omnia portemus conferti; ut in manibus

Hospes habens ad coenam veniat gaudens in animo.

Euryalus autem cum ipsum, placet verbis,

Et dono; quoniam nequaquam decenter locutus est."

Sic dixit: illi autem omnes approbabant, et hortabantur;

Donaque portatum praeferunt praeconem singuli.

Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque:

„Alcinæ rex, omnium clarissimè populorum;

Equidem ego hospitem placabo, sicut tu iubes:

Dabo ei hunc ensen totum aereum, cui est manubrium

Argenteum, vagina autem recens secti choris

Circumdatus est: magni autem ei pretii erit."

Sic fatus, in manibus posuit ensen argenteis clavis distinctum,

Et ipsum allocutus verba alata dixit:

„Gaude, pater o hospes! verbum vero si quod temere dictum est

Grave, statim illud auferant abreptum procellae.

Tibi autem dii uxorem videre, et in patriam redire,

Dent, quando quidem diu procul ab amicis aerumnas pateris."

Hunc autem respondens allocutus est prudens Vlysses:

„Et tu, amice, valde gaude; dii vero tibi felicia dent;

Neque amplius tibi ensis desiderium posthaec fiat

Huius, quem iam mihi dedisti ubi placasses verbis."

Dixit utique, et circa humeros sibi posuit ensen argenteis clavis

Occidebat tandem sol, et ei inclyta dona aderant: (distinctum.

Et haec in domum Alcinoi tulerunt praecones illustres;

Suscepta autem filii eximii Alcinoi,

Matrem iuxta venerandam posuerunt perpulchra dona,

Illis autem praecipat sacra vis Alcinoi,

Profecti vero sedebant in altis solis.

Tunc utique Areten allocuta est vis Alcinoi:

„Age, mulier, ser arcem perpulchram, quae optima

Inque ea pone vestem bene lotam et tunicam.

Et si super ignem ahenum calefacite, tepesciteque aquam;

Vt ubi et laverit se, et viderit bene posita omnia

Dona, quae ei Phaeaces eximii huc tulerunt,

Convivioque oblectetur, et cantilenæ melos audiens.

Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum praebebo,

Aureum; ut mei memor diebus omnibus

Libet domi suae Iovique, aliisque Diis."

Sic ait; Arete autem ancillis dixit,

Ἀμφὶ πυρὶ στήδαι τρίποδα μέγαν ὅτι τάχιστα.

435 Αἰ δὲ λοетроχόον τρίποδ' ἴστασαν ἐν πυρὶ
κηλέῳ.

Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ εὖλα δαῖον ἑλουῖναι.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.

Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,

440 Ἐσθῆτα, χρυσοῦν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.

Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλὸν τε χιτῶνα,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλον,
Μῆτις τοι καδ' ὁδὸν δηλήσεται, ὅππῃτ' ἂν αὐτε

445 Εὐδρησθα γλυκὺν ὕπνον, ἰῶν ἐν νηὶ μελαίνῃ.

Αὐτὰρ ἔπει τόγ' ἀκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλεν

Ποικίλον, ὃν ποτὲ μιν δέδαι φρεσὶ πότνια Κίρκη.

Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν,

450 Ἔς ῥ' ὕδαμινδον βάνδ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ

θερμὰ λοῖτρ'. ἐπεὶ οὔτι κοιμιζόμενος γε δάμιζεν,

Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυφούς ἡνιόμοιο.

Τόφρα δὲ οἱ κοιμῆ γε, θεῶ ὥς, ἔμπεδος ἦεν.

Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λούσαν, καὶ χρίσαν ἑλαίῳ,

455 Ἀμφὶ δὲ μιν χλαινὰν καλὴν βάλον ἡδὲ χιτῶνα,

Ἐκ ῥ' ὕδαμινδου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτιήρας

Ἦῃε. Ναυσικάα δὲ, θεῶν ἅπο κάλλος ἔχουσα,

Στῇ ῥα παρὰ σταδμὸν τέγεος κύκα ποιητοῖο.

Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρῳσα,

460 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Χαῖρε, ξεῖν! ἵνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ

Μνήσῃ ἐμεῖ, ὅτι μοι πρῶτῃ ζωάγρῃ ὀφέλλεις.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,

465 Οὕτω νῦν Ζεὺς θεῖη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,

Ὀλκαδὲ τί' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι.

Τῷ κέν τοι καὶ κείθι, θεῶ ὥς, εὐχετυώμην

Αἰεὶ ἡμᾶτα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιάσαιο, κεύρη.

Ἥ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἔζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.

470 Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον, κερύωντό τε οἶνον.

Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρήρον αἰοιδόν,

Δημόδοκον, λαοῖσι τιτιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν

Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείδας.

Ut super ignem ponerent lebetem magnum quam celerrime.
Hae autem lanacrales lebetem posuerunt super ignem ar-
ardentem :

Aquamque infuderunt, subtilisque ligna accendebant allata.
Aluum quidem tripodis ignis ambibat, calescebatque aqua :

Interea vero Arete hospiti perpulchram arcam
Efferebat e thalamo, imposuitque pulchra dona,

Vestes, aurumque, quae ei Phaeaces dederant:

In ea porro pallium imposuit, pulchramque tunicam,

Et ipsa allocuta verba alata dixit :

„Ipse nunc vide de operculo, statim vero vinculum inde,

Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte

Dormieris dulcem somnum, profectus in nave nigra.“

Ceterum postquam hoc audiisset prudens nobilis Ulysses,

Statim aptavit operculum, celeriter vinculum indidit

Varium, quod olim cum docuit in animo veneranda Circe.

E vestigio autem ipsum mulier oecronoma lavari iussit,

In balneum ingressam; ille vero libenter vidit aneno

Calida lavacro; quoniam neutiquam curatus scilicet frequenter

Ex quo reliquerat domum Calypsus comas pulchrae, fuerat,

Tunc autem ei curatio, tanquam deo, perpetua erat

Hunc vero postquam ancillae lavassent et unxissent oleo,

Circaque ipsum laenam pulchram iecissent atque tunicam,

E balneo utique egressus viros ad vini potatores

Ibat: Nauficaa vero, a diis pulchritudinem habens,

Stetit iuxta postes tecti pulchre fabricati:

Admirabatur autem Ulysses oculis adspiciens,

Et ipsum allocuta verba alata dicebat:

„Salve, hospes, ut etiam olim, cum fueris in patria terra,

Memineris mei, quod mihi primae vitae *conservatae* pretium

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses: debes.“

„Nauficaa, filia magnanimi Alcinoi,

Sic nunc Iupiter det alcitonans maritus Immonis,

Demumque ut veniam, et reditus diem videam:

Ita tibi etiam illic, deo veluti, vota fecerim

Semper diebus omnibus: tu enim me servasti, puella.“

Dixit, et in thronum sedit iuxta Alcinoi regem.

Hi vero iam portiones distribuebant, miscebantque vinum.

Præco autem prope venit, ducens amabilem cantorem,

Demodocum, populo honoratum; collocavitque ipsum

In medio convivarum, ad columnam longam acclinatum.

- Ἀὐτὸς τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις· Ὀδυσσεύς,
 475 Νώτου ἀποκροταμών ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο·
 Ἀργιόδοντος υἱός, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·
 Κήρυξ, τῇ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὅφρα φάγηται,
 Δημόδοκω, καὶ μιν πρᾶπτύξομαι, ἀχνύμενός περ.
 Πᾶσι γὰρ ἀνδρώποισιν ἐπιθανίοισιν αἰδοῖται
 480 Τιμῆς ἔμποροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐκ ἐκ' ἄρα σφέας
 Οἴμας Μοῦς· ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φύλον αἰδοῦν.
 ὣς ἄρ' ἔφη· κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 Ἥρω Δημόδοκω· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 485 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόρις καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Ἀὐτὸς τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δημόδοκ', ἔθοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομαι ἀπάντων·
 Ἥ σέ γε Μοῦς· ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἥ σέ γ' Ἀπόλλων·
 Αἴην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν αἶτον αἰεθεῖς,
 490 Ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαδόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
 ὣς τε που ἡ αὐτὸς παρεῶν, ἢ ἄλλαν ἀκούσας,
 Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον αἰεῶν
 Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἦγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
 495 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
 Αἰ κεν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν ἰωθῆσομαι ἀγχιπαῖοισιν,
 ὣς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὥπαθε δέσπιν αἰοιδῆν.
 ὣς φάθ'· ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ'
 αἰοιδῆν,
 500 Ἐνθεν ἐλὼν, ὥς οἱ μὲν εὐσθέλμων ἐπὶ νηῶν
 Βάντας ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγανλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
 Αὐτοὶ γὰρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
 505 ὣς δ' μὲν ἐστίηκε· τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
 Ἥμενοι ἄμφ' αὐτόν· τρίχα δὲ σφαιρὶν ἦνδανε βουλῇ·
 Ἥ δὲ διατμήξαι κοῖλον δόρυ νηλεῖ χαλκῷ,
 Ἥ κατὰ πετράων βαλεῖν ἐρύσαντας ἐκ' ἄκρης,
 Ἥ ἐαῖν μέγ' ἀγᾶλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι
 510 Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἐμελλεν.
 Αἶσα γὰρ ἦν ἀκαλέσθαι, ἐπὶν πόλις ἀμφικαλύψῃ
 Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὃν εἶατο πάντες ἀρίστα
 Ἀργείων, Τρῳέεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντας.

Ἥτιδαν

Ac tunc praeconem allocutus est solers Ulysses,
 A tergo parte abscissa; multum vero supererat
 Albis dentibus suis, florida autem erat circum pinguedo:
 „Praeco, accipe iam, hanc praebe carnem, ut comedat,
 Demodoco; et ipsum complectar, moestus licet.
 Omnibus enim hominibus terrestribus cantores
 Honoris compotes sunt et reverentiae; eo quod ipso
 Cantus Musa docuit; amavitque genus cantorum.”
 Sic dixit; praeco autem ferens in manibus posuit
 Heroi Demodoco; is autem accepit, gaudebatque animo.
 Illi vero ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
 Ceterum postquam potus et cibi desiderium exarissent,
 Tum vero Demodocum allocutus est solers Ulysses:
 „Demodoco, longe sane te supra mortales laudo omnes;
 Aut te Musa docuit, Iovis filia, aut te Apollo;
 Valde enim accurate Achiuorum fatum canis.
 Quanta fecerint, passique sint, et quanta laborarint Achiivi;
 Tanquam alicubi et ipse praesens fueris, aut ab alio audieris.
 Verum age iam perge et equi apparatus canta
 Lignei, quem Epeus fecit cum Minerva,
 Quem quondam in arcem, dolum, duxit nobilis Ulysses;
 Viris impletum, qui illum diripuerunt,
 Si iam mihi haec accurate enarraveris.
 Statim ego omnibus edicam hominibus,
 Quod sane tibi benignus deus praebuerit divinum cantum.”
 Sic dixit: ille vero concitus a deo incipiebat, exhibebatque
 cantilenam,
 Inde aggressus, quo pacto alii quidem bene tabularis navibus,
 Consensus enavigarunt, igne in tentoria iniecto
 Argivi; alii vero iam inelytum circum Ulysses
 Sedebant in Troianorum coetu, tecti equo:
 Ipsi enim eum Troiani in arcem protraxerant.
 Sic ille quidem stabat; isti autem incerta multa praedicabant,
 Sedentes circa ipsum; trifarium autem ipsis placebat consilium
 Aut discindere cavam lignum saevo ferro,
 Aut de rupe delicere protractum in summitatem.
 Aut sinere ingens simulacrum deorum placamen esse;
 Qua utique sententia etiam postea peragendum erat:
 Fatale enim erat ut perirent, postquam urbs intra se conclusisset
 Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
 Argiuorum, Troianis caedem et mortem ferentes.

Ἡεῖθεν δ', ὥς ἄστυ διέπραδον νῆες Ἀχαιῶν,
 615 Ἰππόδεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.

Ἄλλον δ' ἄλλη ἄειδε πόλιν καταϊζέμεν αἰκὴν·

Αὐτὰρ Ὀδυσσεῖα προτὶ δῶματα Διηφόβοιο

Βήμεναι, ἦντ' Ἀρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μεγελᾷφ.

Κεῖδι δὴ αἰνότετον πόλεμον φάτο ταλμῆδαντα,

520 Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

Ταυτ' ἄρ' αἰοῖδος ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Τήκετο· δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρσίας.

Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόδιν ἀμφιπεδούδα,

Ὅστε ἔης πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσσειν,

525 Ἀσπεῖ καὶ τεκέεσβιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ·

Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσίδουσα,

Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὀπίσθεν

Χόπτοντες δούρεσσι μετάρφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους,

Εἶρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἰζύν·

530 Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχει φθινύθουσι παρσιαί·

Ὡς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.

Ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,

Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσαι, ἠδ' ἐνόησεν,

Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἀκούσεν·

535 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·

Δημόδοκος δ' ἦδη σχεδέτω φόρμιγγα λίγεια·

Οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' αἰεῖδει.

Ἐξ οὐ δορκέομέν τε, καὶ ὥρορε Δεῖος αἰοῖδος,

540 Ἐκ τοῦδ' οὐπω παύδατ' οἰζυροῖο γόοιο

Ὁ Ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.

Ἄλλ' ἄγ', ὃ μὲν σχεδέτω, ἵν' ὁμῶς τερπόμεδα πάντες,

Μεινοδόκοι καὶ Ξεῖνος· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.

Εἵνεκα γὰρ Ξεῖνοιο τάδ' αἰδοῖοιο τέτυκται,

545 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδωμεν φιλέοντες.

Ἀντὶ καθιγνήτου Ξεῖνός Σ' ἱκέτης τε τέτυκται

Ἀνέρι, ὅδ' ὀλίγον περ ἐπιφαύη πραπίδεσβιν.

Τῷ νῦν μηδὲ σύ· κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,

Ὅ τι κέ σ' εἰρωμαί· φάσθαι δέ σε κάλλιον ἔστιν.

550 Εἰς ὄνομ', δ, τι τε κεῖδι κάλεον μῆτηρ τε πατὴρ τε,

Ἄλλοι Σ', οἱ κατὰ ἄστυ, καὶ οἱ περιναϊετάουσιν·

Οὐ μὲν γάρ τις κάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνδρώπων,

Οὐ κακός, οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὶν τὰ πρῶτα γένηται·

Ἄλλ' ἐπὶ πάσι τίθενται, ἐπεὶ κέ τέκωσι, τρεχῆς.

Canebat porro, ut urbem depopulati sint filii Achiuorum,
 Ex equo effusi, cavis insidiis relictis.
 Alium autem alias canebat urbem diripere excelsam;
 At Vlyssē ad aedes Deiphobi
 Iuisse; tanquam Martem, cum deo pari Menelao.
 Illic iam gravissimum bellum dicebat ausum
 Vicisse etiam deinde, per magnanimam Minervam.
 Haec utique cantor cantabat eximius; at Ulysses
 Tabescebat; lacryma autem rigabat sub palpebris genas.
 Ut vero semina flat dilectum virum, ei circumvoluta,
 Qui suam ante urbem populumque ceciderit;
 Urbi et liberis arcens saevum diem:
 Haec quidem illum morientem et palpitantem intuita,
 Super illum fusa stridulae eiular; illi vero pone
 Caedentes hastis tergum, atque etiam humeros,
 Servitutem induunt, laboremque ut sustineat et aerumnam
 Huius autem miserabilissimo dolore tabescunt genae:
 Sic Ulysses miserabilem sub palpebris lacrymam stillabat.
 Ibi alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
 Alcinous autem ipsum solus animadvertit atque observavit,
 Sedens prope ipsum, graviter autem ingemiscentem audivit:
 Statim vero Phaeacibus remigii studiosis dicebat:
 „Audite, Phaeacum ductores atque principes,
 Demodocus vero iam cohibeat citharam argutam;
 Nequaquam enim omnibus gratificans haec canat,
 Ex quo coenauimusque, et coepit divinus cantor
 Ex hoc nunquam cessavit ab aerumnoso luctu
 Hospes; valde ipsum quodammodo dolor mentem circumdedit.
 Sed age, illi quidem cesser, ut simul oblectemur omnes,
 Hospitio suscipientes, hospesque: quoniam multo satius ita.
 Propter enim hospitem haec venerandum parata sunt,
 Deductio et amica bona, quae ei damus amanter excipientes.
 Instar fratris et hospes et supplex est
 Viro, qui utique vel paululum attingat mente
 Ideo nunc neque tu celsa ingenio versuto,
 Quodcumque te percontatus fuero: dicere nempē te satius est
 Dic nomen, quo te illic vocabant materque, patérque,
 Aliique, qui in urbe tua, et qui circum habitant.
 Etenim nemo omnino absque nomine est hominum,
 Neque malus, neque bonus, postquam primum natus sit;
 Sed omnibus imponunt, simul atque genuerint parentes.

Dio

- 555 Εἰπὲ δὲ μοι γαῖάν τε τεῖν, δῆμιόν τε πόλιν τε·
 Ὅφρα δὲ τῇ πεικῶσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γὰρ Φαίηκές σι κυβερνητῆρες ἔασιν,
 Οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ, τάτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
 Ἄλλ' αὐταὶ ἰσασὶ νόηματα καὶ φρένας ἀνδρῶν;
- 560 Καὶ κάρτων ἰσασὶ πόλιας καὶ πτόνας ἀγροῦς
 Ἀνδρώπων· καὶ λαῖτμα τάχις δ' ἄλως ἐκπερόωσιν,
 Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδὲ ποτὲ σφιν
 Οὔτε τι πημανθῆναι ἐπὶ δέος, οὐδ' ἀπολέςθαι.
 Ἄλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
- 565 Ναυσιδόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
 Ἡμῖν, οὐνεκα κομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
 Φῇ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
 Ἐκ κομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ
 Ραιδέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
 Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δὲ κεν θεὸς ἦ τελέσειεν,
 Ἦ κ' ἀτέλεστ' εἶη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Ὅππῃ ἀπεκλάγχθης τε, καὶ ἄστυνας ἔκειο χώρας
 Ἀνδρώπων· αὐτοὺς τε πόλεις τ' εὐ ναίεταώσας·
- 575 Ἦ μὲν ὅδοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
 Οἳ τε φιλόξεinoι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεοῦδής.
 Εἰπὲ δ', εἰ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἐνδοθὶ θυμῷ,
 Ἀργείων, Δαναῶν, ἥδ' Ἐλίου οἶτον ἀκούων.
 Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπακλώσαντο δ' Ὀλεθρον
- 580 Ἀνδρώποσι, ἵνα ᾗσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδῇ.
 Ἦ τίς τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρό,
 Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἢ πενθερός, ὅτε μάλιστα
 Κῆδιστοὶ τελέθουσι, μεθ' αἱμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
 Ἦ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδώς,
- 585 Ἐσθλός, ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερσίων
 Πηνεται, ὃς κεν, ἑταῖρος ἐὼν, πέπνυμένα εἶδῃ.

M A R I U M

N O N I.

(105 — 192): ubi cum duodecim viris ad Polyphemum, Neptuni filium. penetraverit (193 — 286): qui cruentis dapibus expletus, quas caede sex sociorum eius instruxerat (287 — 334): vino etiam, quod Ulysses ingesserat, temulentus, quum in somnum procubuisset, excaecatus (345 — 412), et parte gregis spoliatus, fugientem saxo incoellit (413 — 566).

- 555 Εἶπε δὲ μοι γαῖάν τε τήν, δῆμόν τε πόλιν τε·
 Ὅφρα σε τῇ πείπωσι τιτυδόμεναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γὰρ Φαιῆεςδ' κυβερνητῆρες ἔασιν,
 Οὐδέ τι πηδάλ' ἐστὶ, τὰτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
 Ἄλλ' αὐταὶ ἰδασὶ νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν;
- 560 Καὶ πάντων ἰδασὶ πόλιας καὶ πόντας ἀγρούς
 Ἀνδρώπων· καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἄλως ἐκπερώσιν,
 Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδὲ ποτὲ ὄφιν
 Οὔτε τι πημανθῆναι ἐπὶ δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
 Ἄλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατὴρ ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
- 565 Ναυσιδόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
 Ἡμῖν, οὐνεκα κομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
 Φῆ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
 Ἐκ κομπῆς ἀνιούσαν ἐν ἡεροειδέϊ πόντι
 Ραιδέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψει.
 Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δὲ κεν θεὸς ἦ τελέσειεν,
 Ἡ κ' ἀτέλεισθ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Ὅππῃ ἀπεκλάγῃς τε, καὶ ἄστινας ἔκειο χώρας
 Ἀνδρώπων· αὐτοῖς τε πόλεις τ' εὖ ναίεταώς·
- 575 Ἡ μὲν ὄσοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
 Οἳ τε φιλόξεinoι, καὶ ὄφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
 Εἶπε δ', ὅ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
 Ἀργείων, Δαναῶν, ἥδ' Ἰλίου οἶκον ἀκούων.
 Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
- 580 Ἀνδρώποσι, ἵνα ᾗσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδῇ.
 Ἡ τίς τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρό,
 Ἐσθλὸς ἔων γαμβρός ἢ πενθερός, οἷτε μάλιστα
 Κῆδιστοὶ τελέθουσι, μεθ' αἰμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
 Ἡ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδώς,
- 585 Ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερεῖων
 Πηγνεται, ὅς κεν, ἑταῖρος ἔων, πεπνυμένα εἰδῇ.

M A R I U M

N O N I.

(105 — 192): ubi cum duodecim viris ad Polyphemum, Neptuni filium. penetraverit (193 — 286): qui cruentis dapibus expletus, quas caedo sex sociorum eius instruxerat (287 — 334): vino etiam, quod Ulysses ingesserat, temulentus, quum in somnum procubuisse, excaecatus (345 — 412), et parte gregis spoliatus, fugientem saxo incoellit (413 — 566).

Ὅ Δ Τ Σ Σ Ε Ί Α Σ Γ.

Ἀλκίνοῦ ἀπὸ

- Τ**ὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκούμεν ἔσθ' ἢ ἀοιδοῦ
 Τοιοῦδ', οἷος ὅρ' ἐστὶ θεοῖς ἐγαλγικίος· αὐδῆν.
5 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι τέλος χαμίστερον εἶναι,
 Ἦ ὅτ' ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κἄτα δῆμον ἅπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
 Ἦμενοι ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 Σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσδων
10 Οἴνοχοός πορῆρσι καὶ ἐγχείρῃ δεπάεσβιν·
 Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
 Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπειράπετο σιονόεντα
 Εἴρεσθ', ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀφρυόμενος στεναχίζω.
 Τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
15 Κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
 Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὅφρα καὶ ὑμεῖς
 Εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγῶν ὑπο νηλεὲς ἦμαρ,
 Ὑμῖν ξείνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
 Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
20 Ἀνδρῶποισι μέλω, καὶ μεν κλέος οὐρανὸν ἵκει.
 Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ,
 Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
 Πολλὰ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησιν,
 Δουλίχιόν τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·
25 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπεριάτῃ εἰν ἀλλὴ καίται
 Πρὸς Ζόφον, — αἱ δὲ τ' ἀνευθεὶ πρὸς Ἡῶ τ' Ἡελίον τε —
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτι ἔγωγε
 Ἦε γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.

Ἡ

O D Y S S E A E IX.

λογος. Κυκλαπεια.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
 Sane hoc pulchrum est, audire cantorem
 Talem, qualis hic est, diis adsimilis voce :
 Non enim ego ullum puto eventum gratiorem esse,
 Quam cum laetitia quidem detineat populum universum,
 Convivaeque per domum audiant cantorem,
 Sedentes ordine ; iuxta autem plenae sint mensae
 Pane et carnibus ; vinum autem ex cratere hauriens
 Pincerna afferat et infundat poculis ;
 Hoc quiddam mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
 Tibi vero meas aerumnas animus institit luctuosas
 Sciscitari ; ut adhuc magis lugens ingemiscam.
 Quid primum, quid autem deinde, quid vero ultimum narrabo
 Aerumnas quando quidem mihi multas dederunt Dii caelestes
 Nunc vero nomen primum dicam ; ut et vos
 Sciatis : ego vero deinde, postquam effugero saevum fatum,
 Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans ;
 Sum Ulysses Laertiades, qui omnibus dolis
 Hominibus curae sum, et mea fama ad caelum pervenit :
 Habito autem Ithacam apricam ; in ipsa vero mons *est*
 Neritus, nemorosus, conspicuus : circum autem insulae
 Multae habitantur valde prope invicem,
 Dulichiumque, Sameque, et nemorosa Zacynthus :
 Ipsa autem humilis longe suprema in mari iacet
 Ad Occasum, illae vero seorsum ad auroram solemque ;
 Aspera, sed bona iuvenum alatrix ; nihil ego
 Propria terra possum dulcius aliud videre.

- Ἡ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψώ, δία θεάων·
 30 (Ἐν σπέεσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.)
 Ὡς δ' αὖτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μετ' αἰοῖσιν
 Αἰαίῃ, δόλοισσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
 Ἄλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
 Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἦς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων
 35 Γίγνεται, εἴπερ καὶ τις ἀπόπροδι πίονα οἶκον
 Γαίῃ ἐν ἄλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκῆων.
 Εἰ δ', ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδὲ' ἐνίσπω,
 Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηςδεν ἰόντι.
 Πιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασθεν,
 40 Ἰσμάρῳ· ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὦλεσα δ'
 αὐτούς·
 Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 Δασδάμεθ', ὥς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίη ἴσῃς.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερῶ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
 Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
 45 Ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
 Ἐσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίπιδας ἔλικας βούς.
 Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
 Οἱ σφιν γείτονες ἦσαν ἅμα πλεόνες καὶ ἀρείους,
 Ἠπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἱππων
 50 Ἀνδράσι μάργασθαι, καὶ ὄσι χρήν πεζὸν ἔοντα.
 Ἠλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρη,
 Ἠέριοι· τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἶδα παρέσθη
 Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἔν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
 Στηθάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ δοῦσιν·
 55 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείρῃσιν.
 Ὅφρα μὲν ἡὼς ἦν, καὶ ἀΐξετο ἱερὸν ἡμαρ,
 Τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλεονάς περ ἔοντας·
 Ἥμος δ' Ἡέλιος μετενίσσετο βουλευτόνδε,
 Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοὺς.
 60 Ἐξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδης ἑταῖροι
 Ὡλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μέρος τε.
 Ἐνθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἥτορ,
 Ἀσμενοὶ ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
 Οὐδ' ἄρα μοι προτέρῳ νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 65 Πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρεῖς ἐκαστον αὖθις,
 Οἱ θάνον ἐν πεδίῳ, Κικόνων ὑπο δρωθέντες.
 Νηυσὶ δ' ἐπ' ὧρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Λαίλαπι θεσπέσῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυπεν

Sane quidem me illic detinebat Calypso, nobilissima dearum,
In specubus cavis, cupiens *sibi* maritum esse;
Similiter porro Circe detinebat domi suae
Aeaea, dolosa, cupiens *sibi* maritum esse:
Sed meum nunquam animum in pectore flectebant.
Adeo nihil dulcius sua patria neque parentibus
Est, etiamsi et quis procul divitem domum
Terra in aliena habitet seorsum a parentibus.
Age vero tibi et redditum meum lacrymosum narrabo,
Quem mihi Iupiter immisit a Troia profecto,
Ab Ilío me ferens ventus Ciconibus appulit,
Ad Ismarum: ibi autem ego urbem depopulatus sum, occidi-
que ipsos incolas.

Ex urbe vero uxores et possessiones multas ubi ceperamus,
Divisimus, ut nequis mihi privatus abiret aequali portione.
Tum vero quidem ego celeri pede fugere nos
Hortabar; illi vero valde stulti non parebant.
Hic vero multum, quidem vinum bibebatur, multas autem oves
Mactabant ad litus, et flexipedes camuros boves.
Interea vero abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,
Qui ipsis vicini erant simul plures et meliores,
Continentem habitantes, docti quidem ab equis
Cum hominibus pugnare, et cum opus esset peditem pugnare.
Venerunt deinde, quot solia et flore nascantur vere,
Matutini: tunc sane malum Iovis fatum affuit
Nobis infelicibus; ut dolores multos pateremur.
Consistentes autem pugnabant pugna ad naves veloces;
Feriebantque se invicem aereis hastis.

Quamdiu quidem tempus matutinum erat, et agebatur sacra dies,
Tandiu utique nos defendentes sustinebamus, plures licet essent:
Quando vero sol transibat vespeream versus.

Tum vero Cicones pepulerunt domitos Achivos.
Sex autem a singulis navibus bene ocreati socii
Perierunt: ceteri vero effugimus mortemque fatumque.
Illino vero ulterius navigabamus dolentes corde,
Lubentes ex morte, caris amissis sociis.

Neque sane mihi ulterius naves procedebant remis utrinque agitatae,
Priusquam horum miserorum sociorum ter unumquemque vo-
Qui perierunt in campo a Ciconibus trucidati, (cassemus,
Navibus autem immisit ventum Boream nubium coactor Iupiter
Cum procella ingenti, nubibusque cooperuit

- Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὁρῶρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 70 Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρβιαι, ἰστία δέ σφιν
 Τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἴς ἀνέμοιο.
 Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν, δειδαντες ὄλεθρον,
 Αὐτὰς δ' ἐδδυμένως προερυσάμεν ἡπειρόνδε.
 * Ἐνθα δὴ νύκτας, δύο τ' ἡμέματα συνέχεῖς αἰεὶ
 75 Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτω τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
 * Ἀλλ' ὅτε διή τρίτον ἡμῶν εὐπλόκαμος τέλες· Ἡώς,
 Ἰστούς σθηδόμενοι, ἀνὰ θ' ἰστία λεύκ' ἐρύσαντες,
 * Ἡμεῶν τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνήται τ' ἔθνον.
 Καὶ νύ κεν ἄσκηθης ἰκόμεν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 80 Ἀλλὰ με κύμα, ῥόος τε, περιγνάμπιον· ἢ Μάλειαν,
 Καὶ Βορέης ἀπέωδε, παρέπλαγγεν δὲ Κυθήρων.
 * Ἐνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὄλοοις ἀνέμοισιν
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ'· αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν.
 Γαίης λωτοφάγων, οἷτ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
 85 * Ἐνθα δ' ἐπ' ἡπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
 Αἶψα δὲ δεῖπνόν ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
 Δὴ τότε ἐγὼν ἑτάρους προτείνε πένθεσθαι ἰόντας,
 * Ἄνδρες δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὑπάσθας,
 90 Οἵτινες ἀνέρες εἰεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες.
 Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγην ἀνδράσι λωτοφάγοισιν·
 Οὐδ' ἄρα λωτοφάγοι μῆδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
 Ἡμετέροις, ἀλλὰ σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
 Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιθεῖα καρπὸν,
 95 Οὐκ ἐτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·
 * Ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι λωτοφάγοισιν
 Λωτῶν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστον τε λαθέσθαι.
 Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ θυγὰ δῆσα ἐρύσθας.
 100 Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
 Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
 Μῆπω τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθῃται.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖδι κάθιζον·
 * Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 105 * Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀναχήμενοι ἦτορ.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμισίων,
 Ἰκόμεθ', οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
 Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν·
 * Ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

Homini pane vescenti, sed cacumini sylvoſo
 Excellorum montium, cum appareat ſolum ab aliis,
 Atque tum ceteros iuſſi dilectos ſocios
 Illic apud navemque manere, et navem cuſtodire:
 Aſt ego, electis ſociorum duodecim optimis,
 Ivi; ceterum caprinum utrem habebam nigri vini
 Dulcis, quod mihi dederat Maron, Evanthei filius,
 Sacerdos Apollinis, qui Iſmarum tuebatur;
 Quod ipſum cum liberis tutati ſimus atque uxore,
 Reverentia moti, habitabat enim in luco arborifero
 Phoebi Apollinis: ille utique mihi dedit pulchra dona:
 Auri quidem mihi dedit elaborati ſeptem talenta;
 Dedit autem mihi craterem totum argenteum: ceterum deinde
 Vinum in Amphoris duodecim ipſis hauſtum,
 Suave, incorruptum, divinum potum: neque quiſquam illud
 Norat famulorum, neque ancillarum in domo,
 Sed ipſeque, uxorque cara, promaque una ſola.
 Hoc autem quoties biberent dulce vinum rubrum,
 Unum: poculum qui impleverat, aquae viginti menſuras
 Infundebat; dulcis autem odor a cratere ſpirabat,
 Divinus: tum nequaquam abſtinere gratum fuiſſet.
 Huius ferebam impletum utrem magnum; itemque viatica
 In pera: ſtatim enim mihi ſuſpicatus eſt animus generoſus,
 Virum ſuperventurum ingenti praeditum robore,
 Agreſtem, neque iura bene doctum, neque leges.
 Celeriter autem in antrum venimus, neque ipſum intus
 Invenimus; ſed paſcebat per paſcua pingua pecora
 Ingreſſi vero antrum admirabamur ſingula:
 Calathi quidem caſeis gravabantur; repleta autem erant ſtabula
 Agnorum atque hoedorum: ſeparatae vero ſingulae
 Incluſae erant; ſeorſum quidem grandiores natu, ſeorſum et
 aetate mediae,
 Seorſum itidem recens natae: natabant autem ſero vaſa omnia,
 Mulcralia, ſcapthiaque, elaborata, quibus immulgebat.
 Tum me quidem imprimis ſocii precabantur verbis
 Ut ſumtis caſeorum nonnullis abiremus retro; at deinde
 Confeſtim ad navem celerem hoedosque et agnos
 E ſtabulis agentes navigaremus ſalſam aquam;
 Sed ego non parui, (certe multo ſatius fuiſſet,)
 Donec ipſum viderem, et experirer ſi mihi hoſpitalia daret:
 Neque ſane erat ſociis viſus amabilis futurus.

Turn .

- Ἐνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐδύσαμεν· ἥδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τε μιν ἔνδον
 ἤμενοι, ἕως ἐπῆλθε νέμων· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 Ἰλῆς ἀζαλῆς, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἶη.
- 235 Ἐκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν·
 Ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες ἀπεσδύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
 Αὐτὰρ ὄγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
 Πάντα μάλ', ὅσδ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρδενα λείπε δύρηφιν,
 Ἀρνειοὺς τε τράγους τε, βαδείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
- 240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑφύδ' αἰέρας,
 Ὀβριμον· οὐκ ἂν τότε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 Ἔσθλαι, τετράκυκλοι, ἀπ' οὐδεὸς ὀχλίσσειαν·
 Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε δύρηφιν.
 Ἐζόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,
- 245 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἐμβρυον ἦκεν ἐκάσθῃ.
 Αὐτίκα δ' ἡμῖν μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
 Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν·
 Ἡμῖν δ' αὐτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὕφρα οἱ εἶη
 Πίνειν αἰνυμένῳ, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἶη.
- 250 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσίδειν, εἶρετο δ' ἡμέας·
 ὦ ξεῖνοι, τίνας ἐστέ; πόθεν πλεῖδ' ὕγρὰ κέλευθα;
 Ἡ τι κατὰ πρῆξιν, ἥ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 Οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἅλα, τοιτ' ἀλόωνται
- 255 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες;
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὐτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Δειδάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτὸν τε πέλωρον.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσθιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἡμεῖς τοι Τροίηδεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
- 260 Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 Οἴκαδ' ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἅλλα κέλευθα
 ἤλαθμεν· οὕτω που Ζεὺς ἠθέλε μητίσασθαι.
 Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
 Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί·
- 265 Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
 Πολλοὺς· ἡμεῖς δ' αὐτε κιχανόμενοι τὰ σά γούνα
 ἰκόμεθ', εἰ τι πόροις ξεινῆιον, ἥδ' καὶ ἄλλως
 Δοίῃς δωτίνην, ἥτε ξείνων θέμις ἐστί.
 Ἀλλ' αἰδέιο, φέριστε, θεοὺς· ἱκέται δέ τοι εἰμεν.
- 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆτωρ ἱκετῶν τε ξείνων τε,
 Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀκηδεῖ.

Tum vero igne accenso sacrificavimus et ipsi
 E caecis fumentes comedimus, expectabamusque ipsam intus
 Sedentes, donec venit pascens: ferebat autem ingens onus
 Ligni aridi, ut ei ad coenam esset.
 Extra autem antrum deliciens strepitum fecit:
 Nos vero perterriti diffugimus in recessum antri.
 At ille in latam speluncam egit pingua pecora,
 Omnia prorsus, quae mulgebat: maris autem reliquit foris,
 Arietesque, hircosque, altam extra chortem.
 Ceterum deinde admovit operculum ingens alte sublatum,
 Grave: non illud duo et viginti currus
 Fortes, quaternis rotis, a solo dimovissent:
 Tantam excelsam petram admovit ostio.
 Sedens autem mulgebat oves et palantes capras,
 Omnia rite, et foetum submitit singulis.
 Statim autem dimidium ubi coagulasset albi lactis,
 Textilibus in calathis constructum rep. suit:
 Dimidium vero rursus constituit in vasibus, ut sibi esset
 Ad potandum epulanti, et sibi ad coenam foret,
 At postquam expediisset obiens sua opera,
 Tum vero ignem accendebat, et adspexit, interrogabatque nos:
 „O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
 Nunquid ad negotiationem, an temere erratis?
 Tanquam praedones super mare, qui errant,
 Animas periculo obiectantes, malum alienigenis ferentes?“
 Sic dixit, nobis autem statim, confractum est carum cor
 Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monitrosam,
 Sed et sic ipsum verbis respondens alloquebar:
 „Nos quidem a Troia devii acti Achiivi
 Variis ventis super ingentes fluctus maris,
 Donum petentes alia via aliis itineribus
 Venimus: sic nimirum Iupiter voluit constituere.
 Populi autem Atridae Agamemnonis gloriamur esse,
 Cuius sane nunc maxima sub caelo gloria est:
 Tantam enim diripuit urbem, et perdidit populos
 Multos: nos autem demum procumbentes ad tua genua
 Supplicamus, si quod praebeas hospitale munus, siue etiam aliter
 Donum des; qui utique hospitum mos est.
 Sed verere, optime, deos; supplices nempe tibi sumus:
 Iupiter autem ultor est supplicumque, hospitumque,
 Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.“

- "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο τηλέϊ θυμῷ.
 Νήπιός εἰς, ὧ ἔειν', ἥ τηλόθεν εἰλήλουδας,
 "Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἦ δειδίμεν ἦ ἀλέασθαι.
 275 Οὐ γάρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
 Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθρος ἀλευάμενος περιδοίμην·
 Οὔτε σεῦ, οὐδ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύει.
 Ἀλλὰ μοι εἴφ', ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα.
 280 Ἡ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἥ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαείω.
 "Ὡς φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ λάδεν εἰδότα πολλὰ
 Ἀλλὰ μιν ἄφ' ὀρβρον προσέφην δολίοις ἐπέεσβιν·
 Νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὕμῃς ἐπὶ πείρασι γαίης,
 285 Ἀκρῇ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο τηλεῖ θυμῷ.
 Ἀλλ' ὄγ' ἀναίξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἱάλλεν·
 Σὺν δὲ δύω μάρφας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
 290 Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαίαν.
 Τοὺς δε διαμελεῖσθι τάμεν ὠπλίσσατο δόρπον·
 Ἡδῶδε δ', ὥστε λέων ὀρεδίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
 Ἐγκατὰ τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα.
 Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέδομεν Διτ' χεῖρας,
 295 Σχέτλια ἔργ' ὀρόωντες· ἀμνηχανὴ δ' ἔχε θυμόν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν,
 Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
 Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν,
 300 Ἀδσον ἰὼν, εἰσὸς δ' ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Οὐτάμεναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενός· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυσεν.
 Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπώλομεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλῶν
 305 Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέδηκεν.
 "Ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῷ διῶν.
 Ἡμὸς δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαie, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα,
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστῃ.
 310 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε ποιησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 Σὺν δ' ὕγε δ' αὐτε δύω μάρφας ὠπλίσσατο δεῖπνον.
 Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πῶνα μῆλα,

Sic dicebam: ille vero mihi rursus respondit saevo animo:

„Stultus es, o hospes, vel longe advenisti,

Qui me deos iubēs aut timere, aut observare

Non enim Cyclopes Iovem Aegiochum curant,

Neque deos beatos, quoniam multo praestantiores sumus,

Neque ego Iovis inimicitias evitans pepercerim

Neque tibi, neque fociis, nisi animus me iubeat.

Sed mihi dic, ubi appuleris huc profectus fabrefactam navem;

An alicubi ad extremam oram, an et prope, ut sciam.“

Sic dixit tentans: me autem non latuit scientem multa;

Sed ipsum vicissim allocutus sum dolosa verbis;

„Navem quidem mihi confregit Neptunus terrae quassator,

Ad scopulos coniectam; vestrae ad fines terrae,

Promontorio impactam; ventus autem ex ponto tulit:

At ego cum hisce effugi arduam perniciem.“

Sic dicebam; ille autem mihi nihil respondit saevo animo;

Sed ipse impetu facto fociis manus inferebat;

Simulque duos correptus, tanquam catulos ad terram

Illidebat; cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram

His vero membratim dissectis apparavit coenam:

Vorabat autem, quemadmodum leo montanus, neque relinquebat

Intestinaque, carnesque, et ossa medullis plena.

Nos vero flentes sustulimus Iovi manus.

Misera opera videntes; desperatio autem tenebat animum.

Ceterum postquam Cyclops magnum implevisset ventrem,

Humanas carnes comedens, et insuper merum lac bibens,

Iacebat intra antrum extensus inter pecora.

Hunc quidem ego volui, magnanimo in animo,

Propius accedens, gladio acuto stricto a furore

Vulnerare ad pectus, ubi praecordia hepar circumdant,

Manu admota; aliud autem me consilium retinebat.

Ibidem enim et nos perissemus saeva morte;

Non enim potuissemus ab ostio excelso

Manibus amovere saxum grave, quod admoverat.

Ita tum quidem ingemiscientes exspectabamus auroram divinam.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos aurora,

Tum vero ignem accendebat, et mulgebat egregia pecora

Omnia rite, et foetum submitit singulis.

At postquam expediisset obiens sua opera,

Simul ille rursus duobus correptis apparuit prandium.

Pransus autem, ex antro egit pinguis pecora,

- Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἄψ ἐπέθηχ', ὥσεί τε φαρέτρη πῶμ' ἐπίδειη,
 315 Πολλῇ δὲ ροίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πύονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 Εἴ πως τιβαίμην, δοίῃ δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή.
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σπηῶ,
 320 Χλωρόν, ἐλαττεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίῃ
 Αὐανδέν· τὸ μὲν ἄμμες εἶδοκομεν εἰσορόωντες,
 Ὅσσον θ' ἰσθὸν νηὸς εἰκοσόροιο μελαίνης,
 Φορτίδος, εὐρείης, ἧτ' ἐκπεράχ' μέγα λαῖτμα·
 Τόσσον ἦν μῆκος, τόσσον πάχος εἰσορόασθαι.
 325 Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοφα παραστάς,
 Καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποεῦναι δ' ἐκέλευσα.
 Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δὲ θόωσα παραστάς
 Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέω.
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέδηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
 330 Ἡ ῥα κατὰ σπείλους κέχυτο μεγάλ' ἥλιδα πολλή.
 Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
 Ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἶρας,
 Τρίψαι ἐν ὄφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱάνοι.
 Οἱ δ' ἐλάχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἦδελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 335 Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
 Ἐσέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων·
 Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πύονα μῆλα,
 Πάντα μάλ'· οὐδέ τι λείπε βαδείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 Ἡ τοι οἰδάμενος, ἧ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευσεν.
 340 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' αἶρας,
 Ἐζόμενος δ' ἤμελεγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἐμβρυον ἦκεν ἐκᾶσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦδε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε δύω μάρψας ὠπλίεσθαιτο δόρπον.
 345 Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηΐδων ἄγχι παραστάς,
 Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·
 Κύκλωψ, τῇ, πλε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
 Ὅφρ' εἰδῆς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νηὺς
 ἐκεκεύθει
 Ἡμετέρῃ· σοὶ δ' αὖ λοιπὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
 350 Οἰκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἐτ' ἀνεκτῶς.
 Σχέτικε, πῶς κέν τις σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἴκοιτο
 Ἀνδρῶπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.

Facile amoto operculo ingenti: at deinde
 Rursus admovit, veluti si pharetras operculum imponeret.
 Multo autem strepitu ad montem agebat pinguis pecora
 Cyclops: ceterum ego relictus eram mala profunde cogitans.
 Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi gloriam Pallas.
 Hoc autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
 Cyclopi enim iacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridis, oleagina; hanc quidem exciderat, ut ferret
 Arelactam; eam et nos tantam imaginabamur insipientes,
 Quantus utique malus navis viginti remis agitatae nigrae,
 Onerariae, latae, quae scilicet traiecit ingentem pelagum;
 Tanta erat longitudo, tanta spissitudo adspectu,
 Ab hac quidem, quantum ulna est, ego abscidi adstans,
 Et apposui sociis, laevigareque iussi.
 Hi vero laevem fecerunt; ego autem acui adstans
 Summum: statimque prehensam adurebam in igne ardente.
 Et hanc quidem bene deposui reconditam sub stercore,
 Quod per speluncam infum erat admodum dense multum.
 At ceteros sorte fortiri iussi,
 Quinam auderet mecum vectem sublatum
 Terere in oculo, quando eum dulcis somnus occuparet.
 Hi autem sorte electi sunt, quos utique et voluisssem ipse eligere,
 Quatuor, ast ego quintus cum his delectus sum.
 Vespertinus autem rediit pulchra velleribus pecora pascens:
 Continuo vero in latam speluncam egit pinguis pecora
 Omnia prorsus; neque ullum relinquebat altam extra chortem,
 Siye quid suspicatus, siye etiam dens sic inlitterit.
 At deinde admovit operculum ingens alte sublatum;
 Sedensque mulgebat oves et balantes capras,
 Omnia rite, et foetum submitit singulis.
 Ceterum postquam expediisset obiens sua opera,
 Simul utique ille rursus duobus correptis apparavit coenam.
 Et tum ego Cyclopem alloquebar prope adstans,
 Poculum in manibus tenens nigri vini:
 „Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humanas carnes;
 Ut scias, qualem utique potum hunc navis reconditum ha-
 buerat
 Nostra; tibi autem porro libamen ferebam, si forte me miseratus
 Domum mitteres: tu vero furis non amplius tolerabiliter,
 Inique, quomodo quisquam ad te in posterum alius accedat
 Ex hominibus multis? quoniam non recte fecisti.“

- "Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν· ἦδατο δ' αἰνῶς
 Ἡδὺ ποτὶν πίνων· καὶ μ' ἦτε δεύτερον αὐτίς·
 355 Δὺς μοι εἴτι πρόφρων, καὶ μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ὥς κε σὺ χαίρης.
 Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρεي ζείδωρος ἄρουρα
 Οἶνον ἐρισταφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
 Ἀλλὰ τόδ' ἄμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀποβρώξῃ.
 360 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ οἱ αὐτίς ἐγὼ κόρον αἰδοκα οἶνον·
 Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
 Καὶ πότε δὴ μιν ἐπεσσι προσηύδων μελιχίοισιν·
 Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 365 Ἐξερῶ· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέσθης.
 Οὐτίς ἔμοιγ' ὄνομα· Οὐτὶν δέ με κικλήσκουσιν
 Μήτηρ ἡδὲ πατήρ ἡδ' ἄλλοι πάντες ἐταῖροι.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
 Οὐτὶν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἐτάροισιν,
 370 Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τόδε τοι ξεινήϊον ἔοται.
 Ἢ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέβεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν ἀνέχνα· καδ δέ μιν ὕπνους
 "Ἡρεῖ πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
 Ψῆμοι τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
 375 Καὶ τότε ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σπουδῇ ἤλασα πολλῆς,
 Εἴως θερμαίνοντο· ἐπεσσι τε πάντας ἐταίρους
 Θάρσυνον, μή τις μοι υποδδείσας ἀναδύῃ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαΐνος ἐν πυρὶ μέλλεν
 Ἀψέσθαι, χλωρός περ ἐὼν, διεφαίνεται δ' αἰνῶς,
 380 Καὶ τότε ἐγὼν ἄσδον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι.
 Ἰσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
 Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλαΐνον, ὅξυν ἐπ' ἄκρῳ,
 Ὀφθαλμῷ ἐνέρευσαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
 Δίνεον· ὥς δ' ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
 385 Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἐνερθεν ὑποσβεῖουσιν ἱμάντι
 Ἀψάμενοι ἐκότερθε, τὸ δὲ τρέχει ἔμμεγες αἰεὶ·
 "Ὡς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἐλόντες
 Δινέομεν, τὸν δ' αἶμα περιέρρεε θερμὸν ἔοντα.
 Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὖσεν αὐτῇ,
 390 Γλήνης κατομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν, ἥδ' ὀκέπαρνον
 Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτη μεγάλα ἰάχοντα,
 Φαρμάσσαν· τὸ γὰρ αὐτὲ σιδήρου γε κράτος ἐστίν·
 "Ὡς

Sic dicebam: is autem accepit et ebibit; delectatusque est vehemens.
Dulcem potum bibens; et a me petebat secundo rursus; (menter
„Da mihi adhuc lubens, et mihi tuum nomen dic

Statim nunc; ut tibi dem hospitale munus, quo tu gaudeas.

Etenim Cyclopibus fert alma terra

Vinum ex magnis uvis, et ipsis Jovis imber dat incrementum;

Verum hoc ambrosiae et nectaris est latex.“

Sic dixit; at ei rursus ego dedi generosum vinum;

Ter quidem praebui ferens, ter autem is ebibit stultitia,

Ceterum postquam Cyclopi circa mentem venit vinum,

Tunc utique ipsum verbis alloquebar blandis:

„Cyclope, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi

Dicam; tu autem mihi da hospitale munus, ut scilicet pollicitus es;

Nemo mihi nomen est; Neminem vero me vocant

Mater atque pater, omnesque alii socii.“

Sic dixi; ille vero mihi rursus respondebat inclementi animo;

„Neminem ego postremum edam post suos socios,

Ceteros autem prius; hoc tibi hospitale munus erit.“

Dixit, et resumens cecidit supinus; at deinde

Iacebat inflexa crassa cervix; et illum somnus

Capiebat omnium domitor; e gutture vero exumpebat vinum,

Frustraque humanae carnis; ipse autem eructabat vino gravatus,

Et tum ego vectem sub cinere demisi multo,

Donec calefieret; verbisque omnes socios

Confirmabam, ne quis mihi subveritus deficeret.

Sed cum iam vectis oleaginus in igne erat

Arsurus, viridis licet esset, candeabatque vehementer;

Tum vero eius propius afferebam ex igne, circum autem socii

Stabant: ceterum audaciam inspiravit ingentem deus,

Illi quidem vectem prehensum oleaginum acutum in summo,

Oculo infixerunt; ego autem superne arrectus

Verfabam: Ut vero cum quis terebrat lignum navale vir

Terebra, alii autem infra torquent loro

Apprehensam utrinque: illa autem circumvolvitur assidue semper;

Sic eius in oculo ignitum vectem prehensum

Verfabamur; hunc autem sanguis circumfluebat calentem.

Omnes vero ei palpebras circum et supercilia cremavit vapor,

Pupilla ardente; crepitabant autem ei igne radices,

Veluti autem cum vir faber securim magnam, aut asciam,

In aqua frigida mergit valde stridentem,

Temperans, (hoc enim deinde seget et robur est):

- "Ὡς τοῦ σίε' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέω περὶ μοχλῷ.
 395 Σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤμωξεν· περὶ δ' ἴαχε πέτρη·
 Ἥμεῖς δὲ δειδαντες ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο, πεφυρμένον αἵματι πολλῷ·
 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἐβόησεν ἀπὸ ἔο χερσὶν ἀλύων.
 Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπνευ, οἷ ῥά μιν ἀμφὶς
 400 Ὀικέον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας·
 Οἱ δὲ βοῆς αἶοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·
 Ἰστάμενοι δ' εἰσαντο περὶ σπέος, ὃ, τι ἐ κήδοι·
 Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὦδ' ἐβόησας
 Νύκτα δι' αὐβροσίην, καὶ αὔπνους ἄμμε τίθησθαι;
 405 Ἥ μήτις δεῦ μήλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει·
 Ἥ μήτις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλω, ἥε βίηφιν;
 Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἀντροῦ προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλω, οὐδὲ βίηφιν.
 Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 410 Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται, οἶον ἔοντα,
 Νοῦδόν γ' οὐπὼς ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
 Ἀλλὰ σύγ' εὐχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἀνακτι.
 Ὡς ἄρ' ἔφην ἀπίοντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
 Ὡς ὄνομ' ἐξακάτησεν ἐμὸν καὶ μήτις ἀμύμων.
 415 Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὑδύνησιν,
 Χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἴλε θυράων·
 Αὐτὸς δ' ἐνὶ θυρῇσι καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
 Εἰ τινὰ που μετ' ὀεσβὶ λάβοι στείχοντα θύραζε·
 Οὕτω γάρ κού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
 420 Αὐτὰρ ἔγω βούλευον, ὅπως ὅχ' ἀρίστω γένοιτο,
 Εἴ τιγ' ἐταίροισιν θανάτου λύσιν ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 Εὐροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
 Ὡς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστω φαίνεται βουλή.
 425 Ἀρσενες οἷες ἦσαν εὐτρεφέες, δαδύμαλλοι,
 Καλοὶ τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφές εἶρος ἔχοντες·
 Τοὺς ἀκέων συνέεργον εὐστρεφέεσσι λύγοισιν,
 Τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εὐδε πέλωρ, ἀδεμίστια εἰδώς,
 Σύντρεῖς αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
 430 Τῷ δ' ἐτέρω ἐκάτερθεν ἵτην, σῶοντες ἐταίρους.
 Τρεῖς δ' ἑκάστιον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε —
 Ἀρνεῖός γάρ ἔην, μήλων ὅχ' ἀρίστος ἀπάντων —
 Τοῦ κατὰ νῶτα λαβῶν, λαδίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεῖς
 Κεῖμην· αὐτὰρ χερσὶν ἁώτου θεσπεσίῳ

Firmiter implicitus haerebam constanti animo.
 Sic tum quidem ingemiscientes expectavimus auroram divinam
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
 Tum vero deinde ad pascua erumpebant mascula pecora;
 Feminae vero balabant immulctae per stabula,
 Ubra enim gravabantur; Dominus vero doloribus gravibus
 Afflictus, omnium ovium palpabat terga
 Recte stantium; illud autem stultus non animadvertit,
 Ut illi sub lanigerarum ovium pectoribus ligati essent.
 Ultimus aries pecorum exibat foras,
 Vellere gravatus, et me multa cogitante.
 Hunc autem palpatum allocutus est fortis Polyphemus:
 „Aries care, quid mihi ita per speluncam exis pecudum-
 Ultimus? neuriquam antea scilicet relictus venire soles ab ovibus,
 Sed multo primus pasceres teneros flores herbae,
 Magnis passibus incedens; primusque ad fluentem fluviorum per-
 Primus porro in stabulum cupis redire (venis:
 Vespertinus: nunc contra omnium ultimus: num tu domini
 Oculum desideras? quem vir malus eruit,
 Cum perniciosi socii, postquam domuisset mentem vino,
 Nemo, quem nondum existimo elapsum esse mortem.
 Si iam idem mecum sentires, vocalisque fieres,
 Ut diceres, ubinam ille meum robur euitet;
 Profecto ei cerebrum per speluncam huc et illuc
 Eliso spargeretur ad solum; meum vero cor
 Quiesceret a malis, quae mihi nullius pretii vir intulit Nemo.“
 Sic locutus, arietem a se mittebat foras.
 Quum venissemus autem paululum a speluncaque et chorte,
 Primus ab ariete me expedivi; solvi vero socios.
 Celeriter autem pecora longipeda, pinguis adipe,
 Multa circumducentes abigebamus: donec ad navem
 Pervenissemus; desiderati vero caris sociis apparuimus.
 Qui effugimus mortem: ceteros autem lugebant stentes.
 Sed ego non sinebam, superciliis autem innuebam unicuique.
 Ne fierent; sed iussi celeriter pulchris vellerebus pecora
 Multa in navem cum immisissent, navigare saltem aquam.
 Illi vero statim conscendebant, et per transra sedebant;
 Ordineque sedentes canum mare verberabant remis.
 Sed quando tantum aberam, quantum utique audiri potest clamans,
 Tum vero ego Cyclopem alloquebar convitiis:
 „Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios

- "Εδμεναι ἐν σπηϊ γλαφυρῷ κράτερῃφι βίηφιν!
 Καὶ λίην σέγ' ἔμελλε κινήσεσθαι κακὰ ἔργα,
 Σχέτλι! ἐπεὶ ἔεινους οὐχ ἄζεο σῶς ἐνὶ οἴκῳ
 Ἐσθόμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίδατα καὶ θεοὶ ἄλλοι.
 480 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόδι μᾶλλον·
 Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·
 Καὶ δ' ἔβαλε προκάρποιδε νεὺς κυανοπρώροιο.
 (Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἰκέσθαι.)
 Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 485 Τὴν δ' αἰψ' ἠπειρόνδε παλιρρόδιον φέρε κῦμα,
 Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, δέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβὼν περιμήκεια κοντὼν
 Ὡσα παρέξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύννας ἐκέλευσα
 Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,
 490 Κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ προπεδόντες ἔρεσδυν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἅλα πρήσδοντες ἀπῆμεν,
 Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσβιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
 Σχέτλιε, τίπ' ἐθέλεις ἐρεδιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
 495 "Ὡς καὶ νῦν πόντονδ' βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα
 Αὐτίς ἐς ἠπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόνδ' ὀλέσθαι.
 Εἰ δὲ φδεχέσμενου τεῦ ἡ αὐδήσαντος ἄκουσεν,
 Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νῆια δοῦρα,
 Μαρμάρῳ ὀκრიόεντι βαλὼν· τόσσον γὰρ ἦσιν.
 500 "Ὡς φάσαν· ἄλλ' οὐ πείθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
 Ἄλλὰ μιν ἄφορβον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
 Κύκλωψ, αἶ κέν τις σε καταδνητῶν ἀνδρώπων
 Ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτύν,
 Φάσθαι, Ὀδυσεῖα πτολιπόρδιον ἐξαλαῶσαι,
 505 Ὑῖὸν Λαέρτεω. Ἰθάκῃ ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μῦθον·
 "Ὀ πόποι! ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα δέσφαθ' ἰκάνει.
 Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἄνθρωπος, ἥνδ' τε μέγας τε,
 Τηλέμος Εἰρυμίδης, ὃς μαντοσύνην ἐκέκαστο,
 510 Καὶ μαντεύόμενος κατεγῆρα Κυκλώπεςδιν·
 "Ὡς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
 Χειρῶν ἔξ' Ὀδυσεὺς ἀμαρτήσεσθαι ὁπωπῆς.
 Ἄλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
 Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·
 515 Νῦν δὲ μ' ἔων ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἀνικὺς
 Ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἐδαμάσδατο οἶνω.

O D Y S S E A E X.

... aliquis dicebat intuitus in proximum alium:
 „Papae! ut hic omnibus gratus et magni pretii est
 Hominibus, quorumcunque in urbem et terram venerit.
 Multas quidem ex Troia ducit res pretiosas, pulchras.

M A R I U M

DECIMI.

qua XXII. viri cum Eurylocho praemissi in saum ora conver-
 tuntur (133 — 260). Ulysses tum ipse, herba magica a Mer-
 curio accepta, ad deam ingressus, potentiam eius effugit, at-
 que adeo virtute efficit ut focii, pristinam speciem recipiant
 (261 — 399). Denique anno exacto apud Circe cum sociis,
 Ithacae memor, iubetur ab illa consulendi Tirestiae causa pro-
 ficisci ad fances inferorum prope Oceanum, quo loco defunc-
 torum animae excitantur (400 — 549). Illuc navigaturo casus
 unum etiam socium eripit, Elpenorem (550 — 574).

"Εδμεναι ἐν σπηϊ γλαφυρῷ κράτερῃφι βίηφιν!
 Καὶ λίην σέγ' ἔμελλε κηγήσεσθαι κακὰ ἔργα,
 Σχέτιλ'! ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζεο σῶ ἐνὶ οἴκῳ
 'Εσθόμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.

480 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρύδι μάλλον·

"Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·
 Καὶ δ' ἔβαλε προκάρποιδε νεὺς κυανοπρώροιο.
 (Τυτθὸν ἰδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἰκέσθαι.)

'Εκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 485 Τὴν δ' αἰψ' ἠπειρόνδε παλιρρόδιον φέρε κύμα,
 Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.

1 Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεσθ'· ἐνθα δ' ἔναιεν
 Αἰολος Ἰπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ· πάσαν δὲ τὴν πέρι τείχος
 Χάλκεον, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.

5 Τοῦ καὶ δῶδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάσιν·
 "Εξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱέες ἡβώνοντες.

"Ενθ' ὄγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκοίτις.
 Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
 Δαίνυνται· παρὰ δὲ σφιν ὄνειατα μυρία κεῖται·

10 Κνιδόηεν δὲ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
 "Ἡματα· νύκτας δ' αὐτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν
 Εὐδουσ', ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσβιν.
 Καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δῶματα καλὰ.
 Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἑκάστα,

15 "Ἰλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν·
 Καὶ μὲν ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 "Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ᾗτεον, ἡδ' ἐκέλευον
 Περμπέμεν, οὐδέ τι κείνος ἀνήγατο, τεύχε δὲ πομπήν.
 Δῶκέ μοι ἐκδείρας ἀσκόδν βοδὸς ἐννεώροιο,

20 "Ενθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδηδε κέλευθα·
 Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποιήσε Κρονίων,
 "Ἡμὲν παυέμεναι, ἡδ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐδέλχσιν.
 Νηϊ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδδει μέρμιδι φαεινῇ,
 "Αργυρέῃ, ἵνα μήτι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·

25 Αὐτὰρ ἔμοι πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
 "Οφρα φέροι νηῆς, καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 "Εκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεσθ' ἀφραδίχσιν.
 "Εννήμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·

α· Decima verò iam apparebat patria terra :
 α· Et iam ignem accendentes videbamus, prope existentes.
 α· Ibi me quidem somnus occupavit defessum ;
 α· Semper enim pedem navis movebam, neque cuiquam alii
 α· Dedi fociorum, ut citius perveniremus in patriam terram.
 α· Socii autem verbis ad se invicem loquebantur,
 α· Et nūc dixerunt aurumque et argentum domum reportare,
 α· Dona ab Aeolo magnanimo Hippotada
 α· Sic autem aliquis dicebat intuitus in proximum alium :
 α· „Papae ! ut hic omnibus gratus et magni pretii est
 α· Hominibus, quorumcunque in urbem et terram venerit.
 α· Multas quidem ex Troia ducit res pretiosas, pulchras,
 α· Ex praeda : nos vero contra, idem iter emensi,
 α· In patriam redimus vacuas manus habentes.
 α· Et nunc ei haec dedit gratificans prae amicitia
 α· Aeolus ; sed age ocyus videamus, quidnam haec sint,
 α· Quantum quid aurique et argenti utri inest.“
 α· Sic dicebant ; consiliumque malum vicit fociorum :
 α· Utrem quidem solverunt, venti autem omnes eruperunt.
 α· Illos vero statim abreptos ferebat in pontum procella
 α· Flentes, terra a patria ; at ego
 α· Experrectus, in animo eximio deliberavi,
 α· Utrum delapsus ex navi perirem in ponto,
 α· An tacitus sustinerem, et adhuc vivis interesssem :
 α· Sed sustinui et mansi ; rector autem in navi
 α· Iacebam : illae vero ferebantur malo venti turbine
 α· Rursus ad Aeoliam insulam : gemitabant autem socii.
 α· Ibi vero litus conscendimus, et hausimus aquam :
 α· Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves focii,
 α· At postquam cibumque gustaveramus atque potum,
 α· Tum sane ego, praeconem mihi ubi adsciveram et socium,
 α· Ivi ad Aeoli inclytas aedes ; eum autem inveniebam
 α· Convivantem apud suam uxorem et suos liberos.
 α· Ingressi autem domum : ad fores in limine
 α· Sedebamus : illi vero in animo obstupescabant, interrogabantque :
 α· „Quomodo venisti, Ulysses ? quis tibi malus ingruit deus ?
 α· Certe quidem te accurate demittebamus, ut pervenires
 α· In patriam tuam et domum, et sicubi tibi gratum sit.“
 α· Sic dixerunt ; at ego alloquebar, moerens corde :
 α· „Laeferunt me fociique mali, insuperque somnus
 α· Infaustus ; sed medemini, amici ; potestas enim penes vos.“

- 70 "Ὡς ἰφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν·
Οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο· πατὴρ δ' ἡμείβετο μύθῳ·
"Ἐρρ' ἐκ νῆσου θάσσον, ἐλέγχιστε ζωόντων!
Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
"Ἄνδρα τόν, ὃς κε θεοῖσιν ἀπέχθεται μακάρεσσιν.
- 75 "Ἐρρ', ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.
"Ὡς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
"Ἐνθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν, ἀναχήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς,
"Ἡμετέρῃ ματίῃ· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνεται πομπή.
- 80 "Ἐξήμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
"Ἐβδομάτῃ δ' ἰκόμεσθα Λάμου αἰπὺ ποταμῆδρον,
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὃσι ποιμένα ποιμὴν
"Ἡπύει εἰσελάων, ὃ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
"Ἐνθα κ' αὖπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοὺς,
- 85 Τὸν μὲν, βουκολέων, τὸν δ', ἄργυφα μῆλα νομεύων·
"Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός· εἰσι κέλευθοι.
"Ἐνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρῃ
"Ἡλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
"Ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντίαι ἀλλήλησιν
- 90 "Ἐν στόματι προῦχουσιν· ἀραιή δ' εἰσοδὸς ἐστίν·
"Ἐνθ' οἷγ' εἰδὼ πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεκτο
Πλησίαι· οὐ μὲν γὰρ πότ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
Οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνῃ.
- 95 Αἰτὰρ ἐγὼν οἷος σκέδον ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἰσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δῆσας·
"Ἐδὴν δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν.
"Ἐνθα μὲν οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,
Καπνὸν δ' οἷον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς αἰέδοντα.
- 100 Δῆ τότ' ἐγὼν ἐτάρους προΐειν κεύθεσσαι ἰόντας,
Οἵτινες ἄνδρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἔδοντες,
"Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὁπάσσας,
Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λειπὴν ὁδόν, ἥπερ ἄμαξαι
"Ἀστὺδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὁρέων καταγίνεον ὕλην.
- 105 Κούρῃ δὲ εὐμβληντο πρὸ ἄστεος ὕδρευούσῃ,
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος "Ἀντιφάταο.
"Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβῆσθεο καλλιπέεδρον
"Ἀρτακίην, ἐνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστν φέρεσκον·
Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἐκ τ' ἐρέοντο,
- 110 "Ὅστις ἰὼνδ' εἴη βασιλεύς, καὶ τοῖσιν ἀνάρσσοι.

Sic dixi, blandis demolcens verbis:

Illi vero mûri facti sunt; pater autem respondebat sermone:

„Abi ex insula ocyus, pessime viventium:

Non enim mihi fas est excipere neque dimittere

Virum illam, qui diis invisus sit beatis.

Abi; quoniam sane diis invisus huc venis.“

Sic locutus, demittebat ex aedibus graviter gementem.

Hinc vero ulterius navigabamus, dolentes corde.

Fatigabatur autem virorum animus & remigatione molesta,

Nostra stultitia; quoniam non amplius apparebat reductio.

Per sex dies quidem continuo navigabamus noctesque et dies;

Septima vero venimus Lami ad excelsam urbem,

Telepylum Laestrigoniam, ubi pastorem passer

Inclamat intro agens, alter vero exigens audit.

Ibi insomnis vir duplicem caperet mercedem,

Unam quidem pascendis bobus, alteram vero pascendis candidis

Prope enim noctisque et diei sunt visae. (pecudibus;

Ibi postquam ad portum inclytum venissemus, quem circum petra

Excelsa est, continenter utrinque;

Littoraque prominentia e regione sibi invicem

In ostio praecurrunt; angustus autem introitus est:

Ibi illi intus omnes tenebant naves remis utrinque agitatae,

Atque hae quidem intra portum concavum ligatae erant

Propinquae: nunquam enim attollebatur fluctus in ipso,

Neque magnus, neque parvus; candida autem erat circum tran-

At ego solus tenui extra navem nigram, (quillitas.

Illic in extrema parte, et petra funibus ligatis.

Constiti vero, specula praerupta conscensa:

Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,

Fumum autem solum videbamus a terra exfurgentem.

Tum vero ego socios praemissi sciscitatum profectos,

Quinam viri essent supra terram pane vescentes;

Viris duobus electis, tertio praecone una comite addito.

Hi vero iverunt egressi per planam viam, qua utique plaustra

Ad urbem ab excelsis montibus devehebant lignum,

Puellae vero obvii facti sunt ante urbem aquanti,

Filiae eximiae Laestrigonis Antiphatae.

Haec quidem ad fontem descendebat pulchra fluentem

Artaciam; hinc enim aquam ad urbem ferebant;

Illi vero adstantes alloquebantur, interrogabantque,

Quisnam illorum esset rex, et quibus imperaret.

- Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερέφει δῶ.
 Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δῶματα, τὴν δὲ γυναῖκα
 Εὐρον, ὅσῃν τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔδυγον αὐτήν.
 Ἡ δ' αἰψ' ἔξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιπατήρα,
 115 "Ὅν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 Αὐτίχ' ἔνα μάρψας ἐτάρων, ὠπλίσσατο δεῖπνον·
 Τῷ δὲ δὴν ἄϊξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἐκέσθην.
 Αὐτὰρ ὁ τεύχε βοήν· διὰ ἄστεος· οἱ δ' αἶοντες
 Φοίτων Ἰφιδμοι Λαισάρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 120 Μῦριοι, οὐκ ἄνδρεσδιν ἐρικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
 Οἱ ῥ' ἀπο πετράων ἀνδραχδέα χερμαδίοισιν
 Βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει,
 Ἀνδρῶν τ' ὀλλυμένων, νηῶν δ' ἅμα ἀγνυμέναων·
 Ἰχθῦς δ' ὡς κείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
 125 "Ὅφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐκτός,
 Τόφρα δ' ἐγὼ ἔϊκρος ὀξύ ἐρυσδάμενος παρὰ μηροῦ,
 Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεῶς κρανοπρώροιο.
 Αἶψα δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα·
 Ἐρβαλέειν κώπης, ἐν' ὑπὲρ κακότητα φύγοιμεν.
 130 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀρέβριψαν, δειδότες ὄλεθρον.
 Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
 Νηὺς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω κλισόμεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 Ἀσμενοὶ ἐν θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
 135 Αἰατὴν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
 Κίρκη εὐπλόκαμος, θεινή θεός, αὐδήσασα,
 Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο.
 Ἀμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἥελιοιο,
 Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὀκεανὸς τέκε παῖδα.
 140 Ἐνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηῇ κατήγαγόμεσθα σιωπῇ
 Ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
 Ἐνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτας
 Κεῖμεθ', ὁμοῦ καμάτωρ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμάρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἡαῖς,
 145 Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἔλων καὶ φάσγανον ὀξύ,
 Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περσιώπην,
 Εἴ πως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν, ἐνοπὴν τε πυδοίμην.
 Ἔσθην δὲ, σκοπὴν ἐς παικαλόεσσαν ἀνελθὼν,
 Καὶ μοι εἰδὼτὸ καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 150 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Μερμήριξα δ' ἵκeita κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.

ἔλθειν,

Illa vero valde cito patris ostendit exelsam domum.
 Hi autem postquam ingressi sunt inclytam domum mulierem utique
 Invenerunt, velut montis verticem; horrueruntque illam.
 Illa autem continuo e foro vocabat inclytum Antiphatem,
 Suum maritum, qui sane illis molitus est saevam mortem:
 Statim uno correpto sociorum, apparuit sibi coenam:
 Alteri vero dno. conciti fuga ad naves pervenerunt.
 Ceterum ille clamorem excitabat per urbem, audientes vero
 Ibant fortes Laestrigonea aliunde alius,
 Innumeri, non hominibus similes, sed Gigantibus;
 Qui a petris viro gravibus saxis
 Iaciebant; statim autem malus strepitus per naves excitatus est,
 Virorum pereuntium, naviumque simul fractarum,
 Pisces vero tanquam, transigentes, tristes epulas ferebant,
 Dum illi hos perdebant profundum portum intra,
 Interea utique ego, gladio acuto extracto a femore,
 Eo spem abscondi navis prora caeruleae.
 Statim autem meos socios adhortatus iussi
 Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus.
 Hi vero simul omnes remigabant, veriti mortem.
 Libenter autem in portum imminentes effugit petras
 Navis mea; at reliquae una omnes illuc perierunt.
 Hinc autem ulterius navigabamus dolentes corde,
 Lubentes ex morte, caris amissis sociis.
 Aeseam vero ad insulam pervenimus; ibi autem habitabat
 Circe comas pulchra, veneranda dea, vocalis,
 Germana soror prudentis Aetaeae;
 Ambo enim nati sunt ex hominibus lucem praebente Sole,
 Et matre ex Perse, quam Oceanus genuit filiam.
 Hic vero ad litus nave appulimus tacite
 Navium capacem in portum, et deus aliquis dux erat,
 Ibi tum egressi, duosque dies et duas noctes.
 Iacebamus, pariter et labore, et doloribus animum rodentes.
 Sed quando iam tertiam diem comas pulchra complevisset Aurora,
 Tum vero ego mea hasta sumta et gladio acuto,
 Celeriter a nave adscendi in speculam,
 Sicubi opera viderem mortalium vocemque audirem
 Steti autem, speculam in praeruptam ubi conscendissem,
 Et mihi visus est fumus a terra lata,
 Circae in aedibus, per querceta densa et sylvam.
 Cogitavi autem deinde in mente et in animo

- ἔλθειν ἤδ' ἐκ πυθέσθαι· ἐπεὶ ἴδον αἴθρα καπνόν.
 ἴδ' οὖν μοι φρονέοντι δοάσδατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
 155 Δείπνον ἐταῖροισιν δόμεναι, προέμιν τε πυθέσθαι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, μῦθον ἔδοντα,
 "Ὅς ῥά μοι ὑφίερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν
 αὐτὴν
 ἦκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,
 160 Πιόμενος· δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἡελίοιο.
 Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέδα νῶτα
 Πλήττα· τὸ δ' ἀντικῆνύ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησεν.
 Καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακρῶν, ἀπὸ δ' ἔπατο θυμός.
 Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 165 Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 Εἶαυ'· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπας τε λύγους τε·
 Πεισμά δ', ὅσων τ' ὄργυιαν, ἐϋστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν,
 Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
 Βῆν δ' ἐκ καταλοφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 170 Ἐγχεὶ ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὐπωσ ἦεν ἐπ' ὤμου
 Χειρὶ φέρειν ἐτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 Καὶ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεῶς· ἀπέγειρα δ' ἐταίρους
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἑκάστον·
 "Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ πῶ καταδυόμεσθ', ἀχνύμενοί περ,
 175 Εἰς Αἶδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.
 Ἄλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νῆϊ θοῇ βρώβις τε πόσις τε,
 Μνησόμεθα βρώμεης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.
 "Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὥκα ἐμῆς ἐπέεσσι πίθοντο·
 Ἐκ δ' ἐκκαλυφάμενοι παρὰ θιν' ἄλδος ἀτρυγέτιο
 180 Θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαίτα.
 "Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ, ἐς ἥελιον καταδύντα,
 "Ἡμεδα δαινούμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠόυ.
 185 Ἥμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἥμος δ' ἥριγένεια φάινῃ ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καὶ τότε ἐγὼν ἀγορὴν δέμενος, μετὰ πάσιν ἔειπον·
 Κένλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι·
 190 Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ θόφος, οὐδ' ὅπῃ Ἥως,
 Οὐδ' ὅπῃ ἥελιος φαειμόμβροτος εἶθ' ὑπὸ γαίαν,

Ire atque sciscitari; postquam vidi atrum fumum.
Sic vero mihi cogitanti visum est satius esse,
Primum profectum ad navem celerem et litus maris,
Prandium fociis dare, praemittereque sciscitatum
Sed quando iam prope eram profectus navem remis utrinque agitata
Tum vero aliquis me deorum misertus est solum existentem,
Qui utique mihi excelsis cornibus cervum magnum in viam
ipsam

Misit: is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvae
Potaturus, dudum enim ipsum urgebat vis Solis;
Illam vero ego egredientem per spinam medio tergo
Percussi, penitus autem hastile aereum transiit;
Decidit vero is in pulveribus vociferatus, avolavitque anima,
Illi vero ego irruens, hastam aeream ex vulnere
Extraxi, quam quidem illic reclinatam in terra
Reliqui; at ego avulsi virgultaque viminaque;
Funeque ad ulnae longitudinem bene torto undique
Complicato, colligavi pedes ingentis monstri.
Ibam autem oervice ierens ad navem nigram.
Hasta fultus, quoniam nequaquam erat in humero
Manu ferre altera; valde enim magna bellua erat.
Deieci autem ante navem; excitavique socios
Blandis verbis, adstans, viros singulos:

„O amici, nequaquam enim descendemus, afflicti licet,
In Plutonis aedes, artequam fatalis dies advenerit.
Sed agite, quamdiu est in navi celeri cibusque potusque,
Recordemur escae; neque vexemur fame.“

Sic dixi; illi vero ocyus meis verbis paruerunt:
Egressi autem e latebris, ad litus maris infructuosi
Admirabantur cervum; valde enim magna bellua erat,
Ceterum postquam oblectati essent spectantes oculis,
Manibus lotis apparabant eximium convivium.
Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulces:
Quando autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,
Utique tunc decubuimus in littore maris,
Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
Tum vero ego concione facta inter omnes locutus sum:

„Audite meos sermones, mala licet patientes, socii:
O amici neque enim scimus, ubi Occasus neque ubi Aurora,
Neque ubi sol hominibus lucem praebens vadit sub terram,

- Οὐδ' ὅπῃ ἀννέεται· ἀλλὰ φραζώμεθα θάσσον,
 Εἴ τις ἐν ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι εἶναι.
 Εἶδον γάρ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών,
 195 Νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται.
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσῳ
 Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Μνησάμενοις ἔργων λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο,
 200 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος, ἀνδροφάγιοιο.
 Κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
 Ἄλλ' οὐ γὰρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἑταίρους
 Ἠρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὀπασσα·
 205 Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδῆς.
 Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ κάλλομεν ὥκα·
 Ἐκ δ' ἔδοξε κλήρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
 Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῶγε δύω καὶ εἰκοσ' ἑταῖροι
 Κλαίοντες· κατὰ δ' ἅμμε λίπον γοόοντας ὀπίσθεν.
 210 Εὐρον δ' ἐν βῆσσοσι τετυγμένα δώματα Κίρκης
 Ξεστοῖσιν λάεσσι, περιδκέπτω ἐνὶ χώρῳ.
 Ἀμφὶ δὲ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι, ἦδὲ λέοντες,
 Τοὺς αὐτὴ κατέδελεξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 Οὐδ' οἷγ' ὥρμηθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
 215 Οὐρῆσιν μακρῆσι περισβαίνοντες ἀνέσταν.
 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀμφὶ ἀνακτα κίνες δαίτηθεν ἰόντια
 Σαῖνωσ'· αἰεὶ γάρ τε φέρει μελίγματα θυμοῦ·
 Ὡς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες, ἦδὲ λέοντες
 Σαῖνον· τοὶ δ' ἔδδειςαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
 220 Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον αἰδουούσης ὅπῃ καλῇ,
 Ἰστόν ἐποικομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἶα θεᾶων
 Λεπτὰ τε καὶ χάριεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 225 Ὡς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν, κεδνότατός τε·
 Ὡ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποικομένη μέγαν ἰστόν,
 Καλὸν αἰοιδιάει — δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν —
 Ἡ θεὸς ἡ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θάσσον.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·
 230 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὥϊε φαεινὰς,
 Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖνθ' ἐποντο·
 Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, οἷσάμενος δόλον εἶναι.

Neque ubi refurgit; sed consultemus ocyus,
 Si quod amplius sit consilium; ego autem non existimo esse,
 Vidi enim, speculam in praeruptam ubi adscendissem,
 Insulam, quam pontus infinitus circumdat;
 Ipsa vero humilis iacet: sumum autem in medio
 Conspicatus sum oculis, per querceta densa et silvam."
 Sic dixi: illis vero confractum est carum cor,
 Recordatis facinorum Laestrigonis Antiphatae:
 Cyclopisque violentiae magnanimi, viros devorantis.
 Flebant autem stridule, uberes lacrymas profundentes:
 Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
 At ego bipartito omnes bene ocreatos socios
 Numerabam: ducemque utrisque praeberi: (deosimilis.
 Alterorum quidem ego dux eram, alterorum vero Eurylochus
 Sortes autem in galea aerea concutiebamur celeriter;
 Exsiliit vero fors magnanimi Eurylochi.
 Perrexerunt is ire; unaque cum eo duo et viginti socii
 Flentes; nos vero reliquerunt lugentes pone.
 Invenērunt autem in cōvalle aedificatas aedes Circes
 Politis lapidibus, conspicuo in loco.
 Circa vero ipsam lupi erant montani atque leones,
 Quos ipsa cicuraverat, postquam mala medicamina dedisset,
 Neque illi sane irruerunt in viros, sed utique ipsi
 Candis longis adulantes assurrexerunt.
 Ut vero cum circa dominum canes a convivio profectum
 Adulantur, semper enim fert delinimenta animi;
 Sic circa hos lupi fortibus atque unguibus leones,
 Adulabantur; illi vero timuerunt, ut viderunt gravia monstra.
 Steterunt autem in vestibulo deae comas pulchrae;
 Circen autem intus audiebant cantantem voce pulchra;
 Telam percurrentem ingentem, divinam; qualia dearum
 Subtiliaque, et venusta, et splendida opera sunt:
 His vero sermonem exordiebatur Polites princeps virorum.
 Qui mihi capissimus sociorum erat, maximeque venerandus:
 „O amici; intus enim aliqua percurrentes ingentem telam
 Pulchre canit, (pavimentum autem totum resonat),
 Aut dea, aut femina; sed compellemus ocyus."
 Sit utique dixit: illi vero compellabant vocantes:
 Ea autem continuo egressa fores aperuit splendidas,
 Et invitabat; illi vero una omnes imprudentia sequebantur:
 Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.

- Εἶδεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρόν
 235 Οἶνω Πραμνεῖω ἐκύκα· ἀνέμιδγε δὲ σίτω
 Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοῖατο πατρίδος αἰῆς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
 Ῥάβδω πεπληγυῖα, κατὰ θυφεοῖδιν ἔεργνυ.
 Οἱ δὲ θυῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε τρίχας δε,
 240 Καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὥς τὸ πάρος περ.
 Ὡς οἱ μὲν ηλαιοῖντες ἔερχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
 Πάρ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπὸν τε κρανεΐης,
 Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
 Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἤλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 245 Ἀγγελίην ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον.
 Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἰεμένός περ,
 Κῆρ ἄχει μεγάλῳ βεβολημένος· ἐν δὲ οἱ ὄσδε
 Σακρυόφιν πίμπλαντο, γούον δ' ὥϊετο θυμός.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
 250 Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν Ὀδυσσεύ·
 Ἥιομεν, ὥς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Εὐρομεν ἐν βῆσθῃσι τετυγμένα δώματα καλά.
 (Ξεστοῖδιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.)
 Ἔνθα δὲ τις μέγαν ἰσθὸν ἐποιχομένη λίγ' αἶιδεν,
 255 Ἡ θεὸς ἦε γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὥϊξε φαιεικᾶς,
 Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσθιν ἔποντο·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, οἰσάμενος δόλον εἶναι.
 Οἱ δ' ἅμ' αἰστώσθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
 260 Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καδῆμενος ἐδοκίπῃζον.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν εἶφος ἀργυρόηλον
 Ὡμοῖν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἄμφι δὲ τόξα·
 Τὸν δ' αἰψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἠγῆσθαι.
 Αὐτὰρ ὄγ' ἀμφοτέρῃσι λαβῶν ἐλλίσσετο γούνων·
 265 (Καὶ μ' ὀλοφυρόμενός ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·)
 Μῆ μ' ἄγε κεῖθ' ἀέκοντα, Διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
 Οἶδα γάρ, ὥς οὐτ' αὐτὸς ἐλεύσειαι, οὔτε τιν' ἄλλον
 Ἀεῖς ὦν ἐτάρων· ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θᾶσδον
 Φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἡμαρ.
 270 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μὲν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
 Ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηϊ μελαίνῃ·
 Αὐτὰρ ἐγὼν εἰμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη·

Collocavit vero ea introductos per sediliisque, thronosque,
Ipsiisque caseumque et farinam et mel recens.
Vino Pramnio immiscebat; commiscebatque pani
Medicamina pernicioſa, ut penitus oblivſcerentur patriae terrae.
Ceterum poſtquam praeſtitiſſentque et ii ebibiſſent, ſtatim deinde
Virga percuſſos intra has conſecludebat.

Ille vero ſuum quidem habebant capita, vocemque ſetasque
Et corpus; at mens erat integra, ut antea ſcilicet.
Sic hi quidem ſtentes conſecluſi ſunt; eis autem Circe
Glandem ilignam, quernamque proiecit, fructumque corni,
Ad edendum, qualia ſues humi cubantes ſemper edunt.
Eurylochos autem continuo venit celerem ad navem nigram,
Nuncium de ſociis relaturus, et amarum fatum.

Neque ullum proloqui poterat verbum, cupiens licet,
Cor dolore ingenti percuſus ei, autem oculi
Lacrymis implebantur: luctumque imaginabatur animus.
Sed poſtquam eum omnes admirati ſumus interrogantes,

Tum vero ceterorum ſociorum narravit exitium:

„Iuimus, ut iubebas, per querceta, inclyte Ulyſſes;

Invenimus in convalle aedificatas aedes pulchras

Politis lapidibus, conſpicuo in loco.

Illic autem quaedam magnam telam percurrrens argute canebat,

Aut dea, aut mulier: hi vero compellabant vocantes.

Illa autem continuo egreſſa fores aperuit ſplendidas,

Et invitabat; hi vero ſimul omnes imprudentia ſequebantur;

At ego ſuſtiti, ſuſpicatus dolum eſſe.

Illi vero ſimul evanuerunt univerſi, neque quiſquam eorum

Apparuit: diu autem deſidens ſpeculabar.“

Sic dixit: at ego gladium quidem argenteis clavis diſtinctum

Humeris circumieci ingentem, aereum; circumque arcum,

Illum vero continuo iuſſi eandem viam praeire,

At ille utraque manu prehenſis precabatur genibus,

Et me lugens verbis alatis allocutus eſt:

„Ne me duc illuc invitum, Iovis alumne, ſed relinque hic:

Novi enim, quod neque ipſe rediſis, neque quenquam aliorum

Reduces tuorum ſociorum: ſed cum hiſce ocyus

Fugiamus: adhuc enim effugere poterimus malum diem.“

Sic dixit; at ego ipſum reſpondens allocutus ſum:

„Euryloche, ſane tu quidem mane ibidem hoc in loco,

Edens et bibens, cavam apud navem nigram;

At ego ibo; dara enim mihi adest neceſſitas.“

- "Ως εἰπὼν, παρὰ νηὸς ἀνῆλθον ἡδὲ θαλάσσης.
 275 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλον, ἰὼν ἱεράς ἀνὰ βήσας,
 Κίρκης ἔξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
 "Ενθα μοι Ἑρμείας χρυσοῖβρακις ἀντεβόλησεν,
 Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεινίῃ ἀνδρὶ εἰοικώς,
 Πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦπερ χαριεστάτη ἦβη.
 280 Ἐν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Πῇ δ' αὐτ', ὦ δύστιγνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
 Χωρου ἄϊδρις ἐών; ἔταροι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
 Ἐρχαται, ὥστε σύες, πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντας.
 Ἡ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σε φημι
 285 Αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύγ', ἐνθα περ ἄλλοι.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἡδὲ σαώσω.
 Τῇ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων, ἐς δώματα Κίρκης
 Ἐρχεῦ, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάλκῃσιν κακὸν ἦμαρ.
 Πάντα δέ τοι ἐρέω ὕλοφῶϊα δῆνεα Κίρκης.
 290 Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα
 δίτῳ.
 Ἄλλ' οὐδ' ὥς θέλῃσαι σε δυνήσεται· αὐτὰρ ἐάσει
 Φάρμακον ἐσθλὸν, ὃ τοι δώσω· ἐρέω δὲ ἕκαστα.
 Ὅπποτε κεν Κίρκῃ σ' ἐλάσῃ περιμήκει ῥάβδῳ,
 Δὴ τότε σὺ ἕϊφος ὀξὺ ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ,
 295 Κίρκῃ ἐπαῖξαι, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
 Ἡ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνήθῃναι.
 Ἐνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀθανήνασθαι θεοῦ εὐνῆν,
 Ὅφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρους, αὐτὸν τε κομίσῃ.
 Ἀλλὰ κέλεσθαι μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 300 Μῆτι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 Μῆ σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα δεῖν.
 "Ως ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργεϊφόντης,
 Ἐκ γαίης ἐρύσας, καὶ μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
 Ρίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος.
 305 Μῶλυ δὲ καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
 Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλύμπον,
 Νῆσον ἄν' ὕλησσαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἦϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κiónτι.
 310 Ἔσθῃν δ' εἰνὶ θύρῃσι θεῶς καλλιπλοκάμοιο.
 Ἐνθα σταῖς ἐβύβῃ, θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς.
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαιινάς,
 Καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν, ἀπαχήμενος ἦτορ.

Sic fatus, a nave adscendebam, atque mari.
 Sed cum iam eram profectus sacras per valles,
 Circes accessurus veneficae ad magnam domum,
 Ibi mihi Mercurius aureo caduceo obviam venit
 Proficiscenti ad domum, adolescenti viro similis,
 Primum pubescenti; cuius scilicet gratiosissima pubertas;
 Inhaesitque mihi manui, verbumque dixit, et compellavit:
 „Quorsum vero remere, infelix, per inga vadis solus,
 Locorum ignarus cum sis? Socii autem tibi illi in Circes aedibus.
 Conclusi sunt, ut fues densa latibula habitantes.
 An eos liberaturus huc venis? neque te puto
 Ipsum rediturum esse: manebis vero tu, ubi utique alii.
 Sed ego iam te ex malis expediam, atque servabo:
 Accipe hoc medicamen bonum, habensque ad aedes Circes
 Vade, quod tibi a capite avertat malum diem,
 Omnia autem tibi dicam perniciofa consilia Circes:
 Apparabit tibi potionem miscellaneam, iniciet vero medica-
 mina in escam:

Sed neque sic incantare te poterit; non enim sinet
 Medicamen eximium, quod tibi dabo; dicam vero singula;
 Quando Circe te percutiat praelonga virga,
 Tum sane tu, gladio acuto fricto a femore,
 In Circen irruo, quasi interficere cupiens.
 Illa vero te subverita invitabit ad concubitum;
 Ibi tu nequaquam deinde recusa deae cubile.
 Ut tibi solvatque socios, teque ipsum benigne excoipiat:
 Sed iube ipsam beatorum magnum iuramentum iurare,
 Nullum tibi ipsi damnum malum machinaturam se aliud;
 Ne te nudatum vilem et enervem reddat.”

Sic utique locutus prae-buit medicamen Mercurius,
 Ex terra evulsum, et mihi naturam eius ostendit.
 Radice quidem nigrum erat, lacti autem simile florem;
 Moly autem ipsum vocant dii: difficile vero effossu
 Viris atque mortalibus; dii autem omnia possunt,
 Mercurius quidem deinde discessit ad magnum Olympum,
 Insulam per silvofam: ego autem ad domum Circes
 Ivi; multum vero mihi cor aestuabat profecto.
 Steti autem in vestibulo deae comas pulchrae;
 Ibi stans clamavi; dea autem meam audivit vocem,
 Illa vero statim egressa fores aperuit splendidae,
 Et invitabat; at ego sequebar, dolens corde.

Εἶδε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
 315 Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρήνου ποδὶν ἦεν·
 Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπα, ὄφρα
 πίοιμι·

Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδὲ μ' ἐδέλεον,
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 320 Ἔρχεο νῦν στυφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων!
 Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἐρυσδάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
 Ἡ δὲ μέγα ἰαχυσά ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνακ,
 καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 325 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόδι τοι πόλις ἦδὲ τοπῆς;
 Θαῦμά μ' ἔχει, ὥς οὔτι κίων τάδε φάρμακ',
 ἐδέλχῃς·

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 ὅς κε πῆρ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.
 (Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσδιν ἀκήλητος νόος ἐστίν,)
 330 Ἡ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἶσα
 φάσκειν ἐλευθεσθαι χρυσόρρατις Ἀργεϊφόντης,
 Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Ἄλλ' ἄγε δι' ὀλοῦ μὲν ἄορ θεοῖ, νῶϊ δ' ἔπειτα
 Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήσομεν, ὄφρα μινέντε
 335 Εὐνῇ καὶ φιλότῃ, πέποιθομεν ἀλλήλοισιν.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειψόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, πῶς κάρ με κέλη· σοὶ ἦπιον εἶναι;
 Ἡ μοι σὺς μὲν ἔδνηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·
 αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα κελεύεις
 340 Ἔς θάλαμόν τ' ἵεναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς.
 Ὅφρα με γυμνωθέντα πακὸν καὶ ἀνήγορα θεῆς;
 Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐδέλοισι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς;
 Εἰ μὴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,
 Μῆτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βθυλευσέμεν ἄλλο.

Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτὴν ἀπώμυνεν, ὥς ἐκέλευον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοῦν τε τελευτήσεν τε τὸν ὄρκον,
 Καὶ τότε ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
 Ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
 Τέσσαρας, αἳ οἱ δῶμα κάτα θρήσκειναι ἔαδιν·
 350 Γίγνονται δ' ἄρα ταῖν' ἔκ τε κρηνέων, ἀπὸ τ' ἑλσέων,
 Ἐκ δ' ἱερῶν ποταμῶν, οἷτ' εἰς ἅλαδε προρέουσιν.
 Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοισι ἐνὶ ῥήγῃ καλῇ,

Collocavit autem me introductum in throno argenteis clavis di-
Pulchro, fabrefacto; scabellum vero sub pedibus erat: (Itinero,
Apparuit autem mihi potionem miscellaneam aureo poculo,
ut biberem;

Immisitque medicamen, mala meditans in animo.

At postquam dederatque et ebiberam, neque me incantavit,
Virgula ubi percussisset, verbumque fecit, dixitque:

„Abi nunc in haram, cum ceteris cuba sociis.“

Sic dixit: ego vero, gladio acuto stricto a femore.

In Circen irrui, quasi interficere cupiens.

Illa vero vehementer exclamans subtercurrit et prehendit genua,

Et me lugens verbis alatis allocuta est:

„Quis? unde es hominum; ubi tibi urbs atque parentes?

Stupor me tenet, quod cum biberis haec medicamina non
incantatus sis

Minime enim quisquam alius vir haec medicamina sustinuit,

Quicumque hauserit, et primum transierit septum dentium:

Tibi vero quaedam in pectoribus indomabilis mens est.

Profecto tu Ulysses es versutus, quem etiam mihi semper

Praedicabat venturum aureo caduceo Mercurius,

E Troia reversum celeri cum nave nigra?

Sed age nunc in vaginam gladium pone: nos vero deinde

Lectum nostrum conscendamus, ut commixti

Cubili et amore, confidamus nobis invicem.“

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:

„O Circe, quo autem pacto me iubes tibi mitem esse?

Quae mihi suae quidem fecisti in aedibus socios:

Ipsam vero hic detinens dolos meditans iubes

In thalamumque ire, et tuum conscendere lectum,

Ut me nudatum, vilem et enervem reddas?

Non ego voluerim tutum conscendere lectum,

Nisi mihi sustinueris, dea, magnum iuramentum iurare,

Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.“

Sic dixi: illa vero continuo abiurabat, ut iubebam.

At postquam iurasset perfecissetque iusiurandum,

Tum vero ego Circes conscendi perpulchrum lectum,

Ancillae autem honestae in aedibus ministrabant

Quatuor, quae ei domi famulae sunt.

Natae vero hae utique sunt ex fontibus et a sylvis,

Et ex sacris fluminibus, quae in mare profluunt.

Harum una quidem iniiciebat thronis stragula pulchra,

- Πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν.
 'Η δ' ἑτέρη προπάρουσε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
 355 'Αργυρέας, ἐπὶ δὲ σφι τίθει χρύσεια πάνεια.
 'Η δὲ τρίτῃ κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
 'Ηδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα.
 'Η δὲ τετάρτῃ ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιεν
 Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ταίνετο δ' ὕδωρ.
 360 Αὐτὰρ ἔπειδ' ἤξεσεν ὕδωρ ἐνὶ ἥνοπι χαλκῷ,
 "Ες ῥ' ἀδάμινθον ἔθαβα, λόθ' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
 Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
 "Οφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυνίω.
 Αὐτὰρ ἔπει λουθέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 365 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν, ἥδ' ἐχιτῶνα.
 Εἶσε δέ μ' εἰσαγαγούσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
 Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρήνους ποδὶν ἦεν.
 (Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῇ, χρύσειῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 370 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ἔσθιν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρέδθηκε φέρουσα,
 Εἶδ' αὖτε πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.)
 "Εσθόμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ.
 Ἄλλ' ἤμην ἄλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
 375 Κίρκη δ' ὥς ἐνόησεν ἔμ' ἤμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
 Χεῖρας ἰάλλοντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
 "Αγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίφθ' οὕτως, Ὀδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔξεαι ἴσος ἀναῦδα,
 Θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἄπτεαι οὐδὲ ποτήτος;
 380 Ἦτινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι, οὐδέ τι σε χρὴ
 Δειδόμεν· ἦδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὄρκιον.
 "Ως ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "Ω Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμος εἴη,
 Πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἐδ' ἐνός ἥδ' ἐν ποτήτος,
 385 Πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
 Ἄλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
 Αὖσον, ἔν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρήνρας ἐταίρους.
 "Ως ἐφάμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ῥάβδον ἔχουσα ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀνέωγε θυφειοῦ,
 390 Ἐκ δ' ἔλασεν διάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔσθησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
 Ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστῳ φάρμακον ἄλλο,
 Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, αἶς πρὶν ἐφυσεν

Purpurea superne, inferne autem lintea subiiciebat;
 Altera vero ante thronos extendebat mensas
 Argenteas, eisque imponebat aurea canistra:
 Tertia autem cratere suave vinum miscebat
 Dulce in argenteo, distribuebatque aurea pocula;
 Quarta vero aquam ferebat, succendebatque ignem
 Multum sub tripode magno; calefiebat autem aqua
 Ceterum postquam calefacta esset aqua in splendido ahenis,
 In balneum me inductum lavabat ex tripode magno,
 Suaviter fusa aqua per caputque et humeros,
 Donec mihi defatigationem animum rodentem exemisset membris.
 At postquam lavasset et unxisset pingui oleo,
 Laenamque mihi pulchram induisset, atque tunicam;
 Collocavit me deinde introductum in throno argenteis clavis di-
 Pulchro, fabrefacto; scabellum vero sub pedibus erat. (sincto,
 Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,
 Ad lavandum; iuxta vero politam extendit mensam,
 Victum autem veneranda proma apposuit ferens,
 Ferculis multis appositis, largiens de praesentibus.
 Edere vero iubebat: meo autem non placebat animo;
 Sed sedebam alia cogitans, mala autem imaginabatur animus.
 Circe vero ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum
 Manus porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,
 Prope adsitans verba alata dixit:
 „Quid sic Ulysses, sedes similis muto,
 Animum rodens? cibum autem non attingis, neque potum,
 Certe aliquem dolum alium suspicaris: neque te oportet
 Timere; iam enim tibi e contra iuravi, firmum iuramentum.“
 Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:
 „O Circe, quis enim vir, qui aequus fuerit,
 Prius sustinuerit gustare cibum atque potum,
 Quam redemerit socios et oculis viderit?
 Sed si re vera ex animo bibere edereque iubes,
 Libera ut oculis videam dilectos socios.“
 Sic dixi: Circe autem ex aedibus ivit,
 Virgam tenens in manu; foresque aperuit harae,
 Exegitque porcis similes novemque.
 Illi quidem deinde stabant ex adverso: illa vero per eos
 Obiens adungebat unicuique medicamen aliud. (produserat
 Eorum autem e membris quidem pili defluebant, quos ante

- Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
 395 Ἄνδρες δ' αἶψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν,
 Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰδοράσθαι.
 Ἐγνώσαν δέ με κείνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἑκάστος.
 Πᾶσιν δ' ἡμερόεις ὑπέδν γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμερδαλέον κανάχιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
 400 Ἡ δὲ μεν ἄγχι σταῖα προσηύδα διὰ θεῶν·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἔρχο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτὸν ἐρύσσετε ἡπειρόνδε,
 Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσετε, ὅπλα τε πάντα·
 405 Αὐτὸς δ' αἶψ' ἵεναι, καὶ ἄγειν ἐρίφρας ἑταίρους.
 Ὡς ἔφαι· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεπείδετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης·
 Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίφρας ἑταίρους,
 Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δᾶκρυ χέοντας.
 410 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἄγραυλοι πόριες περὶ βούς ἀγελαίας,
 Ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέδωνται,
 Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· οὐδ' ἔτι σῆκοι
 Ἰσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκῶμεναι ἀμφιθέουσιν
 Μητέρας· ὥς ἐμὲ κείνοι, ἐπεὶ ἴδον ὄφθαλμοῖσιν,
 415 Λακρύουοντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
 Ὡς ἔμεν, ὥς εἰ πατρίδ' ἰκοίαιτο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τρηχεῖης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφεν, ἡδ' ἐγένοντο·
 Καὶ μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Σοὶ μὲν νοστήσαντι, Διοτρεφές, ὥς ἐχάρμεν,
 420 Ὡς εἶτ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
 Ἄλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
 Ὡς ἔφαν· αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσδιν.
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτὸν ἐρύσσομεν ἡπειρόνδε,
 Κτήματα τ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα·
 425 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθ' ἵνα μοι ἅμα πάντες ἐπησθε,
 Ὅφρα ἴδῃθ' ἐτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 Πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
 Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὥκα ἔμοις ἐπέεσσι πίθοντο·
 Εὐρύλοχος δὲ μοι οἷος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους·
 430 (Καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·)
 Ἄ δειλοί, πόσ' ἔμεν; τί κακῶν ἡμῖν εἰρετε τούτων,
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἢ κεν ἅπαντας
 Ἡ οὖς ἢ λύκους ποιήσεται, ἢ λέοντας·

Medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe:
 Viri autem statim facti sunt iuniores, quam antea fuerant,
 Et multo pulchriores et maiores, ad spectu.
 Agnoverunt vero me illi, haeseruntque in manibus unusquisque.
 Omnibus autem dulcis subortus est luctus; circumque domus
 Horrendum resonabat; dea vero miserabatur et ipsa,
 Prope autem me stans allocuta est nobilissima dearum:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Vade nunc ad navem celerem et littus maris:
 Navem quidem omnium primum subducite ad littus,
 Possessiones vero in speluncis deponite, armaque omnia:
 Ipse autem statim revertere, et adduc dilectos socios.“
 Sic dixit: at mihi persuasus est animus generosus:
 Perrexi autem ire ad navem celerem et littus maris.
 Inveni deinde apud navem celerem dilectos socios,
 Miserabiliter lugentes, uberes lacrymas profundentes.
 Ut vero cum villaticae vitulae circum vaccas armentales
 Profectas ad mandram, postquam herba se saturaverint,
 Omnes simul vitulantur adversae; neque amplius stabula
 Detinent, sed crebro mugientes circum currunt
 Matres; sic circum me illi, postquam viderunt oculis,
 Lacrymabundi fusi sunt; visusque est etiam ipsorum animus
 Ita esse, ac si in patriam venissent et urbem suam
 Asperae Ithacae, ubi et nutriti atque nati sunt;
 Et me lugentes verbis slatis allocuti sunt:
 „Tibi quidem reverso, Iovis alumne, sic gratulamur,
 Ac si in Ithacam venissemus patriam terram;
 Sed age, ceterorum sociorum narra interitum.“
 Sic dixerunt: at ego allocutus sum blandis verbis:
 „Navem quidem omnium primum subducamus in littus,
 Possessionesque in speluncis deponamus, armaque omnia;
 Vos autem properate me una omnes sequi;
 Ut videatis socios sacris in aedibus Circes,
 Bibentes et comedentes; affatim enim habent.“
 Sic dixi: illi autem celeriter meis verbis paruerunt;
 Eurylochus vero solus mihi detinebat omnes socios,
 Et ipsos allocutus verba alata dixit:
 „Ah miseri, quo imus? quid mala appetitis ista,
 Circes ad aedes ut descendatis? quae omnes
 Aut sues, aut lupos reddat, aut leones;

- Οἳ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη.
 435 "Ὡσπερ Κύκλωψ ἔρε', ὅτε οἱ μέδονταυλον ἵκοντο
 'Ημέτεροι ἔταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·
 Τούτου γάρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
 Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 440 Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι,
 Καὶ πηῶ περ ἔοντι μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἑταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
 Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἑάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
 Αὐτοῦ παρ νηὶ τε μένειν, καὶ νῆα ἐρυσθαι·
 445 'Ημῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δῶματα Κίρκης.
 "Ὡς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνῆϊον ἠδὲ θαλάσσης.
 Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λείλειπτο,
 'Αλλ' ἔπετ'· ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαυλον ἐνιπῆν.
 Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δῶμασι Κίρκῃ
 450 'Ενδυκέως λουσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ·
 'Αμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας οὐλας βάλεν ἠδὲ χιτῶνας·
 Δαινυμένους δ' εὖ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσσαντό τε πάντα,
 Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
 455 'Η δέ μιν ἄγχι σταῖβα προσηύδα διὰ θαλάμων·
 (Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,)
 Μηκέτι νῦν θαλερόν γόον ὄρνυτε· οἶδα καὶ αὐτῆς,
 'Ημὲν ὄρ' ἐν πόντῳ πάσδε' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
 'Ηδ' ὁδ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσῳ.
 460 'Αλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
 Εἰδόκειν αὐτὶς θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
 Οἶον ὅτε πρῶτιστον εἰλείπετε πατρίδα γαίαν
 Τρηχέης Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
 Αἰεὶ ἄλγος χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδὲ ποδ' ἔμιν
 465 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπειτὴ μάλα πολλὰ πέποσθε.
 "Ὡς ἔφαδ'· ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 "Ενθα μὲν ἥματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 "Ημεδα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 'Αλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἑτραπον ὦραι,
 470 (Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἥματα μακρὰ τελέσθη,)
 Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφην ἐρίηρες ἑταῖροι·
 Δαιμόνι', ἦδη νῦν μιμνήσκειο πατρίδος αἰῆς,
 Εἰ τοι δέσφατόν ἐστι σωθῆναι, καὶ ἰκέσθαι

Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessitate.
Sicut Cyclops fecit, quando ei ad caulam venerunt
Nostri focii, unaque hic audax comitatus est Ulysses;
Huius enim etiam illi vecordia perierunt."

Sic dixit: at ego in mente cogitavi,
Stricto gladio longo, crasso a femore,
Illo ei abscissum caput ad solum deiicere,
Etiam si consanguinitate mihi proximo, sed me focii
Mollibus verbis retinebant aliunde alius:

„Iovis alumne, hunc quidem sinemus, si tu iubes,

Hic apud navem manere, et navem custodire:

Nobis autem dux tu esto sacra ad domum Circes."
Sic locuti a nave adscendebant atque mari.

Neque quidem Eurylochus cavam apud navem relictus est,
Sed sequebatur; veritus est enim meas atrocea minas.

Interea vero ceteros focios in aedibus Circe
Studiose lavitque, et unxit pingui oleo;
Circumque deinde laenas pulchras induit atque tunicas:
Epulantes autem omnes invenimus in aedibus.

Hi vero postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
Flebant lugentes; circum autem gemiscebant domus.

At prope me stans allocuta est nobilissima dearum:

„Generose Laertiade, solers Ulysses,

Ne amplius nunc uberem lactum excitetis: novi etiam ipsa

Et quot in ponto passi estis dolores piscoso,

Et quot hostiles viri damna intulerunt in terra.

Sed agite, comedite cibum, et bibite vinum,

Donec rursus animum intra praecordia receperitis,

Qualem habuistis, quando primum relinquebatis patriam terram

Asperae Ithacae: nunc vero imbecilles et abiecti estis,

Semper erroris duri recordati; neque unquam vobis

Animus in laetitia est, quippe valde multa passi estis."

Sic dixit: nobis autem continuo persuasus est animus generosus,

Illic quidem diebus omnibus integrum in annum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas, et vinum dulce:

Sed quando iam annus erat, et circumverterant horae,

Menibus exeuntibus, diesque longi circumacti sunt:

Utique tunc me evocato dixerunt dilecti focii:

„Infelix, iam nunc memor esto patriae terrae,

Si tibi fatale est servari et pervenire

- Οἶκόν ἐς ὑφόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.
- 475 ("Ως ἔφην· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεκείδετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 "Ως τότε μὲν κρόκῃν ἡμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 "Ἡμεδα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 "Ἡμος δ' ἥελιος κατέδυν, καὶ ἐπ' κνέφας ἦλθεν,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιδέντα.)
- 480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
 Γούνων ἑλλιτάνευσα, θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 "ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν, ἦν περ ὑπέσθης,
 Οἴκαδε πεμφέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσδεται ἤδη,
- 485 "Ἡδ' ἄλλων ἐτάρων, οἳ μεν φθινύδουσι φίλον κῆρ,
 "Ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύ γε νόσφι γένηται.
 "Ὡς ἔφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἔμῳ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ·
- 490 "Ἀλλ' ἄλλην χρῆ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι
 Εἰς Ἀῖδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 Ψυχῇ χρησόμενους Θηβαίου Τειρεσίαιο,
 Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰδιν·
 Ἰὼ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,
- 495 Οἷω κεννύσθαι· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν·
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάβσθαι φίλον ἦτορ·
 Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
 "Ἡδέλ' ἐτι ζῶειν καὶ ὄρᾱν φάος ἡελίοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
- 500 Καὶ τότε δῆ μιν ἔπεσβιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "ὦ Κίρκη, τίς γάρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
 Εἰς Ἀῖδος δ' οὐπω τίς ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ.
 "Ὡς ἔφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
- 505 Μητί τοι ἡγεμόνος γε κοδὴ παρὰ νηὶ μελέσθω·
 "Ἰστὸν δὲ στήσας, ἀνὰ θ' ἰστία λευκὰ πετάσθας,
 "Ἡδῶναι· ἡν δέ κέ τοι πνοὴ Βορέας φέρῃσιν.
 "Ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηὶ δι' Ὀκεανοῖο περήσῃς,
 "Ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχεια καὶ ἄλσος Περσεφονείης,
- 510 Μακραί τ' αἰγίροι, καὶ ἱτέαι ὠλεστικάρκοι·
 Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὀκεανῷ βαθυδίνῃ,
 Αὐτὸς δ' εἰς Ἀῖδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
 "Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέδων τε ρέουσιν

Domum in excelsam, et tuam in patriam terram."
 Sic dixerunt; at mihi persuasus est animus generosus.
 Sic tum quidem toto die ad solis occasum
 Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulce;
 Quando vero sol occidit, et tenebrae supervenerunt,
 Illi quidem decubuerunt per aedes obscuras,
 At ego Circes consensu perpulchro lecto,
 Ad genua supplex rogavi; dea vero meam audivit vocem;
 Et ipsam compellans verba alata dixi:
 „O Circe, perfice mihi promissum, quod scilicet pollicita es,
 Domum te me missuram; animus nempe mihi impellitur iam,
 Et ceterorum sociorum, qui mihi macerant carum cor,
 Circa me lugentes: quandocunque tu seorsum obsis."
 Sic dixi: continuo vero respondebat nobilissima deorum:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Ne amplius nunc inviti mea manete in domo:
 Sed aliam oportet primum viam perficere, et pervenire
 In Plutonis domos, et formidabilis Proserpinae,
 Animam consulturos Thebani Tiresiae,
 Vasis caeci, cuius utique mens integra est;
 Cui etiam mortuo mentem praebuit Proserpina,
 Solus ut sapiat; reliqui vero, umbrae circum volitant."
 Sic dixit: at mihi confractum est carum cor:
 Flebam autem in lecto desidens, neque omnino animus
 Volebat amplius vivere, et videre lumen solis.
 Ceterum postquam flendoque volutandoque satiatum fueram,
 Tum vero deinceps ipsam verbis respondens allocutus sum:
 „O Circe, quisnam enim huius itineris dux erit?
 Ad Orcum autem nondum quisquam pervenit nave nigra."
 Sic dixi: continuo vero respondebat nobilissima deorum:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Minime tibi ducis desiderium apud navem curae sit:
 Mulo autem erecto, velisque albis expansis,
 Sede: illam vero tibi flatus Boreae ferat.
 Sed cum iam nave per Oceanum traieceris,
 Ubi litusque humile et luci Proserpinae,
 Excelsaeque populi, et salices fructum per dentes:
 Navem quidem illuc appelle in Oceano profundo vorticibus
 Ipse autem in Plutonis eas domum squalidam,
 Ibi quidem in Acherontem Pyriphlegetonque fluunt,

- Καύκυσός δ', ὅς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀποβρώξ·
 515 Πέτρη τε, εὐνεσίς τε δὺς ποταμῶν ἐριδούπων·
 "Ενθα δ' ἔπειδ', ἥρως, χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,
 Βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούσιον ἐνθα καὶ ἐνθα·
 "Αμφ' αὐτῷ δὲ χοῆν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσβιν,
 Πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἡδεῖ οἶνω,
 520 Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ παλύνειν.
 Πολλὰ δὲ χουτούσθαι νεκῶν ἀμενηνὰ κάρηνα,
 "Ελθὼν εἰς "Ιθάκην, στείραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη,
 "Ρέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερυσέμεν οἶω,
 525 Παμμέλαν', ὅς μήλοισι μετακρέπει ὑμετέροισιν.
 Αὐτὰρ ἔπην εὐχῇσι λίθη κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 "Ενθ' οἶν ἀρνειὸν ῥέζειν, θῆλυν τε μέλαιναν,
 Εἰς "Ερεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
 "Ιέμενος ποταμοῖο ῥοάων· ἐνθα δὲ πολλὰ
 530 Ψυχὰς ἐλεύσονται νεκῶν κατατεθνηώτων.
 Αἷ' τότ' ἔπειδ' ἐτάροισι ἐκοτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα γηλέϊ χαλκῷ,
 Δείραντας κατακείαι, ἐπέυξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 "Ιουδίμῳ τ' "Αἰδῷ καὶ ἔκαινῃ Περσεφονείῃ·
 535 Αὐτὸς δὲ ξίφος ὅξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 "Ησθαι, μηδὲ ἔῃν νεκῶν ἀμενηνὰ κάρηνα
 Αἵματος ἄσδον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίῳ πυθέσθαι.
 "Ενθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
 "Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
 540 Νόστιον δ', ὡς ἐπὶ πόντιον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν "Ηώς.
 "Αμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔδθεν·
 Αὐτὴ δ' ἄργύρεον φάρος μέγα ἐννυτο Νύμφη,
 Δεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἱεὺς
 545 Καλὴν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
 Αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ δώματ' ἰὼν, ὠτρυνον ἐταῖρους
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραδιαδὸν ἄνδρα ἐκαστον·
 Μηκέτι νῦν εὐθοντές ἄωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον·
 "Αλλ' ἴομεν· δὴ γὰρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
 550 "Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεκείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἐνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἐταῖρους.
 "Ελπήνωρ δὲ τις ἔσχε νεώτατος, οὐδέ τι λίγη
 "Αλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ᾗσιν ἀρηρώς,

Cocytusque, qui scilicet Stygis aquae est rivus;
 Rupesque est, et concursus duorum fluminum sonorum.
 Illic autem deinde, heros, admotus prope, ut te iubeo,
 Fossam sode magnitudine cubitalem quaquaversum;
 Circa illam autem libamen fonde omnibus mortuis,
 Primum mulso, deinde vero dulci vino,
 Tertium itidem aqua; farinamque albam insperge.
 Valde vero precare manium inania capita, *vovens*,
 Ubi veneris in Ithacam, sterilem vaccam, quaecunque optima,
 Sacrificaturum te in aedibus, pyramque impleturum rebus bonis.
 Tiresiae vero separatim arietem sacrificaturum soli,
 Prorsus nigrum, qui inter oves excellat vestras.
 Ceterum postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
 Ibi ovem marem sacrifico, feminamque nigrum,
 Ad Erebum versos; ipse vero sporsum averfus sis,
 Contendens ad fluvii fluentia: ibi vero multae
 Animae accedent mortuorum defunctorum.
 Tum vero deinde socios hortare et iube
 Pecudes, quae iam iaceant mactatae saevo ferro,
 Excoriatas comburere: vota que facere diis,
 Praepotentique Plutoni, et formidabili Proserpinae:
 Ipse autem gladio acuto stricto a femore
 Sede neque sine manium inania capita
 Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam sciscitatus fueris
 Ibi tibi statim vates adveniet, dux populorum,
 Qui tibi dicat iter et mensuras viae,
 Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum."
 Sic dixit: statim autem aureo solio venit aurora,
 Mihi vero laenamque, tunicamque, vestimenta induit:
 Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha
 Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis
 Pulchram, auream; capitique imposuit calyptram.
 At ego per domum profectus hortabar socios,
 Mollibus verbis adfians virum unumquemque:
 „Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum;
 Sed eamus: iam enim me monuit veneranda Circe."
 Sic dixi: illis vero persuasus est animus generosus.
 Neque quidem vel illinc incolumes abduxi socios:
 Elpenor nempe quidam erat minimus natus, neque valde
 Fortis in bello, neque mente sua aptus,

- "Ὅς μοι ἄνευδ' ἐτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 555 Ψύχεος ἱμεῖρων, κατελέξατο οἰνοβαρείων·
 Κινυμένων δ' ἐτάρων ὄμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,
 Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἧσιν
 Ἀφοβρὸν καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 560 Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἀιδόσδε κατήλθεν.
 Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·
 Φάσδε νῦ κου οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαίαν
 Ἐρχέσθ'· ἄλλην δ' ἤμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
 Εἰς Ἀἶδαο δόμους καὶ ἐκαινῆς Ἰερσεφονείης,
 565 Ψυχῇ χρηδομένους Θηβαίου Τειρεσίου.
 "Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατακλάσθη φίλον ἦτορ·
 Ἐζόμενοι δὲ κατ' αὐθιγόνων, τίλλοντό τε χεῖρας.
 Ἀλλ' οὐ γὰρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομένοισιν.
 Ἀλλ' ὅτε θῆ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ δῖνα θαλάσσης
 570 Ἦιομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηϊ μελαίνῃ,
 Ἀρνειὸν κατέδωκεν οἶν, θῆλυν τε μέλαιναν,
 Ρεῖα παρεξελθοῦσα· τίς αὖ θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῖτ', ἦ ἔνδ', ἦ ἔνθα κίοντα;

Qui mihi seorsum a fociis, sacris in aedibus Circes,
 Refrigerii cupiens decubuit vino gravatus:
 Moventium autem se sociorum tumultu et strepitu auditó,
 Repente experrexit, et oblitus est mente sua
 Retrorsum descendere, profectus ad scalam longam;
 Sed, repta de tecto decidit; ei autem cervix
 Ex articulis fracta est: anima vero ad orcum descendit.
 Venientibus autem illis ego sermonem dixi:
 „Existimatis iam fortassis domum caram ad patriam terram
 Profecturos; aliud vero nobis iter designavit Circe
 Ad Plutonis domum, et formidabilis Proserpinae
 Animam consulturos Thebani Tiresiae.“
 Sic dixi: illis vero contractum est carum cor.
 Desidentes autem illic stebant, vellebantque capillos:
 Sed neque ullus profectus sebat lugentibus.
 At quando iam ad navem celebrem et litum maris
 Ibanus tristes, uberes lacrymas profundentes;
 Interea utique vadens Circe ad navem nigrarum,
 Masculam alligavit ovem, feminamque nigram,
 Facile clam praetergressa: quis deum nolentem
 Oculis viderit, aut huc, aut illuc profectum?

S V M-

LIBRI

A Circe digressus venit in oram Cimmeriorum, eam ad locum, qui descensus ad manes perhibetur (1 — 22). Ibi sacris rite perfectis, scrobem complet sanguine victimarum; at circumvolantibus animabus, nullam sinit attingere haustum, nisi prius Tiresias vates inde libasset (23 — 50). Primum obvio Elpenori sepulturam promittit; tum matrem videt, Anticleam; mox Tiresiam, cuius causae venerat, ex quo reditum ac reliquos vitae casus cognoscit (51 — 151); ex matre, quae iam ad haustum corporis admittitur, fortunam domus suae (152 — 224): plures etiam priscarum videt heroidum, Tyro, Antiopen, Alcmenen, Epicaen,

M A R I U M

D U O D E C I M I.

Chloridem, Ledam, Iphimedian, Phaedram, Procridem, Ariadnen, Maeram, Clymenen, Eriphylen (225 — 332). Excitatus deinde a Phaeacibus ad persequendum sermonem (333 — 376), heroës quoque, quorum animae occurrerint, recenset, Agamemnonem, de sua suorumque caede exponentem (377 — 466), Achillem, Patroclum, Antilochum, Aiacem maiorem (467 — 567) praeter hos Minoem iudicantem et feras sectantem Orionem; item Tityum, Tantulum, Sisyphum, variis suppliciis cruciatos; denique imaginem Herculis (568 — 626). Quibus visis, partim et collocutus, ex Oceano revehitur in altum (627 — 640).

Ὅ Δ Γ Σ Σ Ε Γ Α Σ Α.

N 2

- Α**ὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα διαν,
 Ἐν δ' ἰσθὺν τιθέμεσθα καὶ ἰσθία νηὶ μελαίνῃ·
 Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβρόντες ἐβήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
 5 Βαίνομεν ἄχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
 Ἡμῖν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
 Ἰκμενον οὖρον ἱεὶ πλησίετιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
 Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 10 Ἡμεῖς δ' αὖτε τὴν δ' ἀνεμὸς τε κυβερνήτης τ' ἴδυνεν.
 Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἰσθία ποντοπορούσης·
 Δύσετό τ' ἥελιος, οὐκίωοντό τε πᾶσαι ἄγνυιαι.
 Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἕτανε βαθυρρόδου Ὀκεανοῖο.
 Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε πόλεις τε,
 15 Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοῦς
 Ἥλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσδιν,
 Οὐδ' ὅποι' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Οὐδ' ὅτ' ἂν ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
 Ἄλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
 20 Νῆα μὲν, ἔνθ' ἐλθόντες, ἐκέλσαμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
 Εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὐτὲ παρὰ ῥόον Ὀκεανοῖο
 Ἦιομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσθε Κίρκη.
 Ἐνθ' ἱερῆια μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
 Ἔσχον· ἐγὼ δ' ἄορ δ' ἐξ ἔρυσάμενος παρὰ μηροῦ,
 25 Βόθρον ὄρουε', ὅσσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοῆν χέουμην πᾶσιν νεκύεσδιν,
 Πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἶνω,
 Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφειτα λευκὰ πάλυνον.
 Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκῶν ἀμενηνὰ κάρηνα,

O D Y S S E A E XI.

x v i a.

Ceterum postquam ad navem venissemus et mare,
 Navem quidem omnium primum deduximus in mare vastum;
 Malumque imposuimus et vela navi nigrae!
 Pecudes autem sumtas induximus; ipsique deinde
 Ingrediebamur dolentes, uberes lacrymas profundentes.
 Nobis vero dein pone navem caeruleam prora
 Secundum ventum immisit, implentem velum, bonum socium,
 Circe comas pulchra, veneranda dea vocalis,
 Nos autem armis singulis ordinatis per navem
 Sedebamus, hanc vero ventusque, gubernatorque dirigebat.
 Huius autem tota die extendebantur vela per pontum vadentis
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.
 Illa vero ad fines pervenit profundi Oceani:
 Ibi autem Cimmeriorum erat virorum, populusque civitasque,
 Caligine et nebula tecti: neque unquam eos
 Sol lucidus adspicit radiis,
 Neque cum vadat ad coelum stelliferum,
 Neque cum rursus in terram de coelo vertatur,
 Sed nox perniciofa effunditur miseris mortalibus.
 Navem quidem illuc profecti subduximus; pecudes autem
 Exprompsimus; ipsique deinde propter fluentem Oceani
 Ivimus, donec in locum pervenissemus, quem monuerat Circe;
 Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque
 Tenebant; ego vero gladio acuto extracto a femore
 Fossam fodi, magnitudine cubitalem quaquaversus;
 Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,
 Primum mulso, postea vero dulci vino,
 Tertio demum aqua; farinamque albam inspergebam.
 Multum autem supplicabam manium inanibus capitibus, *vovens.*
Rever.

- 30 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στείραν βούν, ἦτις ἀρίστη,
 ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμλυσέμεν ἐδῶλῶν.
 Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν δὴν ἱερυνδέμεν οἶον
 Παμμέλαν', δὲ μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέρωσιν.
 Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχολῶσι λιτῶσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
- 35 Ἑλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
 Ἔς βόθρον, ῥέε δ' αἶμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
 Ψυχαὶ ὑπὲξ Ἐρέβους νεκύων κατατεδνηώτων.
 (Νύμφαι τ' ἡῖθεοί τε, πολὺτλητοὶ τε γέροντες,
 Παρθενικαὶ τ' ἀταλαί, νεοπενδέα θυμὸν ἔχουσαι·
- 40 Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχειρήσιν,
 Ἄνδρες Ἀρηϊφάτοι, βεβροτῶμένα τσυχέ· ἔχοντες·
 Οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
 Θεσπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἥρει.)
 Ἀὐτὸς τὸν ἐπειθ' ἐτάρωσιν ἐποτρύννας ἐκέλευσα,
- 45 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ,
 Δείραντας κατακείαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ἰφδίμω τ' Αἰδῇ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
 Αὐτὸς δὲ εἶφος· ὃ δὲ ἐρυσδάμενος παρὰ μηροῦ
 Ἥμην, οὐδ' εἰὼν νεκύων ἀμνηνᾶ κάρηνα
- 50 Αἵματος ἄδδον ἱμεν, πρὶν Τειρεσίῃσιν πυθέσθαι.
 Πρώτῃ δὲ ψυχῇ Ἑλπήνορος ἦλθεν ἐταίρου·
 Οὐ γάρ πω ἀτέδαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυουδείης·
 Σῶμα γάρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
 Ἀκλαυτον καὶ ἄδακτον· ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἐπείγειν.
- 55 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Ἑλπήνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ Ζόφον ἡερόεντα;
 Ἐφθης πεζὸς ἑὼν, ἢ ἐγὼ σὺν νηϊ μελαίνῃ;
 Ὡς ἐφάμην· ὃ δέ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
- 60 (Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,)·
 Ἀδὲ με δαίμονος αἶδᾶ κακῆ καὶ ἀδέσφατος οἶνος·
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 Ἀφορβὸν καταβῆναι, ἰὼν ἔς κλίμακα μακρὴν,
 Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δὲ μοι αὐχὴν
- 65 Ἀστραγάλων ἔαγῃ, ψυχῇ δ' Αἰδόσδε κατῆλθεν.
 Νῦν δὲ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
 Πρὸς τ' ἀλόχου καὶ πατρός· ὃ σ' ἔτρεφε τρυφὸν ἐόντα,
 Τηλεμάχου δ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
 Οἶδα γάρ, ὡς ἐνθένδε κιῶν δόμου ἐξ Αἰδοῶ
- 70 Νῆσον ἔς Αἰαίην ὀχθήσεις εὐεργέα νῆα·

Reversum in Ithacam, sterilem bovem, quaecunque optima,
 Sacrificaturum *me* in aedibus, pyramque impleturum bonis;
 Tiresiae vero seorsum ovem sacrificaturum soli
 Totum nigrum, qui inter pecudes excellat nostras,
 Hos vero postquam votis precibusque, gentes mortuorum,
 Precatus sum; pecudes utique prehensas iugulavi
 Super fossam, fluebat autem sanguis ater; congregabantur vero
 Animae ex Erebo manium defunctorum,
 Sponsaeque, coelibesque, et multa palli senes,
 Virgunculaeque tenellae, recenti luctu affectum animum habentes;
 Multi quoque vulnerati aeratis hastis,
 Viri in bello occisi, cruentata arma habentes,
 Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alius,
 Immenso clamore: *me* vero pallidus timor cepit,
 Tum vero deinde socios adhortatus iussi,
 Pecudes, quae iam iacebant macratae saevo ferro
 Excoriatis adolere, et vota facere diis,
 Fortique Plutoni, et horrendae Proserpinae.
 At ego gladio acuto stricto a femore
 Sedebam, neque sinebam manium inania capita
 Ad sanguinem prope accedere; priusquam Tiresiam sciscitatus essem.
 Prima vero anima Elpenoris venit focii:
 Nondum enim sepultus erat sub terra spatiosa:
 Cadaver enim in aedibus Circae reliqueramus nos
 Indefletum et insepultum, quoniam labor alius urgebat.
 Illum quidem ego flevi conspicatus; miseratusque sum animo,
 Et ipsum alloquutus verba alata dixi:
 „Elpenor, quo pacto venisti sub caliginem obscuram?
 Prius venisti, pedes cum fueris, quam ego cum navi nigra?“
 Sic dixi: ille vero mihi plorans respondebat sermone:
 „Generose Laertiade, consiliis abundans Ulysses,
 Laesit me daemonis fatum malum, et copiosum vinum:
 Circes autem in domo cubans non adverti,
 Retrorsum ut descenderem, profectus ad scalam longam,
 Sed recta de tecto decidi; mihique cervix
 Ex articulis fracta est: anima vero ad inferos descendit.
 Nunc vero te per eos qui pone te sunt, oro, non praesentes,
 Per uxoremque et patrem, qui te nutrit, parvulus cum esses,
 Telemachumque, quem unicum in aedibus reliquisti:
 Novi enim, quod hinc profectus ex domo Plutonis,
 Insulam in Acaeam appelles sabrefactam navem;

- "Ενθα δ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθ' ἀν' ἐμεῖο·
 Μῆ μ' ἄκλαυτον, ἄδαπτον, ἰὼν ὄπιδεν καταλείπειν,
 Νοσφισθεῖς, μὴ τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
 Ἀλλὰ με καυκεῖται οὖν τεύχεσιν, ἄσσα μοῖ ἐστίν,
 75 Σῆμά τέ μοι χεῦται, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 Ἄνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐδδομένοισι πυδέσθαι·
 Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν,
 Τῷ καὶ ζωὸς ἔρασθον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 80 Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν,
 "Ημεῖς· ἐγὼ μὲν ἀνενδεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἰδχων,
 Εἰδωλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ μητρός κατατεθνήυιης,
 85 Αἰτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
 Τὴν ζωὴν κατέλειπον, ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
 Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
 Ἀλλ' οὐδ' ὥς εἶων προτέρην, πυκινὸν περ ἄχεύων,
 Αἵματος ἄσθον ἔμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πυδέσθαι.
 90 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Χρύσειον σκηπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
 (Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,)·
 Τίπτε αὐτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἡελίοιο,
 Ἦλυθες, ὄφρα ἰδῇ νέκυας καὶ ἀτερπέα χθόρον;
 95 Ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἅπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
 Αἵματος ὄφρα πίω, καὶ τοι νημερτέα εἰπω.
 "Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, εἴφος ἀργυροῦλλον
 Κουλεῷ ἐγκατέπηξ'· ὃ δ' ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαινόν,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
 100 Νόστον δίζηαι μελιηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ ὅτῳ
 Λήθειν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι νότον ἔνδετο θυμῷ,
 Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 Ἄλλ' ἔτι μὲν κε καὶ ὥς, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοιθε,
 105 Αἰ κ' ἐδέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἐταίρων,
 Ὅππότε κε πρῶτον πελάγῃς εὐεργέα νῆα
 Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγῶν ἰοειδέα πόντον·
 Βοσκομένας δ' εὗρητε βόας καὶ ἵφια μῆλα
 Ἥλιου; ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
 110 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀδινέας ἑάφς, νόστου τε μέδῃαι,
 Καὶ νεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοιθε·

Ibi te deinde, rex, hortor recordari mei,
 Ne me indefletum, infepultum profectus pone relinquant,
 Digressus, ne qua tibi deorum indignatio fiam:
 Sed me combure cum armis, quaecunque mihi sint,
 Tumulumque mihi aggere cani in littore maris,
 Viri infelices; etiam posteris audiendum:
 Haec mihi perfice, figeque super sepulchrum remum,
 Quo etiam vivus remigabam, cum essem apud meos socios."
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 Haec tibi, o infelix, perficiam et expediam,
 Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Sedebamus; ego quidem super sanguine gladium tenens;
 Simulacrum vero ex altera parte socii multa loquebatur.
 Supervenit autem anima matris defunctae,
 Antolyc filia magnanimi Anticlea,
 Quam vivam reliqui, profectus ad Ilium sacram.
 Hanc quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo;
 Sed neque sic sinebam priorem, valde licet dolens,
 Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam sciscitatus essem.
 Supervenit vero anima Thebani Tiresiae,
 Aureum sceptrum tenens: me autem agnovit et allocuta est:
 „Generose Laertiade, consiliis abundans Ulysses,
 Quid vero, o infelix, relicto lumine solis,
 Venisti, ut videas manes et inamabilem locum?
 Verum recede a fossa, amoveque gladium acutum,
 Ut de sanguine bibam, et tibi vera dicam."
 Sic dixit: ego vero retrogressus gladium argenteis clavis distinctum
 Vaginae infixi: at postquam bibisset sanguinem nigrum,
 Tum sane deinceps me verbis alloquebatur vates eximius:
 „Reditum quaeris dulcem, illustris Ulysses;
 Hunc vero tibi difficilem faciet deus: non enim puto
 Latiturum te Neptunum, qui in te iram reposuit animo,
 Iratus, quod ei filium carum excacasti.
 Verum adhuc quidem et sic, mala licet patientes, perveneritis.
 Si velis tuum animum cohibere et sociorum,
 Quando scilicet primum appuleris sabrefactam navem
 Trinacriam ad insulam, elapsus obscurum pontum:
 Pascentesque inveneritis boves et pingues pecudes
 Solis, qui omnia videt et omnia audit.
 Has si quidem illaestas finas reditusque memor sis,
 Etiam adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis:

- Εἰ δέ κ' αὖ σίνηται, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 Νῆϊ τε καὶ ἱτάροις· αὐτὸς δ' αἶπερ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅφρ' ἐκὼς νεῖται, ὀλέσας ἅπο πάντας ἱταίρους,
 115 Νῆὸς ἐπ' ἀλλοτρίῃς· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ,
 Ἄνδρας ὑπερφιάλους· οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν,
 Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 Ἄλλ' ἦτοι κείνων γε βίας ἀποτίσεται ἑλθὼν.
 Αὐτὰρ ἐπὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
 120 Κτείνῃς, ἥ δ' ὁλώω, ἥ ἀμφοδὸν ὀξεί χαλκῷ,
 Ἐρχεσθαι δὴ ἐπειπα, λαβὼν εὐήρες ἑρετμόν,
 Εἰδόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴδασι θάλασσαν
 Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
 Οὐδ' ἄρα τοίγ' ἴδασι γέας φονικοπαρήους.
 125 Οὐδ' εὐήρε' ἑρετμά, τάτε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀρικραδέες, οὐδέ σε λήσσει·
 Ὅκποτε κεν δὴ τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
 Φῆγῃ, ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ Φαιδίμφ' ὦμφ,
 Καὶ τότε δὴ γαίῃ πῆξας εὐήρες ἑρετμόν,
 130 Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
 Ἀρνεῖόν, ταῦρόν τε, θυὼν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 Οἴκαδ' ἀποβτεῖχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῷ
 135 Ἀβλήχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κ' ἐπεπύγη
 Γῆρα' ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 Ὀλβιοὶ ἔβδονται· τάδε τοι νημερτέα εἶρω.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' οὐκ ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 140 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 Μητρὸς τήνδ' ὁρώω ψυχὴν κατατεθνηυῖης·
 Ἡ δ' ἀνέουσ' ἥσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἔδν υἱὸν
 Ἐτλη ἔδαντα ἰδεῖν, οὐδέ προτιμυθῆσασθαι.
 Εἰπέ, ἀναεῖ, πῶς κέν με ἀναγνοίῃ τὸν ἐόντα.
 145 Ὡς ἐφάμην· ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ῥηϊδίον τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
 Ὅντινα μὲν κεν ἔγες νεκρῶν κατατεθνηῶτων
 Αἵματος ἄσδοον ἔμεν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνίψει·
 Ὡς δέ κ' ἐπιφθογέοις, ὅδε τοι πάλιν εἰδὶν ὀπίσσω.
 150 Ὡς φασμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἀΐδος εἰδὼ
 Τειρεσίῃσιν ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέρπεα' ἔλεξεν.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὅφρ' ἐπὶ μήτηρ

Sin laedas, tum tibi praedico exitium
 Navique et sodalibus: ipse vero etiam si effugeris,
 Sero male redibis, amissis omnibus sociis,
 Nave in aliena; inveniesque mala domi,
 Viros superbos, qui tibi victum comedunt,
 Ambientes divinam uxorem, et munera dantes:
 Sed sane illorum iniurias ulcisceris cum adveneris,
 Ceterum postquam procos in aedibus tuis
 Interfeceris, sive dolo, sive palam acuto ferro,
 Proficiscere deinde, sumto fabrefacto remo,
 Donec ad illos perveneris, qui haud norunt mare
 Viri, neque sale conditum cibum comedunt;
 Neque sane hi norunt naves proras rubras habentes,
 Neque fabrefactos remos, qui utique alae navium sunt.
 Signum vero tibi dicam valde manifestum, neque te latebit;
 Quando utique tibi obviam factus alius viator
 Dixerit te ventilabrum habere super splendido humero,
 Tum sane terrae infixo fabrefacto remo,
 Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
 Ariete, tauroque, suumque marito verre,
 Domum revertere, faciasque sacras hecatombas
 Immortalibus diis, qui caelum latum habitant,
 Omnibus prorsus ordine: mors vero tibi ex mari ipsi
 Lenis admodum talis adveniet, quae te occidat
 Senectute sub molli confectum: circum autem populi
 Felices erunt: haec tibi vera dico."

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:

„Tiresia, haec quidem quodammodo decreverunt dii ipsi

Sed age mihi hoc dic et vere enarra,

Matris hanc video animam defunctae:

Ille autem tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium.

Dignata est palam adspicere, neque alloqui,

Die, rex, quo pacto me agnoscat talem esse."

Sic dixi: ille vero me rursus respondens allocutus est:

„Facile tibi verbum dicam, et in mente ponam;

Quemcumque quidem linas manium defunctorum

Ad sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet:

Cui vero invidas, ille tibi abibit retro."

Sic locuta, anima quidem abiit domum Plutonis intra

Tiresiae regis, postquam vaticinia edixerat.

Ast ego illic manebam constanter, donec mater

- Ἦλυθε, καὶ πῖεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνων,
καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔκτα πτερόεντα προσηύδα·
- 155 Τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα,
Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὀραῖσθαι.
(Μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐπὼς ἐστὶ περῆσαι,
Πεζὸν ἐόντ', ἦν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.)
- 160 Ἡ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Νῆϊ τε καὶ ἐτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ πως ἦλθες
εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
Ὡς ἑφαί· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Μῆτερ ἐμή, χρεῖώ με κατήγαγεν εἰς Αἴδαο,
- 165 Ψυχῇ χρηδόμενον Θηβαίου Τειρεσίαιο.
Οὐ γάρ πως σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πως ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἶψα ἔχων ἀλάλῃμαι δυζύν,
Ἐξ οὐ τὰ πρῶτισθ' ἐπόμεν Ἀγαμέμνονι δίῳ
Πῖον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
- 170 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Τίς νύ σε Κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἡ δολιχὴ νοῦσος; ἥ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσδιν ἐποικουμένη κατέπεφνεν;
Εἰπὲ δέ μοι πατὴρ τε καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον,
- 175 Ἡ ἔτι παρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἥ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλὴν τε νόον τε,
Ἡ μὲν παρὰ παιδί, καὶ ἐμπεδα πάντα φυλάσσει·
Ἡ ἤδη μιν ἐγνημέν' Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος.
- 180 Ὡς ἐφάμην· ἥ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο ποτνία μήτηρ·
καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Ζοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· διζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέτα δακρυχεοῦσθ.
Σὸν δ' οὐπὼ τίς ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἐκῆλος
- 185 Τηλέμαχος τεμνὴν νέμεται, καὶ δαίτας ἔστας
δαίνονται, ὥς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
Πάντες γὰρ καλέουσι, πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μένει
Ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ
Δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεια σιγαλόεντα·
- 190 Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὐδαι, ὅθι δμῶες, ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνῃ ἄγχι πυρσὺν, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἴται·
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρους, τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
πάντῃ οἱ κατὰ γούνον ἀλωῆς οἶνονέδοιο

Advenit, et bibit sanguinem nigrum; statim vero agnovit,
Et rœ legens verbis alatis allocuta est:

„Fili mi, quo pacto venisti sub caliginem obscuram
Vivus cum sis? difficile nempe hæc viventibus videre:
In medio enim ingentes fluvii et gravia fluenta;
Oceanus quidem primum, quem nequaquam licet traicere,
Poditem, nisi quis habeat fabrefactam navem,
Num iam demum a Troia errans huc venis
Cum navique et lociis, longo tempore? necdum pervenisti
In Ithacam? neque vidisti in aedibus uxorem?“

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:
„Mater mea, necessitas detulit me in Plutonis aedes,
Animam consulturum Thebani Tirelæe,
Nondum enim prope veni Achaiam; neque nostram
Terram attingi; sed semper habens erro aerumnam.
Ex quo primum locutus sum Agamemnonem nobilem
Ad Ilium equis aptum, ut cum Troianis pugnarem.
Sed age, mihi hoc dic et vere narra;
Quòdnam te satum domuit longum somnum adferentis mortis?
An diuturnus morbus, an Diana sagittis gaudens
Suis initibus telis superveniens occidit?
Dic item mihi et de patre, et filio quem reliqui;
An adhuc apud illos meum munus, an aliquis iam
Virorum alius habeat; me autem non amplius putent rediturum?
Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque,
An maneat cum puero, et salva omnia custodiat;
An iam eam duxerit Achivorum, quicumque optimus?“

Sic dixi: statim vero respondebat veneranda mater:

„Et omnino illa quidem manet afflieto animo
Tuis in aedibus; aerumnosæ autem ei semper
Consumuntur noctesque diesque lacrymas fundenti,
Tuum vero nondum quis habet pulchrum munus; sed quietus
Telemachus prædia colit, et convivia aequalia
Epulatur, quæ decet principem virum curare;
Omnes enim invitant; pater autem tuus illic manet
In agro, neque in urbem proficiscitur; neque ei lecti,
Strata et lænæ, stragula splendida;
Sed ille hyeme quidem dormit, ubi mancipia, in domo,
In pulvere, prope focum; vilibus vero corpori vestimentis indn-
Aft ubi venerit æstatque, virensque autumnus, (tus est:
Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ

- Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήταται εὐναί·
 195 "Ὡς γὰρ κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ κένθος ἀέξει,
 Σὸν πότιμον γούων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐκάνει.
 Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότιμον ἐπέσπον·
 Οὐτε μέ γ' ἐν μεγάροισιν εὐδοκίος ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσθιν ἐπιχοιμένη κατέπεφνε·
 200 Οὐτε τις οὖν μοι νοῦθος ἐπήλυθεν, ἦτε μάλιστα
 Τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξελλετο θυμὸν·
 Ἀλλὰ με σὸς τε πόθος, σά τε μήδεα, παῖδιμ' Ὀδυσσεύ,
 Σὴ τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπήυρα.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔδεilon φρεσὶ μερμηριέας·
 205 Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνηυῖης·
 Τρὶς μὲν ἐφορμήσθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει,
 Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἰκελὸν ἦ καὶ ὄνειρφ,
 Ἐπιατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὅξυ γενέσκειτο κηρόδι μᾶλλον·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 210 Μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
 Ὅφρα καὶ εἰν Αἴδαο, φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε,
 Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπόμεσθα γόοιο;
 Ἥ τί μοι εἰδῶλον τόδ' ἀγανὴ Περσεφόνεια
 Ὀτρυν', ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;
 215 "Ὡς ἔφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο κόντια μήτηρ·
 ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κἄμμορε φωτῶν,
 Οὐτὶ σε Περσεφόνεια, Διὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,
 Ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν·
 Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 220 Ἀλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερόν μένος αἰδομένοιο
 Δαμνᾷ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λευκ', ὀστέα θυμὸς·
 Ψυχὴ δ', ἣντ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότηται.
 Ἀλλὰ φόωςδε τάχιστα λιλαιεο· ταῦτα δὲ πάντα
 Ἴδ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἰκῆσθα γυναίκε·
 225 Νῶϊ μὲν ὧς ἐπέεσθιν ἀμειβόμεσ'· αἱ δὲ γυναῖκες
 Ἠλυθον, — ὅτρυνεν γὰρ ἀγανὴ Περσεφόνεια —
 Ὅσδαι ἀρίστων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ θυγάτρες·
 Αἱ δ' ἄμφ' αἶμα κελαινὸν δολλέες ἠγερέδοντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ βδύλενον, ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην·
 230 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Σπαρδάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 Οὐκ εἶων κίεϊν ἅμα κάσας αἶμα κελαινόν.
 Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπήϊσαν, ἠδὲ ἐκάστη
 Ὅν γόνον ἔξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἔρπεινον ἀπάσας·

Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectili;
 Hic ille iacet dolens, ingentemque in mente dolorem anget,
 Tuum fatum, deslens molesta autem insuper tenectus urget.
 Sic enim et ego perii, et fatam obii!

Neque me in aedibus iaculatrix certa Diana
 Suis mitibus telis superveniens interemit;
 Neque aliquis me morbus invasit, qui utique maxime
 Tabe invisâ ex membris tollere solet animum;
 Sed me tuique desiderium, tuique curae, inclyte Ulysses,
 Tuaeque benignitas dulci animo privarunt."

Sic dixit: Ceterum ego volebam mente cogitare

Matris meae animamprehendere defunctae;

Ter quidem aggressus sum, amplectique me animus iubebat:

Ter autem mihi ex manibus, instar umbrae vel et somnii,

Avolavit; mihi vero dolor acutus exortus ex animo magis:

Et ipsam allocutus verba alata dixi:

„Mater mea, cur me non manes amplecti te cupientem,

Ut etiam apud inferos, caris circa manibus amplexi,

Ambo tristi satiemur luctu?

Nunquid mihi simulacrum hæc inclyta Proserpina

Immisit; ut adhuc magis lamentans ingemiscam?"

Sic dixi; statim vero respondit veneranda mater:

„Eheu, fili mi, supra omnes infelix viros,

Minime te Proserpina, Iovis filia, deludit,

Sed hæc conditio est mortalium, cum mortui fuerint;

Non enim amplius carnesque et ossa nervi habent,

Sed ea quidem ignis valida vis ardentis

Absumit, ubi primum reliquerit alba ossa animus:

Anima vero, tanquam somnium, avolans volitat.

Sed in lucem celerrime contendè: hæc autem omnia

Scias, ut etiam in posterum tuæ dicas uxori."

Nos quidem sic verbis alloquebamur: mulieres autem

Accesserunt, (incitabat enim inclyta Proserpina),

Quotquot optimatum uxores erant, atque filiae;

Hæc utique circa sanguinem nigrum frequenter congregabantur,

Ceterum ego consultabam, quo pacto interrogarem singulas:

Illud autem mihi animo optimum videbatur consilium;

Stricto acuto gladio, crasso a femore,

Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.

Illæ vero deinceps accedebant; unaquæque autem

Suum genus narrabat; ego vero interrogabam omnes.

- 235 Ἐνθ' ἦτοι πρώτην Τυρῶ ἰδὼν εὐπατέρειαν,
 Ἡ φάτο Σαλμωνῆος ἀνύμονος ἐκγονος εἶναι,
 Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο.
 Ἡ Ποταμοῦ ἠράδδατ', Ἐνιπῆος θείοιο,
 Ὅς πολὺ κάλλεστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἦσαν.
 240 Καὶ ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο, καλὰ ῥέεδρα.
 Τῷ δ' ἄρ' εἰσάμενος χαίτοχος Ἐννοσίγαιος
 Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο θνηθέντος.
 Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιτάτῃ, οὐρεῖ ἰδὼν,
 Κυρτωθέν· κρύψεν δὲ θεὸν, θνητὴν τε γυναῖκα.
 245 (Λῦσε δὲ παρθενὴν Ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.)
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσθε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Χαῖρε, γύναι, φιλότῃ! περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
 Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος εὐναὶ
 250 Ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν, ἀπταλλέμεναι τε,
 Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴδχεο, μῆδ' ὀνομήνῃς.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τοι εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
 Ὡς ἐπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἡ δ' ὑποκυδσαμένη, Πελὶν τε καὶ Νηληϊά.
 255 Τῷ κρατερῷ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
 Ἀρφοτέρῳ· Πελὶς μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκῷ
 Ναῖε πολύρρητος· ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθρόεντι.
 Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασίλεια γυναικῶν,
 Αἰδοῦν τ' ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθᾶν δ' ἱπποχάρμην.
 260 Τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἰδὼν, Ἀσώπιω θύγατρα,
 Ἡ δὴ καὶ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκοίνῃσι ἰαῶσαι·
 Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο καὶδ', Ἀμφιόνά τε Τηδόν τε,
 Οἱ πρότεροι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο,
 Πύργωδάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο.
 265 Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερῶ περ ἶοντε.
 Τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἰδὼν, Ἀμφιτρυῶνες ἄκοιτιν,
 Ἡ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμένονα, θυμολέοντα,
 Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μεγάδα·
 Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμιω θύγατρα,
 270 Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρυῶνος υἱός, μέγας αἰὲν ἀτειρής.
 Μητέρα τ' Οἰκίπυδαο ἰδὼν, καλὴν Ἐπαυρότην,
 Ἡ μέγα ἔργον ἔρεξεν διδρεῖνσι νόσοις,
 Γημαμένη φ' οἶετ'· ὁ δ' ὦν πατέρ' ἐξαναπέχεας
 Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἐνάντυστα θεοὶ δέσαν ἀνδράποισιν.
 275 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράταε κλέα παύειν,
 Τ

Hic sane primam Tyro vidi nobili patre natam,
 Quae dixit Salmonei eximii se filiam esse;
 Dixitque Crethēi se uxorem esse Acolidae;
 Quae fluvium amavit Enipeum divinum,
 Qui longe pulcherrimus fluviorum super terram labitur:
 Et ea propter Enipei versabatur pulchra fluente.
 Huic vero cum se adsimilasset terram cingens Neptunus,
 In ostia fluvii seobuit vorticosi:
 Purpureus autem fluctus circumstitit, monti aequalis,
 Curvatus; absconditque deum, mortalemque feminam;
 Solvit autem virgineam zonam, solumque offudit.
 Ceterum postquam perfecisset deus amatoria opera,
 Inhaesit sane ei manui, verbumque dixit, et compellavit:
 „Gaude, mulier, amore *haec*: circumvoluto autem anno,
 Paries pulchros liberos; quoniam haud inanes concubitus
 Immortalium; tu vero eos cura enutrique.
 Nunc autem abi ad domum, et contine te, neque mentionem feceris
 At ego tibi sum Neptunus terrae quassator.“
 Sic locutus, pontum subit fluctuantem;
 Illa autem grāvīda facta, Peliam peperit et Neleum;
 Qui fortes ministri Iovis magni fuerunt
 Ambo: Pelias quidem in spatiosa Ialco
 Habitabat abundans pecore; hic vero in Pylo arenosa,
 Alios vero Crethēo peperit regina mulierum,
 Aesonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem equis
 Post hanc vero, Antiopen vidi, Asopi filiam;
 Quae utique et Iovis gloriabatur in ulnis se dormisse;
 Et peperit duos filios, Amphionemque Zethumque,
 Qui primi Thebarum sedem condiderunt septem portas habentium,
 Turribusque munierunt; quoniam non absque turribus poterant
 Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent,
 Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,
 Quae scilicet Herculem audacem, animum leonis habentem,
 Peperit in ulnis Iovis magnanimi commissa:
 Et Megaram, Creontis magnanimi filiam;
 Quam habuit Amphitryonis filius, robore semper indomitus,
 Matrem quoque Oedipodis vidi, pulchram Epicaestē,
 Quae ingens facinus commisit insipientia mentis,
 Nupta suo filio; ille vero suum patrem ubi interfecisset,
 Eam uxorem duxit: statim vero *haec* vulgata dii fecerunt hominibus,
 Sed ille quidem in Thebe amabili dolores patiens,

Καδμείων ἤρασσε, θεῶν ὁλοᾶς διὰ βουλάς·

Ἡ δ' ἔβη εἰς Αἶδαο πυλάρταα κρατεροῖο,

Ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,

Ὅτι ἄχει σχιδμένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσω

280 Πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρός Ἐρινυῖες ἐκτελέουσιν.

Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα· τὴν ποτε Νηλεὺς

Γῆμεν ἐὼν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,

Ὀπλοτάτην κόρυην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,

Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυητῷ ἄνασθεν·

285 Ἡ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,

Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλύμεγόν τ'

ἀγέρωχον.

Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρῷ τέκε, θάυμα βροτοῖδων,

τὴν πάντες μύθοντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς

τῷ ἐδίδου, ὅς μὴ ἑλικας βόας εὐρυμετώπους

290 Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληεῖης.

Ἀργαλέας· τὰς δ' οἷος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων

Ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῖ κατὰ Μοῖρ' ἐπέδωκεν,

Δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροῖῳται.

Ἄλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,

295 Ἀψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπῆλυθον ἄραι,

Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληεῖη,

Θεόφατα πάντ' εἰκόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·

Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,

Ἡ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,

300 Καστορά δ' ἱππδάμον καὶ Πύξ ἀγαθὰν Πολυδεύκεα·

Τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζουρος αἰα·

Οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχαντες,

Ἄλλοτε μὲν ζωοῦσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὐτὲ

Τεθναῖσιν· τιμὴν δὲ λελόγχας ἴσα θεοῖσιν.

305 Τὴν δὲ μέτ' Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν,

Εἶσιδον, ἥ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μυχῆναι·

Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίῳ δὲ γενέσθην,

Ὡτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην·

Οὗς δὴ μηκίστους θρέψε Ζεῖδωρος Ἄρουρα,

310 Καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὀρίωνα·

Ἐννέωροι γὰρ τείγεα καὶ ἐννεαπῆχας ἦσαν

Εὖρος, ἀτὰρ μῆκος γε γεγάσθην ἐννεόργυιοι.

Οἱ ῥα καὶ ἀδαράτωισιν ἀπειλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ

Φυλοπιδᾷ στήθειν πολυαῖνος πολέμοιο·

315 Ὅσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέμασαν· Σάμαν, αὐτὰρ ἐπ' Ὀσσην

Πήλιον

Cadmeis imperabat, deorum dira per consilia :
 Illa autem abiit in orcum validas portas habentem, firmum,
 Deligato laqueo sublime ab alta trabe,
 Suo dolore correpta; illi vero dolores reliquit pone
 Valde multos, quotquot scilicet matris Furiae efficiunt.
 Et Chlorin vidi perpulchram; quam olim Neleus
 Uxorem duxit, suam ob pulchritudinem postquam dedisset innu-
 Minimam natu filiam Amphionis Isidæ: mera sponsalia,
 Qui quondam in Orchomeno Minyeo fortiter imperabat:
 Atque in Pylo regnabat; peperit autem ea illi insignes liberos,
 Nestoremque, Chromiumque, Periclytænumque magna-
 nimum.

Post hos autem eximiam Pero peperit miraculum hominibus,
 Quam omnes ambiebant vicini: neque omnino Neleus
 Ulli dabat: qui non camuras boves latis frontibus
 Ex Phylace abegisset roboris Iphiclei
 Difficiles abactu: has vero solus pollicitus est vates eximius
 Abacturum se: grave autem dei fatum impedit, vit,
 Vinculaque sacra, et bubulci agrestes.
 Sed cum iam mensesque et dies exacti essent,
 Rursus circumvoluto anno, et advenissent horae;
 Tum vero demum ipsum solvit vis Iphiclea,
 Vaticinia omnia locutum: Iovis autem perficiebatur consilium.
 Et Ledam vidi, Tyndari uxorem,
 Quae ex Tyndaro magnanimos peperit filios,
 Castoremque equorum domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem
 Quos ambos vivos detinet alma terra;
 Qui etiam infra terram, honorem a Iove habentes,
 Interdum quidem vivunt alternis diebus, interdum autem rursus
 Mortui sunt; honorem vero sortiti sunt aequaliter diis.
 Post hunc autem Iphimedian, Aloï uxorem,
 Adspexi, quae sane dicebat Neptuno se commixtam fuisse:
 Et peperit utique duos filios, (brevis autem vitae fuerunt),
 Otumque deo parem; inclytumque Ephialtem;
 Quos scilicet procerissimos enutrivit alma Terra,
 Et longe pulcherrimos post inclytum Orionem;
 Novennes etenim hi etiam novem cubitorum erant
 Latitudine: at longitudine erant novem ulnarum.
 Qui etiam immortalibus minabantur in Olympo
 Certamen moturos se tumultuosi belli:
 Ossam Olympo conati sunt imponere, at Ossæ

- Πηλῖον εἰνασίφυλλον, ἔν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
 Καὶ νῦ κεν ἐξετέλεσθαι, εἰ ἦβης μέτρον ἔκοντο·
 Ἄλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱὸς, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητοῖ,
 Ἀμφοτέρω· πρὶν σφωῖν ὑπὸ προτάφοισιν ἰούλους·
 320 Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένος εὐανθεῖ λάχνη.
 Φαίδρην τε, Πρόκριν τε ἴδον, καλὴν τ' Ἀριάδνην,
 Κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεύς
 Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηναίων ἱεράων
 Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
 325 Διὶ ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσου μαρτυρήδιν.
 Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον, στυγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 Ἦ χρυσοῦν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα.
 Πάσας δ' οὐκ ἄν ἐγὼ μυθήσομαι αὐδ' ὀνομήνω,
 Ὅσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἠδὲ θύγατρας·
 330 Πρὶν γάρ κεν καὶ νῦν φθίτ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὦρη
 Εὐδριν, ἣ ἐπὶ νῆα θοὴν ἔλθοντ' ἐς ἑταίρους,
 Ἦ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
 Ὡς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 Κηληθμῷ δ' ἔδχοντο κατὰ μέγαρα σκιδόντα.
 335 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
 Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι,
 Εἰδὸς τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἰσας;
 Ξείνος δ' αὐτ' ἐμός ἐστιν· ἕκαστος δ' ἔμπορε τιμῆς·
 Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
 340 Οὕτω χρηρίζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν
 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κέονται.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἦρως Ἐχένηος·
 (Ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·)
 ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἡμῖν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
 345 Μυθεῖται βασιλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·
 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἶ κεν ἐγὼ γε
 Ζωὸς Φαίηκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάνδω.
 350 Ξείνος δὲ πλῆτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
 Ἔμπης οὖν ἐπιμῆναι ἐς αὐριον, εἰδόκε πάσαν
 Δωτίνην τελέσω· πομπὴ δ' ἀνδρεσσι μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἐστ' ἐν δῆμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 355 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Εἰ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μένων,

Pelium nemorosum ; ut caelum Icanfile esset,
 Et sane perfectissent, si ad pubertatis mensuram pervenissent ;
 Sed perdidit eus Iovis filius, quem cornas pulchra peperit Latona,
 Ambos : antequam ipsis sub temporibus pili
 Florerent, tegerentque mentum florenti lanugine.
 Phaedramque, Procrinque vidi, pulchramque Ariadnem,
 Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus,
 Ex Creta in foecundum solum Athenarum sacrarum,
 Duxit quidem, sed non potitus est ; antea nempe ipsam Diana detinuit
 Dia in circumflua, Bacchi testimonio.
 Maeramque, Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylen,
 Quae aurum pro dilecto marito accepit pretiosum.
 Omnes vero non ego dixero, neque nominavero,
 Quotquot Heroum uxores vidi, et filias ;
 Prius enim etiam nox periret divina : sed et hora
 Dormiendi *mihi*, sive ad navem celerem digresso ad socios,
 Sive hic : deductio autem diis vobisque curae erit,
 Sic dixit : illi vero omnes muti facti sunt silentio ;
 Voluptateque tenebantur per domum obscuram.
 His vero Arete candida ulnis exordiebatur sermonem :
 „Phaeaces, quomodo vobis vir hic videtur esse,
 Formaue, magnitudineque, atque mente intus aequa ?
 Hospes vero itidem meus est ; unusquisque autem particeps est
 Ideo ne festinantes dimittite, neque dona (honoris :
 Sic egenti inhibete : multa enim vobis
 Bona in aedibus, deorum benignitate, iacent.“
 Inter hos autem et locutus est senex Heros Echeneus,
 Qui sane Phaeacum virorum maximus natu erat :
 „O amici, non utique vobis a scopo neque praeter decorum
 Loquitur regina prudens ; sed obedite :
 Alcinoos autem ex ipso pendet opusque, diotumque.“
 Huic autem rursus Alcinoos respondit, dixitque :
 „Hoc quidem ita demum peractum erit verbum, si ego
 Vivus Phaeacibus navigandi studiois imperem.
 Hospes autem sustineat, valde licet reditum desiderans,
 Omnino igitur expectare in crastinum, donec totum
 Munus perficiam : deductio autem viris curae erit (in populo.“
 Omnibus, potissimum autem *mihi* ; huius enim imperium est
 Huic autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 „Alcinoe-*rex*, omnium clarissime populorum,
 Si me etiam in annum iusseritis hic manere,

- Πομπήν τ' ὀτρύνοιτε, καὶ ἄγλαα δῶρα δεδῶιτε,
 Καὶ κετὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 Πλειότερην δὴν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι·
 360 καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
 Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰσάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φωνήσεν τε·
 ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' εἶδομεν εἰδορόωντες,
 Ἥπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπον, οἷά τε πολλοὺς
 365 Βύσκει· γαίᾳ μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
 Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὃθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
 Σοὶ δ' ἐπὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί·
 Μῦθον δ', ὥς ὅτ' ἀοιδός, ἐπισταμένως κατέλεξας,
 Πάντων τ' Ἀργείων, ὅσο τ' αὐτοῦ, κῆδεα λυγρά.
 370 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἰ τινας ἀκτιδέων ἐτέρων ἴδης, οἳ τοι ἄμ' αὐτῶ·
 Πλὴν εἰς ἄμ' ἔποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
 Νῦν δ' ἤδε μάλα μακρῇ, ἀδέσφατος· οὐδέ κω ὦρῃ
 Εὐδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
 375 Καὶ κεν ἐς ἧῶ διαν' ἀνάσχοιμην, ὅτε μοι σὺ
 Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ θά κῆδεα μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 ὦρῃ μὲν πολέων μύθων, ὦρῃ δὲ καὶ ὕπνου·
 480 Εἰ δ' ἔτ' ἀκουόμεναί γε λιλαίεσθαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Τούτων σοι φρονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύσαι,
 Κῆδε' ἐμῶν ἐτέρων, οἳ δὴ μειόπισθεν ὄλοντο·
 Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον σπονδόμεσαν αὐτῇν,
 Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.
 385 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη
 Ἀγνῇ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαι·
 Ἀχνημένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέρασ', ὅσθαι ἄμ' αὐτῷ
 Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθῳ θάνατον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 390 Ἐγὼ δ' αἶψ' ἐμὲ κείνοιο, ἐπεὶ πῖεν αἶμα κελαινόν·
 Κλαῖε δ' ὄγε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἵβων,
 Πιπνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
 Ἄλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἱς ἔμπειδος, οὐδέ τε κίκυς,
 Οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γυναιμπίσσι μέλεσθιν.
 395 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, ἀναεὶ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,

Deductionemque apparaveritis, et splendida dona dederitis,
Etiam hoc mallet, et multo utilius esset,
Pleniori cum manu caram patriam pervenire;
Et magis honorabilis et carior viris essem
Omnibus, quotquot me in Ithacam viderent reversum."

Huic autem rursus Alcinoüs respondit, dixitque :

„O Ulysses, hoc quidem neütiqum te suspicamur adspicientes,
Impostoremque esse et fallacem, perinde ut multos
Pascit terra nigra late dispersos homines,
Mendaciaque concinnantes ; unde quis neque suspicaretur :
Tibi vero inest quidem elegantia verborum, inest et mens bona ;
Historiam vero, ut et cantor, scite recensuisti
Omniumque Argivorum tuique ipsius dolores tristes.
Sed age mihi hoc dic, et accurate narra ;
Si quos eximiorum sociorum videris, qui teipsum
Ad Ilium una comitati sunt, et illic fatum obierunt.
Nox autem haec valde longa immensa ; neque adhuc tempus
Dormiendi in aedibus : tu autem mihi dic mira opera
Etiam in auroram divinam sustinerem, quando mihi tu
Sustineres in aedibus tuos dolores narrare."

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

Alcinoüs rex, omnium clarissime Populorum,
Tempus quidem multi sermonis, tempus vero et somni :
Sin adhuc audire utique cupis, haud ego
His tibi recūsavero et miserabiliores alios narrare
Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt :
Qui Troianorum quidem effugerant luctuosum bellum,
In reditu vero perierunt, malae consilio feminae.
Ceterum postquam animas quidem dispersisset huc atque illuc
Casta Proserpina mulierum seminarum,
Supervanit deinde anima Agamemnonis Atridae
Dolens ; circumque aliae congregatae erant, quaecunque simul cum eo
Domo in Aegisthi perierunt et fatum obierunt.
Agnovit vero statim me ille postquam bibisset sanguinem nigrum
Flebat autem is vehementer, uberes lacrymas stillans,
Extendens ad me manus, attingere cupiens :
Sed non amplius ei aderat vis firma, neque omnino potentia,
Qualis scilicet antea erat in flexilibus membris.
Illum quidem ego et flevi conspiciatus, misertusque sum in animo,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus sum :

„Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

- Τίς γὰρ σε Κῆρ ἀδάμασσε τανηλεγέος θανάτιοι;
 Ἡέ σε γ' ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
 400 Ὅρδας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν;
 Ἡέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 Βαῦς περιπαμνόμενον ἦδ' οἴων πώεα καλὰ,
 Ἡέ περὶ πτόλις μαχεούμενον ἦε γυναικῶν;
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 405 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὔτε μέ γ' ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
 Ὅρδας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν.
 Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου·
 Ἀλλὰ μοι Αἰγισθός τεύχεας θάνατόν τε μόρον τε,
 410 Ἐπτα σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλέσσας,
 Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βούν' ἐπὶ
 φάτῃ.
 "Ὡς θάνον οἰκτιότῳ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλαι ἑταῖροι
 Νωλεμέως κτείνοντο, σύες ὥς ἀργιόδοντες,
 Οἷ. ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένῳ
 415 Ἡ γὰρ ἦ ἐράνῳ ἦ εἰλαπίνῃ τε θαλυσί.
 Ἡδὴ μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβύλησας,
 Μουνάξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ῥομίνῃ·
 Ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύροσθαι θυμῷ,
 "Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας,
 420 Κεῖμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρός,
 Καὶ δῶνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρῃ δολόμῃτις
 Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας αἶψαν
 Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φαδγάνῳ· ἦ δὲ κύνῳ περ
 425 Νοσφίσσας, οὐδέ μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Αἶδαο,
 Χερσὶ κατ' ὀφθαλμούς· ἐλέειν, σὺν τε στόμ' ἐρεῖσθαι.
 "Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
 Ἦτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλλεται·
 Οἷον δὴ καὶ κτεῖνη ἐμήσατο ἔργον αἰεκέσ,
 430 Κουρτίδῳ τεύχεα σά. πέθει φόνον· ἦτοι ἔφη γέ
 Ἀσπασίας παῖδας σάει. ἰδὲ δμῳέσδην ἐμοσίαν
 Οἷκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἦ δ' ἔεοχα λύγρ' εἰδυῖα
 Οἷ τε κατ' αἰσχος ἔχευε καὶ ἐσθνόμενῃσιν ὀπίσσω
 Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔρσιν.
 435 "Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀπρέος κύρυόκα Ζεὺς
 Ἐκπάγλως ἔρσῃς, γυναικείας διὰ βουλὰς,

Quodnam te fatum domuit longum somnum adferentis mortis?
 An te scilicet in navibus Neptunus domuit,
 Excitato saevorum ventorum immenso flatu?
 An te hostiles viri laeserunt in terra
 Boves praedantem, atque ovium greges pulchros,
 An pro urbe pugnantem, five feminis?"
 Sic dixi: ille autem me statim respondens allocutus est:
 „Inclyte Laertiade, solers Ulysses,
 Neque me sane in navibus Neptunus domuit,
 Excitato saevorum ventorum immenso flatu;
 Neque me hostiles viri laeserunt in terra:
 Sed me Aegisthus struxit morteque fatoque,
 Occidit, cum perniciofa uxore, ad domum ubi vocasset,
 Convivio exceptum, quemadmodum quis occidit bovem a
 praesepe.

Sic perii miserabilissima morte; circum autem alii focis
 Continuo occidebantur, ut fues albis dentibus,
 Qui scilicet *mactantur* in locupletis viri praepotentis
 Aut nuptiis, aut convivio collatio, aut epulis lauris.
 Iamiam tu quidem multorum virorum caedi interfuisti,
 Separatim interfectorum, et in aspera pugna;
 Sed illa potissimum conspiciatus misertus esses animo,
 Ut circa craterem, menfasque plenas,
 Iacebam in domo; pavimento autem totum sanguine flebat.
 Miserabilissimam autem audivi vocem Priami filiae,
 Cassandrae, quam occidebat Clytaemnestra dolosa
 Iuxta me: at ego ad terram manus elevans
 Iacebam moriens, ad gladium *captandum*; illa autem impudens
 Secessit; neque mihi sustinuit, eunti licet ad Orcum,
 Manibus oculos comprimere, atque os constringere.
 Adeo non gravius et improbius aliud muliere,
 Quaecunque scilicet talia in mentem facinora induxerit:
 Quale utique et illa patravit facinus indignum,
 Cui virgo nupserat struxit marito caede: sane putabam quidem
 Gratum me liberis, atque famulis meis,
 Domum venturum: illa vero apprime exitialia callens,
 Sibique infamiam offudit, et futuris in posterum
 Feminis mulieribus; etiam ei quae proba fuerit."
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Papae! certe vides utique genus Atrei altitonans Iupiter
 Vehementer odit, feminae propter consilia,

- ΕΞ ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἰνέναι πολλοὶ
 Σοὶ δὲ Κλυταίμνηστρῃ δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι·
 440 Ὡς ἐφάμην· ὃ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν
 Τῶν νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἡπίος εἶναι,
 Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πφαυδόμεν, ὃν κ' εὖ εἰδῆς,
 Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
 Ἀλλ' οὐ δοίγ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσβεται ἐκ γε γυναικός·
 445 Αἶψα γὰρ πινυτή τε, καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδεν,
 Κούρη Ἰκαρτοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
 Ἡ μὲν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
 Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῶ
 Νήπιος, ὅς κεν νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴζει ἀριθμῶ,
 450 Ὀλβιος· ἥ γὰρ τόν γε πατήρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,
 Καὶ κείνος πατέρα προσκτιζέται, ἥ δέ μιν ἐστίν.
 Ἡ δ' ἐμὴ οὐδὲ περ υἱὸς ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
 Ὀφθαλμοῖσιν ἔασει· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
 Ἀλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 455 Κρύβδην, μῆδ' ἀναφανδὰ, φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 Νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιδιὰ γυναιξίν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἴ που ἐτι ζῶντος ἀκούετε παιδὸς ἐμῆιο,
 Ἡ ποῦ ἐν Ὀρχομενῶ, ἥ ἐν Πύλῳ ἡμαρτύνει,
 460 Ἡ ποῦ παρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
 Οὐ γὰρ πῶ τέθνηκεν ἐπὶ χροῶν διὸς Ὀρέστῃς.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
 Ζῶει ὅγ' ἥ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνερῶλια βάζειν.
 465 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσθιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν
 Ἔσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
 Καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἰάντος δ', ὃς ἀριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
 470 Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδάκεος Διαικίδαο,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Σχέτλιε, τίπτε ἐτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μῆδεαι ἔρχον;
 475 Πῶς ἔτλης Ἀἰδοῦσθε κατελθέμεν, ἔνθα-τε νεκροὶ
 Ἀφραδέες γαίονσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱέ, μίγ' αὖ φέρεται Ἀχαιῶν,

Ab initio; Helenae quidem causa perimus multi;
 Tibi vero, Clytaemnestra dolam struxit procul absenti.
 Sic dixi: ille autem me procius respondens allocutus est:
 „Ideo iam nunquam etiam tu vel uxori mansuetus sis,
 Neque ei sermonem omnem revela, quem bene noveris;
 Sed aliud quidem dic, aliud vero et celatum sit.
 Sed haud tibi, Ulysses, exitium erit utique, ex uxore;
 Valde enim sapiensque es, et bene in mente consilia movit,
 Filia Icarii, prudens Penelope.
 Profecto quidem ipsam nuptiam novum relinquebamus nos,
 Absentes ad bellum, filius autem ei erat ad mamillam,
 Infans, qui alicubi nunc sane in virorum sedet numero.
 Felix; certe enim cum pater carus videbit, veniens,
 Et ille patrem amplectetur; ut fas est,
 Mea autem ne quidem filii me saturari uxor
 Oculis permisit; prius nempe me occidit et ipsum.
 Aliud vero tibi dicam, tu autem in mente reconde tua:
 Clam, neque palam, eam in patriam terram.
 Navem adpella; quoniam non amplius fidendum est feminis.
 Sed ego mihi hoc dic, et vere narra,
 Sicubi adhuc viventem audiat filium meum.
 Sive alicubi in Orchomeno, sive in Pylo arenosa,
 Sive alicubi apud Menelaum, in Sparta lata;
 Nondum enim mortuus est in terra nobilis Orestes.“
 Sic dixit; at ego ipsum respondens adlocutus sum:
 „Atreide, quid me haec interrogas? neque enim quicquam scio,
 Vivatne ille, an mortuus sit; malum autem vana loqui.“
 Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Stabamus dolentes, uberes lacrymas profundentes,
 Supervenit autem anima Pelidae Achillis,
 Et Patrocli, et eximii Antilochi,
 Aiakisque, qui praestantissimus erat formaque corporeque,
 Ceterorum Danaorum: post eximium Pelidem,
 Agnovit autem me anima pedibus velocis Aeacidae,
 Et lamentans verba alata dixit:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Infelix, quodnam adhuc maius in mente molieris facinus?
 Quo pacto ausus es ad inferos descendere, ubi scilicet mortui
 Sensuum expertes habitant, hominum simulacra defunctorum?“
 Sic dixit; at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Achilles, Pelei filii, longe praestantissime Achivorum.

"Ἦλθον Τριπρόσθεος κατὰ χροῖος, εἰ τινα βούλην
 480 Εἶποι, ὅπως Ἰθάκῃ ἐς πατρίδα γένοιτο.
 Οὐ γάρ κ' ὅστις ἦλθον Ἀχαιῶδες, οὐδέ κ' ὅστις
 Ἰθὴς ἐκέρβη, ἄλλ' ἅπτεν ἔχω κακὰ· σέιο δ', Ἀχιλλεύ,
 Οὗτος ἀνὴρ προκάροιδε μακάρτατος, οὗτ' ἄρ' ὀπίσσω.
 Πρὶν μὲν γάρ γε ζῶν ἐτίμεν, ἴσα θεοῖσιν,
 485 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκρῶσιν,
 "Ἐνθάδ' ἐὼν τῷ μῆτι θανῶν ἀναχίζεν, Ἀχιλλεύ.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Μῆ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, παῖδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Βουλοίμην κ' ἐκάρουρος ἐὼν θητεύεμεν ἄλλω,
 490 Ἄνδρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοςτος πολὺς εἴη,
 "Ἡ πᾶσιν νεκρῶσιν καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
 "Ἄλλ' ἄγε μοι ποῦ παιδὸς ἀγαθοῦ μῦθον ἐνίσπε,
 "Ἡ ἔπειτ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἥδ' καὶ οὐκί.
 Εἶπε δέ μοι, Πηληϊὸς ἀμύμονος εἰ τι πέτυσθαι,
 495 "Ἡ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
 "Ἡ μιν ἀτιμάζουσιν ἄν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 Οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖρας τε κῆδας τε.
 Οὐ γάρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς Ἥελίοιο,
 Τοῖος ἐὼν, οἶός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
 500 Πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν.
 Εἰ τοιόσδ' ἔλθοιμι μινυνθά περ ἐς πατέρας δῶ,
 Τῷ κε τέφ' ὀνύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀπύκτους,
 Οἳ κείνον βιβῶνται, ἔεργουσιν τ' ἀπὸ τιμῆς.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 505 "Ἦτοι μὲν Πηληϊὸς ἀμύμονος οὔτι πέτυσται·
 Αὐτὰρ τοι παιδὸς γε Νηοπτόλεμοιο φίλοιο
 Πάσαν ἀλγείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλῃς ἐπὶ νηὶς ἔειπες·
 "Ἡγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἑκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
 510 "Ἦτοι δ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζομένοισι βουλᾶς,
 Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ' ἡμάρτανε μῦθον·
 Νέστωρ τ' ἀντίδρας καὶ ἐγὼ νικᾶσκομεν· οἴω.
 Αὐτὰρ, ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μαρτυροίμεθα χαλκῷ,
 Οὐποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν ὀμίλῳ,
 515 Ἀλλὰ πολὺ προδέεσκε, τὸ δ' ἄν' ἄνδρος οὐδενὲν εἰκῶν·
 Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ θητοῇ.
 Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
 "Ὅσδον λαὸν ἔπεφνε, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν·
 "Ἄλλ' οἶον τὸν Τηλεφίδην κατενέηρατο χαλκῷ,

Veni Tiresias propter vaticinium; si quod confisum
 Diceret; quo pacto Ithacam ad asperam pervenirem:
 Necdum enim prope veni Achaiam, necdum nostram
 Terram conscendi; sed semper habeo mala: te vero, Achilles,
 Nullus vir majorum beatior, neque sane posterorum:
 Antea etiam te vivum honorabamus aequae ac deos,
 Argivi; nunc rursus late imperas mortuis,
 Hic exiliens; ideo nequitiam mortuus tristeris, Achilles.
 Sic dixit: ille autem me protinus respondens allocutus est:
 „Ne iam mihi mortem consolare, inclyte Ulysses:
 Mallam rusticus existens mercede servire alii
 Viro inopi, cui haud victus multus esset,
 Quam omnibus manibus defunctis imperare.
 Sed age mihi de filio meo generoso sermonem dic,
 An pergat ad bellum inter primos pugnatores esse, an et non;
 Dic etiam mihi de Peleo eximio si quid audiveris,
 An adhuc tenes honorem multos apud Myrmidonas,
 An ipsam despiciunt per Helladaque Phthiamque,
 Eo quod ipsum senium occupet manusque pedesque.
 Non enim ego adiutor ~~saepe~~ sub splendore Solis,
 Talis existens, qualis olim in Troia lata
 Trucidabam populum fortissimum, propugnans pro Argivis.
 Si talis venirem vel paulisper in patris domum,
 Tum terribiliter ostenderem ~~meum~~ robur et manus invictas,
 Eorum, qui illum violant, arcantque ab honore.”
 Sic dixit; at ego ipsum respondens allocutus sum:
 „Profecto quidem de Peleo eximio nihil audivi:
 Sed tibi de filio nique Neoptolemo caro
 Omnem veritatem dicam, ut me iubes;
 Ipse enim illum ego cava in navi aequali,
 Duxi ex Scyro ad bene ocreatos Achivos.
 Profecto quando circa urbem Troiam inibamus consilia
 Semper primus dicebat, et non aberrabat sermone;
 Nestorque deo par et ego contendebamus soli.
 At quum circa urbem Troiam pugnabamus Achivi,
 Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
 Sed longe praecurrebat, suo robore nulli cedens;
 Multos autem viros trucidavit in aspera pugna:
 Omnes vero non ego dixero neque nominavero;
 Quantum populum occideret propugnans pro Argivis.
 Sed quomodo Telephidem interfecit seipso,

- 620 Ἦρω· Εὐρύκυλον· πολλοὶ δ' ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖροι·
 Κήτειρι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων.
 Κεῖνον δὲ κάλλιστον ἴδον, μετὰ Μέμενονα δῖον·
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς Ἰκκαη κατεβαίνομεν, ἄν κ' αἶψ' Ἐπειός,
 Ἀργείων οἱ ἀριστεύοντες, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτάχοντο·
- 525 (Ἦμιν ἀνακλίνειαι πακινὸν λόχον, ἥδ' ἐπιθεῖναι·)
 Ἐνθ' ἄλλοι Λακαῶν ἠγήτορες, ἥδ' ἐμείδοντες
 Δάκρυά τ' ὀμώρηνυντο, τρέμον δ' ὑπὸ γυναι ἐνάσσαν·
 Κεῖνον δ' οὐποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν·
 Οὐτ' ὠχρήσαντά χροῖα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν·
- 530 Δάκρυ' ὁμορῶάμενον· ὃ δέ με μάλα κύλλ' ἐκέλευεν
 Ἰκκῶθεν ἐξίμεναι, εἴφρος δ' ἐπεμαίετο κόπην,
 Καὶ δόρυ χαλκαβαρές, κακὰ δὲ Τρῶεςσιν μενοίνα·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 Μαῖραν καὶ γέρας βόθλῳ· ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινον·
- 535 Ἀσκηδῆς, οὔτ' ἄρ' βεβλημένος ὅε' ἔνι χαλκῷ,
 Οὐτ' αὐτοσχεδὴν οὐτρασμένος· οἷά τε πολλὰ
 Γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμῆξέ δέ τε μαινεται Ἄρης·
 Ὡς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδάρκεος Αἰακίδαο
 Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
- 540 Γηθοδύνη, ὃ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκτεον εἶναι·
 Αἶψ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκρῶν κατατεθνηῶταιν
 Ἔστασαν ἀγκυμέναι, εἴροντο δὲ κῆδε' ἐκάσθη·
 Οἷη δ' Αἰαντὸς ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
 Νόσφιν ἀφρεστέηκε, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης·
- 545 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσὶν,
 Τεύχεσιν ἄμφ' Ἀχιλλῆος· ἔδρακε δὲ πότνια μήτηρ·
 (Παῖδες δὲ Τρῶων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·)
 Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῶδ' ἐπὶ ἑτάλῳ·
 Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαστρά τεσσεν,
- 550 Αἶανθ', ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέ-
 τοκτο
 Τῶν ἄλλων θανάων, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐκέλευσιν προσηύδων μελιχρόισιν·
 Αἶαν, κατ' Τελαμῶνος ἀμύμονος, σὺκ' ἄρ' ἔμελλε
 Θυδὲ θανάων λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου, εἵνεκα τευχέων·
- 555 Οὐλομένων, τὰ δὲ κῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν·
 Τοῖος γὰρ ὅφρ' ἐπύργος ἀπώλεο· θεῖο δ' Ἀχαιοὶ
 Ἰδὼν Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
 Ἀχνύμεθα φθισμένοι διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
 Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶν

Heroem Euryphylum: multi autem circa eum socii
 Ceteri frucidabantur, muliebria propter dona:
 Illum sane pulcherrimum vidi, post Memnōna nobilem.
 Ceterum quum in equum conscendimus, quem fabricavit Epeus,
 Argivorum optimates, commissa autem mihi erant omnia,
 Et ut aperirem densas insidias, et ut concluderem:
 Hic alii Danaorum ductores, atque principes,
 Lacrymasque abstergebant, subtredebantque membra cuiusque;
 Illum autem nunquam omnino ego vidi oculis,
 Neque pallescentem corpore pulchro, neque a genis
 Lacrymas abstergentem: verum is mihi multum supplicabat:
 Ab equo ut exiret; gladii autem prorsabat caputem,
 Et hastam aere gravem; mala vero Troianis moliebatur.
 Sed quando iam Priami urbem depopulati sumus excelsam,
 Portionem et munitis eximium habens, navem conscendebat
 Inoculis, neque enim ictus acuto aere,
 Neque cominus vulnératus; utique saepius
 Fit in bello; permiste etenim furit Mars.
 Sic dixi: anima autem pedibus celeris Aecidas
 Abibat magnis passibus gradiens per herbosum pratam
 Lacta, quod ei dixissem filium egregium esse.
 Alias vero animae mortuorum defunctorum
 Stabant inopérentes, harrabantque dolores unaquaeque,
 Sola autem Aiace anima Telamonti
 Longe abhistebat, irata propter victoriam,
 Qua ipsum ego vici, iudicio contendens apud naves,
 Pro armis Achilles; proposuit autem veneranda mater:
 Filii autem Troianorum iudicantur ex Pallas Minerva,
 Utinam sane non desuisssem vincere tali in certamine:
 Tale enim caput ob ista arma terra detinuit,
 Aiace, qui praestantissimus quidem forma, praestantissimusque
 rebus gallis fuit
 Ceterorum Danaorum, post eximium Pelidem.
 Illum quidem ego verbis alloquebar blandis:
 „Ajax, fili Telamonis eximii, nonne ergo aras
 Ne mortuus quidem obliturus mihi irae, ob arma
 Perniciosa? illa autem perniciem dii fecerunt Argivis:
 Talis enim ipse turris peristi, propter te autem Achivā,
 Aequae ac propter Achilles caput Pelidae,
 Dolemus defunctum penitus: neque quisquam alius
 In culpa est; sed Iupiter Danaorum exercitum helliceform

- 360 Ἐκπάγλως ἤχηρε· τῶν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθνηεν.
 Ἄλλ' ἄγε δεῦρο, ἀναεῖ, ἔν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
 Ἡμέτερον· δάμαρτον δὲ μένος, καὶ ἀγῆγορα θυμὸν.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
 Ψυχὰς εἰς Ἑρεβος νεκύων κατατεθνηώτων.
- 365 Ἐνθα χ' ὁμῶς προσέφη, κεχολωμένος, ἥ κεν ἐγὼ τόν,
 Ἀλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φιλοῦσιν
 Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτοι Μινῶα ἴδον, Διὸς ἀγλαῶν υἱόν,
 Χρύσειον δαΐπτερον ἔχοντα, δεμιότευοντα, κεκῦδον.
- 370 Ἡμενον· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἰρακτο ἀνάκτα,
 Ἡμενοι ἑσταότες, τε, κατ' εὐρυπύλλῃς Ἰδὸς δῶ.
 Τὸν δὲ μετ' Ὀρίωνι πελώριον εἰσέκεχθεα,
 Θῆρας ὁμοῦ ἐλκεῦκτα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι.
- 375 Χερσὶν ἔχων ῥοπαλον παγχάλκεον, αἶαν ἀαγέ.
 Καὶ Τιτυὸν εἶδον, γαίης ἰοικυδέος υἱόν,
 Κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα καῖτοι πέλαδρα·
 Γυπε δέ μιν, ἐκὰς περθε παρημένον, ἦπαρ ἔκτειρα.
 Ἄεττον ἔσω δύναντας· ὁ δ' οὐκ ὀφθαλμίνετο χερσὶν.
- 380 Λητὼ γάρ ἦλκησε, αἰὲς στυδαίνε, παράκοιτιν,
 Πυθῶδ' ἐρχομένην, διὰ καλλιχόρου Πανακῆος.
 Καὶ μὴν Τάνταλον εἰδείδον, χαλεπὴ ἄλγε' ἔχοντα,
 Ἑσταόν' ἐν λίμν' ἥ δὲ προσέειπε, γενεῶν
 Στεῦτο δὲ διψῶν, πίειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι.
- 385 Ὀσδᾶκι γὰρ κύψει ὁ γέρον, πίειν μενεαίνων,
 Τοσδᾶχ' ὕδωρ ἀπολέσκει· ἀτασθρόχεν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶν
 Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
 Δένδρεα δ' ὑψικέτηλα κατὰ κρηθρὸν χεῖς καρπόν,
 Ὀγχαι καὶ ροῖαι καὶ μηλαὶ ἀγλαόναρποι.
- 390 Θυκαὶ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόουσαι,
 Τῶν ὀπὸτ' ἰδύσει ὁ γέρον ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
 Τὰς δ' ἀνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα θιόοντα.
 Καὶ μὴν Σίσυφον εἰδείδον, κρατερὴ ἄλγε' ἔχοντα,
 Λᾶαν βαστάζοντα, πελώριον ἀμφοτέρωσιν.
- 395 Ἦτοι ὁ μὲν, σκηριαζόμενος χερσὶν, τε ποσσὶν τε,
 Λᾶαν ἀχρὶ ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἄλλ' ὅτε μέλλον
 Ἄϊον ὑπερβαλέειν, τότε ἀποστρέψασκε κρατῶσιν
 Αὐτίς. ἔπειτα πέδονδε κυλινθετο· λᾶας ἀντιτάξιν
 Αὐτὰρ ὄν' ἄφ' ὠσάσκε τιτανόμενος· κατὰ δ' ἰδρῶς
- 600 Ἐβρεν ἐκ μελίων, ποτὶ δ' ἐκ κρήτος ὄρεϊ.

Graviter odit, tibi vero fatum imposuit.
 Sed age, huc veni, rex, ut verbum et orationem audias
 Nostram: domus autem robur et generosum animum.
 Sic dixit: ille vero mihi nihil respondit; ibat autem ad alias
 Animas in Erebum mortuorum defunctorum.
 Ibi tamen me allocutus fuisset iratus, aut ego ipsum.
 Sed mihi volebat animus in pectore caro
 Aliorum animas videre defunctorum.
 Ibi sane Minoem vidi, Iovis illustrem filium,
 Aureum sceptrum tenentem, ius dicentem mortuis,
 Sedentem: illi vero circa ipsum causas dicebant regem,
 Sedentes, stantesque, per amplam portis Plutonis domum.
 Post hunc autem, Orionem ingentem animadverti
 Feras simul agitantem per herbosum pratum;
 Quas ipse occiderat in desertis montibus.
 Manibus tenens clavam totam aeream, semper infrangibilem.
 Et Tityum vidi, terrae gloriosae filium,
 Iacentem in solo; is vero per novem iacebat iugera:
 Vultures autem ipsum utrinque assistentes tecur rodebant,
 In viscera penetrantes; ille autem non propulsabat manibus:
 Latona enim vim intulit, Iovis gloriosae coniugi.
 Ad Pytho eunti, per amoenum Panopeum.
 Et sane Tantalum vidi, graves dolores subeuntem,
 Stantem in laeo; hic autem attingebat ad mentum:
 Videbatur vero is sitienti similis; ad bibendum autem non pota.
 Quoties enim inclinaret se senex, bibere cupiens. (rat capere
 Toties aqua peribat absorpta; circa autem pedes
 Terra nigra apparebat, arefaciebat nomen deus.
 Arborea porro proceras a capite fundebant frustum,
 Pyrae et mali punicas, et mali pulchrum fructum ferentes,
 Ficusque dulces, et oleae virentes:
 Quas quum recta pergeret senex manibus prehendere.
 Eas ventus dispellebat in nubes obscuras.
 Et profecto Sisyphum adspexi, duros dolores patientem,
 Lapidem gestantem ingentem utraque manu:
 Sane ille quidem innixus manibusque pedibusque,
 Lapidem sursum pellebat ad cacumen; sed quando erat
 Summum supernaturus, tunc repulsiat potens vis;
 Rursus deinde in solum volubatur lapis immanis.
 Verum ille rursus pellebat contendens; sudor autem
 Defluebat ex membris, pulvis vero ex capite oriebatur.

- Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην· Ἡρακλεΐην,
 Εἶδωλάν· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Τέρπεται ἐν Σαλίνης, καὶ ἔχει καλλιόφυρον Ἥβην.
 (Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοκεδίλου.)
- 605 Ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰωνῶν ὥς,
 Πάντος· ἀτύχθμενων· ὁ δ', ἐρέμῃ νυκτὶ ῥοικῶς,
 Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῶφι δόσῳ,
 Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλλέοντι ῥοικῶς,
 Σμερδαλέος δὲ αἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσιν ἀορτῆς·
- 610 Χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέοισι ἔργα τέτυκτο,
 Ἄρκου τ', ἀγρότεροί τε σύες, χαροποί τε λέοντες,
 Τόμινται τε μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασθῆαι τε,
 Μὴ τεχνήσμενος μηδ' ἄλλο τι τεχνήσεται,
 Ὃς κείνον τελαμῶνα ἐπ' ἀγκάθετο τέχνη.
- 615 Ἐγὼ δ' αὐτίκα κείνος, ἐπιβίβαν ὀφθαλμοῖσιν,
 Καὶ μὴ πόλοφρονέμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ,
 Ἄ δειλ', ἥ τινα καὶ ἐν κακῷ μόρον ἠηλάξεις,
 Ὃν περ ἔγῳν ὀρέσσκον ὑπ' ἀμύγῃς Ἥλαιο.
- 620 Ζηῶν μὲν παῖς ἦα Κρανίουτος, αὐτὰρ οἷζυν
 Εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χεῖροσι φασὶν
 Δεδμημένην, ὃ δέ μοι χαλεπούς ἐκπέλλετ' ἀέθλους,
 Καὶ ποτὲ μ' ἐνθάδ' ἐπεμφθὲς κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἐγ' ἄλλον
 Φράζετο τοῦδ' ἐγὼ χαλεπώτερον εἶναι ἀέθλον.
- 625 Τὸν μὲν ἔγῳν ἀνένεικα καὶ ἠγαγον ἐξ Αἴδας·
 Ἑρμείας δέ μ' ἐπεμφθὲν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὣς εἰπὼν, ὃ μὲν αὐτίς ἔβη δόμον Αἴδος εἰδῶ,
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἱμάδεσσι, τίς ἐγ' ἔλθει,
 Ἀνδρῶν ἠρώων, οὗ δὴ τέ πρόφθεν ὄλοντο.
- 630 Καὶ νῦν ἔτι προτέρους ἰδοὶ ἀνέρας, οὓς ἔδελόν περ·
 (Θησεία, Πειριδοὺν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα.)
 Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔσθῃ ἀγείρετο μύρτα νεκρῶν,
 Ἥχῃ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλωρόν ὄδῳ ῥοίει,
 Μὴ μὲν Γόργετῃν κεφαλὴν δεινὴν πελαίου.
- 635 Ἐξ Αἴδος πέμπειεν ἀγὰντ' Ἡερσέφονεα,
 Αὐτίκ' ἐπειτ' ἐπὶ νῆα κίων ἐκέλευον ἑταῖρους,
 Αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνον, καὶ ἐπὶ κληῖον κάθιστον.
 Τὴν δὲ κατ' Ὀδυσσεὺς ποταμὸν φέρε κύμα βόον·
- 640 Πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δὲ κῆρυκος οὔρου.

Post hunc autem vidi vium Herculeam,
 Simulacrum; ipse vero apud immortales deos
 Oblectatur in conviviis; et habet pedibus elegantem Heben
 Filiam Iovis magni et Iunonis aureos calceos habentis.
 Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar,
 Undique agitarum: ille vero obscurae nocti similis,
 Nudum arcum tenens, et ad nervum sagittam,
 Horrendum circumspiciens, semper iaculaturus similis.
 Terribilis autem ei circum pectora balthens,
 Aureum erat lorum; ubi miranda opera elaborata erant,
 Urisque, agrestesque apri, torvique leones,
 Praeliisque, pugnaeque, caedesque, homicidiaque,
 Ne hoc fabricatus, aliud quid fabricaverit,
 Qui illud cingulum sua comprehenderit arte,
 Agnovit autem statim ille, postquam vidit oculis,
 Et me lugens verbis alacris allocutus est:
 „Generose Laertiade, solers Ulysses,
 Heu miser, certe aliquod et tu malum fatum sustines,
 Quale scilicet ego ferebam sub radiis solis.
 Iovis quidem filius eram Saturnii; verum aeternam
 Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
 Subditus eram; ille vero mihi graves imperabat labores;
 Et olim me huc misit, canem ut ducerem: non enim aliud
 Existimabat hoc omnino mihi gravius fore certamen.
 Eum quidem ego subduxi et traxi ex inferis:
 Mercurius autem me deduxit, atque caesia oculis Minerva,
 Sic fatus; ipse quidem rursus descendit in Plutonis domum,
 At ego illic manebam constanter; si quis amplius veniret
 Virorum Heroum, qui utique olim perierunt.
 Et iam adhuc priores vidissem viros, quos volebam scilicet,
 Theseum, Pirithoumque, deorum gloriosos filios:
 Sed prius multitudo congregabatur infinita mortuorum,
 Sonitu immenso; me vero pallidus timor cepit;
 Ne mihi Gorgonium caput horrendi monstri
 Ex Orco mitteret inclyta Proserpina.
 Statim deinde ad navem profectus, iubebam socios
 Ipsosque conscendere, et rudentes solvere:
 Illi vero statim ingrediebantur et per transra sedebant,
 Illam autem per Oceanum flumen ferebat unda fluenti:
 Primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

S V M.

LIBRI

Reversus in Acaeam insulam, Elpenoris corpore humato (1 — 15), a Circe, ut evitet mala cetera, edocetur; ut Sirenas praetereat, hisque oppositos scopulos, navibus infestos, et proximi freti portentosa pericula, cum gregibus et armentis Thrinacris, haud tangendis (16 — 141). Bono animo ingreditur mare, Sirenum letalem cantilenam audit impune (142 — 200); scopulos erraticos praetervehitur et Charybdis, dum Scylla sex socios e navi abripit (201 — 259) sed

M A R I U M

D U O D E C I M I.

ab Eurylocho et reliquis sociis coactus appellit ad Thrinacriam, ubi tempestate diutius detenti, in cibi penuria, frustra prohibente ipso, incustoditis bobus solis non parcunt (260 — 373). Quod ut comperit deus, ultionem mandat Iovi, qui impios statim diris prodigiis terret (374 — 396), mox navigantes fulmine percutit, excepto Ulyssæ (397 — 419), qui fragmento laceræ navis inhaerens solus ad Ogygiam insulam evadit (420 — 453).

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ.

Σειρήνες, Σκύλα

- 1 Ἀὐτὰρ ἐπεὶ ποταμόιο λίκεν ῥόον Ὀκεανοῖο
 2 Νηῦς, ἀπὸ δ' ἔκτεο κύμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
 3 Νῆδον τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενείης
 4 Οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἥελιοιο.
 5 Νῆα μὲν, ἐνθ' ἑλθόντες, ἐκέλευμεν ἐν ψαμάδοισιν,
 6 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοῖς βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 7 Ἐνθα δ' ἀποβρέξαντες ἐμείναμεν Ἠῶ διαν.
 8 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠῶς,
 9 Αἴη τότ' ἐγὼν ἐτάρους προΐειν εἰς δώματα Κίρκης,
 10 Οἰδέμεναι νεκρὸν Ἑλπηνόρα τεθνηῶτα.
 11 Φιτροῦς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ πρόεχ' ἀκτῇ,
 12 Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 13 Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἐκὰν καὶ τεύχεα νεκροῦ,
 14 Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύδαντες,
 15 Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρες ἐρετμόν.
 16 Ἥμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείκομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκη
 17 Ἐξ Ἀΐδεω ἑλθόντες ἐλήδομεν, ἀλλὰ μάλ' ὤκα
 18 Ἥλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
 19 Σίτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἶδοπα οἶνον ἐρυδρύν.
 20 Ἥ δ' ἐν μέσῳ στάδα μετηύδα δια δεῶν·
 21 Σχέτλιοι, οἳ ζῶοντες ὑπῆλθετε δῶμ' Αἴδαο,
 22 Διοδανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἄπαρ θνήσκουσ' ἀνδρωποῖ!
 23 Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 24 Αὔρι πανημέριοι· ἅμα δ' ἧοι φαειροπέννηφιν
 25 Πλευσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδόν, ἧδὲ ἕκαστα
 26 Σημανέω· ἵνα μή τι κακοῖς ῥαφίῃ ἀλεγείνῃ
 27 Ἥ ἄλός ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγῆσθετε πῆμα παθόντες.
 28 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεκείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 29 Ὡς

O D Y S S E A E XII.

λ α, Χ α ρ υ β δ ε ς, β ο ε ς 'Η λ ι ο υ.

Ceterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
 Navis, pervenitque ad fluctus maris vasti,
 Insulam ad Aeaeam, ubi urique Aurorae mane genitae
 Domicilium et chori sunt, et ortus Solis;
 Navem quidem, huc quum venissemus, subduximus in arenam,
 Ipsi autem egressi sumus ad litus maris:
 Hic vero requiescentes expectavimus auroram divinam,
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitos aurora,
 Utique tunc ego socios praemisi ad domum Circes
 Allaturos mortuum Elpenorem defunctum
 Lignis vero statim caesis, ubi summum prominebat litus,
 Sepeliebamus dolentes, uberes lacrymas fundentes.
 At postquam cadaverque combustum est, et arma mortui,
 Tumulo aggesto, et desuper cippo erecto,
 Fiximus in summo sepulchro fabrefactum roemum.
 Nos quidem haec singula administrabamus. neque vero Circe
 Ab interis regressi latuimus, sed valde celeriter
 Venit, postquam se ornasset: simul autem ancillae ferebant cum ipsa
 Panem et carnes multas, et generosum vinum rubrum.
 In medio vero stans alloquebatur nobilissima dearum;
 „Miseri, qui viventes subiistis domum Plutonis
 Bis mortui, cum alii semel moriantur homines,
 Verum agite, edite cibum et bibite vinum
 Hic toto die; simul autem atque aurora illuxerit,
 Navigabitis: at ego monstrabo viam, atque singula
 Significabo; ut ne quid malo consilio damnosus,
 Aut in mari, aut in terra, doleatis damnum passi.“
 Sic dixit: nobis vero statim persuasus est animus generosus.

- "Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ, ἐς ἥλιον καταδύντα.
 50 "Ἡμεῖς δα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 "Ἡμος δ' ἥελιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθεν,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
 "Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλουῖσα, φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων,
 Εἶδέ τε καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἑκάστα.
 35 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα πύτνια Κίρκη.
 Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεκείρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
 "Ὡς τοι ἐγὼν ἑρέω, μνήσῃ δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις, αἳ ῥά τε πάντας
 40 "Ἀνδρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
 "Ὅστις αἰδρεῖται πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
 Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
 Οἴκαδε νοστήσαντι παρίστανται, οὐδὲ γάνυνται.
 "Ἀλλὰ τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγουσιν αἰοιδῇ,
 45 "Ἡμεῖς ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἄμφ' ὅστέοφιν θῖς
 "Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
 "Ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὐατ' ἀλείφαι ἐταίρων,
 Κηρὸν δεψήσας μελιθεῖα, μή τις ἀκούσῃ
 Τῶν ἄλλων· ἅτάρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἰ κ' ἐθέλῃς, αὖ
 50 "Ἀνδρῶν ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήψω.
 "Ὅφρα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούῃς Σειρήνοισιν.
 Αἱ δέ κε λίσσῃσι ἐτάρους, λῦσαι τε κελεύεις,
 Οἱ δέ σε ἔτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
 55 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ τάσγε παρὲξ ἐλάσσωσιν ἐταῖροι,
 "Ἐνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
 "Ὀκποτέρῃ δὴ τοι ὁδὸς ἔσβεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 Θυμῷ βουλεύειν· ἑρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 "Ἐνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφεές, προτὶ δ' αὐτὰς
 60 Κύμα μέγα ροχθεὶ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης.
 Πλαγκτὰς δὴ τοι τάσγε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν.
 Τῇ μὲν τ' οὐδὲ ποτήτᾳ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
 Τρήρωνες, ταῖτ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 "Ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰετ' ἀφαιρεῖται λῖς πέτρῃ.
 65 "Ἀλλ' ἄλλην ἐνὶ νηὶ κατήρ, ἐναρίθμιον εἶναι.
 Τῇ δ' οὐπω τις νηὺς φύγεν ἀνδρῶν, ἥ τις ἱκηται,
 "Ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
 Κύμαθ' ἄλός φορέουσι, πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλα.
 Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω πυρτοκόρος νηὺς,

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:

„Age vero iam mihi hoc, dea, vere dic,

Si quo pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,

Illam (*Scyllam*) autem propulsem, cum mihi laedat scilicet
Sic dixi: statim vero respondit nobilissima dearum: (socios?“

„Infelix; et adhuc tibi bellica opera curae sunt

Et labor; nec diis cedes immortalibus?

Illa nempe tibi non mortalis, sed immortale malum est,

Graveque, difficileque, et immane, neque expugnabile:

Neque ullum est praesidium; fugere optimum est ab illa:

Si enim cunoteris, arma induens ad petram,

Vereor, ne te denuo impetu facto consequatur

Tot capitibus, totque viros abripiat.

Sed valde celeriter praeternaviga; voca autem Crataein,

Matrem Scyllae, quae ipsam peperit perniciem hominibus:

Quae ipsam deinde compescet, denno ne irruat.

Trinacriam vero ad insulam pervenies; ibi autem multae

Pascuntur Solis boves et pingues pecudes,

Septem bouum armenta, tot vero ovium pulchri greges,

Quinquaginta vero, singula: propagatio autem non sit ipsarum,

Neque unquam moriuntur: deae vero pastores sunt,

Nymphae comas pulchrae, Phaetusaque, Lampetieque,

Quas peperit Soli Hyperioni nobilis Neaera.

Hae quidem postquam educavit peperitque veneranda mater

Trinacriam in insulam relegavit, procul ut habitarent,

Ad oves custodiendas paternas, et camuras boves.

Eas si quidem illaefas finas, reditusque memor sis,

Sane et adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis:

Sin laedas, tum tibi praedico exitium

Navique et sodalibus: ipse vero si quidem effugias,

Sero male redibis, amissis omnibus sociis.“

Sic dixit: statim vero aureum folium habens venit Aurora.

Ipsa quidem deinde per insulam abiit nobilissima dearum:

At ego ad navem profectus hortabar socios,

Et ipsi ut adscenderent, et retinacula solverent.

Illi vero statim ingrediebantur, et per transtra sedebant;

Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis,

Nobis autem dein pone navem protra caeruleam

Secundum ventum misit implentem vela, bonum socium,

Circe comas pulchra, gravis dea, vocalis.

Continuo vero armis omnibus ordinatis per navem

- "Ημεθα· τὴν δ' ἀνέμος τε κυβερνήτης τ' ἴδουεν.
 Αἰ γὰρ τὸτ' ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ.
 Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἔνα ἰδυμεναι, οὐδὲ δὴ' οἴους,
 155 Θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, δῖα θεάων.
 Ἄλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἦ καὶ θάνωμεν.
 Ἢ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ Κῆρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
 Φθόγγον ἀλευάσθαι καὶ λειμῶν' ἀνδρεμόεντα.
 160 Οἷον ἐμ' ἠνέγει ὅπ' ἀκουέμεν· ἀλλὰ με δεσμῷ
 Δῆσατ' ἐν ἀργαλέῳ — ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω —
 Ὅρθον ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήψω.
 Αἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας, λῦσαι τε κελεύω,
 Ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιάζειν.
 165 Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἑκαστα λέγων ἐτάροισι πίφανόκον.
 Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηὺς εὐεργής
 Νῆσον Σειρήνοϊν· ἔπειγε γὰρ οὐρος ἀπῆμων.
 Αὐτὴν' ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἥδὲ γαλήνη
 Ἐπλετο νηνευίη· κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
 170 Ἀνστάντες δ' ἔταροι νεὸς ἰστία μηρύσαντο,
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νηϊ γλαφυρῇ θέσαν· οἱ δ' ἐκ' ἐρετμῷ
 Ἐξόμενοι, λεύκαινον ὕδωρ ξεστόης ἐλάτρησιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξεί χαλκῷ
 Τυτθὰ διατμήξας, χερσὶ στιβαρῆσι πιάζειν.
 175 Αἶψα δ' ἰαίνεται κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἱς,
 Ἡελίου τ' αὐγῇ Γεμιονίδας ἀνακτος.
 Ἐξεῖς δ' ἐτάροισιν ἐκ' οὐατὰ παῖσιν ἄλειψα.
 Οἳ δ' ἐν νηϊ μ' ἔδωσαν ὁμοῦ χειράς τε πόδας τε
 Ὅρθον ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήκον.
 180 Αὐτοὶ δ' ἐξόμενοι πολὺν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἄλλ' ὅτε τόσους ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 Ρίμφα διώκοντες, τάς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηὺς
 Ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρὴν δ' ἐντυνον αἰοιδὴν.
 Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῆδος Ἀχαιῶν,
 185 Νῆα κατὰσθησον, ἵνα νωϊτέρην ὅπ' ἀκούσῃς.
 Οὐ γὰρ πῶ τις τῇδε παρήλασε νηϊ μελαίνῃ,
 Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὅπ' ἀκούσαι.
 Ἄλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
 Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ', ὅς' ἐνὶ Τροίῃ εὐρεῖη
 190 Ἀργεῖοι Τρωῆες τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
 Ἴδμεν δ', ὅσθα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
 Ὡς φάσαν, ἰεῖσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 "Ηδεῖλ'

Sedebamus; hanc autem ventusque gubernatorque dirigebant,
Tum vero ego socios alloquebar, dolens corde:

„O amici, non enim oportet unum scire, neque duos solos,

Vaticinia, quae mihi Circe dixit nobilissima dearum;

Sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,

Vel elapsi mortem et fatum effugiamus.

Sirenum quidem primum iubet divinarum

Vocem evitare, et pratum floridum:

Solum me iubebat vocem audire; sed me vinculo

Ligate in arcto, (ut firmiter illic maneam,)

Erectum ad basim mali: ex ipso autem funes alligantur.

Quod si orem vos, solvereque iubeam.

Vos dein pluribus tum vero in vinculis constringite.”

Sane ego haec singula dicens sociis declarabam:

Interea autem celeriter venit navis tabrefacta

Ad insulam Sirenum: urgebat enim ventus innoxius.

Statim deinde ventus quidem quievit, atque tranquillitas

Erat absque vento; sopivit autem fluctus deus,

Surgentes vero socii navis vela compicarunt,

Et ea quidem in navi cava collocarunt: ipsi autem ad remos

Sedentes, dealbabant aquam politis remis abiignis.

At ego ceræ ingentem massam rotundam acuto aere

Minutatim dissectam manibus validis premebam:

Statim vero calefiebat cera, nam urgebat magna vis.

Solisque splendor, Hyperionidae regis:

Ordine vero sociis ad aures omnibus illevis.

Illi autem in navi me ligarunt, simul manusque pedesque,

Erectum ad basim mali: ex ipso autem funes alligantur:

Ipsi vero sedentes canum mare verberabant remis.

Sed quum tantum aberamus, quantum scilicet auditur clamans,

Celeriter pergentes: illas utique non latuit velox navis

Prope impulsæ: argutum vero exordiebantur cantum:

„Huc age profectus, laudatissime Ulysses, ingens decus Achivosum,

Navem siste; ut nostram vocem audias,

Non enim unquam aliquis praeternavigavit nave nigra,

Priusquam nostram suavem ab ore vocem audisset:

Verum ille delectatus abiit, et plura doctus,

Scimus enim utique omnia, quaecunque in Troia lata

Argivi, Troianique deorum voluntate pertulerunt:

Scimus etiam, quaecunque fiunt in terra alma.”

Sic dixerunt, emittentes vocem dulcem; at meum cor

- "Ἦβελ' ἀκούμεναι, λῦσαι τ' ἐκέλευον ἑταίρους,
 Ὀφρύσι νευσιάζων· οἱ δὲ προπεδόντες ἑρεβδον.
 195 Αὐτίκα δ' ἀνδάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε,
 Πλειόσι μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλον τε πιάζον.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάσγε παρήλασεν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
 Φθονγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' αἰοιδῆς,
 Αἴψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἑμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
 200 Ὀν σφιν ἐπ' ὠδὶν ἄλειψ', ἐμὲ τ' ἐκ δεσμοῶν ἀνέλυσαν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα·
 Τῶν δ' ἄρα δειδάντων ἐκ χειρῶν ἔπατ' ἐρετμὰ·
 Βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
 205 Νηὺς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
 Αὐτὰρ ἐγώ, διὰ νηὸς ἰὼν, ὤτρυνον ἑταίρους
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι, παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
 ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονες εἰμὲν·
 Οὐ μὲν δὴ τόδε μείζον ἐπὶ κακόν, ἢ ὅτε Κύνκλωψ
 210 Εἴρει ἐνὶ σπηΐ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφιν·
 Ἄλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε νόῳ τε,
 Ἐκφυγόμεν· καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι οἶω.
 Νῦν δ' ἄγεσ', ὥς ἂν ἐγὼν εἰπω, περὶ δώμεδα πάντες.
 Ὅττι μὲν κώπησιν ἁλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 215 Τύπτετε κληῖδεσθιν ἐφήμενοι, αἳ κέ ποδι Ζεὺς
 Δῶν τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
 Σοὶ δὲ, κυβερνήτῃ, ὧδ' ἐπιτέλλομαι· ἄλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Βάλλε, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἴηται ῥωμῆς·
 Τοῦτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔργε
 220 Νῆα· σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μὴ σε λάθῃσιν
 Κεῖδ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἅμμε βάλῃσθαι.
 Ὅς ἐφάμην· οἱ δ' ὅκα ἑμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄρηκτον ἀνίην,
 Μὴ πῶς μοι δειδαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
 225 Εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτοῦς.
 Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
 Λανθανόμεν, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσεσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δίο δοῦρε
 Μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλῶν εἰς ἱερὰ νηὸς ἔβαινον
 230 Πρώρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανείσθαι
 Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
 Οὐδέ κη ἀδρῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δὲ μοι ὁδὸς
 Πάντῃ καπταίνοντι πρὸς ἡεροειδέα πέτρην.

Volebat audire; solvereque me iubebam socios,
 Superciliis innuens; illi autem recumbentes remigabant:
 Statim vero surgentes Perimedes Eurylochusque,
 Pluribus me in vinculis ligabant, magisque premebant.
 Ceterum postquam illas praeteriisset *Navis*, neque amplius deinde
 Vocem Sirenium audiremus, neque cantum,
 Continuo ceram sibi demserunt mei dilecti socii,
 Quam ipsis auribus illeveram; meque ex vinculis resolverunt.
 Sed quando iam insulam reliquimus, statim deinde
 Fumum et ingentem fluctum vidi, et fragorem audiui.
 His autem perculsis, ex manibus exciderunt remi;
 Insonuerunt vero omnes per fluctum; sistebatur autem illio
Navis; quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
 Ast ego, per navem profectus, hortabar socios
 Blandis verbis prope adfians virum quemque:
 „O amici, non enim hactenus ullo pacto malorum inexpertus sumus:
 Non quidem iam hoc maius imminet malum, quam cum Cyclops
 Claudebat nos in spelunca cava, forti vi;
 Sed et illinc mea virtute, consilioque, prudentiaque
 Effugimus; et aliquando horum recordaturos vos puto.
 Nunc vero agite; quemadmodum ego dixero, pareamus omnes;
 Vos quidem remis maris fluctus profundos
 Verberate, transitis infidentes; si forte Iupiter
 Det hanc saltem mortem effugere et evitare.
 Tibi vero, gubernator, hoc praecipio; sed in animo
 Reconde, quoniam navis cavae gubernacula regis;
 Hunc quidem fumum et fluctum extra dirige
 Navem: tu autem scopulum observa, ne te lateat
 Illino evagata, et in malum nos conicias.“
 Sic dixi: illi vero celeriter meis verbis paruerunt.
 Scyllam autem nondum commemorabam immedicabile damnum
 Ne quodammodo veriti cessarent socii
 A remigando, intraque constiparent seipsum.
 Et tum sane Circes quidem mandati tristis
 Obliviscebar, quoniam nequiquam me iussit armari:
 Ast ego indutus incluta arma, et duabus hastis
 Longis in manus sumtis, ad tabulata navis conscendebam
 Prostrae; inde enim ipsam exspectabam primum apparituram
 Scyllam petrosam, quae mihi ferebat damnum sociis,
 Nec usquam videre potui; lassati autem erant mihi oculi
 Undique circumspectanti ad obscuram petram.

- "Ἡμεῖς δὲ στενωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
 235 "Ἐνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδις
 Δεινὸν ἀνεβροίβησε θαλάσσης ἄλμυρὸν ὕδωρ.
 "Ἦτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὥς ἐν πυρὶ πολλῷ,
 Παῖδ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑφ' ὅσε δ' ἄχνη
 "Ἀκροῖσι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπιπτεν.
 240 "Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἄλμυρὸν ὕδωρ,
 Παῖδ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
 Δεινὸν ἐβεβρύχει· ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκεν
 Ψάμμῳ κυανῇ· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἦρει.
 "Ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἴδομεν, δειδότες ὄλεθρον·
 245 Τόφρα δέ μοι Σκύλλῃ κοίλῃς ἐκ νηὸς ἐταίρους
 "Ἐξ ἑλεσ', οἱ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.
 Σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θεὴν ἄμα καὶ μεσ' ἐταίρους,
 "Ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας, καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
 "Υφ' ὅσ' αἰετομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
 250 "Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἄλιεύς περιμήκει ράβδῳ
 "Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων,
 "Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγρὰυλοιο,
 "Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔβριψε θύραζε·
 255 "Ὡς οἱγ' ἀσπαίροντες αἰείροντο πρὸτ' πέτρας·
 "Αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας,
 Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι.
 Οἰκτιστὸν δὴ κείνο ἐμοῖς ἴδον ὄφθαλμοῖσιν
 Πάντων, ὅσδ' ἐυόγησα πόρους ἄλως ἐξερεείνων.
 260 "Αὐτὰρ ἔπει πέτρας φύγομεν, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
 "Ἰδόμεθ'· ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμῆτωποι,
 Πολλὰ δὲ ἰφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἥελιοιο.
 Δὴ τότε γῶν, ἔτι πόντω ἑὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 265 Μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν ἀνύλαζομενάων,
 Οἶων τε βληχὴν· καὶ μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
 Μάντιος ἄλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίου,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελιοιο.
 270 Δὴ τότε γῶν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
 Κέλνυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες, ἐταῖροι,
 "Ὅφρ' ὁμῖν εἰπῶ μαντήϊα Τειρεσίου,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν·
 Νῶδον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελιοιο·

Nos vero angustum locum transibamus lugentes,
 Ab altera enim parte Scylla, ab altera autem gravis Charybdis
 Horrendum absorbuit maris salis aquam.
 Utique cum evomeret, lebes sicut in igne multo,
 Tota immarmurabat conturbata; in altum autem adspargo
 Summis scopulis utrisque incidebat:
 Sed cum adforberet maris salis aquam.
 Tota intus apparebat commota; circum vero petram
 Horrendum resonabat: infra autem terra apparebat
 Arena caerulea: illos vero pallidus timor cepit.
 Nos quidem hanc adspiciebamus, veriti interitum;
 Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios
 Sex abstulit, qui manibusque viribusque optimi erant.
 Conspicatis autem in navem velocem simulque ad socios,
 Iam horum animadverti pedes et manus superne
 In altum sublatorum; me vero compellabant vocantes
 Nominatim, tunc sane postremo, dolentes corde.
 Quemadmodum autem cum in scopulo proiecto piscator praelon-
 Piscibus minutis per dolum escam obiciens, (ge virga
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deinde correptum proiicit foras:
 Sic illi palpitantes tollebantur ad petras:
 Illic autem pro foribus devorabat exclamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum demum illud meis vidi oculis
 Omnium, quaecunque passus sum, vada maris perlustrans.
 Ceterum postquam petras effugissemus, horrendamque Charybdim
 Scyllamque; statim deinde dei ad eximiam insulam
 Pervenimus: ibi autem erant pulchrae boves latis frontibus;
 Multaeque pingues pecudes sublimis Solis.
 Tum vero ego adhuc in mari cum essem in navi nigra,
 Mugitumque audiui boum stabulantium,
 Oviumque balatum; et mihi sermo incidit animo
 Vatis caeci Thebani Tirēsiae,
 Circesque Aeacae, quae mihi plurimum praecipiebas
 Insulam ut vitarem homines oblectantis Solis.
 Tum vero ego socios alloquebar, dolens corde:
 „Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii,
 Ut vobis dicam vaticinia Tirēsiae,
 Circesque Aeacae, quae mihi plurimum praecipiebat,
 Insulam ut vitarem homines oblectantis Solis;

275 Ἐνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμιν ἱερὰ κεν.

Ἄλλα παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.

Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλύσθη φίλον ἦτορ.

Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῶ μ' ἠμείβετο μῦθῳ·

Σχέτλιος εἰς, Ὀδυσσεῦ· περί τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα

280 Κάμνεις· ἢ ῥά νυ δοίγε διδῆρεα πάντα τέτυκται,

Ὅς ῥ' ἐτάρους, καμάτῳ ἀδδηκότας, ἡδὲ καὶ ὕπνῳ,

Οὐκ ἑάσας γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα κεν αὐτε

Νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·

Ἄλλ' αὐτῶς διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἀνωγας,

285 Νῆσου ἀποκλαγχθέντας, ἐν ἥεροιδεῖ πόντῳ.

Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,

Γίγνονται· πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰκὺν ὄλεθρον,

Ἦν πῶς ἐξακίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο Δυέλλα,

Ἡ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσάεος, οἷτε μάλιστα

290 Νῆα διαρβραίνουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων;

Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν κειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,

Δόρπον δ' ὀπλισώμεσθα, θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες·

Ἡῶδεν δ' ἀναβάντες ἐνῆδομεν εὐρέϊ πόντῳ.

Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι.

295 Καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζεστε, μῦνον ἐόντα·

Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόοδάτε καρτερόν ὄρκον,

Εἴ κέ τιν' ἦε βοῶν ἀγέλην ἢ πῶῦ μέγ' οἶῶν

300 Εὐρώμεν, μή πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν

Ἡ Βοῦν ἢ ἔτι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ξηλοὶ

Ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη κόρε Κίρκη.

Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνουν, ὥς ἐκέλευον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελευτήσάν τε τὸν ὄρκον,

305 Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα,

Ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο· καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι

Νηός, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Μνησάμενοι δὲ ἔπειτα φίλους ἑκλαιοι ἑταῖρους,

310 Οὓς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλοῦσα·

Κλαίωντέςδ' οἱ τοῖσιν ἐπήλυθε νῆδυμος ὕπνος.

Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστροα βεβήκει,

Ὀρσέν ἐπὶ θαῖν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς

Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν

315 Γαίαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανὸς ἐν νύξ.

Ἦμος

Ibi enim gravissimum malum fore nobis dicebat.
 Sed praeter insulam agite navem nigram."
 Sic dixi; illis autem contractum est cerum cor.
 Statim vero Eurylochas molesto mihi respondit sermone:
 „Crudelis es, Ulysses; abundat tibi robur, neque omnino membra;
 Defatigatis; profecto utique tibi omnia ferrea sunt;
 Qui scilicet focios, labore defatigatos, atque etiam somno *domites*,
 Non finis terram conscendere: ubi demum
 Insula in circumflua laetam parens coenam:
 Sed temere per noctem celerem errare iubes
 Ab insula divergatos in obscuro ponto.
 Ex noctibus autem venti graves, perniciēs navium,
 Oriuntur: qua quis effugerit saevum exitium;
 Si forte repente ingruerit venti procella,
 Aut Noti, aut Zephyri graviter spirantis, qui utique potissimum
 Navem disperdant, diis regibus invitis?
 Verum sane nunc quidem pareamus nocti nigrae,
 Coenamque apparemus, celerem apud navem manentes:
 Mane autem conscensa *navi*, intremus latum pontum."
 Sic dixit Eurylochas; comprobarunt autem alii focii,
 Et tunc demum agnoscebat, quod iam mala moliretur deus:
 Et ipsum compellans, verba alata dixi:
 „Euryloche, profecto valde iam me urgetis, solus cum sim:
 Sed age, nunc mihi omnes iurate firmum iusiurandum;
 Si quod boum armentum, aut gregem magnum ovium
 Inveniamus, nullo pacto quis insipientia mala
 Aut bovem, aut etiam pecudem, occidat: sed quieto
 Comedite cibum, quem immortalis praebuit Circe."
 Sic dixi; illi autem protinus iurabant, ut iussi.
 At postquam iurassent, perfecissentque iusiurandum,
 Constituimus in portu cavo fabrefactam navem,
 Prope aquam dulcem; et egressi sunt focii
 E navi, deinde autem coenam soite appararunt.
 Ceterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,
 Recordati deinde caros flebant socies,
 Quos devoraverat Scylla, cava ex navi creptos:
 Flentibus autem iis supervenit dulcis somnus.
 Quando vero tertia pars noctis erat, et astra transierant,
 Immisit vehementem ventum nubium coactor Iupiter
 Turbine cum ingenti; nubibusque cooperuit
 Terram simul et pontum; ingruit autem de caelo nox.

Quando

- "Ημος δ' ἤρπυγεία φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Νῆα μὲν ὠρμίδαμεν, κοῖλον ὅποιος εἰσερυσάντες.
 "Ενθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θόωκοι.
 Καὶ τότε γῶν ἄγορην θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
 320 ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηϊ θοῇ βρωαῖς τε πόσις τε
 ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν.
 Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἶδε βόες καὶ ἱφια μῆλα,
 Ἥελίου, ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακουέι.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπεῖθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 325 Μῆνα δὲ πάντ' ἀλληκτος ἦν Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
 Γίγνεται· ἐπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρὸς τε Νότος τε.
 Οἱ δ' ἔως μὲν σίτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρόν,
 Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἦτα πάντα,
 330 Καὶ δὴ ἄγρην ἐφρέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη,
 Ἰχθύς, ὄρνιθας τε, φίλας δ' ὅ, τι χεῖρας ἱκοίτο,
 Γναμπτοῖς ἀγκιλότροοισιν· ἔτειρε δὲ χαστέρα λιμός.
 Δὴ τότε γῶν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
 Εὐξαίμην, εἰ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
 335 Ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυθα ἐταῖρους,
 Χεῖρας νιψάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπῃς ἦν ἀνέμοιο,
 Ἥρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
 Εὐρύλοχος δ' ἐταροῖσι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·
 340 Κέκλυτέ μεν μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι·
 Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσιν,
 Λίσσῳ δ' οἴκτιστόν θανέειν καὶ πότμον ἐπίσπειν.
 Ἄλλ' ἄγετ', Ἥελιοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
 Ρέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 345 Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαίαν,
 Αἰψά κεν Ἥελίῳ Ὑπερίονι πύονα νηὸν
 Τεύχομεν, ἐνδὲ κε θείμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλὰ·
 Εἰ δὲ χολωδόμενός τε βόων ὀρθοκρατράων.
 Νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσθαι, ἐπὶ δ' ἔσπκωνται θεοὶ ἄλλοι,
 350 Βούλομ' ἀπαεὶ πρὸς κῆμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέεσθαι,
 Ἥ δὴ δά στυγνέεσθαι, ἐὼν ἐν νήῳ ἐρήμῃ.
 Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἐταῖροι.
 Αὐτίκα δ' Ἥελιοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
 Ἐγγύθεν· οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο
 355 Βοσκέσκονθ' ἔλικες καλαὶ βόες, εὐρυμέτωποι·
 Τὰς δὲ περιστήσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσιν,

Quando autem mane genita apparuit rosea digites aurora,
Navem quidam subduximus, in cavum specum intro tractam;
Ubi scilicet erant Nympharum pulchri chori atque sedilia:
Et tum ego, soncione habita sermonem dixi:

„O amici, in navi enim celeri cibusque, portusque
Est; a bobus vero abstineamus, ne quid patiamur;
Gravis enim Dei haec boves et eximiae pecudes,
Solis, qui omnia inspicit, et omnia audit.“

Sic dixi; illis vero persuasus est animus generosus.
Mensem autem integrum perpetuus flabat Notus, neque quis alius
Orisbatur deinde ventorum, nisi Eurusque, Notusque.

Illi autem, quamdiu quid, panem habebant, et vinum rubrum,
Tamdiu a bobus abstinebant, studiosi vitae *conservandae*:

Sed cum iam e navi absumta essent viatica omnia,
Tum demum praedam sequebantur palantes ex necessitate,
Pisces, avesque, caras quodcunque in manus venisset,
Uncis hamis: vexabat vero ventrem fames.

Atque tum ego per insulam secessi, ut diis
Supplicarem, si quis mihi viam monstraret ut redirem,
Sed cum iam per insulam profectus declinasset a sociis,
Manibus lotis, ubi receptus erat a vento,
Supplicabam omnibus diis, qui caelum habitant;
Hi vero deinde mihi dulcem somnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem sociis mali autor erat consilii:

„Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii:
Omnes quidem invisae mortes miseris mortalibus,
Fame vero miserrimum mori, et fatum consequi,
Sed agite, solis boum abactis optimis
Sacra faciemus immortalibus, qui caelum latum habitant.
Quod si in Ithacam perveniremus, patriam terram,
Statim soli sublimi opulentum templum
Struamus; ubi ponamus donaria multa et pretiosa;
Sin iratus aliquantum ob boves capita alte ferentes
Navem velit perdere, suffragentique dii alii;
Malo semel ad fluctus hians animam perdere,
Quam diutius tabescere, manens in insula deserta.“

Sic dixit Eurylochus; comprobabant vero alii socii.
Statim autem solis ex bobus cum abegissent optimas
E propinquo, (non enim longe a nave prora caerulea
Pascabantur camuræ cornibus pulchrae boves, laetis frontibus,
Eae utique circumstabant, et vota faciebant diis,

- Φύλλα δρεφάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
 Οὐ γὰρ ἔχον κρὶ λευκὸν εὐστέλμου ἐπὶ νηός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, καὶ ἐσφαζαν καὶ ἰδεύαν,
 360 Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχα κοιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοδέτησαν·
 Οὐδ' εἶχον μέδυ λείψαι ἐπ' αἰδομένοισι ἱεροῖσιν,
 Ἄλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάνη, καὶ σπλάγχχ' ἐπάσαντο,
 365 Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλὰ, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἐπειραν.
 Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος·
 Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιετίσσης,
 Καὶ τότε με κνίσσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς αἴτμη·
 370 Οἰμῶεας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
 Ἥμε μάλ' εἰς αἶθρ' κοιμήσασθε· τῆλε δ' ὕπνω,
 Οἱ δ' ἑτάροι μέγα ἔργον ἐμυτίσαντο μένοντες!
 Ὠκέα δ' Ἡελίῳ Ἐπέριονι ἄγγελος ἦλθεν,
 375 Λαμπετὴ ταυπέπλος, ὃ οἱ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς.
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα, χωόμενος κῆρ·
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
 Τίσαί δὴ ἐτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 Οἳ μεν βοὺς ἔκτειναν ὑπέρβιον· ἦσιν ἔγωγε
 380 Χαίρεδκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Ἥδ' ὁπότ' ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
 Εἰ δέ μοι οὐ τίθουσι βοῶν ἐπεικὲ' ἀμοιβήν,
 Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκυέεσσι φαίετω.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγεγέτα Ζεὺς·
 385 Ἥελι', ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φαίνεαι,
 Καὶ θνητοῖσιν βροτοῖσιν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν·
 Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργύρῃ κερκυῶ
 Τυτθὰ βαλὼν κεάσσομαι, μέσθῃ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠΰκόμοιο·
 390 Ἥ δ' ἔφη Ἑρμείας διακτόρου αὐτῇ ἀκούσαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
 Εὐρέμεναι δυνάμεσθαι· βόες δ' ἀποτέθνασαν ἦδη.
 Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προῦφαινον·
 395 Εἰρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἄμφ' ὀβελοῖς ἐμμένει,
 Ὀπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὥς γίνετο φωνή.
 Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρηες ἑταῖροι

Foliis decerptis teneris quercus alto vertice:
 Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi
 Ceterum postquam precati essent, et mactassent et excoriascent;
 Femoraque exsecuerunt, atque adipe cooperuerunt,
 Postquam duplicaverant, et super ipsis frustra cruda posuerunt:
 Neque vero habebant vinum ad libandum super ardentia sacra
 Sed aqua libantes assabant intestina omnia.
 Caeterum postquam femora exusta sunt; et viscera gustarunt,
 Minutatumque secuerunt cetera, et verubus transfixerunt;
 Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus
 Perrexi autem ire ad navem velocem et litus maris
 Sed cum iam prope essem profectus navem remis utrinque agitatum,
 Tum vero mihi nidoris obvenit dulce flamen:
 Lugens autem deos ad immortales clamavi:
 „Iupiter pater; atque alii beati dii semper existentes;
 Profecto me magnum in damnum sopivistiis saevo somno,
 Socii vero magnum facinus moliti sunt manentes.“
 Velox autem Soli sublimi nuncia venit
 Lampetia, longo peplo induta, quod ei boves interfecerant socii
 Statim autem is deus allocutus est iratus corde:
 „Iupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
 Fac luere iam socios Laertiadae Ulyssis,
 Qui meas boves occiderunt superbe; quibus ego
 Gaudebam quidem profectus in caelum stellatum,
 Et quando retro ad terram e caelo revertabar.
 Quod si mihi non luant boum condignam talionem,
 Descendam in Orcum, et inter mortuos lucebo.“
 Hunc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Sol, sane tu quidem inter immortales luceto
 Et mortales homines super aliam terram:
 Horum autem ego cito navem celerem candenti fulmine
 Paululum ictam dissidero, medio in nigro ponto.“
 Haec vero ego audiavi a Calypso comas pulchra:
 Illa autem dixit as Mercurio internuncio se ipsam audivisse,
 Ceterum postquam ad navem pervenissem atque mare.
 Obiurgabam aliunde aliam ordine: neque ullum remedium
 Invenire potuimus; boves enim mortuae erant iam.
 Eis autem continuo deinde dii prodigia ostendebant:
 Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verus mugiebant,
 Assaeque et crudae; boumque quasi fiebat vox,
 Sex diebus quidem deinde mihi dilecti socii

- Δαίνυντ' Ἑλλιοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἡμᾶρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 400 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύδατο λαίλαπι θύων·
 Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρεῖ πόντῳ,
 Ἰσὶόν σθηδόμενοι, ἀνά θ' ἰστίᾳ λεύκ' ἐρύσαντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 φαίνεται γαῖᾶν, ἀλλ' οὐρανὸς ἦδ' ἐθάλασσα,
 405 Ἀπὸ τότε κυανέην νεφέλην ἔσθησε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ἡ δ' ἔδει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἰψὰ γὰρ ἤλθεν
 Κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων·
 Ἰσίου δὲ προτόνους ἔβρηξ' ἀνέμοιο θυέλλα·
 410 Ἀμφοτέρους· ἰσὶὸς δ' ὀπίσω πέδεν, ὅπλα τε πάντα
 εἰς ἀντίον κατέχυνθ'· ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νῆϊ
 Πληξεν κυβερνήτεω κεφαλὴν, σὺν δ' ὅστέ' ἄραξεν
 Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτήρι ζοικῶς
 Κάππεσ' ἀπ' ἱκριόφιν, λίπε δ' ὅστέα θυμὸς ἀγῆνωρ.
 415 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νῆϊ κεραυνόν·
 Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγείσα κεραυνῷ,
 Ἐν δ' ὁρᾶτο πλητὸν πέδον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἱκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμπορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 420 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
 Αὔσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κύμα.
 Ἐκ δὲ οἱ ἰσίων ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 Ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχῶς.
 Τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἦδ' ἐκ ἰσίων·
 425 Ἐξόμενος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
 Ἐνδ' ἦτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύδατο λαίλαπι θύων·
 Ἡλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
 Ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιοι Χάρυβδιν.
 Παννύχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
 430 Ἡλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινὴν τε Χάρυβδιν.
 Ἡ μὲν ἀνερρῶϊσθησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
 Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἔρινεον ὑψὺς ἀεράεις,
 Τῷ προσφύς ἐχόμεν, ὥ νυκτερίς· οὐδέ πη εἶχον
 Οὔτε σθηρῖξαι ποδὶν ἐμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆναι.
 435 Ῥιζαὶ γὰρ ἐκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
 Μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατεδύοντο δὲ Χάρυβδιν.
 Νολεμέως δ' ἐχόμεν, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
 Ἰσίων καὶ τρόπιν αὐτίς· ἐλδομένῳ δὲ μοι ἦλθον

Epulabantur, Solis bobus abactis optimis :
 Sed quando utique septimum diem Iupiter induxit Saturnius,
 Tum vero deinde ventus quidem desit turbine saevire :
 Nos autem statim nave conscensa immisimus lato mari,
 Mulo erecto, velisque albis expansis,
 Sed quando iam insulam reliqueramus, neque ulla alia
 Apparebat terrarum, sed caelum atque mare,
 Sane tum caeruleam nebulam statuit Saturnius
 Navim supra cavam; obscuratus autem est pontus sub ipsa.
 Ea autem currebat haud valde multum per tempus; statim enim
 Stridens Zephyrus, ingenti cum turbine furens: (venit
 Mali autem rudentes rupit venti procella
 Utrosque; malus vero retro cecidit, armamentaque omnia
 In sentinam deciderunt: is autem in puppi navis
 Percussit gubernatoris caput ossaque confregit
 Omnia simul capitis; ille vero urinatori similis
 Decidit a tabulatis, reliquitque ossa animus generosus:
 Iupiter autem crebro insonuit, et iniecit fulmen navi;
 Ea autem contorta est tota, Iovis icta fulmine;
 Sulphureque impleta est: ceciderunt vero e navi socii,
 Illi autem cornicibus similes circa navem nigram
 In fluctibus ferebantur: deus autem auferbat reditum.
 At ego per navim incedebam; donec latera
 Solvit fluctuum impetus a carina, eam vero inermem ferebatunda,
 Effregit autem ei malum usque ad carinam, at super ipso
 Lorum inditum erat, bovis corio factum:
 Hoc utique utrumque colligabam pariter carinam atque etiam
 Sedens autem super haec; ferebar perniciosis ventis. (malum;
 Tum sane Zephyrus quidem desit turbine furere:
 Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo dolores animo;
 Ut iterum perniciosam remetirer Charybdim.
 Tota nocte ferebar; simul autem ac sol ortus est,
 Veni ad Scyllae scopulum, horrendamque Charybdim.
 Haec quidem absorpsit maris salis aquam;
 At ego ad proceram caprificum alte levatus,
 Ei implicitus tenebar, veluti vespertilio; neque usquam potui
 Neque haerere pedibus firmiter, neque adscendere.
 Radices enim longe erant, alte remoti autem erant rami,
 Longique ingentesque; obumbrabant vero Charybdim.
 Continenter autem haerebam, donec evomeret retrorsum
 Malum et carinam denuo; cupienti autem mihi advenit

- "Οφ' ἤμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορήθεν ἀνέστη,
 440 Κρίνων ντίκεα πολλὰ δικάζομένων αἰζηῶν,
 Τῆμος δὴ τάγε τοῦρα Χαρύβδιος ἔξεφαιάνθη.
 Ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε κόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
 Μέσσω δ' ἐνδούπησα παρὲς περιμήκεια δοῦρα,
 Ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι, διήρεσα χεμόν ἐαῖον.
 445 (Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.)
 Ἐνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
 Νῆσον ἐς Ὀλυγίην πέλασσαν θεοί· ἐνθα Καλυψώ
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήσσα,
 450 Ἥ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
 Ἦδη γάρ τοι χθιδὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
 Σοὶ τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρόν δέ μοι ἐστίν,
 Αὐτὶς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

S V M-

L I B R I

Ennarrato errore suo, Ulysses a primoribus Phaeacum nova munera accipit, quae postero mane in navem instructam comportantur (1 — 23); perque reliquam diem sacrificio et epulis adhibitus, compellatis principibus, discedit, et quietissima navigatione in Ithacam devehitur (24 — 95). Ibi quum portum Phorcynis in vicinia antri Nympharum intraverunt remiges, dormientem exponunt in littore; navem autem remeantem in saxum mutat Neptunus, placatus eam ob rem a Phaeacibus (96 — 187). At expectatus Ulysses primum

Tandem: quando autem ad coenam vir e foro surgit,
Iudicans lites multas litigantium iuvenum,
Tunc demum ligna ex Charybdi apparebant.
Demisi vero ego desuper pedes et manus, ut possem ferri;
In medium autem cum sonitu cecidi praeter praelonga ligna
Sedensque super haec remigavi manibus meis.
Scyllam autem non amplius fivit pater hominumque deorumque
Adspicere me: non enim effugissem saevam mortem.
Hinc autem per novem dies ferebar; decima autem me nocte
Insulam in Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
Habitabat comas pulchra, veneranda dea vocalis;
Quae me amice excipiebat, fovebatque. Quid tibi haec enarro?
Iamiam etenim heri enarrabam in domo
Tibique et castae uxori: odiosum autem mihi est
Rursum plane enarrata recensere.

M A R I U M

DECIMI TERTII.

ignorat insulam suam, quippe nebula cinctus consilio Miner-
vae, cum qua, speciem adolescentis induta, sermones confert
ementito nomine, neque adeo, edoctus ubi sit, ac deam
praesentem veneratus, caute agere definit (188 — 351) mox
postquam, dilabente nube, redditam patriam salutavit, Mi-
nerva eius dona recordit in antro, ipsaque ante omnia ad
caedem procorum hortatur, et, ne agnoscatur ab Eumaeo,
magistro subulcorum, notisque ceteris in senem mendicum
transformat (252 — 440).

Ὅ ΔΥΣΣΕΓΑΣ Ν.

Οδυσεύως ἀπόπλους παρὰ Φαιά

- 1 **Ω**ς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 Κληῖδμῳ δ' ἔδχοντο κατὰ μέγαρα δοκίοντα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 "ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἔκλυ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
 5 Ὑπερεφές, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' οἶω
 Ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας,
 Τυέων δ' ἀνδρὶ ἐκάστω ἐπιέμενος τάδε εἶρω,
 "Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἰδοπα οἶνον
 Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' αἰοῖδου·
 10 Εἰματα μὲν δὴ ξείνῳ εὐξέσθη ἐνὶ χηλῷ
 Κεῖται, καὶ χρυσοῦς πολυδαίδαλος, ἅλλα τε πάντα
 Δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἐνεικαν·
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν, ἥδ' ἐλβητα
 Ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 15 Τιθόμεσθ'· ἀργαλέον γὰρ ἔνα προικὸς χαρίσασθαι.
 "Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 Οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἶκονδε θεαστοί.
 Ἥμος δ' ἥριγένεια φάνη ῥοδαδάκτυλος Ἥως,
 Νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 20 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέβηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὸ ζυγὰ, μὴ τιν' ἐταίρων
 Βλάβτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖατ' ἐρετμοῖς.
 Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαίτ' ἀλέγυνον.
 Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 25 Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
 Μῆρα δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
 Τερπόμενοι· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοιδός,

Δημόδο-

O D Y S S E A E XIII.

κῶν καὶ ἄφιξις εἰς Ἰθάκην.

Sic dixit: illi autem omnes muti facti sunt silentio;
 Oblectationeque tenebantur per aedes umbrosas.
 Huic autem vicissim Alcinous respondit, dixitque:
 „O Ulysses, quandoquidem venisti meam ad aetatam domum
 Altam, ideo te haud retrorsum iactatum puto
 Retro rediturum, et si valde multa passus es.
 Vestrum autem viro unicuique praecipiens haec dico,
 Quotcumque in aedibus honorarium generosum vinum
 Semper bibitis meis, auditisque cantorem:
 Vestes quidem iam hospiti bene polita in arca
 Iacent, et aurum arte elaboratum, aliaeque omnia
 Dona, quaecumque Phaeacum senatores huc attulerunt:
 Verum age, ei demus tripodem magnum, et lebetem,
 Viritim, nos autem rursus congregati in populo
 Rependemus: grave enim uni fuerit de suo totum praebere.”
 Sic dixit Alcinous: illis vero placebat sermo.
 Ii quidem decubitori abierunt domum unusquisque.
 Quando autem mane genita apparuit rosea digitis aurora,
 Ad navem deinde properabant, ferebantque viros honestans aes:
 Et haec quidem bene deposuit sacra vis Alcinoi,
 Ipse profectus per navem, sub transiris, ne aliquem sociorum
 Laederent impellentium, quando incumberent remis
 Illi autem ad Alcinoi domum iverunt, et convivium curabant.
 Horum autem gratia bovem mactavit sacra vis Alcinoi
 Iovi atrarum nubium coactori Saturnio, qui omnibus imperat.
 Femoribus autem assatis, celebrabant lautum convivium
 Oblectantes sese: inter ipsos vero canebat divinus cantor

- Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
 30 Δύκαι ἐπειγόμενος· διὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
 ὣς δ' ὅτ' ἀκὴρ δόρποτο λιλαίεται, ὥτε πανῆμαρ
 Νειδὼν ἄν' ἔλκῃον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
 Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδω φάος ἡελίοιο,
 Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
 35 ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδω φάος ἡελίοιο.
 Αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
 Ἀλκινόω δὲ μάλιστα πιφανυρόμενος φάτο μῦθον·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί·
 40 Ἦδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἤδελε θυμός,
 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ Οὐρανίωνες
 Ὀλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἀκοιτῖν
 Νοστήσας εὖροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
 ὧμεῖς δ' αὖτις μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 45 Κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
 Παντοίην, καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
 ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἧδ' ἐκέλευον
 Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν εἶπεν.
 Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 50 Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέδω νείμον
 Πάσιν ἀνὰ μέγαρον. ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ
 Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν εἴην ἐς πατρίδα γαίαν.
 ὣς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 Νόμῃσεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπιστάδων· οἱ δὲ θεοῖσιν
 55 Ἐσπαιδαν μακάρεσσι, τοῖς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Αὐτόθιν ἐξ ἰστέων. ἀνὰ δ' ἴστατο διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέκας ἀμφικύπελλον,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρέ μοι, ὦ βασιλεῖα, διαμπερές, εἰδόκε γῆρας
 60 Ἐλθῆ καὶ θάνατος, τὰτ' ἐπ' ἀνδρώποισι πέλονται.
 Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ
 Παιδί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόω βασιλῆϊ.
 ὣς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσδετο διὸς Ὀδυσσεύς.
 Τῷ δ' ἄμα κήρυκα προῖει μένος Ἀλκινόοιο,
 65 Ἠγεῖσθαι ἐπὶ νῆα δοῆν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳᾶς ἄμ' ἔπεμπε γυναῖκας·
 Τὴν μὲν φάρος ἔχουσιν ἐυκλυνὲς ἧδε χιτῶνα,

Demodocus, populis honoratus: at Ulysses
 Saepe ad Solem caput vertebat splendentem,
 Ut occideret expetens; iamdudum enim cupiebat reverti,
 Sicut autem cum vir coenam concupiscit, cui toto die
 Per novale traxerunt boves nigri compactile aratrum;
 Optato autem huic occidit lumen Solis,
 Ad coenam ut eat: affliguntur vero genua eunti?
 Sic Ulyssi gratum occidit lumen solis.
 Statim autem inter Phaeaces remigii studiosos locutus est,
 Alcinoos autem maxime orationem dirigens dixit sermonem:
 „Alcinoos rex, omniū clarissime populorum,
 Mittite me, postquam liberaveritis illaeso; valete autem ipsi:
 Iam enim perfecta sunt, quae mihi carus volebat animus,
 Deductio et cara dona, quae mihi Dii caelestes
 Fortunata faciant: eximiam autem domi uxorem
 Reversus inveniam, cum incolumibus amicis.
 Vos autem hic manentes oblectetis uxores
 Quas virgines duxistis, et liberos; Dii vero virtutem dent
 Omnigenam; et ne quod malum publicum sit.”
 Sic dixit: illi vero omnes collaudabant, et iuebant
 Dimitti hospitem, quod decenter locutus esset.
 Atque tum praeconem allocuta est vis Alcinoi:
 „Pontonoe, cratere mixto, merum distribue.
 Omnibus in domo; ut precati Iovem patrem,
 Hospitem dimittamus suam in patriam terram.”
 Sic dixit: Pontonoeus vero dulce vinum miscebat:
 Distribuit deinde omnibus adstanto: illi autem Diis
 Libarunt beatis, qui caelum latum habitant,
 Indidem ex sedibus; surrexit vero nobilis Ulysses,
 Aretaeque in manibus posuit poculum rotundum,
 Et ipsam affatus verba alata dixit:
 „Vale mihi, o regina, in perpetuum; donec senectus
 Venerit, et mors, quae utique hominibus accidunt.
 At ego profisciscor: tu autem delectare hac in domo,
 Liberisque, et populis, et Alcinoos rege.”
 Sic fatus, super limen ibat nobilis Ulysses,
 Una autem cum eo praeconem praemisit vis Alcinoi,
 Ut duceret ad navem velocem, et littus maris;
 Arete autem cum eo famulas simul misit mulieres;
 Alteram quidem chlamydem habentem bene lotam, et tunicam,
 Alteram

- Τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν κυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε πομίζειν ·
 Ἡ δ' ἄλλη σίτον τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἔρυσρόν.
 70 Αὐτὰρ ἔπει δ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Αἴψα τὰ γ' ἐν νηϊ γλαφυρῇ πομπῆς ἀγαυοὶ
 Δεξιόμενοι κατέθεντο, πόδιν καὶ βρῶδιν ἄπασαν·
 Καδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ σιόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
 Νηὸς ἐπ' ἱκρίοφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρεταιν εὖδοι,
 75 Πρύμνης· ἅν δὲ καὶ αὐτὸς ἔβησέτο καὶ κατέλεκτο
 Σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληῖσιν ἑκαστοί.
 Κόσμως, πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
 Ἔνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερβρίπτουν ἄλα κηδῶ·
 Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
 80 Νήγρετος, ἡδίστος, θανάτω ἄγχιστα ἐοικώς.
 Ἡ δ', ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρδενες ἔπποι,
 Πάντες ἅμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ κληγῆσιν ἱμάσθλης,
 Ἐφ' ὅς' ἀειρόμενοι, ῥίμφα κρήσδουσι κέλευθον·
 Ὡς ἄρα τῆς πρύμνης μὲν αἶετο, κύμα δ' ὀπισθεν
 85 Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἱρηξ
 Κίρκος ὁμαρτήσκειν, ἑλαφρότατος πετεηνῶν·
 Ὡς ἢ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 Ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μῆδ' ἔχοντα·
 90 Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν,
 Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
 Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὐδε, λελασμένος ὅσδ' ἐπεπόνθει.
 Εὐτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅτε μάλιστα
 Ἐρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἡριγενεῆς·
 95 Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπύλνατο ποντοπόρος νηῦς.
 Φόρκυνος δὲ τις ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
 Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 Ἀκταὶ ἀπορρῶγες, λιμένος ποτιπεπητυῖαι·
 Αἶτ' ἀνέμων σκεπώσσι δυσάηων μέγα κύμα
 100 Ἐκτοθεν· ἔντοσθεν δὲ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν
 Νῆες εὐσέλμοι, ὅτ' ἂν ὄρμου μέτρον ἔκωνται.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἑλαίη·
 Ἀγχοῖ δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροειδές,
 Ἰρὸν Νυμφάων, αἷ νηϊάδες καλέονται.
 105 Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆς ἔαβιν
 Λαῖνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσδουσι μέλισσαι.
 Ἐν δ' ἰστοὶ λίθοι περιμήκεις, ἔνθα τε Νύμφαι

Alteram autem, arcam bene munitam una misit, ut portaret:
 Alia vero panemque ferebat et vinum rubrum.
 At postquam ad navem pervenissent et mare,
 Statim haec in navi cava comites eximii
 Accepta deposuerunt, potum et cibum omnem:
 At Ulyssi straverunt stragulamque, linteumque,
 Navis in tabulatis cavae, (ut tranquille dormiret),
 In puppi: conscendit autem et ipse, et decubuit
 Silentio: illi autem sedebant in transiris unusquisque
 Ordine; funemque solverunt a perforato lapide:
 Ibi illi reclinati torquebant mare remo:
 Et huic suavis somnus in palpebras incidit,
 Altus, iucundissimus, morti proxime similis.
 Illa autem, sicut in campo quadriuges masculi equi,
 Omnes simul incitati a verberibus scuticae,
 Alto elevati, celeriter conficiunt viam:
 Sic sane huius puppis quidem tollebatur: fluctus autem pone
 Niger ingens ruebat sonori maris.
 Haec autem valde tute currebat firmiter; neque accipiter
 Circus affecutus fuisset, perniciosissimus volucrum:
 Sic illa celeriter currens maris fluctus secabat,
 Virum ferens, diis paria consilia habentem:
 Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo;
 Virorumque bella, saevosque fluctus transiens;
 At tunc placide dormiebat, oblitus quot passus fuerat.
 Quando stella super insitit lucidissima, quae scilicet maxime
 Venit nuncians lumen Aurorae mane genitae;
 Tum demum insulae applicabatur pontum transiens navis,
 Aesque, aurumque abunde, vestemque textilem,
 Multa, quot nunquam Troia extulisset Ulysses,
 Si incolumis venisset, fortitus de praeda portionem."
 Hunc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Papae! Neptune late potens, quale dixisti?
 Nequaquam te despiciunt Dii; grave autem esset
 Antiquissimum et praestantissimum ignominia prosequi.
 Hominum autem si quis te viribus et robori suo obsequens
 Non honorat; tibi sane est et postea ultio semper.
 Fac, ut vis, et tibi gratum est animo."
 Huic autem respondit deinde Neptunus terrae quassator:
 „Statim ego facerem, nubium coactor, sicut dicis;

Sed

- Τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἄμ' ἐπεμπε πομίζειν·
 Ἡ δ' ἄλλη σιτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
- 70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυδον ἠδὲ θάλασσαν,
 Αἶψα τὰ γ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆς ἀγαυοὶ
 Δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρωσὶν ἄπασαν·
 Καὶ δ' ἄρ' Ὀδυσσεῖ σιτόρεσαν ῥήγος τε λίνον τε
 Νηὸς ἐπ' ἱκρίοφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρεται εὖδοι,
- 75 Πρύμνης· ἄν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσέτο καὶ κατέλεκτο
 Σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληῖσιν ἑκάστοι·
 Κόσμως, πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
 Ἔνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἄλα κηδῶ·
 Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
- 80 Νήγρετος, ἠδίστος, θανάτῳ ἄγχιστα εἰκώς.
 Ἡ δ', ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρβενες ἵπποι,
 Πάντες ἄμ' ὄρμηθέντες ὑπὸ κληγῆσιν ἱμάσθλης,
 Τυφὸς ἀειρόμενοι, ῥίμφα κρήσουςι κέλευθον·
 Ὡς ἄρα τῆς πρύμνῃ μὲν ἄειρετο, κύμα δ' ὀπίσθεν
- 85 Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἱρηῆ
 Κίρκος ὁμαρτήσκειν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·
 Ὡς ἢ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 Ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μῆδε' ἔχοντα·
- 90 Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν,
 Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἄλγεϊνά τε κύματα πείρων,
 Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὐδε, λελασμένος ὄσος' ἐπεπόνθει.
 Εὖτ' ἀστήρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅσπερ μάλιστα
 Ἐρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἠριγενεῖης·
- 95 Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπύλνατο ποντοπόρος νηῦς.
 Φόρκυκος δὲ τις ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
 Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτας ἐν αὐτῷ
 Ἀκταὶ ἀπορρώγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι·
 Αἶτ' ἀνέμων σκεπώσιν δυσάμων μέγα κύμα
- 100 Ἐκτοθεν· ἔντοσθεν δὲ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν
 Νῆες εὐσέλμοι, ὅτ' ἂν ὄρμου μέτρον ἴκωνται.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἑλαίη·
 Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἥροειδές,
 Ἰρὸν Νυμφάων, αἷ νηϊάδες καλέονται.
- 105 Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἑασὶν
 Λαῖνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσδουσι μέλισσαι.
 Ἐν δ' ἰσὶ τοῖς λίθοις περιμήκεις, ἔνθα τε Νύμφαι

Alteram autem, arcam bene munitam una misit, ut portaret:
 Alia vero panemque ferebat et vinum rubrum.
 At postquam ad navem pervenissent et mare,
 Statim haec in navi cava comites eximii
 Accepta deposuerunt, potum et cibum omnem:
 At Ulyssi straverunt stragulamque, linteumque,
 Navis in tabulatis cavae, (ut tranquille dormiret).
 In puppi: conscendit autem et ipse, et decubuit
 Silentio: illi autem sedebant in transiris unusquisque
 Ordine; funemque solverunt a perforato lapide:
 Ibi illi reclinati torquebant mare remo:
 Et huic suavis somnus in palpebras incidit,
 Aktus, incundissimus, morti proximo similis.
 Illa autem, sicut in campo quadriiuges masculi equi,
 Omnes simul incitati a verberibus scuticae,
 Alte elevati, celeriter conficiunt viam:
 Sic sane huius puppis quidem tollebatur: fluctus autem pone
 Niger ingens ruebat sonori maris.
 Haec autem valde tute currebat firmiter; neque accipiter
 Circus affectus fuisset, perniciosissimus volucrum:
 Sic illa celeriter currens maris fluctus secabat,
 Virum ferens, diis paria consilia habentem:
 Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo;
 Virorumque bella, saevosque fluctus transiens;
 At tunc placide dormiebat, oblitus quot passus fuerat.
 Quando Stella super instirrit lucidissima, quae scilicet maxime
 Venit nuncians lumen Aurorae mane genitae;
 Tum demum insulae applicabatur pontum transiens navis,
 Aesque, aurumque abunde, vestemque textilem,
 Multa, quot nunquam Troia extulisset Ulysses,
 Si incolumis venisset, sortitus de praeda portionem."
 Hunc autem respondens allocutus est nubium coactor Iupiter:
 „Papae! Neptune late potens, quale dixisti?
 Nequaquam te despiciunt Dii; grave autem esset
 Antiquissimum et praestantissimum ignominia prosequi.
 Hominum autem si quis te viribus et robori suo obsequens
 Non honorat; tibi sane est et postea ultio semper.
 Fac, ut vis, et tibi gratum est animo."
 Huic autem respondit deinde Neptunus terrae quassator;
 „Statim ego facerem, nubium coactor, sicut dicis;

- Φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι·
 'Εν δ' ὕδατ' ἀναχόντα. δύω δέ τέ οἱ θύραι εἰσὶν·
 110 Αἱ μὲν πρὸς Βορέας, καταίβεται ἀνδρώποισιν,
 Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότον εἰσὶ, θεώτεραι· οὐδὲ τι κείνη
 "Ἄνδρες ἐξέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 "Ὡ πέπον, ὥς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
 135 'Οππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προΐδωνται
 Λαοὶ ἀπὸ πύλλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης,
 Νῆϊ Δοῇ ἱκελον· ἵνα θαυμαζώσιν ἅπαντες
 "Ἀνδρωποι· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 160 Βῆ δ' ἱμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν.
 "Ενθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε κοντοπόρος νηῦς,
 'Ρίμφα διωκομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἤλθ' 'Ενοσίχθων,
 "Ὅς μιν λῆαν ἔθηκε, καὶ ἐβρίζωσεν ἔνερθεν,
 Χειρὶ καταπρηγεῖ ἐλάσας· ὁ δὲ νύσφι βεβήκει.
 165 Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
 Φαίηκες δολιχῆρταιμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 "Ὡδε τέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 "Ὡ μοι, τίς δὴ νῆα Δοῇ ἐπέδησ' ἐνὶ κόντῳ,
 Οἴκαδ' ἐλαυγομένην; καὶ δὴ προὔφαινετο πᾶσα.
 170 "Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἶδαν, ὥς
 ἐτέτυκτο,
 Τοῖσιν δ' 'Αλκίνοος ἀγορήδατο καὶ μετέειπεν·
 "Ὡ κόποι! ἡ μάλα δὴ με παλαιάτα θρόναθ' ἱκάνει
 Πατὴρ ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων ἀγασσάσθαι
 'Ημῖν, οὐνεκὰ πομποὶ ἀπήμονες εἴμεν ἀπάντων.
 175 Φῆ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα,
 'Εκ πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἡροειδεῖ κόντῳ
 'Ραισέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πολεῖ ἀμφικαλύψειν.
 "Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 'Αλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν ἔπω, πειθώμεθα πάντες·
 180 Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἱκῆται
 'Ημέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
 Δώδεκά κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἳ κ' ἐλεήσῃ,
 Μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδιδαν, ἐτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
 185 "Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὖχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
 Δῆμου Φαίηκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

Sed tuam semper iram obſervo, et fugito.
 Nunc vero Phaeacum volo perpulchram navem
 Ex deductione reverſam in nigro ponto
 Perdere; ut iam abſtineant, deſiſtantque a deductione
 Hominum; magnumque iſtis montem urbi obducere."
 Hunc autem reſpondens allocutus eſt nubium coactor Iupiter:
 „O bone, ſic quidem meo animo videtur eſſe optimum,
 Cum iam omnis incitatam intuebatur
 Populus ab urbe, tam eam facere lapidem prope terram
 Navi veloci ſimilem, (ut admirentur omnes
 Homines); magnumque iſtis montem urbi obducere."
 At poſtquam hoc audiviſſet Neptunus terrae quaſſator,
 Perrexit ire in Scheriam, ubi Phaeaces ſunt;
 Illic manebat; at valde prope venit pontum tranſiens navis
 Celeriter impulſa; hanc autem prope venit Neptunus,
 Qui iſtam lapidem reddidit, et radicari ſecit inferne,
 Manu prona percuſſam: ipſo autem diſceſſit.
 Aſt inter ſe verba alata loquebantur
 Phaeaces longis remis utentes re nautica inclyti viri:
 Sic autem aliquis dicebat intuitus in propinquum alium:
 „Eheu, quis iam navem velocem ligavit in ponto,
 Domum verſus impulſam? et iam apparebat tota."
 Sic utique quis dicebat: haec autem non intellexerunt, quo-
 modo facta eſſent.
 Inter hos vero Alcinous concionatus eſt, et dixit:
 „Papae! certe omnino iam me antiqua vicinia adſequuntur
 Patris mei, qui dicebat Neptunum iratum eſſe
 Nobis, quoniam deductores tuti ſumus omnium.
 Dixit aliquando Phaeacum virorum perpulchram navem
 Ex deductione reverſam in nigro ponto
 Perditurum, magnumque nobis montem urbi obducturum.
 Sic praedicabat ſenex; haec utique nunc omnia perficiuntur.
 Sed agite, ſicut ego dixero, pareamus omnes:
 A deductione quidem deſiſſite mortaliun, cum aliquis veneris
 Noſtram ad urbem: Neptuno autem tauros
 Duodecim electos ſacrificabimus, ſi miſereatur,
 Neque nobis ingentem montem urbi obducatur."
 Sic dixit: illi autem metuerunt, paraverantque tauros,
 Sic quidem ſupplicabant Neptuno regi
 Populi Phaeacum duces et principes,

- Ἑσταότες περὶ βωμόν. — Ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Εὐδῶν ἐν γαίῃ πατρῴῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,
 ἥδη δὴν ἀπεῶν· περὶ γὰρ θεὸς ἤερα χεῦεν
 190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς· ὄφρα μιν αὐτὸν
 ἄγνωστον τεύξειεν, ἑκάστα τε μυθήσαιο,
 Μῆ μιν πρὶν ἄλοχος γνοίῃ, ἄστοι τε φίλοι τε,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 Τοῦνεκ' ἄρ' ἄλλοειδέα φαινέσκειτο πάντα ἄνακτι,
 195 Ἀτραπιτοὶ τε διηνεκέες, λιμένες τε πᾶνορμοι.
 Πέτραι τ' ἡλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθώοντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἶδιδε πατρίδα γαίαν·
 Ὀμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγετο μῆρῳ
 Χερσὶ καταπρηγέσσ' ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ἤνυδα·
 200 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαίαν ἱκάνω;
 Ἥ ῥ' οἴγ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 Ἥ φιλόξεinoι, καὶ σφιν νύος ἐστὶ θεουδής;
 Πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ δε καὶ αὐτὸς
 Πλάζομαι; αἶψ' ὄφελον μείναι παρὰ φαιήκεσσι
 205 Αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῶν
 Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει, καὶ ἔπεμπε
 νέεσθαι.
 Νῦν δ' οὐτ' ἄρ' πῃ δέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
 Καλλείψω, μήπως μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται.
 ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
 210 Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 Οἳ μ' εἰς ἄλλην γαίαν ἀπήγαγον! ἡ τέ μ' ἔφαντο
 Ἀεῖν εἰς Ἰθάκην εὐδείλεον, οὐδ' ἐτέλεσσαν.
 Ζεὺς σφείας τίσαιδ' ἱκετήσιος, ὅσπερ καὶ ἄλλους
 Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅστις ἀμάρτη.
 215 Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδῶμαι,
 Μῆτι μοι οἰχῶνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
 Ὅς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας ἡδὲ λέβητας
 Ἥριθμι καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἴματα καλὰ.
 Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι κόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαίαν,
 220 Ἐρπύζων παρὰ Δῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Πόλλ' ὀλοφυρόμενος, σχεδόνδε θεὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Ἄνδρ' ἐμέας εἰκυῖα νέω, ἐπιβώτορ' ἐμῶν,
 Πανακτῶ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες δαοίη,
 Δίπτυχον ἀμφ' ὥμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·
 225 Ποσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχει, χερσὶ δ' ἄκοντα.

Staptes circum altare; Exspectatus autem est nobilis Ulysses,
 Cubans in patria terra, neque ipsam cognovit,
 Iam diu cum abfuisset; circum enim Dea nebulam fudit,
 Pallas Minerva, filia Iovis; ut eum ipsum
 Ignotum faceret, singulaque ediceret
 Ne ipsum prius uxor cognosceret civesque, amicique,
 Quam omnem proci iniuriam luissent.
 Propterea mutata videbantur omnia regi,
 Viaeque perpetuae, portusque undique stationibus apti,
 Petraeque altae, et arborea virentes.
 Stetit autem cum exsurrexisset, et inspexit patriam terram;
 Flevitque postea, et sua percussit femora
 Manibus pronis; lugensque verbum dixit:
 „Hei mihi, quorumnam demum hominum in terram venio?
 Numquid hi iniuriosique et crudeles, neque iusti?
 An hospitales, et ipsis mens est sancta?
 Quonam iam bona multa fero haec? quonam autem et ipse
 Vagor? utinam mansissent apud Phaeaces
 Illic; ego vero ad alium magnanimorum regum
 Pervenissem, qui me amice excepisset, et dimisisset instru-
 ctum ad revertendum.

Nunc autem! neque sane usquam ponere scio, neque quidem illic
 Relinquam, ne forte mihi praeda aliis fiant.
 Papae! non ergo omnino sapientes, neque iusti
 Erant Phaeacum ductores et principes,
 Qui me in aliam terram abduxerunt: certe me dicebant
 Ducturos *se* in Ithacam amoenam; neque perfecerunt.
 Iupiter ipsos ulciscatur supplicum custos, qui et alios
 Homines inspicit, et punit, quicumque peccet.
 Verum ago iam bona numerabo, et videbo;
 Nequid mihi discefferint cava in navi auferentes.“
 Sic locutus, tripodas perpulchros et lebetes,
 Numerabat, et aurum, textaque vestimenta pulchra;
 Horum quidem nihil desiderabat: lugebat autem patriam terram,
 Reptans iuxta littus sonori maris,
 Multum lamentans: prope autem eum venit Minerva,
 Viro corpore assimilata iuveni, pastori ovium,
 Delicato; quales utique regum filii sunt:
 Duplicem circa humerum habens pulchre factam vestem:
 Pedibus vero sub nitidis calceos habebat, manuque iaculum.

Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γῆθησέν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθεν,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
χαῖρέ τε, καὶ μὴ μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσῃς,
230 Ἄλλὰ δάω μὲν ταῦτα, δάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
εὖχομαι, ὥστε θεῶ, καὶ σε φίλα γούναθ' ἱκάνω.
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἄνδρες ἔγγεγάασιν;
ἢ πού τις νήσων εὐδείτελος, ἥ τις ἀκτὴ

235 Κεῖθ' ἀλλ' κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο;
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἣ τηλόθεν εἰλήλουδας,
εἰ δὴ τὴνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
οὔτω νῶνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,

240 Ἡμὲν ὅσοι ναῖουσιν πρὸς Ἡῶ τ' Ἡελίον τε,
Ἡδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ Ζόφον ἡρόεντα.
ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ' ἱππῆλατός ἐστιν,
οὐδὲ λίην λυκρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
Ἐν μὲν γάρ οἱ σίτος ἀδέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
245 Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τ' ἐέρση·
αἰγίσβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
παντοίη, ἐν δ' ἄρδμοι ἐπηετανοὶ παρέασιν.
τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἔχει,
τὴν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.

250 Ὡς φάτο· γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
χαίρων ἣ γαῖῃ πατρῴῃ, ὥς οἱ ἔειπεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
οὐδ' ὄγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάζετο, μῦθον,

255 αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν·
Πυνδανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρεῖη,
τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
κρήμασι δὴν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παιδὶ τοσαῦτα
φεύγω, ἐπεὶ φίλον νῖα κατέκτανον Ἰδομενῆος,

260 Ὅρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρεῖη
Ἄνδρας ἀλφειῖας νῖκα ταχέεσσι πόδεσιν·
οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληϊδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγαινά τε κύματα πείρων·

265 οὐνεκ' ἀρ' οὐχ ᾗ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον

Hanc vero Ulysses gaudebat conspiciatus, et obuius venit,
Et ipsam compellans verba alata dixit:

„O amice, quandoquidem te primum invenio hoc in loco,
Salve, et neutiquam mihi male animo occurreris:

Sed serua quidem haec, serua etiam me; tibi enim ego
Supplicoo, tanquam Deo, et ad tua cara genua accedo.

Et mihi haec dic vere, ut bene sciam,

Quenam terra? quis populus? quinam viri insunt?

Num quae insularum amoena? an aliquod litus

Iacens ad mare vergens glebosae continentis? “

Hunc autem contra allocutus est dea caesia oculis Minerva:

„Stultus es, o hospes, aut e longinquo venisti;

Si re vera de hac terra interroges: nec sane valde

Adeo ignobilis est; norunt autem eam admodum multi,

Tum quotquot habitant ad Auroramque, Solemque,

Tum quotquot pone ad caliginem obscuram.

Profecto quidem aspera et non equitabilis est;

Neque valde sterilis, at neque lata est.

In ea etenim triticum copiosum, in ea autem et vinum

Est; semper vero pluvium habet illum, foecundusque ros:

Capris autem pascendis apta, et bobus; est quidem sylva

Omnigena: ibi quoque aquationes perennes adsunt.

Itaque, hospes, Ithacae sane et in Troiam, nomen pervenerit,

Quam quidam procul dicunt Achaica esse a terra.”

Sic dixit: laetatus est autem patiens nobilis Ulysses,

Gaudens sua terra patria, sicut ei dixerat

Pallas Minerva, filia Iovis Aegiochi:

Et ipsam compellans verba alata dixit:

Neque is vera dixit, ex obliquo vero instruebat sermonem,

Semper in pectore mentem persastutam agitans:

„Audiebam de Ithaca quidem in Creta lata

Longe trans pontum; nunc autem veni et ipse

Bonis cum hisce; relictis vero adhuc apud filios tantis

Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei,

Orsilochem pedibus velocem, qui in Creta lata

Viros ingeniosos vincebat velocibus pedibus:

Quoniam me privare praeda volebat omni

Troiana; cuius gratia ego passus eram dolores animo,

Virorumque bella, tristesque undas transiens:

Quoniam scilicet haud suo patri gratificans serviebam

- Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἐταίρων.
 Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δουρὶ.
 Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἐταίρῳ.
 Νῦν δὲ μάλα δνοφερὴν κάτεχ' οὐρανόν, οὐδὲ τις ἡμέας
 270 Ἀνδρώπων ἐνόησε· Ἰάδον δὲ ἐ θυμὸν ἀπούρας.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε κατέκτανον ὀξείῃ χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κισὼν Φοῖνικας ἀγαυοὺς
 Ἑλλιδάμην, καὶ ὅφιν μενοεικέα ληΐδα δόχῃ.
 Τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλουδε καταστήσθαι καὶ ἐφέσθαι,
 275 Ἥ εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
 Ἄλλ' ἤτοι σφίτας κεῖθεν ἀπώσατο ἴς ἀνέμοιο,
 Πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἦδε λόγ' ἐξαπατήσθαι.
 Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτὸς·
 Σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέβδαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 280 Δόρπου μνηστὶς ἦν, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι.
 Ἄλλ' αὐτῶς ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπρος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
 Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐν νηὸς ἐλόντες
 Κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάδοισιν ἐκάμην.
 285 Οἱ δ' ἐς Σιδωνίην εὐ ναιομένην ἀναβάντες
 Ὀϊχόντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν ἀκαχήμενος ἦτορ.
 Ὡς φάτο· μεῖδυσεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἥϊκτο γυναικὶ
 Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη·
 290 Καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπὶ κλοπῆς, ὅς σε παρέλθοι
 Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 Σχέτλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἐμελλες,
 Οὐδ' ἐν σῇ περ ἔφην γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,
 295 Μύδων τε κλοπίων, οἱ τοι πεδρῶν φίλοι εἶσιν;
 Ἄλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα. εἰδότες ἄμφω
 Κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσι βροτῶν, ὃχ' ἀρίστος ἀπάντων
 Βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσιν.
 Μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύγ' ἔγνως
 300 Παλλὰδ' Ἀθηαίην, κούρην Διός, ἦτε τοι αἶψα
 Ἐν πάντεσσι κόνοισι καρίσταμαι, ἦδὲ φυλάσσω,
 Καὶ δέ σε Φαίηκεσσι φίλον πάντεσσι ἐδῆκα.
 Νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν, ἵνα τοι ὦν μῆκεν ὀφήκω,
 Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
 305 Ὀπαράν, αἰμαδ' ἰόντι, ἐμῇ βρυλῇ τε κόφει,

Populo in Troianorum; sed aliis imperabam sociis:
 Hunc quidem ego revertentem percussi aerea hasta
 Ex agro, prope viam insidiatus cum socio:
 Nox autem valde obscura occupavit caelum, neque quisquam nos
 Hominum animadvertit: latui autem illum anima spoliatus.
 At postquam hunc interfecissem acuto aere,
 Statim ego ad navem profectus Phoenices illustres
 Oravi, et ipsis animo gratam praedam dedi:
 Hos me iussi in Pylam deferre et collocare,
 Vel in Elida divinam, ubi dominantur Epei.
 Sed sane ipsos illinc depulit vis venti
 Admodum invitos; neque volebant fallere.
 Illinc autem vagari venimus hac nocte.
 Aegri autem in portum remorum ope appulimus, neque ulla nobis
 Coenae mentio erat, valde licet indigentibus sumere;
 Sed tumultuarie egressi iacebamus ex navi omnes.
 Illic me quidem dulcis somnus invasit defessum:
 Illi autem bona mea cava ex navi sublata
 Deposuerunt, ubi utique ipse in arenis iacebam.
 Ipsi vero in Sidoniam bene habitata navis conscensa
 Ibant; at ego relictus sum dolens corde."

Sic dixit: risit autem dea caesia oculis Minerva,
 Manuque ipsum demulsit; corpore vero assimulata est mulieri
 Pulchraeque magnaeque, et illustria opera scienti;
 Et ipsum compellans verba alata dixit:

„Astutus esset et fallax qui te superaret.

In omnibus dolis, etiam si Deus occurreret.
 Infauste, versute, dolorum insatiabilis, non ergo eras,
 Ne in tua quidem cum esses terra, destitutus fallacis,
 Verbisque fallacibus, quae tibi ab ortu cara sunt;
 Sed age, ne amplius haec dicamus, scientes ambo
 Dolos, quia tu quidem es hominum longe optimus omnium
 Consilio et verbis; ego autem inter omnes Deos
 Consilioque celebror et dolis: neque tu scilicet novisti
 Palladem Minervam, filiam Iovis, quae tibi semper
 In omnibus laboribus adfuit, et te servo?

Atque te Phaeacibus gratum omnibus reddidi.
 Nunc vero rursus huc veni, ut tibi consilium contexam,
 Bonaque abscondam, quaecumque tibi Phaeaces illustres
 Dederunt, domum proficiacanti, meo consilioque menteque;

Εἶπω δ', ὅσα τοι αἶσα δόμος ἐνὶ ποιητοῖσιν
 Κῆδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 Μῆδ' ἐκφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 Πάντων, οὔνεκ' ἄρ' ἡλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ

310 Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλέον σε, θεῖά, γνῶναι βροτῷ ἀντιάδαντα,
 Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· δὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἶδσκεῖς.
 Τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἤπῃ ἤσδα,

315 Ἔως ἐν Τροίῃ πολεμιζόμεν υἷες Ἀχαιῶν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρδαμεν αἰπὴν,
 Βῆμ' ἐν νῆεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
 Οὐδέ γ' ἔπειτα ἶδον, κούρη Διός, οὐδ' ἐνόησα
 Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.

320 ('Αλλ' αἰεὶ, φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ,

Ἠλώμην, εἰως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·

Πρὶν γ' ὅτε Φαιῶν ἀνδρῶν ἐν πιονι δῆμος
 Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.)
 Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι — οὐ γὰρ ὅτω

325 Ἦκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείλεον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
 Γαῖαν ἀναστρέφομαι· δὲ δὲ κερτομέουσάν ὅτω
 Γαῦτ' ἀγορευόμεναι, ἦν' ἐμὰς φρένας ἠέροπεύσῃς —
 Εἰπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰκάνω.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

330 Αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·

Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἔοντα,
 Οὔνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγχίνους καὶ ἐχέφρων·

Ἀσκαδίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν

Ἰετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδεῖν παῖδάς τ' ἀλόχον τε·

335 Σοὶ δ' οὐκ ὤπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι, οὐδὲ κυδέσθαι,

Πρὶν γ' ἐπὶ σῆς ἀλόχου πειρήσεται, ἥτε τοι αὐτῷς

Ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ

Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέαι δακρυχεοῦσῃ.

Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὐποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ

340 Ἦϊδε, ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους.

Ἀλλὰ τοι οὐκ ἐδέλῃσα Ποσειδάωνι μάχεσθαι,

Πατροκαδινγήτω, ὅς τοι κότον ἔνδετο θυμῷ,

Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.

Ἄλλ' ἄγε τοι δεῖξω Ἰθάκης ἔδος, ὅφρα πεποιθῇς.

345 Φόρκυνος μὲν ἴδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος·

"Ηδ'

Dicamque, quod tibi fatale est aedibus in sabrefactis
 Dolores perferre; tu autem tolera etiam necessitate;
 Neque cuiquam eloquere, neque virorum, neque mulierum,
 Omnium, quod veneris errans: sed tacite
 Patere dolores multos, iniurias sustinens vitorum.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 „Difficile est te, Dea cognoscere mortali congresso,
 Etiam admodum scienti: te enim ipsam cuilibet a similis.
 Hoc autem ego bene novi, quod mihi antea benigna eras,
 Dum in Troia pugnabamus filii Achivorum.
 At postquam Priami urbem diripuimus altam,
 Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos;
 Haud te postea vidi, filia Iovis, neque animadverti
 Navem meam ingressam, ut mihi dolorem arceores:
 Sed semper mente propria habens distractum cor
 Vagabar, donec me Dii malo solverunt
 Prius scilicet quam Phaeacum virorum in nbere populo
 Animastique verbis, et in urbem duxisti ipsa.
 Nunc autem te per patrem supplex oro: non enim puto
 Venisse me in Ithacam apocenam, sed aliquam aliam
 Per terram verfor; te autem illudentem puto
 Haec dicere, ut meam mentem decipias:
 Dic mihi, an vere dilectam in patriam venerim?
 Huic vero respondit deinde dea caesia oculis Minerva:
 „Semper tibi tale in pectore cogitatum;
 Propterea te etiam non possum deserere infelicem existentem
 Quoniam facundus es, et ingeniosus, et prudens.
 Libenter enim alius vir errans reversus,
 Cuperet in aedibus videre filiosque uxoremque,
 Tibi vero nondum gratum est scire, neque exquirere,
 Priusquam tuae uxoris periculi quid feceris, quae tibi incassum
 Sedet in aedibus; luctuosae vero ei semper
 Pereunt noctes et dies lacrymas fundenti.
 At ego de hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo
 Sciebam, quod rediturus esses, amissis omnibus focis;
 Sed sane nolui Neptuno obfistere
 Patruo, qui iram adversus te induxit in animum,
 Iratus, quod ei filium dilectum excaecasti.
 Verum age, tibi ostendam Ithacae sedem, ut credas.
 Phorcynis quidem hic est portus, marini senis;

"Ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λαίμενος τανύφυλλος ἔλαιη·

(Ἀγχοδι·δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἥρρειδές,

Ἰρὸν Νυμφάων, αἱ νηιάδες καλέονται·)

Τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλὰς

350 Ἐρδεόσας Νύμφησι τελεέσδας ἐκατόμβας·

Τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταείμενον ὕλῃ.

"Ὡς εἰπούσα θεὰ σκέδας ἥερα· εἶδατο δὲ χθῶν·

Ἐβησέν τ' ἄρ' ἐπεικα πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,

Χαίρων ἢ γαίῃ· κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄρουραν.

355 Αὐτίκα δὲ Νύμφης ἠρήδατο, χεῖρας ἀνασχών·

Νύμφαι νηιάδες, κοῦραι Διὸς, οὐποτ' ἔγωγε

"Ὁψεσθ' ὕμν' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγανῆσιν

Χαίρει· ἑστάρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὥς τὸ πάρος περ,

Αἰ κεν ἔφ' ἐφάρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείῃ

360 Αὐτόν τε ζώειω, καὶ μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.

Ἄλλὰ χρήματα μὲν μυχῶ ἄντρον θεσπεσίῳ

Θεῖομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι δόα μίμνῃ·

365 Αὐτοὶ δὲ φραζώμεσθ', ὅπως ὅχ' ἀρίστα γένηται.

"Ὡς εἰπούσα θεὰ δύνε σπέος ἥρρειδές,

Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Ἄδδον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν,

Εἵματά τ' εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκας ἔδωκαν,

370 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέβηκε· λίδον δὲ ἐπέβηκε θύρῃσιν

Παλλὰς Ἀθηναίῃ, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.

Τῷ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὲν ἔλαιης,

Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀλεσθῆν.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

375 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Ἦ φράζω, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,

Οἷ δὴ τοι τρίετες μέγαρον, κατὰ κοῖρανέουσιν,

Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ θῶνα διδόντας·

Ἦ δὲ σὸν αἰὲλ τόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν,

380 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπὸ στήθεσσι ἀνδρὶ ἐκαστῷ,

Ἀγγελίας προΐεισα· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

"ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο

Φθίδεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεσάρουσιν ἔμελλον,

385 Εἰ μὴ μοι αἰὲλ ἐκαστὰ, θεῶ, κατὰ μοῖραν εἵπεις.

Ἄλλ'

Haec autem in vertice portus patula oliva:

Prope, vero ipsam antrum amabile, obscurum,

Sacrum Nympharum, quae Naiades vocantur:

Haec autem spelunca lata, convexa; ubi tu multas

Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas:

Hic autem Neritus est mons, vestitus sylva."

Sic fata Dea dissipavit nebulam; apparuit autem terra:

Laetatusque est deinde patiens nobilis Ulysses,

Gaudens sua terra; osculatus est autem altam tellurem;

Statimque Nymphis supplicavit manibus sublatis:

„Nymphae Naiades, filiae Iovis, nunquam ego

Visurum me vos putabam: nunc vero votis blandis

Salvete: at et dona dabimus, sicuti antea scilicet,

Si finat lubens Iovis filia praedatrix

Ipsumque me vivere, et mihi carum filium auctet."

Hunc autem rursus allocuta est Dea caecis oculis Minerva:

„Confide, ne tibi haec in mente tua curae sint.

Sed age, bona quidem recessu antri divini

Ponamus statim nunc, ubi utique haec tibi salva maneant;

Ipsi autem consulamus, quo pacto quam optime fiat."

Sic locuta Dea ingrediebatur specum oblongum,

Explorans laubula per specum: at Ulysses

Propius omnia portabat, aurum et indomitum aes,

Vestimenta quoque bene elaborata, quae ei Phaeaces dederant:

Et haec quidem bene deposuit; lapidem vero imposuit foribus

Pallas Minerva, filia Iovis Aegiochi.

Hi autem sedentes laetae ad radicem olivae,

Moliebantur procis insolentibus exitium.

Inter hos vero sermonem exordiebatur Dea caecis oculis Minerva:

„Generose Laertiade, prudens Ulysses,

Confidera, quomodo procis impudentibus magus inferas,

Qui iam tibi per triennium in domo dominantur;

Ambientes eximiam uxorem; et sponsalia dantes:

Illa autem, tuum semper reditum cum flatu desiderans in animo

Omnibus quidem spem dat, et pollicetur viro unicuique,

Nuncios mittens; manet autem ei alia versat."

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

„Papae! profecto omnino iam Agamemnonis Atridae

Peritrusus malo facto tu aedibus eram,

Nisi mihi tu singula, Dea, accurate dixisses.

Verum

Ἄλλ' ἄγε, μήτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίδωμαι αὐτούς·
 Πάρ δέ μοι αὐτῇ στήθι, μένος πολυδαρδές ἐνεῖδα,
 Οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λεκάρᾳ κρήδεμνα.

Αἰ κέ μοι ὦς μεμαυῖα παρασταίης, Γλαυκῶπι·

390 Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην,
 Σὺν σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι πρόφρασς' ἐπαρήγοις.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Καὶ λίην τοι ἐγώ γε παρέδωμαι, οὐδέ με λήσεις,

Ὅππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' οἷω

405 Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὐδας

Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν.

Ἄλλ' ἄγε, σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖδιν·

Κάρφω μὲν χροῖα καλὸν ἐνὶ γναρπιτοῖσι μέλεσιν,

Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος

400 Ἔσσω, ὃ κεν στυγέσθιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα·

Κνυζώσω δέ τοι ὄσσε, κάρος περικαλλέ' ἐόντε·

Ὡς ἂν ἀεικέλιος κᾶσι μνηστήροσι φανείης,

Σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.

Αὐτὸς δὲ πρῶτιστά σου βῶπτην εἶδαφικέσθαι,

405 Ὅς τοι ὕῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἦκτα οἶδεν,

Παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.

Δῆεις τόγγε δύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται

Πάρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπὶ τε κρήνῃ, Ἀρεθούδῃ,

Ἔσθουσai βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ

410 Πίνουσai, τὰδ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.

Ἐνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,

Ὅφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,

Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεύ·

Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα παρ Μενέλαον

415 Ὀιχετο πεισόμενος μετὰ σὸν κλέος, ἣν που ἔτ' εἴης.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τίπτε τ' ἄρ' αὐ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;

Ἢ ἵνα του καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσῃ

Πόνταν ἐκ' ἀτρύγετον· βίοντον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσιν;

420 Τὸν δ' ἀμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Μὴ δὴ τοι κείνός γε λίην ἐνδύμιος ἔστω.

Αὐτὴ μιν κόμπειον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο,

Κεῖσ' ἔλθῶν· ἀτὰρ οὐτὶν' ἔχει κόνον, ἀλλὰ ἔκηλος

Ἦσται ἐν Ἀτρεΐδαιο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κείται.

425 Ἢ μὲν μιν λοχῶσσι νέοι σὺν νηϊ μέλαινῃ,

Ἰέμενοι

Verum age, consilium texe, quo pacto ulciscar ipso;
 Et mihi ipsa adsta, animum valde audacem immittens,
 Qualem, quando Troiae solvebamus splendida moenia;
 Si mihi sic studiosa adstares, Minerva,
 Etiam adversus trecentos ego viros pugnarem,
 Tecum, veneranda dea, quando me prompto animo adiuvares.⁴
 Huic autem respondit deinde Dea caesia oculis Minerva:

„Et omnino tibi ego adero, neque me latebis,
 Quandocunque demum haec obeamus; atque aliquem puto
 Sanguineque cerebroque foedaturum immensum solum,
 Virorum procorum, qui tibi victum absumunt
 Sed age, te incognitum faciam omnibus mortalibus:
 Arefaciam quidem ante pulchram in flexilibus membris;
 Flavosque ex capite delebo crines; circumque pallium
 Induam, quod aversetur conspicatus homo habentem:
 Deformabo etiam tibi oculos, antea perpulchros existentes:
 Ut turpis omnibus procis appareas,
 Tuaeque uxori, et filio, quem in aedibus reliquisti.
 Ipse vero primum subulcum adi,
 Qui tibi suum custos; simulque tibi bene vult,
 Filiumque tuum diligit, et prudentem Penelopen.
 Invenies hunc utique snibus assidentem; hae vero pascentur
 Apud Coracis petram, et ad fontem Arethusam,
 Comedentes glandem suavem, et nigram aquam
 Bibentes, quae scilicet suibus alunt florentem pinguedinem.
 Illic mane, et omnia assidens interroga,
 Dum ego ivero ad Spartam pulchris mulieribus abundantem,
 Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses;
 Qui in spatiosam Lacedaemonem ad Menelaum
 Abiit, sciscitaturus de tua fama, sicubi adhuc esses.“

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

„Et cur non ei dixisti, in mente oronia sciens?
 An ut alicubi et ille errans dolores patiatur
 Pontum super infructuosum? victum autem ei alii edunt.“

Huic autem respondit deinde dea caesia oculis Minerva:

„Ne iam tibi ille valde curae sit:

Ipse eum mittebam, ut famam bonam adipisceretur,
 Illuc profectus: quin etiam nullam habet molestiam; sed quietus
 Sedet in Atridae aedibus; copiosa autem ei adsunt,
 Profecto ei insidiantur iuvenes cum navi nigra,

Cupientes

Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Ἄλλὰ τάγ' οὐκ ᾔτω, πρὶν καὶ τινα χαῖα καθεύξει.
 (Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοντον κατέδουδιν.)

Ὡς ἄρα μιν φασμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσαι Ἀθήνη.

430 Κάρφει μὲν οἱ χροῖα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσθιν,
 Πανδὰς δὲ ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 Πάντεσθιν μελέεσθι παλαιοῦ θῆκε γέροντος.

Κνύζωσεν δὲ οἱ ὕσσε, πάρος περικαλλέ' ἐόντι.

Ἀμφὶ δὲ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,

435 Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυγμένα κακνῷ.

Ἀμφὶ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσθ' ἐλάφοιο,

Ψιλόν· δῶκε δὲ οἱ σκηπτρον καὶ ἀεικέα πῆρην,

Πυκνὰ-ῤωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ὅεν ἄορτήρ.

Τῶγ' ὥς βουλευσάντε διέτμαγαν· ἡ μὲν ἔπειτα

440 Ἐδ' Λακεδαιμόνα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

Capientes interficere, antequam in patriam terram venerit:
 Sed ea scilicet non futura puto; prius etiam aliquem terra detinebit
 Virorum procorum, qui tibi vicium devorant."
 Sic utique ipsum locuta virga tetigit Minerva:
 Arefecit quidem ei cutem pulchram in flexilibus membris;
 Flavosque ex capite delevit crines, circum vero pellem
 Omnibus membris antiqui posuit senis:
 Deformavit porro ei oculos, antea perpulchros existentes:
 Circum autem ipsum lacernam aliam malam iecit, et tunicam
 Laceras, squalentes, malo focdatis fumo:
 Circumque ipsum magnam pellem velocis induit cervi
 Depilem; deditque ei baculum et turpem peram,
 Crebris locis laceram; inerat vero tortum lorum.
 Illi utique ita consilio habito discesserunt: haec quidem deinde
 In Lacedaemonem divinam ivit ad filium Ulyssis.
